

T.C.
ORMAN BAKANLIĞI
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İşletme Ve Pazarlama Dairesi Başkanlığı

Ankara
05/01/1996

H.No :İP-1 ÜRT-0/9

U.No :

Konu : Asli Orman Ürünlerinin
Üretim İşlerine Ait.....
Sayılı Tebliğ

TEBLİĞ NO : 288
TASNİF NO : IV-1535

BÜTÜN TEŞKİLATA

Asli Orman Ürünlerinin kesilmesi, bölmeden çıkarılması, yüklenmesi taşınması ve istifine ait iş ve işlemlerin ne suretle yapılacağı, günün şartlarına göre yeniden ele alınarak hazırlanan tebliğ ilişikte gönderilmiştir.

Yeni tebliğde, odun dışı ürünler kapsam dışı bırakılmış ve bilhassa üretim birim fiyatlarının tespiti, bilimsel esaslar ve iş-zaman ölçümlerine dayandırılmıştır.

Bundan böyle üretim iş ve işlemleri bu tebliğe göre yürütülecektir.

Konuya ilişkin eski 161-A sayılı tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini önemle rica ederim.

Mustafa YILMAZ
Genel Müdür
İmza

BİRİNCİ BÖLÜM

Üretimin Programlanması

Sayfa No

1. -Üretime esas etanın tespiti	15
1.1-Planların incelenmesi	15
1.2-Alınabilir etanın tespiti	15
1.3-Dikili damga iş programının tespiti	15

İKİNCİ BÖLÜM

Üretimin Programlanması ve İş Programının Hazırlanması

2. -Üretim ve iş programının hazırlanması	15
2.1-Verim yüzdesinin tayini	15
2.2-Üretilecek ürün miktarının tayini	16
2.3-Üretim giderlerinin hesaplanması	16
2.4-İş programının tanzimi	16

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dikili Damga İşleri

3.1-Dikili damga iş programı	16
3.2-Dikili damga ekibinin kurulması	16
3.3-Dikili damga ekibinde bulunması gereken malzeme	17
3.4-Damga sırasında dikkat edilecek hususlar	17
3.5-Damgalanan ağaçların ölçü ve kayıt işleri	17

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İstihsal İşleri

4.1. -Üretimin yaptırılma usulleri	18
4.1.1-Üretimin birim fiyatla yaptırılması	18
4.1.2-Üretimin taahhüt (eksiltme veya pazarlık) yolu ile yaptırılması	18
4.1.3-Üretimin gündelikle yaptırılması	19
4.2. -Üretim işlerinin dağıtımı	19
4.2.1-Üretim işlerinin ihtilafsız yerlerde dağıtımı	19
4.2.1.1-Koru ormanlarında	19
4.2.1.2-Baltalık ormanlarda	20
4.2.2. -Üretim işlerinin ihtilafli yerlerde dağıtımı	20
4.2.2.1-Koru ormanlarında	20
4.2.2.2-Baltalık ormanlarda	23
4.3. -Üretim sahalarının iş sahiplerine teslimi	23
4.3.1-Üretim sahalarının kooperatiflere ve köylülere teslimi	23
4.3.2-Üretim sahalarının müteahhitlere teslimi	23
4.4. -Koru ormanlarında ağaçların kesimi ve boylara bölünme işleri	23
4.4.1-Kesim zamanı	23
4.4.2-Ağaçların kesilmesi	23
4.4.3-Gövdelerin boylara bölünmesi	24
4.4.4-Kayında ardaklanma ve önleyici tedbirler	24
4.4.4.1-Ardaklanma	24
4.4.4.2-Önleyici tedbirler	24
4.4.5-Standardizasyon	24
4.4.6- Ölçü ve kayıt	25
4.5. - Baltalıklarda kesim işleri	25
4.5.1-Kesim sahasının Belirlenmesi	25
4.5.2- Baltalıklarda Kesim zamanı	25
4.5.3- Baltalıklarda Kesim şekli	26

4.5.4- Baltalıklarda ölçü ve kayıt	26
4.6-Kesim sahasının muayenesi.....	26
4.7- Kesme raporunun düzenlenmesi.....	26

BEŞİNCİ BÖLÜM

Taşıma İşleri

5.1. -Bölmeden çıkarma (sürütme)	26
5.1.1- Kayıt işleri.....	27
5.2. - Satış istif yerlerine taşıma.....	27
5.2.1- Kayıt işleri.....	28
5.3- İstihkak raporlarının düzenlenmesi.....	28
5.4- Satış istif yerlerinde kayıt işleri.....	28
5.5- Mekanizasyon.....	28

ALTINCI BÖLÜM

6- Tefrik işleri	29
------------------------	----

YEDİNCİ BÖLÜM

7- İmalat İşleri.....	29
-----------------------	----

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Stok İş ve İşlemleri

8.1- Stokların takibi.....	29
8.2. - Stoktan düşme işlemleri	30
8.2.1-Değerlendirilmeyecek ürünlerin stoktan düşülmesi.....	30
8.2.2- Değerlendirilebilecek ürünlerin stoktan düşülmesi.....	30
8.3. -Diğer hususlar	30
8.4-Stok fazlalıkları.....	31
8.5- Yıl sonu stok sayımları.....	31
8.6- Stokların devir teslimi.....	32

DOKUZUNCU BÖLÜM

Satış İstif Yerleri veya Satış Depoları

9.1-Depo yerlerinin seçimi.....	32
9.2-Satış deposu bina ve tesisleri.....	33
9.3- Geçici satış depoları.....	33

ONUNCU BÖLÜM

Üretim Dosyaları

10.1-Üretim dosyalarının düzenlenme şekli.....	33
10.2- Üretim dosyalarına konulacak belgeler	33

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Üretim Birim Fiyatlarının Tespiti

11.1. -Üretim Birim Fiyatlarının Tespiti Esasları.....	34
11.1.1- Birim maliyet tespiti.....	34
11.1.2-Standart zaman tespiti.....	34
11.1.3- Birim fiyat hesabı.....	35
11.1.3.1-Normal şartlarda Birim fiyat hesabı.....	35
a)Kesme tomruklama.....	36
b)Sürütme.....	37
c)Yükleme.....	38
d)Taşıma.....	39

e)İstif	40
11.1.4- Ölçü birimi ster olan ürünlerin birim fiyat tespiti	41
a) Koru ormanlarında.....	41
b) Baltalık ormanlarda.....	41
11.1.5-Erken Üretim primi ve teşvik primleri.....	42
a) Erken üretim primi verilmesi.....	42
b) Teşvik primi verilmesi.....	42
11.1.6- Yanık sahalardan rüzgar devriği, kar kırığı ve böcek tahribatı olan sahalarda birim fiyat tespiti.....	43
a) Yanık sahalarda	43
b) Rüzgar devriği, kar kırığı ve böcek tahribatı olan sahalarda.....	43
11.1.7- Ek birim fiyat ve ödenek talebi.....	43
a) Ek birim fiyat talebi.....	43
b) Ek ödenek talebi.....	44
11.1.8- Üretim giderlerine ilişkin bütçe teklifinin hazırlanması.....	44
11.1.9- Birim fiyat kararlarına dayanaklarının eklenmesi.....	45
11.1.10- Taahhülle yaptırılacak üretim işlerinde.....	45

EKLER

Ek No :

- 1-Üretim Programı**
- 2-Ödenek Cetveli**
- 3-Kesme,Taşıma ve Satış İş Programı**
- 4-Dikili Damga İş Programı**
- 5-Dikili Ağaç Ölçü Tutanağı**
- 6-Yardımcı Dikili Ağaç Tutanağı**
- 7-Kesme İşine Ait Birim Fiyat Kararı**
- 8-Sürütme İşine Ait Birim Fiyat Kararı**
- 9-Taşıma İşine Ait Birim Fiyat Kararı**
- 10-Kesim Şartnamesi ve Sözleşmesi (Birim Fiyat Usulü İle Yapılacak İşlere Ait)**
- 11-Sürütme Şartnamesi ve Sözleşmesi (Birim Fiyat Usulü İle Yapılacak İşlere Ait)**
- 12-Taşıma Şartnamesi ve Sözleşmesi (Birim Fiyat Usulü İle Yapılacak İşlere Ait)**
- 13-İstifleme İşine Ait Birim Fiyat Kararı**
- 14-Birim Fiyat Usulü ile Yaptırılacak İstif İlanı**
- 15-Taahhüt İle Yaptırılacak Kesim İşine Ait Şartname**
- 16- Taahhüt İle Yaptırılacak Sürütme İşine Ait Şartname**
- 17-Taahhüt İle Yaptırılacak Taşıma İşine Ait Şartname**
- 18- Taahhüt İle Yaptırılacak İstif İşine Ait Şartname**
- 19- Saha Teslim Tesellüm Tutanağı**
- 20-T.S.1214 (Ağaç Kesme ve Kesmede Güvenlik Kuralları)**
- 21-Kayın Ürünlerinin Ardaklanmasına Karşı Satın Alınacak Emprenye Maddesine Ait Teknik Şartname**
- 22-Özel Çekiç Örneği**
- 23-Yuvarlak Odun Ölçü Tutanağı**
- 23.a-Yuvarlak Odun Ölçü ve Tesellüm Tutanağı**
- 24-Ölçü Birimi Ster Olan Ürünler İçin Kesme ve Alındı Tutanağı**
- 25-Kesim Sahası Muayene Tutanağı**
- 26-Kesme Raporu**
- 27-Taşıma Alındı Belgesi ve Raporu**
- 28-Sevk Pusulası**
- 29-Satış İstif Yeri Defteri**
- 30-İstif Kayıt Defteri**
- 31-Tefrik Tutanağı**
- 32-Orman İçi İstif Yeri Stok Takip Defteri**
- 33-Satış İstif yeri Stok Takip Defteri**

- 34-Stoktan Düşme Raporu**
- 35-Stok Fazlası Tutanağı**
- 36- Stok Sayım Tutanağı**
- 37-Stok Fazlası Tutanağı**
- 38-Depo Tanıtım Levhası Örneği**
- 39-Depo Yeri Planı Örneği**
- 40-Kabuğu Soyulanlar İçin Kesme-Tomruklamada Çap kademelerine ve Meyil Gruplarına göre Standart Zaman Tablosu**
- 41- Kabuğu Soyulanlar İçin Kesme-Tomruklamada Çaplara ve Meyil Gruplarına göre Standart Zaman Tablosu**
- 42-Yukarıdan aşağı muhtelif sürütme mesafeleri ve meyil gruplarına göre 1 m3 ibreli yapacak odunun sürütülmesi için işçi çalışma standart zamanlarını veren formüller tablosu**
- 43- Yukarıdan aşağı sürütmede muhtelif sürütme mesafeleri ve meyil gruplarına göre 1 m3 yapraklı yapacak odunun sürütülmesi için işçi çalışma standart zamanlarını veren formüller tablosu**
- 44-Yukarıdan aşağı sürütmede muhtelif mesafelere ve meyil gruplarına göre 1 m3 ibreli yapacak odunun sürütülmesi için hayvan çalışma standart zamanlarını veren formüller tablosu**
- 45-Yukarıdan aşağıya sürütmede muhtelif sürütme mesafeleri ve meyil gruplarına göre 1 m3 yapraklı yakacak odunun sürütülmesi için hayvan çalışma standart zamanlarını veren formüller tablosu**
- 46-Yukarıdan aşağıya sürütmede kot farkına ve sürütme mesafesine göre 1 m3 ibreli yapacak odunun sürütülmesi için işçi çalışma standart zamanını veren formüller tablosu**
- 47-Yukarıdan aşağıya sürütmede kot farkına ve sürütme mesafesine göre 1 m3 yapraklı yapacak odunun sürütülmesi için işçi çalışma standart zamanını veren formüller tablosu**
- 48-Yukarıdan aşağıya sürütmede kot farkına ve sürütme mesafesine göre 1 m3 ibreli yapacak odunun sürütülmesi için hayvan çalışma standart zamanını veren formüller tablosu**
- 49-Yukarıdan aşağıya sürütmede kot farkına ve sürütme mesafesine göre 1 m3 yapraklı yapacak odunun sürütülmesi için hayvan çalışma standart zamanını veren formüller tablosu**
- 50-100 metre sürütme mesafesi için kot farkı ve açı değerlerine göre yamaç eğimini veren tablo**
- 51-Yol kalitesine ve ağaç cinslerine göre 1 m3'ün taşınması için gerekli standart zamanları veren formüller tablosu**
- 52-Ek birim fiyat talep formu**
- 53-Ek ödenek talep formu**
- 54-Orman ürünleri üretiminde birim fiyat pozisyonları**
- 55-Keşif metraжі**
- 56-Keşif Özeti**

BU TEBLİĞİN HAZIRLANMASINDA MÜSTENİT OLAN KANUN VE YÖNETMELİKLER

KANUNLAR: 6831 SAYILI ORMAN KANUNUNUN İLGİLİ MADDELERİ:

Madde 27-(23.9.1984 tarih ve 2896 sayılı kanun ile değişik) Devlet ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmiş veya kesilmiş ağaçlardan, hangilerinin diplerinin ve hangi ürün çeşidinin kimler tarafından numaralanıp damgalanacağına, orman mahsullerinin kesim, imal, toplama, koruma ve satış icaplarına göre nakil, istif ve ölçme işlerine, nakliye tezkerelerinin tanzim ve kullanılmasına ait şekil ve esaslar Orman Genel Müdürlüğüne tayin ve tespit olunur.

Damga çekiçleri 4 çeşit olup, şekilleri bu kanuna bağlı levhada tespit edilmiştir. Bu çekiçlerin selahiyetli memurlardan başkası tarafından kullanılması yasaktır.

Damgasız ve nakliyesiz orman mahsulleri kaçak sayılır.

Madde 40-(23.9.1983 tarih ve 2896 sayılı kanun ile değişik) Devlet ormanlarında ağaçlama, bakım, imar, yol yapımı, kesme, toplama, taşıma, imal gibi orman işleri; işyerinin ve iş yerinde çalışacakların hangi mülki hudut ve orman teşkilatı hudutları içerisinde kaldığına bakılmaksızın, öncelikle iş yerinde veya civarındaki orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine ve iş yerindeki köylülere veya iş yeri civarındaki orman işlerinde çalışan köylülere, iş yerine olan mesafeleri ile iş güçleri dikkate alınarak gördürülür.

Yapılacak işe yukarıda belirtilen kooperatiflerin ve köylülerin iş güçlerinin yeterli bulunmaması veya işe ehil olmamaları veya aşırı fiyat istemeleri veya işin dağıtımı veya yapılması ile ilgili konularda çözülmesi mümkün olmayan ihtilaflar çıkarmaları gibi hallerde bu işler, iş yerine civar olmayan orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine veya köylülere yaptırılabilirdiği gibi taahhüt yolu ile de yaptırılabilir.

Bu işleri yapacak müteahhitlerden, işin mahiyet ve hacmine göre ormancı teknik eleman çalıştırmaları istenilir. Ayrıca bu taahhüt de gireceklerden mali yeterlilik belgesi istenilir.

YÖNETMELİKLER: DEVLET ORMANLARI İŞLETMESİ VE DÖNER SERMAYESİ YÖNETMELİĞİNİN İLGİLİ MADDELERİ

Madde 1-Devlet Orman İşletmelerinin Amaç ve Görevleri:

a)..... her çeşit kesme, taşıma, biçme ve depolama işlerini yapmak ve yaptırmak; alım ve satım işlerini yapmak, artıkları kıymetlendirmek ..... istihsal ve değerlendirmenin gerektirdiği araç ve gereçleri temin etmek ve işletmek ve bunların her türlü bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak .....

Madde 7-Devlet orman işletme müdürlükleri kendilerine tahsis edilen bütçe, ödenek ve iş planı gereğince çalışırlar. Bütçe ve ödenekler dışında sarfiyat yapamazlar. Olağan üstü sebepler dolayısıyla bütçenin tertiplenen plana göre kafi gelmemesi halinde lüzumlu ödenek bitmeden ihtiyaca göre münakale (aktarma) yapılması veya munzam (ek) tahsisat (ödenek) alınması lazımdır.

Madde 19-Devlet ormanlarında ağaçlama, bakım, imar, yol yapımı, kesme, toplama, taşıma, imal gibi orman işleri; iş yerinin ve iş yerinde çalışacakların hangi mülki hudut ve orman teşkilatı hudutları içerisinde kaldığına bakılmaksızın öncelikle iş yerinde veya civarındaki orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine ve iş yerindeki köylülere veya iş yeri civarındaki orman işlerinde çalışan köylülere, iş yerine olan mesafeleri ile iş güçleri dikkate alınarak gördürülür.

Yapılacak işe yukarıda belirtilen kooperatiflerin ve köylülerin iş güçlerinin yeterli bulunmaması veya işe ehil olmamaları veya aşırı fiyat istemeleri veya işin dağıtımı veya yapılması ile ilgili konularda çözülmesi mümkün olmayan ihtilaflar çıkarmaları gibi hallerde, bu işler iş yerine civar olmayan orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine veya köylülere yaptırılabilceği gibi taahhüt yolu ile de yaptırılabilir.

Bu işleri yapacak müteahhitlerden, işin mahiyet ve hacmine göre ormancı teknik eleman çalıştırmaları istenilir. Ayrıca bu taahhüde gireceklerden mali yeterlilik belgesi istenilir.

Yukarıda kayıtlı işlerden kalifiye orman işçisini gerektirenler ile zaman ve mekan itibarı ile sınırlı programlara bağlı işlerde sürekli kalifiye işçi çalıştırılabilir.

Yukarıda belirtilen işlerin kapalı teklif veya pazarlık suretiyle yaptırılması halinde kimlerin ne miktara kadar ihaleye çıkarmaya veya ihale kararlarını onaylamaya yetkili oldukları Orman Genel Müdürlüğünce belirlenir.

Ancak; bu işlerin vahidi fiyat veya gündelikle yaptırılmasına bir parasal limite bağlı olmaksızın doğrudan İşletme Müdürlükleri yetkilidir.

Madde 47- Orman İşletme Müdürünün görev ve yetkileri; İşletme Müdürleri, Bölge Müdürlüğüne bağlı olup kendi mıntıkası içinde çalışan bütün memur ve görevlilerin amir ve murakıbu ve mali işlerde ita amiridir.

İşletme Müdürleri, mıntıklarına ait teknik, İdari ve mali her türlü ileri kanun, tüzük ve yönetmelik, genel emirler ve Bölge Müdürlüğünden alacakları talimat dairesinde yürütmek, bu işler içinde Bölge Müdürlüğü ile muhabere etmek ve İşletme ile ilgili aşağıdaki işleri görmekle görevlidir.

a) Kesin, nakil, istif, temizleme gibi İşletme imar işlerini Amenajman ve Silvikültür, iş planları esaslarına ve çevrenin gerektirdiği şartlara göre yaptırmak, orman Mahsullerinin en iyi şekilde kıymetlendirme tedbirlerini almak.

.....

d) Orman İşletmesi için sürekli ve geçici işçi temin etmek, ettirmek, müteahhitlerle sözleşme yapmak.

.....

i) İşletme dahilindeki Şeflikleri, istif yerlerini, bina ve tesisleri sık sık görmek, kontrol etmek, yapılan her nevi iş hakkında yerinde Orman Şeflerine, diğer memurlara bilgi ve direktif vermek, ormanda ve iş yerinde verilen emirleri Şeflik direktif defterine kayıt ve imza etmek.

.....

k) Ormanlarda yapılan Amenajman ve Silvikültür uygulamasıyla ağaç kesme ve damgalama işlerini yerinde kontrol etmek, ...

Madde 50-Orman İşleme Şefinin Görev ve yetkileri; Orman Şefleri, Orman İşletme Müdürlüğüne bağlı olup, Şefliği içinde çalışan bütün memurların amiri ve mali muamelatta tahakkuk memurudur.

.....

Orman Şefleri Şefliğindeki, teknik, idari ve mali her türlü işleri kanun, yönetmelik, talimat dairesinde yürütmekle ve bu işler için İşletme Müdürlüğü ile muhabere etmekle ve işleri ile ilgili aşağıdaki işleri yapmakla vazifelidirler.

a) Orman Amenajman ve Silvikültür planlarının icaplarına ve İşletmece memur edilen silvikültür mühendisi veya diğer bir teknik elemanla birlikte silvikültür esaslarına göre inceleyerek ağaç seçmek, damgalamak.

b) Teknik esaslara göre ağaç kestirmek, standartlara ve özel isteklere göre parçalara böldürtmek, icabında imal ettirmek ve her çeşit taşıma ve istif işlerini yaptırmak.

.....

d) Bütün ölçme işlerini vaktinde ve yerinde dikkatle yapmak yaptırmak, dikili ve yuvarlak ağaç tutanaklarını düzenlemek ve düzeltmek, sonuçlarını amenajman planına kaydetmek, kesim ve nakilden sonra kesim yerinin muayenesiyle makta muayenesine ait raporu vermek.

e) Bölme dosya ve kartlarıyla İşletme işlerinde kullanılacak her çeşit diğer defter ve cetvelleri tutmak ve tutturmak, işçi, taşeron ve müteahhitlere ait istihkak raporları, puvantajları ve diğer tahakkuk evrakını düzenlemek

.....

g) Görülen işlerde şefliğin direktif defterlerindeki emirler hakkında her ay sonunda tanzim edeceği faaliyet raporunu kesim, taşıma, imal ve stok vaziyet cetvelleri ile birlikte İşletme Müdürlüğüne göndermek

h) Şeflik ormanlarını tamamen görüp durumlarını öğrenerek, muayyen bir işi olmasa dahi istifi yerlerini, bina ve tesisleri ve işyerlerini şeflik ormanlarının en ücra taraflarını dahi sık sık gezmek, İdari ve teknik tetkikler yapmak gerektiği takdirde İşletme Müdürlüğüne tekliflerde bulunmak.

Madde 53- İşletmelerde devirle ödevli memurlar şunlardır.

İşletme Müdürü, Orman İşletme Şefi, Muhasebeci, Veznedar, Ambar Memuru, Depo Memuru, Şefli Katip ve mutemedi bunlar gibi nakit ve ayniyata el koyan diğer memurlarla bu yetkileri taşıyan bütün memurlar

a) İşletme Müdürü veya bu işi gören İşletme Müdür Yardımcısı ve Muhasebeciler, Mühendisler, gizli ve özel evrak ve mühürleri aynen ve işletmenin genel durumu hakkındaki bilgileri yazılı olarak,

b) Orman İşletme Şefi, çalıştığı şefliklere ait damgalarla bütün dosya ve defterleri, planları ve diğer evrakı aynen, sabit kıymetlerle demirbaşları, makta ve istif yerlerindeki stokları kayıtları ile kontrol ederek,

.....

f) Depo Memuru, depoda mevcut malların miktarlarını tespit ederek şeflik ve depo kayıtlarıyla kontrol suretiyle, ... devir edilir.

Devir cetvelleri dört nüsha olarak düzenlenir. İşletme Müdürü ile Muhasebeci veya bu yetkileri haiz olan memurlar tarafından onaylanır. Onaysız devir cetvelleri muteber sayılmaz. Bu cetvellerin biri işletme dosyasında, biri şeflik dosyasında, diğer nüshaları da devir eden ve devir alanda kalır.

Yayımlandığı Resmi Gazetenin
Tarihi : 24.9.1989
No su : 19231

ORMAN EMVALİNİN İSTİHSALİNE AİT YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu yönetmeliğin amacı; 6831 sayılı Orman Kanununun 2896 sayılı Kanunla değiştirilen 27 nci maddesi ile 40 ncı maddesinde yer alan iş ve işlemlerin yapılmasına ait şekil ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Devlet Ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmiş ve kesilmiş ağaçlardan hangilerinin diplerinin ve hangi emval çeşidinin kimler tarafından numaralanıp damgalanacağına, istihsal işlerinin tevziine, bunların kesim, imal, toplama, koruma, taşıma, istif ve ölçme iş ve işlemlerine ait şekil ve esasları kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu yönetmelikte adı geçen;

a) Asli Orman emvali: Her çeşit ağaç, ağaççık ve çalılarından elde edilen oduna müteallik emvaldir. Tomruk, direk, sanayi odunu, kağıtlık odun lif-yonga odunu, sırik, çubuk, çıra, kök, yakacak odun ve benzerleri gibi.

b) Tali Orman Emvali; Asli orman emvali dışında kalan orman emvalidir. Reçine sığla yağı gibi balzami yağ ve katran, palamut, ıhlamur çiçeği, mantar, mazı kozalağı, orman ağacı tohumları, kabukları, meyveleri, çiçekleri, yaprakları, diğer orman bitkilerine ait yaprak, çiçek, kök, soğan, ur ve her çeşit orman örtüsü, toprağı ve benzerleri gibi.

c) Birim fiyat (Vahidi fiyat) Birim işe verilen fiyattır.

d) Orman içi istif yeri : İstihsal edilen emvalin satış depolarına taşınmak üzere toplandığı yerdir.

e) Satış istif yeri veya satış deposu: Bölmeden ve orman içi istif yerlerinden gelen orman emvalinin cins ve sınıfları itibariyle istifleterek ve depolanarak piyasa icaplarına göre satışa arz edildiği yerdir.

f) Ardaklanma: Kayın emvalinde ilk safhada renk değişikliği ve daha sonra şeritler halinde beyaz çürüklüğün meydana gelmesidir.

İKİNCİ BÖLÜM

İstihsalin Programlanması

İstihsale Esas Etanın Tespiti

Madde 4- İstihsale esas eta miktarı bir yıl önce Amenajman ve Silvikültür Planlarının verileri, ağaçlandırma projeleri dikkate alınarak seri, bölme ve ağaç cinsleri itibariyle tespit edilir.

İstihsal Programının Tespiti

Madde 5- Seri ve bölmelerde yapılacak dikili damga miktarlarına ve verim yüzdelerine dayanılarak ağaç cinsi ve emval çeşidine göre istihsal programı tespit edilir.

İş Programının Hazırlanması

Madde 6- Bütçenin kabulünden sonra yıllık iş programı Orman Genel Müdürlüğüne tespit edilecek esaslara göre hazırlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Damgalama, Numaralama, Ölçme ve Kayıt İşleri

Damgalama ve Numaralama İş ve İşlemleri

Madde 7- İş programına istinaden kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmiş ağaçların damgalama ve numaralama iş ve işlemleri Damga Yönetmeliği esaslarına göre yapılır.

Ölçü ve Kayıt İşleri

Madde 8- Damgalanan ağaçların 1.30 mt. yüksekliğinde göğüs hizası çapları ağacın gövde eksenine dik ve çapraz olarak iki defa ölçülerek ortalaması alınır ve dikili ağaç ölçü tutanağına ve yardımcı ağaç ölçü tutanağına yazılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İstihsal İşlerinin Yapıtılma Usulleri

Birim Fiyat, Taahhüt ve Gündelik

Madde 9- Yapılacak kesme, taşıma, imal, toplama ve istif gibi istihsal işleri, Devlet Orman İşletmesi ve Döner Sermayesi Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre sırası ile birim fiyat, taahhüt ve gündelikle aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) İstihsal işlerine ait birim fiyatlar Orman Genel Müdürlüğünce tespit edilecek esaslara göre hesaplandıktan sonra, yapıtılacak işin çeşidine göre birim fiyat kararları ve şartnameleri düzenlenir. Bunlar 6831 sayılı Kanununun 40 ncı maddesinde belirtilen Kooperatiflere tebligatla, Köylülere ilan edilmek üzere köy muhtarlığına bildirilir. İlanın, üyelerine intikaline dair Kooperatif Başkanlıklarının yazıları ile köylülere intikaline dair muhtarlık ilmühaberleri alınır.

b) (a) fıkrasında belirtilen ilan ve tebligata rağmen 6831 sayılı Orman Kanununun 40 ncı maddesinin 2 nci fıkrasında sayılan hallerde, işin birim fiyatla yapıtılamayacağı tespit olunduğu takdirde, Döner Sermaye Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre yetki sınırları içerisinde alınacak izinle istihsal işleri taahhüt ile yapıtılır.

Taahhüde Konu Birim Fiyatları

Madde 10- Taahhüde konu istihsal işlerine ait birim fiyatlar, daha önce köylü ve kooperatiflere ilan edilen birim fiyatlardan fazla olamaz.

İstihsal İşinin İhtilafsız Alanlarda Tevzii

Madde 11- Kesilecek ağaçlar: iş yerinin veya iş yerindeki çalışacakların hangi mülki sınır ve Orman Teşkilatı sınırları içerisinde kaldığına bakılmaksızın, öncelikle ve sırası ile iş yerinde ve civarındaki Orman Köylülerini Kalkındırma Kooperatiflerine ve iş yerindeki köylülere veya iş yeri civarındaki orman işlerinde çalışan köylülere, iş yerine olan uzaklıkları ile iş güçleri dikkate alınarak tevzii edilir. Tevziat Orman İşletme Şefi ve Görevli memurların huzurunda, ağaç numaralarına göre kura ile yapılır ve bir tutanakla belgelenir.

İş yerinde hem kooperatifi hem de kooperatife üye olmayan köylüler var ise iş güçleri dikkate alınarak iş tevzii edilir Bu tevziattan kooperatife isabet eden iş için kur'a çekilmez iş bütünüyle kooperatife verilir. Köylüye isabet eden iş ise kur'a ile tevzii edilir.

İş yerinde birden fazla kooperatif var ise; iş, iş güçleri dikkate alınarak kooperatiflere tevzii edilir.

İstihsalin İhtilafı Yerlerde Tevzii Edilmesi

Madde 12- Bir köyün mahalleleriyle bir köyle diğer bir köy veya köyler arasında yada Orman İdaresi ile köylüler arasında istihsal işinin tevziatında bir anlaşmazlık olması halinde;

Köy nüfusları en son nüfus sayımına göre tespit edildikten ve köylülerin istihsal alanı hudutlarına olan uzaklıkları yatay olarak haritada ölçüldükten sonra, tevzii edilecek istihsal miktarı; nüfus ile doğru , mesafe ile ters orantılı olacak şekilde, Orman Genel Müdürlüğünce belirlenecek esaslara göre tespit edilir ve bu tespite dayanılarak tevziat yapılır.

Kesim Alanlarının İş Sahiplerine Teslimi

Madde 13- Kesim bölmelerindeki iş tevziini müteakip ilgili şartnameler iş sahiplerine iş alan kooperatif ise kooperatif tüzel kişiliğini temsile yetkili kişilere imza ettirilir.Şartnamelerin imzalanmasından sonra en geç bir hafta içinde kesim alanı; Orman İşletme Şefi ve görevli memurlar ile iş sahipleri tarafından gezilir, varsa usulsüz kesim ve devrikler tespit edilerek kesim alanı , sınırları arazide belirlenmek suretiyle iş sahiplerinde teslim tesellüm tutanağı ile teslim edilir. Kesim ve sürütme işinin ayrı iş sahipleri tarafından yapılması halinde, her iş için teslim tesellüm yapılır.

Kesim ve taşıma işlerinin taahhülle yaptırılması halinde ise kesim alanı taahhüdün kesinleşerek sözleşmenin imzalanmasını müteakip müteahhit veya kanuni vekiline yukarıdaki esaslara göre teslim edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İstihsal ve Taşıma İle İlgili İş ve İşlemler

Ağaçların Kesilmesi ve Devrilmesi

Madde 14- Kesim TS 1214 Ağaç Kesme ve Kesmede Güvenlik Kuralları Standardı'na göre yapılır.

Kesilen Ağaçların Boylara Bölünmesi

Madde 15- Kesilen Ağaçların dalları budanır, ibreli olanların kabukları soyulur. Gövde, kesim Tekniği ve Ağaç Kesmede Güvenlik Kuralları Standardizasyonu esaslarına ve piyasa taleplerine göre işaretlenir ve işaretlenen yerlerden bölünmesi sağlanır.

Kesim Alanlarındaki Ölçü ve Kayıt İşleri

Madde 16-Ağaçlar boylara bölündükten sonra elde edilen emval "Orman Ürünleri Standardizasyonu" kitabında belirtildiği şekilde ölçülür, işaretlenir ve yuvarlak odun ölçü tutanağına kayıt edilir.

Orman İçi İstif Yerine Taşımayla İlgili Kayıt İşleri

Madde 17-Ölçü tutanağına kaydı yapılan emval, belirlenmiş güzergahlardan, mahalli iş gücü imkanları da dikkate alınarak, kesim bölümlerinden orman içi istif yerlerine taşınır ve taşınan emval, "Taşıma Alındı Belgesi"ne kesim, bölmelerinde devreden stokla birlikte, istihsal edilip orman içi istif yerlerine giren, çıkan ve kalan emval" Bölge ve Orman İçi İstif Yeri Stok Takip Defteri"ne günlük olarak işlenir.

Kesim bölmelerinde istihsal ve sürütme işinin Şartnamesinde belirtilen süre sonunda iş sahiplerinin, işi şartnamesine uygun bitirip bitirmedikleri tesbit olunur ve " Kesim Bölmesi Muayene Tutanağı" tanzim edilir.

Satış İstif Yerlerine Taşıma ile İlgili Kayıt İşleri

Madde 18-Nakliyata müsait kesim bölmelerinden doğrudan satış depolarına taşınan emval ile orman içi istif yerlerinden, satış istif yerlerine taşınan emval için sevk pusulası düzenlenir. Satış depolarında devreden stok ile birlikte, giren, çıkan ve kalan emval miktarı " Satış İstif Yeri Stok Takip Defteri" ne günlük olarak işlenir.

İstihkak Raporlarının Tanzimi

Madde 19- İstihsal edilen emval için ölçme tutanağına istinaden kesme raporu, orman içi ,istif yerlerine getirilen emval için taşıma alındı belgelerine , satış istif yerlerine getirilen emval için ise, sevk pusulalarına dayanılarak taşıma raporları düzenlenir. Bu kesme ve taşıma raporlarına müsteniden istihkak raporları tanzim edilir.

Ölçü Birimi Ster Olan Emvalin Ölçü ve Kayıt İşleri

Madde 20- Ölçü birimi ster olan, emval kesim bölmelerinde değil istif edildiği orman içi istif yerlerinde ölçülür ve " Kesme ve taşıma alındı belgesi" ne kaydedilir. Bu belgelere göre istihkak raporlarına müstenit olmak üzere kesme ve taşıma raporları ayrı ayrı düzenlenir.

Baltalık Ormanlardaki İstihsal İşleri

Madde 21 -Kesime başlamadan önce kesim parselleri arazide tespit edilerek özel işaretlerle belirlenir. Parsel içinde 1.30 mt. yüksekliğindeki göğüs hizası. çapı 20 cm.den yukarı olan ağaçlar varsa bunlar damga yönetmeliği esaslarına göre damgalanarak yuvarlak odun ölçü tutanağına bağlanır. Kesim işi mutlaka ağaçlara su yürümeden önce yapılır.

Parsellerdeki kesimler toprağa yakın yerden, tek yönlü pürüzsüz,kabuk kaldırılmadan ve meyilli yapılır. Parsellerde tespit edilen yapacak emval ile yakacak odunların, ölçü, kayıt ve işlemleri 17'nci maddedeki esaslara göre yapılır.

İstif İş ve İşlemleri

Madde 22- İstif iş ve işlemleri aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a)Ölçü birimi m3 olan emval, satış istif yerlerinde "TS 1350 Yuvarlak Odun ve Kerestelerin İstiflenmesi Kuralları Standardı"na uygun olarak istif edilir.

b) Ölçü birimi ster olan emval "TS 2378 Ster İstifi Yapım ve Ölçü Kuralları Standardı"na uygun olarak istif edilir.

Satış İstif Yerlerine Gelen Emvalin Kayıt İşleri

Madde 23- Satış İstif yerlerine taşınan yapacak ve yakacak emval " İstif yeri" ve "İstif İcmal" defterine işlenir.

Tali Orman Emvalinin İstihsal İş ve İşlemleri

Madde 24- İstihsal, taşıma depolama ve değerlendirme iş ve işlemleri, ayrı özellikler taşıyan tali orman emvalinin istihsal işlerine ait usul ve esaslar Orman Genel Müdürlüğüne tayin ve tespit olunur.

Makineli İstihsal İşleri

Madde 25- Makineli istihsal tekniği, istihsal makinelerinin çalıştırılması ve bakımına ait usul ve esaslar Orman Genel Müdürlüğüne tayin ve tespit olunur.

Yanık Sahalardaki İstihsal İşleri

Madde 26- 6831 sayılı Orman Kanununun 17 nci Maddesi gereğince yanık sahalardaki istihsal işleri aşağıda gösterildiği gibi yapılır.

Orman içinde veya civarındaki köylüler tarafından yakılmadığı bir tutanakla tespit edildiği takdirde yanık sahadaki istihsal işi kesme, taşıma ve istifi ücreti dışında; yapacak, yakacak ve tali ürünlerden başkaca hak verilmeden bu köylülere yaptırılır. Aksi takdirde yukarıdaki şartlarla dışarıdan temin edilen işçilere yaptırılır.

Yanık sahadan istihsal edilip satış yerlerine taşınan emval ayrı olarak istife alınır.

İzin ve irtifak hakkı Tesislerinin Kapladığı Sahalardaki İstihsal İşleri

Madde 27- İzin ve irtifak hakkı tesislerinin proje ve raporlarına istinaden bu tesislerin kapladığı sahalarda işaretlenen ağaçlardan bu yönetmeliğin 15 nci ve 17 nci maddelerine göre istihsal yapılır.

Raporun yetkili Makamca onayını müteakip rüsumun veya teminatının İdareye yatırıldığı belgelenmedikçe kesime başlanmaz.

Yol güzergahı ve devrik sahalardaki istihsal işleri

Madde 28-Yol güzergahına isabet eden işaretli ağaçlar yol inşaatına başlamadan önce, devrik sahalardaki devrik ağaç damgası ile damgalanmış ağaçlar, evsaf kaybına ve tahribata uğramadan önce istihsal edilerek istif yerlerine taşınır.

İmalat İşleri

Madde 29- İmalat işleri, Orman Genel Müdürlüğüne belirlenecek şekil ve esaslara göre yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Satış İstif Yerlerinin Seçimi ve Tesisleri

Satış İstif Yerlerinin Seçimi ve Yapılacak Tesisler

Madde 30-Orman Genel Müdürlüğünce belirlenecek kriterlere göre seçilen satış istif yerleri, tespit edilen şekil ve esaslara göre; depo binası, depo dahili yol, ihata, ızgara, telefon hattı, su, elektrik tesisatı vb. tesislerle donatılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yetki ve Sorumluluk

İstihsal İşleri İle İlgili Yetki ve Sorumluluk

Madde 31- Orman Bölge Müdürü, Orman İşletme Müdürü, Orman Şefi ve bunların yardımcıları ile diğer teknik elemanlar ve idari memurlar bu yönetmelikle belirtilen istihsal işlerini; kanun, tüzük, yönetmelik, ve genel emirler hükümlerine göre yapmak, yaptırmak ve takip etmekle yükümlüdür.

Orman Şefliğince kesim bölmelerinde orman içi istif yeri ve satış istif yerlerinde istihsal işlerini yürütmek üzere görevlendirilen memurlar , istihsal tekniğine ve standardizasyon esaslarına uygun olarak yapmak ve yaptırmak, istihsal edilen emvali ölçmek, kayıtlarını tutmak, stokları takip ve muhafaza etmekle sorumludurlar.

Talimat

Madde 32- İstihsal işleri ile ilgili birim fiyat kararları, şartnameler, sözleşmeler, tutanaklar, raporlar, belgeler, defterler, görevlendirme, teslim alma, tefrik yıl sonu sayımı stoktan düşme iş ve işlemleri ile diğer gerekli belgelerin ne şekilde düzenleneceği ve uygulanacağı Orman Genel Müdürlüğünce çıkarılacak talimatta belirtilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Cezai Hükümler

Damgalanan Ağaçların Yüksekten Kesilmesi

Madde 33- Damgalanan ağaçları keserken bu damgayı Orman İdaresince tespit edilen şekilde dip kütükte bırakmayanlarla damgalı ağaçları tespit edilen hadde nazaran daha yüksekten kesenler hakkında 6831 sayılı Orman Kanununun 97 nci maddesinin 1 nci paragrafı uygulanır.

Orman Emvalinin Damgasız Nakledilmesi

Madde 34- Damgaya tabi orman emvalini damgasız olarak Orman İdaresinin istif yerlerine götürenler hakkında Orman Kanununun 100 ncü maddesi uygulanır.

Resmi Damga ve Numaraların Bozulması, Yerlerinin Değiştirilmesi

Madde 35- Ağaçlarda bulunan resmi damga ve numaralarını bozanlar ve yerlerini değiştirenler hakkında Orman kanununun 109 ncu maddesi uygulanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Son Hükümler

Dayanak:

Madde 36- Bu yönetmelik 6831 Sayılı Orman Kanununun 2896 sayılı kanunla değiştirilen 27 ve 40 ncı maddesine istinaden ek madde 5 hükmüne göre hazırlanmıştır.

Yürürlük

Madde 37- Bu yönetmelik Resmi Gazetede yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 38- Bu yönetmelik hükümlerini Orman Genel Müdürlüğü yürütür.

ASLİ ORMAN ÜRÜNLERİNİN ÜRETİM

İŞLERİNE AİT 288 SAYILI TEBLİĞ

BİRİNCİ BÖLÜM

Üretim Programlanması

1- Üretime Esas Etanın Tesbiti

Yönetmeliğin 4 ncü maddesine göre önce bütçeye esas olacak eta miktarının tesbit edilmesi gerekmektedir. Bir yıl önceden eta miktarının doğru olarak tesbiti için aşağıdaki hususlar dikkate alınacaktır.

1.1- Planların İncelenmesi

Bütçe görüşmelerinden önce Orman İşletme Şefi amenajman silvikültür ve yol şebeke planlarını inceleyerek planlardaki verilerden kesim yılına ait bölmelerde ağaç türleri itibariyle bakım, tensil, seçme ve baltalık etalarını ayrıca ağaçlandırma, sıklık-sırıklık bakımı projeleri ile enkaz ve süceyrattan da elde edilebilecek miktarları, ayrı ayrı hesaplayarak Şefliğinin toplam etasını tesbit edecektir.

1.2- Alınabilir Etanın Tesbiti

Tesbit edilen etadan, ormanın aktüel durumuna, yol durumuna, çözümlenemeyen ihtilaflara ve iş gücü noksanlığına bağlı sebeplerle alınmayacak eta veya plan verilerinin üstünde alınması gereken eta olup olmadığı bizzat ilgili işletme Şefi tarafından mahallinde tetkik edilecektir. Şayet hesaplanan eta ile alınabilir eta arasında fark var ise, durum İşletme Müdürlüğüne. İşletme Müdürlüğünce Bölge Müdürlüğüne bildirilecektir. Bölge Müdürlüğü gerekiyorsa Bölge Müdür Yardımcısı başkanlığında, İşletme ve Pazarlama, Orman İdaresi ve Planlama, Silvikültür, gerekiyorsa Makine İkmal Şube Müdürü. ilgili İşletme Müdürü veya Yardımcısı ile İşletme Şefinden teşkil edeceği bir heyet marifetiyle kesim bloklarını arazide incelettirerek plan ve projelere dayalı alınabilir eta miktarını tesbit ettirecektir.

1.3- Dikili Damga İş Programının Tesbiti

İşletme Müdürü, bütçe hazırlık yılının en geç Temmuz sonuna kadar, Orman işletme Şeflerini toplayarak alınabilir etayla birlikte, yanan baraj veya gölet alanı altında kalacak, enerji nakil hattı ve yol güzergahına isabet edecek ormanlardan anormal olarak tesbit edilmiş D.K.G.H. lerini de hesaba katarak ağaç türleri itibariyle bölme ve serideki bakım, tensil, seçme, baltalık ve temizleme etalarından işletmesinin üretime vereceği dikili damga miktarını tesbit edecektir.

Orman İşletme Şefliğince tesbiti yapılan etanın arazi yapısı, iklim şartları, personel ve işçi durumu dikkate alınarak aylar itibariyle dikili damga iş programı yapıp İşletme Müdürlüğüne gönderilecek, İşletme Müdürlüğü Şefliklerden gelenlerin icmalini yaparak İşletmesinin, Bölge Müdürlüğü ise, İşletme Müdürlüklerinden gelenlerin icmalini yaparak Bölge Müdürlüğünün dikili damga iş programını hazırlayıp en geç Ağustos sonuna dar merkeze gönderecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

2- Üretim ve İş Programlarının Hazırlanması

Alınabilir etadan ağaç cinsleri itibariyle elde olunabilecek ürün çeşit ve miktarının verim yüzdelerine göre sıhhatli bir şekilde hesaplanarak üretim programının tesbit edilmesi gerekmektedir. Bunun için de aşağıda belirtildiği şekilde hareket edilecektir.

2.1- Verim Yüzdesinin Tayini

Orman İşletme Şefleri, geçmiş yıllar uygulamaları ile o yıl için dikili damga programına alınan ormanların aktüel durumu da göz önüne alınarak kesim neticesinde elde edilecek tomruk, tel direği, maden direği, sanayi odunu, kağıtlık odun, lif-yonga odunu, sırık ve yakacak odun miktarlarının D.K.G.H.larına oranlarını hesaplayarak ağaç türleri itibariyle ayrı ayrı verim yüzdelerini bulacak, buradan hareketle Şefliğinin ağırlıklı ortalama verim yüzdesini tayin edecektir.

İşletme Müdürlüğü, Şefliklerden gelen verim yüzdesi cetvellerine göre İşletmesinin Bölge Müdürlüğü de İşletmelerden gelen cetvellere göre Bölge Müdürlüğünün ağırlıklı ortalama verim yüzdelerini tesbit edecektir.

2.2- Üretilcek Ürün Miktarının Tayini

Orman İşletme Şefi verim yüzdesi cetvelindeki değerleri, üretime verilecek D.K.G.Hacmi miktarı ile çarparak, ağaç cins ve nevilerine göre üretilcek ürün miktarlarını ayrı ayrı tesbit ederek “ üretim programı cetveli” ni tanzim edecektir. (Ek-1) Bu yoldan hareketle İşletme Müdürlüğü İşletmesinin, Bölge Müdürlüğü de Bölgesinin üretim programı cetvelini düzenleyecektir. Bölge Müdürlüğü cetvelinin bir nüshası Ağustos ayı sonuna kadar merkeze gönderilecektir.

2.3- Üretim Giderlerinin Hesaplanması

Genel Müdürlükçe belirlenen esaslara göre kesme, sürütme, taşıma, ölçme, istif, tasnif, depolama vs. işlerinin birim fiyatları hesap edilecek, üretim miktarları ile çarpılarak ve bütçe hazırlık tamimi esasları da dikkate alınarak Bölge Müdürlüğü “ Ödenek Cetveli “ (Ek-2) hazırlanarak Ağustos ayı sonuna kadar merkeze gönderilecektir.

2.4- İş Programının Tanzimi

Bütçe kesinleştikten sonra Orman İşletme Şefliklerince aylar itibariyle yapılacak dikili damga, kesme,sürütme, ve taşıma “İş Programı (Ek-3)’e göre düzenlenecek Şefliklerden hareketle İşletmenin , İşletmelerden hareketle de Bölge Müdürlüğünün iş programı hazırlanacak ve Bölge Müdürlüğü iş programının bir nüshası en kısa zamanda merkeze gönderilecektir.

Dikili damgaların bir yıl önceden yapılması esas olduğundan bir yıl önce yapılmış olan damga miktarları, bütçe yılının Ocak ayında gösterilecektir.

Miktarlar aylar itibariyle kümülatif olarak yazılacaktır.

İş programı öncelikle geçmiş yıllardaki uygulamalar, tatbik edilecek silvikültür teknikleri, piyasanın orman ürünleri , talebi ve mıntıkanın iş gücü dikkate alınmak suretiyle gerçekçi olarak düzenlenecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dikili Damga İşleri

3.1- Dikili Damga İş Programı

Kesimlerin , ormancılık tekniğine uygun olarak kışın, büyüme (vegetasyon) mevsimi dışında yapılmasına imkan sağlamak ve Döner Sermaye Bütçesi'ni gerçekçi bir görüşle doğru olarak . hazırlamak üzere, dikili damgaların bir yıl önceden esastır. Ancak iklim şartları ve personelin yetersizliği sebebiyle bir yıl önceden bitirilmesi mümkün olmayan damgalara, program yılının ilk aylarından itibaren devam edilecek ve dikili damga miktarlarının aylara dağılımı seçme, tensil, bakım, temizleme ve toplam olarak (Ek4)'deki “Dikili Damga İş Programı” na yazılacaktır. Programda aylar itibariyle yapılacak damga miktarına, önceki aylar için programlanan miktarlar eklenerek (kümülatif) gösterilecektir. Dikili Damga İş Programının Bölge Müdürlüğüne ait olanı Ağustos sonuna kadar merkezde bulunacak şekilde gönderilecektir.

Tabii tensil sahaları ile seçme işletme sınıfında bulunan ormanlarda , tohumlama kesimi için yapılacak damgalar, bol tohum yılı ile ilişkili olduğundan, ağaç cinsine. .silvikültür tekniğine uygun olarak yapılacak ve bu sebeple dikili damga hangi ayda yapılması gerekiyor ise, programda da o ayda gösterilecektir .

3.2- Dikili Damga Ekibinin Kurulması

Dikili damgayı yapacak teknik elemanlar, işe başlamadan önce İşletme Müdürlüğüne yazılı olarak görevlendirilecektir.

Damga ekibinde, birisi ilgili Orman İşletme Şefi olmak üzere iki teknik eleman (iki teknik elemanın bulunmaması halinde İşletme Müdürünün kontrol ve sorumluluğu altında bir teknik elemana da damga yaptırılabilir .Ancak .bu takdirde varsa İşletme silvikültür mühendisi veya ilgili Orman İşletme Şefi tercih edilir.), bir ölçme-kesim işleri ile görevli memur, Toplu Koruma Ekibi'nden görevlendirilecek bir memur, ağacın dip kısmına ayna açacak bir işçi, dikili ağaç sıra numarasını yazan veya numaratorü vuran bir veya iki işçi ve dikili ağaç damgasını vuracak bir işçi bulunacaktır. Karda damga yapılması halinde, ağaç diplerindeki karları temizleyecek işçilerde bulundurulabilir.

Ancak, seçme İşletmesinde ormana yapılacak silvikültürel müdahaleler; dönüş süresi içinde hem gençleştirme, hem de bakım amacıyla yapıldığından, bu İşletme sınıfında dikili ağaç damgası, Bölge Müdürlüğünden bir silvikültür yetkilisi, İşletme Müdür Yardımcısı veya varsa silvikültür mühendisi ile Orman İşletme Şefinden oluşan üç teknik elemanla yapılacaktır.

İzin ve irtifak hakkına konu sahalar, yol güzergahları, sun i gençleştirme yapılacak sahalar, boşaltma kesim yapılmasına karar verilen ve yanan sahalardan çıkarılacak ağaçlar, yalnız Orman İşletme Şefi tarafından da damgalanabilir.

Damgalama işi birden fazla teknik elemanla yapıldığında görev ünvanı en yüksek olan kişi Ekip Başkanlığını görevini yürütecektir.

3.3- Dikili Damga Ekibinde Bulunması Gereken Malzeme

Damga ekibinde, damga yapılacak serinin amenajman planı ile Silvikültür Uygulama Planı ve Haritaları, dikili ağaç damgası, dikili ağaç ölçü tutanağı ve yardımcı dikili ağaç tutanağı, boya ve yazı fırçası veya numarator, hatasız şekilde ölçü yapan kompas, meyil ölçer veya klizimetre, şeritmetre, altimetre, dürbün, balta ve lüzumu halinde kürek ve kazma bulunacaktır.

3.4- Damga Sırasında Dikkat Edilecek Hususlar

Dikili ağaç damgası, amenajman ve silvikültür planlarının verileri, ormanın aktüel durumu ve silvikültür tekniği göz önünde bulundurularak yapılacaktır.

Ağaç kesildikten sonra dip kütükte kalan odun zayıyatını asgariye indirmek üzere damga, ağacın toprak seviyesine en yakın kısmına, kök çıkıntılarına veya mahmuz denilen yerlere açılan aynaya vurulacaktır. Ayrıca damgalanan ağaçların belli olması için görülebilecek kısma işaret konulacak ve bu işaretin üzerine de damga vurulacaktır. Ağaç sıra numarası yatay olarak yazılacaktır. Gerektiği hallerde devirme yönü boya ile ok işareti yapılarak gösterilecektir. Böylece ağaç kesildikten sonra damga izi ve numaranın dip kütükte kalması sağlanacaktır.

Kesimde ve kontrolde kolaylık sağlamak için damga, mümkün olduğu kadar bütün ağaçlarda aynı yöne dönük olarak vurulacaktır. Meyilli arazide bu yön, meyilin aşağı tarafıdır.

Göğüs hizasındaki çapları (dl,30) 8 cm. ve daha yukarı olan ağaçlara damga vurulacak,8-20 cm arasındaki ağaçlara sıra numarası verilmeyecek, Yardımcı Dikili Ağaç Tutanağına çetele tutularak yazılacak,çapları 20 cm'den daha yukarı olan ağaçlara aynı zamanda sıra numarası da verilecektir..(12.06.1998 tarih ve İP-1 ÜRT-0//417 Sayılı Talimatla düzeltilmiş)

Sıklık ve sırkılık çapındaki meşcerelerde, tıraşlama kesimi yapılacak sahalarda, sadece sahanın dış sınırındaki kesilecek. ağaçlara damga vurulacak ve bu sınır içinde kalan ağaçlara damga vurulmayacaktır .

Seçme işletme sınıfında, özelliğinden dolayı kesilecek bütün ağaçlar damgalanacaktır.

3.5- Damgalanan Ağaçların Ölçü ve Kayıt İşleri

Dikili ağaç: damgası ile damgalanan ağaçların göğüs hizasındaki çapları kompasla, ağacın gövde eksenine dik doğrultuda ölçülecek (gerektiğinde çapraz olarak iki kez ölçülüp ortalaması alınacak) ve 2 şer cm.lik çap kademelerine göre (Ek-5) deki "DİKİLİ AĞAÇ ÖLÇÜ TUTANAĞI"na kaydedilecektir.

Dikili ağaç: ölçü tutanağı ciltler halinde olacak ve ikişer nüsha olarak düzenlenecektir.

Tutanağa ağaçların sıra numarası, çapları ve çap sınıflarına göre kabuklu gövde hacimleri yazılacaktır. Sayfa sonunda ağaç cinslerine göre hacimler toplanacak ancak, bu toplam takip eden sayfaya nakledilmeyecektir.

Yardımcı dikili ağaç tutanağı (Ek-6) ise sadece çapları (dl,30) 20 cm.den az olan sıklık ve sırkılık çağındaki meşcerelerde çetele şekline tutulacak ve sayfa doldukça hacimlendirilecektir. 8 cm den ince çaplıların hacmi normal. hacim formülüne göre hacimlendirilecektir.

Damga bitirildiğinde en son sayfaya genel toplam yazılacak ve sayfanın arka tarafı Damga Ekibi tarafından tutanak düzenlenerek isim ve ünvan da belirtilmek suretiyle imzalanacaktır.

DÖRDÜNCÜ BOLÜM

Üretim İşleri

4.1- Üretimin Yaptırılma Usulleri

Devlet ormanlarındaki üretim işleri, Devlet Orman İşletmesi ve Döner sermayesi Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre sırası ile birim fiyat (vahidi fiyat) taahhüt (eksiltme ve pazarlık) ve gündelikte yaptırılacaktır.

4.1.1- Üretimin Birim Fiyatla Yaptırılması

Üretim işlerine ait birim fiyatlar (kesme,sürütme,taşıma ve istif) Genel Müdürlükçe belirlenen esaslara göre hesaplandıktan sonra (Ek-7,8 ve 9) daki birim fiyat kararları ve Ek -10,11 ve 12) deki şartnameler düzenlenecektir. Bunlar 6831 sayılı Orman Kanununun 40 ncı maddesinde belirtilen Kooperatiflere tebligatla,köylülere ise ilan edilmek üzere köy muhtarlığına bildirilecektir. İşin kooperatif üyelerine duyurulduğuna dair Kooperatif Başkanlığının yazısı ile köylülere duyurulduğuna dair muhtarlık ilmühaberi alınacaktır.

Bu duyurudan sonra adı geçen kooperatif ve köylüler işe talip oldukları takdirde ,ilgili şartname ve sözleşmeler usulüne göre imza ettirilecek ve iş kendilerine verilecektir.

Daimi satış depolarındaki istif işlerinin taahhüt yoluyla yaptırılmasına öncelik verilecek ancak, yapılan ilana rağmen talep olmadığı takdirde ve yukarıda açıklandığı şekilde duyuru yapılarak istif,birim fiyatla da yaptırılabilir.

4.1.2- Üretimin Taahhüt (eksiltme veya pazarlık) Yolu ile Yaptırılması

Yukarıda belirtildiği şekilde yapılan tebligata ve ilana rağmen iş için talepte bulunulmaması veya iş yerinde veya civarındaki orman köylerin kalkındırma kooperatiflerinin ve köylülerin iş güçlerinin yeterli bulunmaması işe ehil olmamaları, aşırı fiyat istemeleri ve işin dağıtımı veya yapılması ile ilgili hallerde, işin birim fiyatla yaptırılmayacağı tesbit ve tevsik olunduğu takdirde, bu işler;iş yerine civar olmayan orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine veya köylülere yaptırılacağı gibi,taahhüt yolu ile de yaptırılabilir.

Taahhüt yolu ile yaptırılması halinde ,işin ormancılık tekniğine,standardizasyon esaslarına ve yürürlükteki mevzuata uygun olarak yapılmasını sağlamak üzere bu işleri yapacak müteahhitlerden ölçü birimi M3 olan her 5000 M3,e ve ölçü birimi ster olan her 10.000 stere kadar ürün için üretim işlerinde en az üç yıl fiilen çalışmış birer ormancı teknik eleman çalıştırmaları istenecektir. Ayrıca,bu taahhüde gireceklerden mali yeterlilik belgesi istenecektir.

İhale,Devlet Orman İşletmesi ve Döner Sermayesi Yönetmeliğinin ilgili hükümleri ve yetki sınırları göz önünde tutularak ,doğrudan doğruya veya Orman Bölge Müdürlüğünden veya Orman Genel Müdürlüğünden izin almak suretiyle,İşletme Müdürlüklerince yapılacaktır.

Yetki alınmasının gerektiği durumlarda, işletme Müdürlüğünce zamandan kazanılması için bir taraftan ihale dosyası hazırlanırken,diğer taraftan da işin cinsi,miktarı tahmin edilen ihale tutarı vs. belirtilerek üst mercilerden izin verilmesi talep edilecektir. İzin verildiği takdirde hemen ihaleye çıkarılacaktır.

İstif işleri öncelikle taahhüt yolu ile (eksiltme veya pazarlık)yaptırılacaktır. Ancak, yapılan ilana rağmen talep zuhur etmemesi halinde birim fiyatla da yaptırılabilir. İstifin birim fiyatla yaptırılmasında sadece (Ek-13) deki “Vahidi Fiyat Kararı” ile (Ek-14)deki “İstif İlan Tutanağı” düzenlenecek , bu karar ve ilana istifi yapanları idareye bağımlı hale getirecek herhangi bir hüküm konulmayacak ve şartname düzenlenmeyecektir.

Kesme , sürütme , taşıma ve yükleme işlerinden hangisi veya hangileri birim fiyatla yaptırılmıyor ise, o iş taahhüt yoluyla yaptırılacaktır. Bu işlerden hiç birisi birim fiyatla yaptırılmıyor ise her faaliyet nev’i ayrı ayrı ancak, aynı anda ilan ve ihale edilecektir.

Eksiltme veya pazarlığa konu birim fiyatlar bu tebliğde açıklanan pozisyon numaralarına metraj ve keşif özetine göre tesbit edilecek ancak bu birim fiyatlar daha önce köylü ve kooperatiflere ilan edilen birim fiyatları geçmeyecektir.

İhale için düzenlenen şartname ve sözleşmeler (Ek 15) 16,17 ve 18) ihaleye iştirak edenlere imzalatılacaktır.

İşin özelliğine göre, işletmesince gerekli görülen hususlar ekteki örnek şartname ve sözleşmelere ilave edilecektir.

4.1.3- Üretimin Gündelikle Yaptırılması

Üretim işlerinin; birim fiyat ve taahhüt yoluyla yaptırılmaması, kalifiye orman işçilerinin çalışmalarını gerektirmesi, zaman ve mekan itibariyle sınırlı programlara bağlı olması arazi yapısının dik ve sarp olması sebebiyle kalite kaybı meydana gelmesi özel boyutlarda çok uzun ürünler üretilmesi vb. durumlarda bu işler gündelikle ve idarenin üretim Makinelerinden de faydalanılmak suretiyle yaptırılacaktır.

4.2- Üretim İşlerinin Dağıtımı

4.2.1- Üretim İşlerinin İhtilafsız Yerlerde Dağıtımı

4.2.1.1- Koru Ormanlarında

Devlet koru ormanlarında kesim, sürütme taşıma imal gibi işler, iş yerinin ve iş yerinde çalışacakların hangi mülki hudut ve orman teşkilatı hudutları içerisinde kaldığına bakılmaksızın, öncelikle iş yerinde veya civarındaki orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine ve iş yerindeki köylülere veya iş yeri civarındaki orman işlerinde çalışan köylülere iş yerine olan mesafeleri ile iş güçleri dikkate alınarak dağıtılacaktır. Dağıtım, Orman İşletme Şefi ve görevli memurların huzurunda ağaç numaralarına göre yapılacak ve bir tutanakla belgelenecektir.

İş yerinde hem kooperatifi hem de kooperatife üye olmayan köylüler var ise, iş güçleri dikkate alınarak dağıtım yapılacaktır. Kooperatif ve kooperatife üye olmayan köylüler arasında kesim sahalarının dağıtımında ihtilaf çıkması halinde kuraya başvurulacaktır. Dağıtımından kooperatife düşen iş için kura çekilmeyecek, bütünüyle kooperatife verilecektir. Köylülere isabet eden iş ise kura çekilerek dağıtılacaktır.

İş yerinde birden fazla kooperatif var ise üretim işi, iş güçleri dikkate alınarak kur'a ile kooperatiflere tevzii edilecektir.

Üretim işlerinin ihtilaf çıkarılmadan, adil ve tutarlı bir şekilde dağıtılması esastır. Bu amaçla, İşletme Müdürü ve orman İşletme Şefi tarafından; o yıl iş programına alınan bütün sahalar tevziattan önce bir bir değerlendirilecek köylerin iş yerine olan mesafeleri, iş güçleri her bir kesim sahasının hangi köylerin ilgi alanı içerisine girdiği üretim işleri dışındaki ağaçlandırma erozyon kontrolü mer'a ıslahı bakım imar-ıslah, yol yapımı ve bakımı,sanat yapıları gibi ormancılık faaliyetleri ve bu faaliyetlerin yapılacağı aylar,mevsimler ile varsa mıntıkadaki sanayi,endüstri,madencilik,tarım vb işletmelerin istihdam durumları bütünüyle ele alınacak,her bir köyün hangi iş sahalarında çalışmaya eğilimi olduğu tesbit edilecek ,geçmiş yıllarda ihtilaf çıkıp çıkmadığı araştırılacak,ihtilaf çıkmış ise mahiyeti ve çözüm şekli incelenecek ve ancak bundan sonra işin dağıtımı planlanacaktır.Planlamada, orman köylülerinin ziraat işleri ile yoğun olarak meşgul olduğu dönemler dışında, sürekli bir istihdam yaratılması da ön planda tutulacaktır.

Geçmiş yıllarda ihtilafa konu olmuş sahalarda iş dağıtımı yapılırken daha dikkatli davranılacak, sanki hiç ihtilaf yokmuş gibi iş dağıtımına kalkışılmayacak ve ihtilafın temelinde yatan meseleler çözümlendikten sonra dağıtımına geçilecektir.

4.2.1.2- Baltalık ormanlarda

Baltalık ormanlardaki üretim işlerinin, istihdam yaratılmasından başka, 6831 sayılı Orman Kanununun 34 ncü maddesine göre köylü Pazar satışı hakkına konu olması, orman köylülerinin kendi köy sınırları içerisindeki baltalıklardan faydalanma eğilimi göstermesi ve bu faydalanma sebebiyle köyleri dahilideki ormanları iyi bir şekilde korumaları vs. göz önünde tutularak amenajman yönünden genel olarak bu ormanların köy kesim düzenine göre işletilmeleri öngörülmüştür.

Bu itibarla amenajman planları köy kesim düzeni esasına göre yapılan baltalık ormanları, hangi köyün mülki hudutları içerisinde kalıyor ise ,üretim işleri de o köy tarafından yapılacaktır.

Köy mülki sınırları dikkate alınmamış ve köy kesim düzenine göre planlanmamış baltalık ormanlar varsa, böyle yerlerdeki iş dağıtımını koru ormanlarındaki gibi yapılacaktır.

4.2.2- Üretim işlerinin ihtilafli Yerlerde Dağıtımını

4.2.2.1-Koru Ormanlarında,

Üretim işlerinin dağıtımında idarece gösterilen bütün gayret ve ihtimama rağmen,bir köyün mahalleleri arasında veya köyler arasında veya idaremiz ile köylüler arasında ihtilaf çıkması ve meseleye bir çözüm getirilememesi halinde; ihtilafa taraf köy veya mahallelerin nüfusları tesbit edilecek, köy veya mahallelerin üretim alanı hudutlarına olan uzaklıkları ise, yatay olarak harita üzerinden ölçülecek ve bundan sonra iş miktarı,nüfus ile doğru ve mesafe ile ters orantılı olacak şekilde aşağıda belirtilen esaslara göre dağıtılacaktır.

İhtilafa taraf olan köy veya mahallelerin nüfusları son nüfus sayımına göre nüfus idarelerinden alınacaktır.

Köy veya mahallelerin iş sahasına uzaklıkları ise, yerleşim yerinin ortasından (cami,okul veya bunların olmaması halinde evlerin toplu olarak bulunduğu yerin merkezi gibi) üretim yapılacak ihtilafli sahanın hududuna kadar olan yatay mesafe 1/25.000 ölçekli amenajman haritalarından ölçülerek bulunacaktır.

Bu tesbitler yapıldıktan sonra bir üretim sahasından ihtilafa taraf köy veya mahallelere dağıtılacak iş miktarı aşağıdaki formüllerle hesap edilecektir.

$$\text{Önce; } \begin{matrix} N_a & N_b & N_n \\ A+B+\dots+N = \frac{A}{1+0.008 U_a^3} + \frac{B}{1+0.008 U_b^3} + \dots + \frac{N}{1+0.008 U_n^3} = K \end{matrix} \text{ katsayısı bulunacaktır.}$$

Burada;

$N_a = A$ Köyünün veya mahallesinin nüfusunu,

$N_b = B$ “ “ “ “

$N_n = N$ “ “ “ “

$U_a = A$ “ “ “ üretim sahasına uzaklığını (Km.)

$U_b = B$ Köyünün veya mahallesinin üretim sahasına uzaklığını (Km)

$U_n = N$ Köyünün veya mahallesinin üretim sahasına uzaklığını (Km)

$K =$ Katsayıyı göstermektedir.

Katsayı hesap edildikten sonra köy veya mahallelerin alacağı iş miktarları;

$$K \begin{matrix} \dot{I}M & N_a \\ A = \frac{\dot{I}M}{1+0.008 U_a^3} \dots = \dots m^3 \end{matrix} \text{ formülü ile bulunacaktır.}$$

Burada;

$\dot{I}M =$ İhtilafli sahadaki D.K.G. Hacmini (m^3)

$K =$ Katsayıyı

$N_a = A$ Köyü veya mahallesinin nüfusunu

$U_a = A$ köyü veya mahallesinin üretim sahasına uzaklığını (Km) göstermektedir.

Aynı formülle B,C...N köylerinin alacakları iş miktarları da hesap edilecek ve iş dağıtımını buna göre yapılacaktır.

Birden fazla ihtilafli saha mevcutsa, ihtilafa taraf her bir köy veya mahallenin her ihtilafli sahadan alması gereken iş miktarları ayrı ayrı hesap edilecektir.

Önce;

$$1.\text{saha için; } N_a/1+0.008U_a^3 + N_b/1+0.008U_b^3 + \dots + N_n/1+0.008U_n^3 = K_1$$

$$2.\text{saha için: } N_a/1+0.008U_a^2^3 + N_b/1+0.008U_b^2^3 + \dots + N_n/1+0.008U_n^2^3 = K_2$$

formülleri ile her sahanın K1,K2. ..Kn katsayıları bulunacak, bundan sonra da;

$$\text{A köyünün Alacağı iş} = \frac{\dot{I}M1}{K1} \cdot \frac{Na}{1+0.008Ua3_1} + \frac{\dot{I}M2}{K_2} \cdot \frac{Na}{1+0.008Ua3_2} = m3$$

$$\text{B köyünün Alacağı iş} = \frac{\dot{I}M1}{K1} \cdot \frac{Nb}{1+0.008Ub3_1} + \frac{\dot{I}M2}{K_2} \cdot \frac{Nb}{1+0.008Ub3_2} = m3$$

$$\text{N köyünün Alacağı iş} = \frac{\dot{I}M1}{K1} \cdot \frac{Nn}{1+0.008Un3_1} + \frac{\dot{I}M2}{K_2} \cdot \frac{Nn}{1+0.008Un3_2} = m3$$

formülleri ile her bir köyün alacağı toplam iş miktarları ayrı ayrı bulunacaktır.

Burada:

$\dot{I}M1$ =Birinci üretim sahasındaki iş miktarını(D.K.G.H.M3)

$\dot{I}M2$ =:İkinci üretim sahasındaki iş miktarını(D.K.G.H.M3)

$K1$ =Birinci üretim sahasının katsayısını,

$K2$ =İkinci üretim sahasının katsayısını,

Na =A Köyünün nüfusunu ,

Nb =B Köyünün nüfusunu

Nn =N Köyünün nüfusunu göstermektedir.

Örnek: Bir mıntıkada A,B ve C Köyleri arasında ihtilafa konu sırası ile 2000, 1000 ve 1800 M3. lük üç ayrı saha bulunsun ;

A Köyünün nüfusu 150 ve

1. Kesim sahasına uzaklığı 1,0 Km. ,
2. Kesim sahasına uzaklığı 6,0 Km. ,
3. Kesim sahasına uzaklığı 9,0 Km. ,

B Köyünün nüfusu 250 ve

1. Kesim Sahasına uzaklığı 6.0 Km.
2. Kesim Sahasına uzaklığı 3.0 Km.
3. Kesim Sahasına uzaklığı 3.5. Km.

C Köyünün nüfusu 300 ve

1. Kesim Sahasına uzaklığı 14.0 Km.
2. Kesim Sahasına uzaklığı 9.0 Km.
3. Kesim Sahasına uzaklığı 4,5. Km. olsun.

1. Kesim sahası için :

$$K1=150/1+0.008.1+250/1+0.008.216+300/1+0.008.2744=253,522$$

2. Kesim sahası için

$$K2=150/1+0.008.216+250/1+0.008.27+300/1+0.008.729=304,488$$

3 . Kesim sahası için

$$K3=150/1+0.008.729+250/1+0.008.42,9+300/1+0.008.91,1=381,617$$

katsayıları bulunur. Buna göre ,

A Köyünün alacağı iş miktarı

$$\frac{2.000}{253,522} \quad \frac{150}{1+0.008.} \quad + \quad \frac{1.000}{1 \ 304,488} \quad \frac{150}{1+0.008.216} \quad + \quad \frac{1800}{381,617} \quad \frac{150}{1+0.008.729} = 1459 \text{ M3}$$

B Köyünün alacağı iş miktarı:

$$\frac{2.000}{253;512} \quad \frac{250}{1+0.008.216} \quad + \quad \frac{1.000}{304,488} \quad \frac{250}{1+0.008.27} \quad + \quad \frac{1.800}{381,617} \quad \frac{250}{1+0.008.42,875} = 2276 \text{ M3.}$$

C Köyünün alacağı iş miktarı:

$$\frac{2.000}{253,512} \quad \frac{300}{1+0.008.2744} \quad + \quad \frac{1.000}{304,488} \quad \frac{300}{1+0.008.729} \quad + \quad \frac{1.800}{381,617} \quad \frac{300}{1+0.008.91,12} = 1065 \text{ M3}$$

olacaktır. Yani;

$$\text{A Köyüne } 1.174 + 181 + 104 = 1.459 \text{ M3.}$$

$$\text{B Köyüne } 723 + 675 + 875 = 2.276 \text{ M3 .}$$

$$\text{C Köyüne } 103 + 144 + 818 = 1.065 \text{ M3 .olmak üzere}$$

TOPLAM :4.800 M3 D.K.G. hacmindeki iş miktarı dağıtılmış olacaktır.

Yukarıda belirtildiği şekilde hesap edilen iş miktarları köylere dağıtılacaktır. Ancak, üretim sahalarının köylere yakınlığı veya uzaklığı ile ulaşım imkanları göz önünde tutularak, taraf köylerin talepleri ve rıza göstermeleri halinde, Orman İşletme Şefliğinin veya İşletme Müdürlüğünün muvafakati ile üretim sahaları köyler veya mahalleri arasında takas da edilebilecektir. Aksi takdirde hesap ile bulunan iş miktarları köylere aynen dağıtılacaktır.

Bir kesim sahasından birden fazla köye iş verildiğinde, her köyün çalışacağı saha, arazide tabii ve suni hatlardan istifade edilerek işaretlenecektir.

Köylerin bu şekilde yapılacak dağıtıma razı olmamaları ve işin yaptırılması yönünden çözülmesi mümkün olmayan ihtilaflar çıkartarak işi engellemeleri halinde istihsal işleri; iş yerine civar olmayan Orman Köylerine Kalkındırma Kooperatiflerine veya köylülere yaptırılacağı gibi taahhüt yolu ile de yaptırılabilir.

4.2.2.2 – Baltalık Ormanlarda

Baltalık Ormanlarda iş dağıtımını yönünden meydana gelen ihtilaflar, genellikle köyler arasındaki mülkü sınır ihtilaflarından veya mülkü sınırların toprak üstü uygulamasına ihtirazlardan kaynaklanmaktadır. Mülki sınırların tayin ve tesbiti ile buna dair hudutname veya kararnamelerin çıkarılması İçişleri Bakanlığı yetkisindedir. Bu hususta idaremiz yetkili kılınmamıştır.

Bu itibarla köyler arasındaki mülki sınır ihtilafı çıktığında durum, ihtilafa taraf köylerin bağlı bulunduğu Kaymakamlıklara veya Valiliklere bildirilecek ve ihtilafın halledilmesi talep edilecektir.

Mülki makamlarca sınır ihtilafı halledilip toprak üstü uygulaması da yapıldıktan sonra, gerekirse amenajman planlarında değişiklik teklifi yapılacak ve değiştirilmesini müteakip yeni duruma göre iş dağıtımına gidilecektir. Köylerin bu dağıtıma rıza göstermemeleri ve ihtilafı devam ettirmeleri halinde, öncelik sırasına göre;

a) İhtilaflara konu sahalardan, idarece işçi ve makine temin edilerek baltalıktan koruya tahvili yoluna gidilecek ve koruya tahvil edildikten sonra iş dağıtımını ,koru ormanları için yukarıda belirtilen esaslara göre yapılacaktır.

b) İhtilafı sahanın "Muhafaza Ormanı" olarak ayrılması ve ihtilaf halledilinceye kadar bu statüde korunması sağlanacaktır.

4.3- Üretim Sahalarının İş sahiplerine Teslimi

4.3.1- Üretim sahalalarının Kooperatiflere ve Köylülere Teslimi

İşin dağıtımını ile birlikte işi alan kooperatif ise kooperatif yetkililerine, köylüler almışsa köylülere ilgili şartnameler okutulmak ve gerekli izahat verilmek suretiyle imza ettirilecektir.

Şartnamelerin imzalanmasını izleyen en geç bir hafta içerisinde üretim sahalaları, Orman İşletme Şefi, Ölçme-Kesim işleri ile görevli memur, Orman Muhafaza Memuru veya Toplu Koruma Ekibinden bir memur ve işi alan iş sahipleri ile birlikte gezilecek, usulsüz kesimler varsa tespit edilecek, üretim sahalalarının sınırları işaretlenecek ve gösterilecek, kesim, sürütme ve taşıma sırasında dikkat edilecek hususlar izah edilecek, işi alanlar sürütmeyi de yapacaklarsa, ürünlerin hangi güzergahlardan ve ne şekilde sürütüleceği, nerelere toplanacağı gösterilecek, şantiye kurulacaksa, şantiye yeri belirlenecek ve üretim sahasının o günkü durumunu belirten "Teslim-Tesellüm Tutanağı"(Êk-19) ve 1/25.000 ölçekli krokisi ile saha, iş sahiplerine teslim edilecektir.

Kesim işini alan iş sahipleri sürütmeyi de yapacaklarsa, sürütme için ayrıca teslim –tesellüm yapılmayacak, aksi takdirde hem kesim, hem de sürütme için ayrı ayrı teslim-tesellüm yapılacaktır.

4.3.2-Üretim Sahalarının Müteahhitlere Teslimi

Üretim işleri eksiltme veya pazarlıkla yapılacak ise, sözleşmenin imzalanmasını müteakip en geç bir hafta içerisinde saha, yukarıda belirtilen görevliler tarafından ve aynı esaslara uyularak müteahhide veya kanuni vekiline teslim edilecektir.

4- 4-Koru Ormanlarında Ağaçların Kesimi ve Boylarına Bölünmesi İşleri

4.4.1- Kesim Zamanı

Ağaçların büyüme mevsimi dışında ve kışın kesilmesi esastır. Kış kesimi ile üretilen ürünlerin koruma çatlağı asgariye inecek, böcek ve mantar zararlarına uğraması önlenerek ve böylece daha kaliteli ürünler elde edilecektir.

Tabii tensil sahalarındaki tohumlama kesimi ve sürütmenin, kışın çimlenme döneminden önce bitirilmesi sağlanacak ve saha emniyet altına alınarak arzu edilen tabii tensilin gelmesine yardımcı olunacaktır. Bu husus tabii tensilde başarı oranını artıracığından üzerinde önemle durulacaktır.

Tarım işlerinin asgariye indiği kış aylarında, kış kesimleri veya erken üretim ile orman köylüsüne istihdam sağlanacak, aynı zamanda piyasaya, kış aylarında taze ve kaliteli ürünler arz edilecek ve piyasada daha iyi bir arz-talep dengesi kurulacaktır.

Erken üretime imkan sağlamak üzere kesim yapılabilecek sahalardan dikili damgasına öncelik ve önem verilecek, Ekim ayının başına kadar damgaların bitirilmesine gayret edilecektir.

İklim ve rakım itibarıyla erken üretim yapılmasına imkan bulunmayan sahalarda, ormanın silvikültürel istekleri ve iş gücü göz önünde tutularak üretime devam edilecektir.

4.4.2- Ağaçların Kesilmesi

Ağaçların kesilmesi (Ağaçların kesmeye hazırlanması, dikli ağaç kesmede işin yapılma sırası tekniği), devrilmesi sırasında çevredeki herhangi bir yere dayanan ağaçların düşürülmesi, rüzgar ve kar devriklerin kesilmesi, kesilerek devrilmiş ağaç üzerinde yapılacak işlemler, (EK-20) DEKİ "TS 1214 Ağaç Kesme ve Kesmede Güvenlik Kuralları Standardı"nda belirtildiği şekilde yapılacaktır.

4.4.3- Gövdenin Boylara Bölünmesi

Gövde Orman Ürünleri Standardına göre en yüksek kalite ve miktarda endüstriyel odun elde edilecek şekilde ölçülecek, boylanacak işaretlenecek ve işaretlenen yerlerden boylara bölünecektir. Boylara bölünürken testere levhası gövde uzunluk eksenine dik olarak tutulacak ve diklikten sapma o baştaki çapın % 10 unu geçmeyecektir. Boylama sırasında piyasada tercih edilen boylarda ürünler

hazırlanmasına özen gösterilecektir. Endüstriyel oduna elverişli olmayan uç, dal ve kesim artıkları yakacak odun olarak değerlendirilecektir.

Bulunduğu yerde uzun yıllar hayatini devam ettirerek ekonomik bir kıymet meydana getiren ağacın ehil olamayan ellerde bilinçsiz olarak bölünmesine kesinlikle izin verilmeyecektir.

Boylama ve standardına göre sınıflandırma işleri görevli memurlar tarafından yapılacak, yeterli sayıda memur bulunmaması halinde, memurun yerine bu hususta yetişmiş, kendisine güvenilir, yevmiyeli işçiler çalıştırılacaktır. Görevli personelin bu hususta yetiştirilmeleri ve meleke kazanmaları için, Bölge Müdürlüklerince İşletmelerde sık sık eğitim ve kurslar düzenlenecektir.

Böylece Ormanlık Ana Planı ve entansif ormancılığın gereği olarak D.K.G. Hacminden en yüksek oranda endüstriyel odun elde edilmesi sağlanacaktır.

Boylama ve standardizasyon hususunda Bölge Müdürlüğü ve İşletme Müdürlüğü yetkililerince gerekli kontroller yapılacak, teftiş esnasında da yukarıda belirtilen hususların yerine getirilip getirilmediği denetlenecektir.

4.4.4- Kayında Ardaklanma ve Önleyici Tedbirler

4.4.4.1. Ardaklanma

Kayın ürünlerinde ilk safhada renk değişimi ve boğulma ve bundan sonraki safhada renk değişiminin meydana geldiği yerlerde şeritler halinde beyaz çürüklüğün oluşmasıdır.

Ardak yapan mantarlar, odun rutubetinin % 30-65, havanın kuru ve sıcaklığın yüksek olduğu zamanlarda faaliyetlerini artırmakta neticede ortaya çıkan beyaz çürüklük odunun fiziki ve mekanik özelliklerine etki ederek özgül ağırlığının azalmasına ve vasıf değer kaybına uğramasına sebebiyet vermektedir. Bu mantarlar doğrudan güneş ışınlarının etkisi ile gölgelik yerlere göre daha da çabuk yayılmaktadır.

4.4.4.2- Önleyici Tedbirler

Kayında Ardaklanmanın Önlenmesi için

- a) Isımın düşük olduğu kış aylarında kesim yapılmasına gayret gösterilecektir.
- b) Kesilen ürünlerin mümkün olduğu kadar rampalarda zorunlu hallerde yaz mevsimi dışında depolara taşıyıp kıymetlendirme çareleri aranacaktır.
- c) Kesimi müteakip hemen (1 veya 2 gün içerisinde) ardaklanmayı önleyen maddeler yapacak odunların her iki başına budak ve çatlak yerlerine sürülecektir. Bu işte kullanılacak maddeler (Ek-21)deki teknik şartnamede belirtilen özelliklerde olacak ve İşletme Müdürlüklerince yetki sınırına göre mübayaa edilerek Orman İşletme Şefliklerine dağıtılacak ve kullanımı sağlanacaktır. Sürütme ve taşıma sırasında kabuğun zedelendiği yerlere de bu maddeler sürülecektir.

4.4.5- Standardizasyon

Standardların; hem maddeden nihai ürüne kadar üretim planlanmasını sağlaması kayıp ve artıkları azaltması hasılayı artırması, stoklamayı kolaylaştırması ve ucuzlatması, taşıma masraflarını azaltması maliyeti düşürmesi kalite güvenilirlik emniyet ve değişebilirlik yönlerinden kesim garantiler vermesi, ürünlerin aynı esaslara göre mukayeselerini mümkün kılması sipariş işlemlerini kolaylaştırması, arz ve talep dengesini daha iyi sağlaması, alım-satımda ve sözleşmelerde yanlış anlamaları ve ihtilafları azaltması, dünya pazarlarında satıcı olarak rakip ülkelere göre üstünlük sağlaması, milli produktiviteyi artırması vs. gibi çok yönlü faydaları daima göz önünde bulundurulacaktır.

Üretilen ve satılan orman ürünlerinin Devlet Malı olduğu unutulmayacak, standardına uygun olmayan ürün üretilmesi ve satılması yüzünden İşletmelerimizin saygınlığı zedelenmeyecek ve güvenilirliğine gölge düşürülmeyecektir.

Standardizasyon uygulamasında başarı sağlanabilmesi için, üretim ve depolama işleri ile görevli personel Bölge ve İşletme Müdürlüklerince iyi bir eğitimden geçirecek, yetiştirilecek ve bu hususta yeterince bilgi ve beceri kazandırıldıktan sonra çalıştırılmaya başlanacak, zaman zaman da bilgileri tazelenacaktır.

Üretimde görevlendirilen ve standardizasyonu uygulayacak her personele (Ek-22)deki örneğine uygun "Özel Çekiç" verilecek, İşletme tarafından yaptırılacak olan bu çekiçlere alfabetik sıraya göre

harf yazdırılacaktır. (A,B,C,E,F,G. gibi) her personel kendisinin ölçüp standarda ettiği yapacak ürünlere yine kendi özel çekicini kütüğü dibinde ve harfi okunacak şekil de vuracaktır.üretim ve depolanmanın herhangi bir safhasında denetleme yapılırken hangi ürünü, kimin standarda ettiği böylece belirlenmiş olacaktır.

4.4.6- Ölçü ve Kayıt

Orman ürünlerinin boyutları ile kuturları "Orman Ürünleri Standardizasyonu". kitabında belirtildiği şekilde ölçülecek, ürünlerin kalın başına gerekli bilgiler silinmeyecek ve bozulmayacak şekilde yazılacak ve basılacaktır. Ürünlere katıyen sıra numarası verilmeyecek ve yazılmayacaktır. .

Ölçü birimi M3 olan ürünler, (Ek-23) deki "Yuvarlak Odun Ölçü Tutanağı"na kaydedilecektir. (1). Kesim bölmesindeki kesme ve tomruklama işi bitip tutanağa girecek başka ürün bulunmadığı tespit edildikten sonra, tutanağın sonuna döküm yapılacak ve ölçüyü yapan,memurlar tarafından imzalanacaktır. Bu tutanaklar (Ek-26) daki kesme raporlarının dayanağı olacaktır.

Ölçü birimi ster olan ürünler rampaya çekilerek burada tasnife tabi tutulduktan sonra cins ve nevelerine göre istif edilecek, ölçülecek ve "Kesme ve Alındı Belgesi" ne kaydedilecektir. Bu belge hem kesme, hem de taşıma istihkakının dayanağı olacaktır. (Ek-24).

4.5- Baltalıklarda Kesim işleri

4.5.1- Kesim Sahasının belirlenmesi

Yıllık kesim sahası (parseli) haritaya uygun olarak arazide belirlenecek ve hudutları sabit taş, ağaç vs. üzerine boya ile işaretlenecektir.

Saha içerisinde endüstriyel odun üretimine elverişli ağaçlar bulunup bulunmadığı incelenecek, varsa bunlar ölçülecek, damgalanacak ve dikili ağaç ölçü tutanağına yazılacaktır.

Üretim sırasında da, bu ağaçlardan standardizasyon esaslarına göre endüstriyel odun elde edilmesi için gerekli tedbirler alınacak, kontrolü yapılacaktır. Bunların yakacak oduna bölünmesine izin verilmeyecek ve aksine hareket edenler hakkında şartname hükümleri uygulanacaktır.

4.5.2- Baltalıklarda Kesim Zamanı

Baltalıklarda iklime ve rakıma göre mahalli olarak büyümenin durduğu zaman ile ağaçlara su yürüme zamanı çok iyi tespit edilecek ve kesimler mutlaka büyüme mevsimi dışında, kışın yapılacaktır.

Kesim işi ile birlikte bölmeden çıkarma işi de kışın yapılacak ve sürütme sırasında tomurcuk ve taze sürgünlerin kolayca tahrip olacağı daima göz önünde bulundurulacak ve kesim işi ile birlikte bölmeden çıkarma işi de mutlaka kışın yapılacaktır. Büyüme dönemi başlayıncaya kadar bölmeden çıkarma işinin bitirilmemesi halinde, büyüme dönemi bitinceye kadar beklenecek ve sonbaharda sürgünler elastikiyet kazandıktan sonra bölmeden çıkarma işi tamamlanacaktır.

-----
(1) Daha pratik olması bakımından gerektiğinde ince çaplı ürünlerde (Ek-23/A) daki ölçü tutanağı da kullanılacaktır.)

4.5.3- Baltalıklarda Kesim İşi

Ağaçlar kök boğazından ve toprak seviyesinden kesilecektir. Kesim bir yöne eğimli, pürüzsüz ve kabuk kaldırılmadan yapılacaktır.

4.5.4- Baltalıklarda Ölçü ve Kayıt

Baltalıklardan elde edilen ve ölçü birimi M3. olan ürünler kuru ormanlarında izah edildiği şekilde ölçülecek, işaretlenecek ve kayıtlara geçirilecektir.

Ölçü birimi ster olan her türlü ürün, orman içi istif yerine (rampaya) çekilerek burada cins ve nevilerine göre istif edilecek, ölçülecek ve "Kesme ve Taşıma Alındı Belgesi"ne kaydedilecektir. Bu belge hem kesme, hem de taşıma raporunun dayanağı olacaktır.

4.6- Kesim Sahasının Muayenesi

Kesim sahasında kesilmesi gereken bütün ağaçlar kesilerek ürünler rampaya taşındıktan sonra, saha teslim-tesellüm heyeti tarafından gezilecek, işin tekniğine, usulüne ve şartnamesine uygun olarak yapılıp yapılmadığı kontrol ve muayene edilecek, tesbit edilen hususlara ilişkin (Ek-25)deki "Kesim Bölmesi Muayene Tutanağı" düzenlenecek ve heyet tarafından imzalanacaktır.

Kesim sahası muayene edilmeden ve işin tekniğine, usulüne ve şartnamesine uygun olarak yapıldığı tesbit edilmeden kesme ve taşıma raporları düzenlenmeyecektir.

4.7- Kesme Raporunun Düzenlenmesi

Kesimi müteakip ölçü ve kayıt işleri bitirilip kesim sahası muayene edildikten sonra; kesimin tekniğine ve ilgili şartnameye uygun olarak yapıldığının tespiti halinde, kesim işi ile görevli memur tarafından yuvarlak odun ölçü tutanağına istinaden ölçü birimi M3 .olan ürünlerin "Kesme Raporu" (Ek-26) daki örneğe uygun olarak düzenlenecektir

Ölçü birimi ster olan ürünler ise, tamamı rampaya taşınıp istif-tasnif edildikten sonra ölçülecek ve yukarıda belirtildiği üzere "Kesme ve Taşıma Raporu" düzenlenecektir.

Kesme raporları üç nüsha olarak düzenlenecek, iki nüshası istihkak'a müstenid edilecek, bir nüshası ciltte kalacaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Taşıma İşleri

5.1- Bölmeden Çıkarma (sürütme)

Bölmeden çıkarmanın orman toprağına ağaçlara, fidanlara ve kesimlerden elde edilen ürünlere zarar vermeden yapılması esastır. Bu amaçla sürütme idarenin tespit edeceği güzergahlardan yapılmalıdır.

İdarece evvelce üretim yapılmış ise , teşekkül eden sürgü yolları tercih edilecek , bunların onarılması suretiyle kullanılması sağlanacaktır.

Yeniden yapılması gereken sürgü yollarının geçeceği yerler önceden tayin ve tesbit edilecektir.

Mevcut yollara ilaveten sürütme yolları da yapılması gerekiyor ise, bunların güzergâhları belirlenecek, gerekli onay alınacak, programa konulacak ve zamanında inşaa edilmesi sağlanacaktır.

Bölmeden çıkarmada orman köylüsünün elinde bulunan araç, gereç ve hayvan gücünden yararlanılacağı gibi, gerektiği durumlarda idaremizin elinde bulunan havai hat, sürütücü vinç, mini vinç vb. Makinelerde kullanılacaktır.

Sürütülen ürünler önceden tespit edilen orman içi istif yerine getirilecek ve rampaya uzak yerlerde bırakılmayacağı gibi sürütme sırasında yolun trafiğe kapatılmamasına özen gösterilecektir.

5.1.1- Kayıt İşleri

Kesim sahası muayene edilip, kıymetlendirilmesi mümkün olan bütün ürünlerin rampaya taşındığı ve işin şartnamesine uygun olarak yapıldığı tesbit edildikten sonra; ölçü birimi M3. olan ürünler için orman içi istif yerinde ölçülerle tespiti yapılan miktara göre "Taşıma Alındı Belgesi ve Taşıma Raporu" (Ek- 27), ölçü birimi ster olan ürünler için ise, istif yerinde tespit edilen ölçülere göre

"Kesme ve Taşıma Alındı Belgesi" düzenlenecektir. (Ek-24) bu belge ve raporlar sürütme istihkakına müstenit edilecektir.

5.2- Satış İstif Yerlerine Taşıma

Taşımaya müsait kesim sahalarından (maktadan), sürütme yapılmadan doğrudan istif yerine taşınan ürünler için sürütme ile ilgili belgeler düzenlenmeyecek ve sürütme istihkakı ödenmeyecektir. Doğrudan satış istif yerlerine (satış depolarına) taşınan ürünler ile orman içi istif yerlerinden satış istif yerlerine taşınan ürünler için Sevk Pusulası düzenlenecektir.(Ek-28) Sevk Pusulasız ürünlerin nakline kesinlikle izin verilmeyecektir.

Sevk pusulaları mutlaka görevli personel tarafından ve Yükleme sırasında tanzim edilecektir.

Araçlara her seferinde birer sevk pusulası kesilecek ancak, aynı araca karışık ürünler yüklendiğinde cins ve nevelerine göre ayrı ayrı Sevk Pusulaları tanzim edilecektir.

Sevk Pusulalarına mutlaka cilt ve yaprak numarası verilecek ve kıymetli evrak işlemine tabi tutulacaktır.

Sevk Pusulaları üç nüsha olarak tanzim edilecektir. Ölçü birimi ster olan ürünlerin yerde ölçümü yapıldıktan sonra Sevk Pusulasına miktarı kaydedilecek ayrıca, Yükleme işi bitirildikten sonra ürünün araç üzerindeki eni , boyu ve yüksekliği de pusulaya ayrıca yazılacaktır.

Sevk Pusulaları, düzenlenip imzalandıktan sonra iki adedi taşıyıcıya verilecek, diğer bir adedi dip koçanda bırakılacaktır.

Taşıyıcıya verilen birinci ve ikinci nüshalar, satış istif yerine gelindiğinde görevli personel tarafından teker teker kontrol edilip arka sayfasına "tamamı teslim alınmıştır." ibaresi konularak taşıyıcı ile birlikte imzalanıp ikinci nüshası taşıyıcıya verilecektir.

Taşıma sırasında ürünlerin boyut ve sınıfını belirleyen işaretlerin bozulması, silinmesi veya çap, boy ve sınıfının doğru yazılmış olduğundan şüphe duyulması halinde, bu gibi ürünler yeniden ölçülerek işaretlenecek, Sevk Pusulasının birinci ve ikinci nüshalarında da gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra, durum sevk pusulasının arka sayfasına tutanak halinde yazılıp taşıyıcı ile birlikte imzalanacaktır. Yapılan düzeltmeler vakit geçirilmeden ürünleri sevk eden personele bildirilecek ve dip koçanda gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanacaktır.

Rampadan ürünleri sevk eden personelle satış deposunda teslim alan görevli personel arasında karşılıklı olarak mutabakata varılmadan taşıma raporu düzenlenmeyecektir.

Taşıma işinin, işi alan tarafından vekalet etmek suretiyle bir vekile yaptırılması halinde, sevk pusulalarına işi alanın ve vekilinin ismi birlikte yazılacak ve pusula vekile imzalatılacaktır.

Ürünleri teslim alan personeldeki birinci nüsha taşıma raporuna müstenit edilecektir. Ürünlerin artırılması ve kayıtlarda görülen ürünlerden daha fazla ürün bulundurulmasına kesinlikle müsamaha gösterilmeyecektir .

5.2.1- Kayıt İşleri

Satış istif yerine sevk pusulaları ile gelen ve taşıma işinin şartnamesine uygun bir şekilde yapıldığı tesbit edilen her cins ve nevideki ürün için; taşıma istihkakına müstenit olmak üzere satış deposunda görevli memur tarafından Taşıma Raporu düzenlenecektir .

Sevk pusulaları, ağaç cinsi ve ürün çeşitlerine göre gruplandırıldıktan sonra, her grup sevk pusulası taşıyıcıların isimlerine göre sıralanarak her birinin yapmış olduğu taşma miktarları tesbit edilecek ve taşıma raporuna yazılacaktır.

Taşıma raporuna müstenit olan bütün sevk pusulaları bir araya getirilecek ve en üstteki sevk pusulasının uygun bir yerine, hangi taşıma raporunun müstenidi olduğu yazılıp imzalanarak ayrı bir dosyada ve gerektiğinde kontrol edilmek için düzenli bir şekilde 10 yıl muhafaza edilecektir.

5.3- İstihkak Raporlarının Düzenlenmesi

Kesme ve Taşıma Raporlarına dayanılarak ilgili şartnameleri gereğince yapılan işlere ait istihkak raporları Orman İşletme Şefi tarafından düzenlenecek veya düzenlettirilecektir.

Satış istif yerlerine taşıma işinin vekaletle yapılması halinde, istihkak raporuna işi alanın ve vekilinin isimleri birlikte yazılarak istihkak vekile ödenecektir.

5.4- Satış İstif Yerlerinde Kayıt İşleri

Satış istif yerine gelen ürünler (Ek-29)da örneği gösterilen "Satış İstif Yeri Defterine" kaydedilecektir.

Ağaç cinsi ve ürün çeşitlerine göre defter bölümlere ayrılacak ve hangi ürünün, hangi sayfalara kaydedildiğini gösterir bir fihrist yapılarak defter kapağının iç tarafına yapıştırılacaktır.

Ağaç cinsi ve Ürün çeşitlerine göre ayrı ayrı tamamlanan istiflere istif sıra numarası verilecek ve bir kalem halinde (Ek-30) daki örneğe uygun "İstif ve Kayıt Defteri"nin giren kısmına kaydedilecektir.

Defterlerin her sayfasına sıra numarası verilecek ve mühürlenecektir. Satış istif yerinden nakliye tezkeresi veya sevk pusulası ile çıkan ürünler, defterin çıkan kısmına günlük olarak işlenecektir.

Satış istif yerine gelecek ürünlerin ağaç cinsi, nevi, miktarı ve kaç adet istif yapılabileceği önceden hesap edilerek defter buna göre bölümlere ayrılacak ve yukarıda belirtildiği (şekilde fihrist yapılarak deftere yapıştırılacaktır.

Defterlerde silinti, kazıntı bulunmayacak, düzeltme yapılması gerektiğinde hatalı yazılanın üzeri okunacak şekilde çizildikten sonra yanına veya üzerine doğrusu yazılacak ve düzeltmeyi yapan tarafından imzalanacaktır.

5.5- Mekanizasyon

Son yıllarda dünya ormancılığında meydana gelen teknik gelişmelerin ışığında üretim işlerinde Makineli çalışma büyük önem kazanmış, buna paralel olarak ülkemiz ormancılığında da arazi yapısı çok bozuk ve iş gücü yoğunluğu yetersiz olan bazı yerlerde mekanizasyona gidilmesi zaruret halini almıştır. Makineli çalışma sayesinde hem ormancılık biriminin gereği olan silvikültürel müdahaleler istenilen şekilde yerine getirilmiş olacak, hem de çeşitli sebeplerle azalmış bulunan orman varlığımızdan her geçen yıl daha az iş alabilen orman köylüsüne daha fazla iş imkanı sağlanmış olacaktır.

Bu bakımdan ;

a) İnsan ve hayvan gücü ile bölmeden çıkarmanın mümkün olmadığı, arazi yapısının, dik, sarp ve kayalık olduğu,

b) Yeterli iş gücünün bulunmadığı.,

c) Çalışma süresinin çok kısa olduğu,

d) Yol yapımının mahzurlu olduğu veya ekonomik olmadığı

e) Köyler arasında veya idare ile köylüler arasında ihtilafli olup, herhangi bir çözümün bulunmadığı,

f) Ormana , orman toprağına , fidanlara ve üretilen ürünlere zarar vermeden taşıma yapılmasının gerektiği yerlerde mekanizasyona gidilecektir.

Maliyet unsurları içinde insan gücünün etkisi az ve mekanizasyona göre daha ucuz olduğundan, üretimin insan gücü ile yapılması mümkün olan yerlerde üretim makineleri devreye sokulmayacak ve mekanizasyon, orman köylüsüne rakip olarak görülmeyecektir. Bilakis talepleri halinde her yıl Genel Müdürlükçe belirlenecek kira bedelleri üzerindeki makineler imkanlar ölçüsünde

kendilerine kiraya verilerek bunlardan faydalanmaları sağlanacaktır. Mekanizasyon üretici orman köylüsüne bu şekilde benimsettirildiği takdirde, ilerideki yıllarda kendi imkanları ile temin edecekleri Makineleri kullanarak gerçek anlamda mekanizasyonun ülkemize yerleşmesi sağlanmış olacaktır.

ALTINCI BÖLÜM

6- Tefrik İşleri

Orman ürünleri boyutlarının hassasiyetle ölçülmesi ve bu ölçü sırasında görünüş özellikleri itibariyle standardizasyona göre hangi ürün çeşidine ayrılması gerekiyor ise, ona ayrılması esastır.

Ancak, ilk ölçüsü tasnifi sırasında herhangi bir sebeple standardında belirtilen özelliklere uygun olmayan ürünler istihsal edildiği veya yanlış işaretlendiğinin tesbiti halinde, her stok yeri için ayrı olmak üzere (Ek-31)deki örneğe uygun Tefrik Tutanağı düzenlenerek gerekli tefrik işlemi aşağıda açıklandığı şekilde yapılacak ve stok kayıtları da buna göre düzeltilecektir .

a) Orman ürünlerinin tefriki sonucunda kıymet artışı meydana geliyorsa, miktarı ne olursa olsun; Orman İşletme Şefi ile stoadan sorumlu memur tarafından tefrik işleri yapılacak ve iki nüsha olarak düzlenecek tefrik tutanağının İşletme Müdürü tarafından tasvip ve tasdikini müteakip Şefliğin ve Muhasebenin stok kayıtlarında buna göre gerekli düzeltmeler yapılacaktır.

b) Orman ürünlerinin tefriki sonucunda kıymet düşüşü oluyorsa; yine yukarıda belirtilen heyet tarafından tefrike tabi tutulması gerekli ürünlerden elde edilecek ürün miktarı tahminen tefrik tutanağına yazılarak tasdik için işletmeye gönderilebilecektir .

İşletmeye intikal eden tefrik tutanağındaki tefrike verilen ürün miktarı 100 M3./Ster'in altında ise, doğrudan doğruya, 100-500 M3./Ster arasında ise, Bölge Müdürlüğünün ve 500 M3./Ster'in üzerinde ise, Orman Genel Müdürlüğünün tasvip ve tasdikini müteakip İşletme Müdürlüğünce tefrik işlemi yapılacak, tefrikten elde edilen ürün miktarına göre stok kayıtlarında gerekli düzeltmeler yapılacaktır.

Orman ürünleri kıymet yönünden öncelik sırasına göre tomruk, tel direği, maden direği, sanayi odunu, kağıtlık odun, sırik, lif-yonga odunu ve yakacak odun şeklinde sıralanacaktır.

YEDİNCİ BÖLÜM

İmalat İşleri

İmalat İşleri Genel Müdürlükçe gönderilen şartnamede belirtilen esaslara göre yapılacaktır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Stok İş ve İşlemleri

8.1- Stokların Takibi

Muhasebe kayıtlarına intikal etsin veya etmesin ölçü birimi M3. olan ürünler, ölçülerek yuvarlak odun ölçü tutanağına kaydedildiği anda. ölçü birimi ster olan ürünler ise; orman içi istif Yerde ölçülüp taslim alındığı anda stoklara intikal etmiş sayılacaktır.

Orman içi istif yerlerinde devreden stok ile birlikte giren, çıkan ve kalan ürünler için Orman İçi İstif Yeri Stok Takip Defteri", satış istif yerlerinde devreden stok ile birlik te giren, çıkan ve kalan ürünler için ise, "Satış İstif Yeri Stok Takip Defteri" tutulacaktır.(Ek-32 ve Ek-33) Bu defterler görevli memurlar tarafından günlük olarak işlenecektir. .

Stokların sağlıklı bir şekilde takibi ve muhafazası için kesim sahalarında (maktada) üretilen ürünleri teslim alacak memur, orman içi istif yerinde (rampada), maktadan gelecek Ürünleri te alacak memur ve satış istif yerinde rampadan gelecek ürünleri teslim alacak memur veya memurlar, işe başlanılmadan önce Orman İşletme Şefliğince yazılı olarak resmen görevlendirilecektir.

Kesim sahasındaki ürünler rampaya taşındığında maktada görevli memurun sorumluluğundan çıkacak ve rampada görevli memurun sorumluluğuna girecekti. Ancak; her iki iş için aynı memur görevlendirilmiş ise sorumluluğu devam edecektir.

Rampadan satış deposuna taşınan ürünler, rampada görevli memurun sorumluluğundan çıkacak ve satış deposunda görevli memurun sorumluluğuna girecektir. Satış deposundan taşınan veya satılarak alıcısına teslim edilen ürünler, satış deposunda görevli memurun sorumluluğundan düşecektir.

8.2- Stoktan Düşme İşlemleri

Bir stok yerinde bir yıl önceden devirle gelen ürün miktarı ile, o stok yerine yılı içinde kayden giren ürün miktarının toplamından o tarih itibarıyla çıkan ürün miktarının farkı, o yerin stok miktarını oluşturmaktadır.

Muhasebe kayıtlarına geçsin veya geçmesin görevli memurlar tarafından ölçülüp teslim alınan veya kayıtlara göre o stok yerine girdiği tesbit edilen üründen stok yerinden çıkan ürün düşüldüğünde geriye kalan ürünün herhangi bir sebeple zayi olması halinde, kayıtlara göre gerçek stok miktarında meydana gelen noksanlığa "Stok Noksanlığı" denilmektedir.

Genel olarak; yangın, sel, çığ, heyelan gibi afetlerle çürüme, çalınma, bölmeden çıkarma sırasında kırılma, yarıma, kopma, ölçü ve kayıt hataları gibi sebeplerle meydana gelen bu noksanlıklarla tefriken kıymetlendirilmesi mümkün olanların kayıtlarda düzeltilmesi için aşağıda izah edildiği şekilde stoktan düşme işlemi yapılacaktır.

8.2.1- Değerlendirilemeyecek Ürünlerin Stoktan Düşülmesi

a) Yangın, sel, çığ, heyelan gibi afetlerle, bölmeden çıkarma esnasında kırılma, yarıma, kopma gibi sebeplerden meydana gelen zayıttan, kıymetlendirilmesi mümkün olmayan ürünler- den sorumlu kimsenin bulunmadığının tesbiti halinde, zayıt miktarı 100 M3./Steri geçmiyor ise (Ek-34)deki örneğe uygun "Stoktan Düşme Raporu" İşletmesince düzenlenip, Bölge Müdürlüğüne gönderilecek, Bölge Müdürlüğünce incelenerek uygun görüldüğü takdirde, Oluru hazırlanarak tasdik edilip stoktan düşüldükten sonra, stok kıymetinin dahili sigortadan karşılanması için, muhasebe yönünden Olurun bir nüshası merkeze gönderilecektir.

b) Yukarıda belirtilen miktar üzerindeki zayıt ile, miktarı ne olursa olsun, çürüme, çalınma, ölçü ve kayıt hataları sebebiyle meydana gelen stok noksanlığı için İşletmesince yine (Ek-34) deki rapor düzenlenerek, Bölge Müdürlüğüne gönderilecek, Bölge Müdürlüğünce tetkik ve tasdik edildikten sonra stoktan düşmek üzere merkezden izin talep edilecektir. Merkezce gerekli inceleme yapıldıktan sonra verilecek talimata göre gerekli işlem yapılacaktır.

8.2.2- Değerlendirilebilecek Ürünlerin Stoktan Düşülmesi

Yukarıda 8.2.1- maddesinin (a) bendinde belirtilen sebeplerle meydana gelen hasar neticesinde tefrik edilmek suretiyle kıymetlendirilmesi mümkün olan ürünler, tefrike tabi tutularak kıymetlendirilecek, bu miktar düşüldükten sonra bulunacak stok noksanlığı için yukarıdaki maddeye göre gerekli işlemler yapılacaktır.

8.3- Diğer Hususlar

Stoktan düşmeyi gerektiren olayın vukuunu müteakip der-hal gereğine tevessül edilecek, stoktan düşme işlemi geciktirilmeyecek ve yılı içinde sonuçlandırılacaktır. Stok noksanlığının eski yıllara ait olduğu gerekçesi kabul edilmeyecektir.

Stok noksanlığını meydana getiren olaya ait yazı, tutanak, rapor vb. evrak stoktan düşme raporuna eklenecektir.

Merkeze gönderilecek raporlarda Bölge Müdürlüğünün tasdik şerhi mutlaka bulunacaktır.

Zayıtın meydana gelmesinde sorumlu kimseler varsa kimlerin, nerede ve ne miktar zayıttan sorumlu oldukları raporda açıkça belirtilecek ve haklarında yapılan idari ve adli tahkikatın safahatı hakkında bilgi verilecektir.

Sorumlusu olduğundan dolayı stok kıymeti muvakkat hesaba alınarak stoktan düşülen ürünler için, tahkikat veya mahkeme sonuçlandırıldığında, verilen karara göre muvakkat hesaplardaki stok kıymetinin, gerekli aktarma ve düzeltmeleri İşletmesince zamanında yapılacak ve bu husus dava servisi ile de irtibat kurularak yakinen takip ve kontrol edilecektir.

Muhasebe ve Orman İşletme Şefliğindeki stok kayıtları muntazam tutulacak, fiili stokların kayıtlara uygun olup olmadığı sık sık kontrol edilecek, stok yerlerindeki ürünler titiz bir şekilde muhafaza edilecektir.

Dere ve sel yataklarında ürün bırakılmayacak, depolar taşkınlara karşı korunacak ve yangın tehlikesine karşı gerekli emniyet tedbirleri alınacaktır.

Kesim sahası ve orman içi istif yerlerinde geçmiş yıllardan devreden stoklar öncelikle ve sür'atle taşınacak veya değerlendirilecek, satış depolarında ise eski ürünlerin vasfının bozulmasına ve çürümesine meydan verilmeden bir an önce kıymetlendirilmeleri sağlanacaktır.

Sarfıyatımıza verilen ürünlerin stoktan düşülmesi için Şefliklerce İşletmesine zamanında bilgi verilecek ve İşletmece de gerekli işlem yapılarak neticesi Şefliğe bildirilecektir.

Üretim programına bir yıl önceden başlanarak üretilen , ürünlerin istihkakı gelecek yıllarla ilgili hesaptan ödenmişse, yıl başında ödemeler ilgili hesaplara mahsup edilecek ve bu husus unutulmayacaktır.

8.4- Stok Fazlalıkları

Stok noksanlığı meydana gelebilir endişesi ile ölçüye 'alınmamış ürün bulundurulmayacaktır. Stok fazlası ürünlerin kontrol dışında kaldığı, şaibelere sebebiyet verdiği ve en az stok noksanlığı kadar arzu edilmeyen bir durum yarattığı göz önünde bulundurularak, fiilen üretilen ürün miktarı kayıtlara aynen geçirilecektir. Buna rağmen herhangi bir sebepten dolayı stok fazlalığı tesbit edilirse (Ek-35)deki "Stok Fazlası Tutanağı.. düzenlenerek İşletme Müdürlüğüne gönderilecektir

8.5- Yıl Sonu Stok Sayımları

a) Yıl sonlarında çıkarılacak bilançolardaki kıymetli stok cetvellerine esas olmak üzere stok sayımı yapılacaktır.

Yıl sonu stok sayım işini, Bölge Müdürlüğünün görevlendireceği Orman Mühendisi başkanlığında ilgili İşletme Müdür Yardımcısı, Orman :İşletme Şefi ve sorumluluğunda ürün bulunan memurdan müteşekkil heyet yapacaktır. Bu heyet tarafından Şefliğin makta, rampa ve satış depolarındaki stoklar (bir sonraki yılın programı için istihsal edilen ürünler sayım dışı tutulacaktır.) mutlak surette fiilen ve titizlikle sayılacak ve tesbit edilen ürünler (Ek-36) daki "Stok Sayım Tutanağı"na yazılarak tutanak imzalanacak ve :İşletme Müdürlüğüne verilecektir

b) :İşletme Müdürlüğüne intikal eden stok sayım tutanağındaki miktarlar, muhasebe ve Şeflik kayıtları ile karşılaştırılacak neticede stok fazlası ürün tesbit edildiği takdirde stoklara alınacak, stok noksanlığı bulunduğu veya ürün cins ve neveleri itibariyle fark bulunduğu takdirde de, :İşletmesince incelettirilecek sebepleri araştırılıp, varsa sorumluları hakkında gereğine tevessül edilecektir.

c) Fiili sayımı mutlak surette engelleyecek etkenler bulunması halinde, durum bir tutanakla tesbit edilecek, İşletmesine bildirilecek ve bu yerlerdeki ürünler heyet tarafından kayden tesbit edilip stok sayım tutanağına yazılacak, ancak engel ortadan kalkar kalkmaz aynı heyet fiili sayımı yapacak ve sayım sonucuna göre yukarıda belirtildiği şekilde, gereken işlem yapılacaktır.

d) Gerekli görüldüğü durumlarda yıl içerisinde de yukarıda belirtilen heyet kurularak stoktan sayılacaktır.

8.6- Stokların Devir Teslimi

a) Görevi veya görev yeri değişen ve sorumluluğunda orman ürünleri stoku bulunan Orman İşletme Şefi ve ilgili memurlar, kesim sahası ve istif yerlerindeki stokları fiilen sayıp kayıtları ile kontrol ettikten sonra devir edeceklerdir.

Şefler arasındaki devir-teslimlerde; İşletme Müdür Muavininin Başkanlığında devir eden ve devir alan Şefler ile ilgili memurlardan müteşekkil bir heyet kurulacak, bu heyet tarafından kesim sahası ve istif yerlerindeki stoklar sayılacak, tesbit edilen ürünler devir teslim tutanağına kaydedilip imzalanarak İşletme Müdürlüğüne verilecektir. Tutanak İşletme Müdürü ve Sayman tarafından tetkik edilip onaylanacaktır.

Memurlar arasında yapılacak devir-teslimlerde; devir eden memur ile devir alan memurdan başka Şeflikçe görevlendirilecek bir memur da hazır bulunacak, bunlar tarafından yapılan sayım sonucu düzenlenen tutanak Şefliğe gönderilecek, Şeflikçe tetkik edilerek onaylanacaktır.

Onaysız devir-teslim tutanakları muteber sayılmayacaktır.

b) Devir-teslim esnasında fiili sayımı mutlak surette engelleyen etkenlerin bulunması halinde (sahanın karla kaplı olması gibi.) durum bir tutanakla tevsik edilecek, Şefler arasındaki devir-teslimlerde İşletme Müdürlüğüne, memurlar arasındaki devir-teslimler de Şefliğe bildirilecektir. Fiili sayımı engelleyen etken ortadan kalkmaz Şefler arasındaki devir-teslimlerde İşletme Müdür Muavini Başkanlığında devir alan Şef ile ilgili memurdan müteşekkil heyetçe fiili sayım yapılacak ve durum bir tutanakla tesbit edilerek İşletmeye bildirilecektir. Memurlar arasındaki devir-teslimlerde ise engelin ortadan kalkmasını müteakip Şefin başkanlığında devir-alan memur ile hazır bulunacak bir başka memurdan müteşekkil heyetçe fiili sayım yapılacak ve durum bir tutanakla tevsik edilecektir.

Fiili sayım sonucu tesbit edilen ürün miktarları ile, kayıtlardaki ürün miktarları karşılaştırılacak, fazlalık çıktığı takdirde stok fazlası olarak stoklara alınacak, noksanlık çıkması halinde ise durum İşletme Müdürlüğüne bildirilecek ve İşletmesince gereği yapılacaktır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Satış İstif Yerleri veya Satış Depoları

9.1- Daimi Satış Depo Yerlerinin Seçimi

a) Depo yeri arazisi seçilirken öncelikle mülkiyeti Genel Müdürlüğümüze ait araziler tercih edilecektir. Bu mümkün olmadığı takdirde sırasıyla Hazine, Belediye, Özel İdare, Köy tüzel kişiliği gibi mülkiyeti devlete ait arazilerden temin edilmeye çalışılacaktır. Bunun da mümkün olmaması halinde gerçek veya tüzel kişilerden satın alınacak veya kiralanacaktır.

b) 1 M3 veya 1 ster ürün için 2 M2 yer gerektiği göz önünde tutulacak ve asgari 10.000 M3/Ster emvali depolayabilecek kapasitede yerler seçilecektir. Mecbur kalınmadıkça bu miktarın , altına düşülmeyecektir.

c) Seçilecek depo yeri her mevsim taşımaya müsait olacak yakınında ihtiyaca cevap verebilecek nitelik ve kapasitede başka faal bir sat iş deposu bulamayacaktır .

d) Sel ve heyelan tehlikesi bulunan sahalar depo yeri olarak seçilmeyecektir.

e) Mümkün olduğu nispette az meyilli ve yüklü araçların kolaylıkla giriş çıkışına elverişli yapıya sahip araziler seçilecektir .

f) Depo yeri , suyun bol olduğu veya en az içme suyunun ve elektriğin kolaylıkla temin edilebileceği, mevcut kuruluşlarımızla haberleşme imkanının olduğu yerlerden seçilecektir.

9.2- Satış Deposu Bina ve Tesisleri

Yukarıda belirtilen kriterlere uygun ve mülkiyeti idaremize ait satış depoları aşağıda belirtilen hususlara uygun olacaktır.

a) İdare binası, hizmet evi, işçi pavyonu, malzeme deposu bulunacaktır.

b) İstif yeri vaziyet planına göre üst yapısı ve sanat yapıları ile birlikte depo dahili yolları inşaa edilecektir.

c) Satış deposunun çevresi mutlaka ihata edilecektir. Deponun görünüşünün ve korunmasının önemli olduğu yerlerde ihata, duvar veya galvanizli kafes tel ile düzgün bir şekilde yapılacaktır.

d) Gereken yerlerde tekniğine uygun istinad duvarı yapılacaktır.

e) Depoda çıkması muhtemel yangının söndürülmesi, personelin kullanma ve içme suyu ihtiyaçlarının karşılanması için depo sahasına su getirilecektir.

f) Geceleri depo sahasının iyi bir şekilde aydınlanması ve binaların ışıklandırılması için elektrik tesisatı yapılacaktır.

g) Satış depolarında telefon tesisatı mutlaka yapılacaktır.

h) İstiflerin altına konulmak üzere (Ek-37) deki örneğe uygun olarak beton ızgara yapılacak veya ürünlerin toprakla temasını kesecek uygun boyutta yuvarlak odunlar ızgara olarak kullanılacaktır. Beton ızgaralar 300 dozlu demirsiz betonla yapılacaktır.

i) (Ek-38'deki) örneğe uygun depo tanıtım ve ikaz lambaları konulacaktır.

j) Her depo için bir (Ek-39) daki örneğe benzer vaziyet planı düzenlenip depo binasına asılacaktır.

9.3-Geçici Satış Depoları

Zorunlu hallerde, geçici bir süre için hizmet görmek üzere daimi satış depolarında aranan kriterlere uygun geçici satış depoları Merkezden izin almak şartıyla açılabilir.

ONUNCU BÖLÜM

Üretim Dosyaları

10.1- Üretim Dosyalarının Düzenlenme Şekli

Üretimle ilgili olsun veya olmasın her bölme için bir üretim dosyası düzenlenecektir. Plan müddeti boyunca bölmeden yapılan üretime ait yazı, tutanak, karar, ilan, şartname, kroki vs. gibi her türlü evrak bu dosyada muhafaza edilecektir. Dosyanın üzerinde şefliği, serisi, bölme veya parsel numarası, işletme şekli, plan müddeti vs. gibi önemli bilgiler yazılacak, dosya kapağının iç tarafına ise, yıllar itibariyle yapılan üretime ait belgelerin fihristi konulacaktır.

10.2- Üretim Dosyalarına Konulacak Belgeler

a) Dikili ağaç damga emri,

b) Dikili ağaç ölçü tutanağı veya yardımcı dikili ağaç tutanağı (beyan yapılan en sonraki sayfa)

c) Kesim, sürütme ve taşımaya ait birim fiyat kararları,

d) Birim fiyat kararlarının ilanına dair yazı veya tutanak,

e) Kesim sahası teslim-tesellüm tutanağı,

f) Kesim sahası krokisi,

g) Ağaç numaraları ve D.K.G. Hacmine göre dağıtım listesi,

h) Kesim, sürütme ve taşıma şartnameleri veya sözleşmeleri,

i) Yuvarlak odun ölçü tutanağı (beyan yapılan en son sahife),

- j) Kesme ve alındı tutanağı,
- k) Kesme raporu,
- l) Taşıma alındı belgesi ve taşıma raporları
- m) Kesim sahası muayene tutanağı,
- n) Üretim işlerine ait diğer her nevi belgeler, alınan kararlar, kanuni haklara ait belgeler, varsa ihtilaf konuları vs.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Üretim Birim Fiyatlarının Tespiti

11.1-Üretim Birim Fiyatlarının Tespiti Esasları

Üretim birim fiyatlarının bilimsel esaslara göre tespit edilmesi, ülke genelinde dengeli bir fiyat politikası oluşturulması, eşit şartlardaki işe eşit ücret ödenmesi, alinteri karşılığının verilmesi, haksız kazançların önlenmesi ve bu husustaki sızlanmaların asgari düzeye indirilmesi maksadıyla bu konuda iş-zaman ölçümleri yapılmış ve elde edilen sonuçların uygulamaya konulması uygun görülmüştür.

Buna göre, üretim birim fiyatının oluşması 2 ana unsura dayanılmaktadır. Bunlardan birisi üretimde kullanılan araç, gereç malzeme ile insan makina ve hayvan gücünün Birim Maliyeti veya 1 saatlik maliyeti (BM) diğeri de, iş-zaman analizleri ve ölçümleri sonucunda bulunan Standart Zaman'dır.(SZ)

Üretim Birim Fiyatı birim Maliyet (TL/Saat) ile standart zamanın (Dak/M3) çarpımı suretiyle tespit edilecektir.

11.1.1- Birim Maliyet Tespiti

Geçmiş dönemlerden bu güne kadar ki uygulamalarda olduğu gibi, Üretim Birim Fiyatlarının tespitinde kullanılmakta olan Birim Maliyetler; o yılın Döner Sermaye Bütçesinin imkanları, orman ürünlerinin fiyatlarındaki artışlar ile arz talep ilişkisi, satış gelirlerinin gerçekleşme durumu, piyasa şartları ve genel ekonomik dengelere göre Orman Genel Müdürlüğünce Merkezden tespit edildikten sonra uygulanmak üzere Teşkilata gönderilecektir. .(14.09.2001 tarih ve 288/ Ek:2 ile değişik)

Birim Fiyat hesap edilirken; işçi birim maliyeti İBM, motorlu testere birim maliyeti MBM, hayvan birim maliyeti HBM ve kamyon birim maliyeti KBM harfleri ile gösterilecektir.

11.1.2- Standart Zaman Tespiti

Üretimde iş-zaman ölçülerinin; metot araştırması yapılarak hangi araç-gereç ve hangi nitelikteki insanların çalıştırılması suretiyle en uygun, en verimli ve en ekonomik metodundan tespitinden sonra yapılması gerekmektedir.

Bugün elimizde herhangi bir metot araştırması bulunmamaktadır. Bu itibarla halen geleneksel olarak üretim işlerinde uygulanmakta olan yöntemlerin, uzun bir geçmişte sına-yanılma yolu ile yöntem tespitinden geçtiği kabul edilmektedir.

Buna göre üretim işleri, kesimden istife kadar iş öğelerine ayrılarak pilot bölge seçilen Orman Bölge Müdürlüklerinde asli ağaç türlerimiz itibarıyla denemeler yapılmıştır. Bu denemelerde iş-zaman ölçümleri yapılarak bir m³'ün üretimi için gerekli olan normal zamanlar tespit edilmiş, bunların dökümü yapılmış ve işin yapılması için dolaylı zaman kayıpları veya toplam paylar da dikkate alınarak bu hususta yapılan araştırma sonuçlarından da faydalanılmıştır. Standart Zamanlar tespit edilmiştir.

Standart Zaman (SZ): İşlerini benimsemiş ve doğru yöntemleri kullanan nitelikli işçilerin doğal bir çalışma temposu ile standart performans göstererek bir işi yapabilmeleri için gerekli olan zamandır.

Standart Zaman; $SZ=NZ (1+\&)$ formülü ile bulunmaktadır.

Burada;

NZ=Normal zamanı veya gerçek zamanı ifade eder. Bir işin yapılması için daha fazla azaltılması mümkün olmayan en düşük çalışma zamanıdır. Normal Zaman;

$NZ= \text{Gözlenen Zaman} \times \text{İşçinin gözlenen çalışma hızı}$

Standart Hız

Formülü ile bulunmaktadır.

& katsayısı ; toplam payların (TP) normal zamana bölünmesi suretiyle bulunmaktadır.

& = TP:NZ dir.

Toplam paylar (TP)= a+b dir. Burada;

a=Kullanılan araç-gerecin ikmali, elden geçirilmesi bir objeden diğerine yürüme gibi dolaylı işlere ilişkin ortalama kayıp süreyi,

b=Kişisel ihtiyaçları giderme ve dinleme süresini ifade etmektedir.

Yukarıda belirtilen esaslara göre ibreli ve yapraklı olarak kesim (devirme, dal budama ve uç alma, kabuk soyma, boylara bölme), sürütme veya bölmeden çıkarma, yükleme, taşıma ve boşaltma iş öğelerinin muhtelif şartlarda standart zamanları veya bunu veren formülleri tespit edilerek çizelgeler halinde ilişikte gösterilmiştir. Bu süreler 1 m³'ün üretimi için gerekli olan standart zamanları göstermektedir. Tam sayılar dakikayı, küsuratlar da dakikanın yüzdelerini ifade etmektedir.

Bir işin yapılmasında sadece insan çalışıyor ise, İşçi Çalışma Zamanı (İÇZ) dikkate alınacaktır. İnsanla birlikte makine veya hayvan da çalışıyor ise Makine Çalışma Zamanını (MÇZ) veya Hayvan Çalışma Zamanı (HÇZ) da dikkate alınacaktır.

11.1.3-Birim Fiyat Hesabı

11.1.3.1-Normal Şartlarda Birim Fiyat Hesabı;

Yukarıda 11.1.1'de açıklanan birim maliyetler ve 11.1.2'de açıklanan standart zamanlar tespit edildikten sonra uygulanacak üretim birim fiyatı aşağıdaki formüle göre hesap edilecektir.

$$BF = \frac{BM}{60} \times SZ$$

Burada;

BF= TL/M³ cinsinden uygulanacak üretim birim fiyatını,

BM=Yapılan işe ait 1 saatlik birim maliyeti (TL/Saat),

SZ=Yapılan işe ait işçi, makine veya hayvan standart çalışma zamanını (dakika/m³) ifade eder.

Birim fiyat TL/m³ cinsinden bulunur.

Makine veya hayvan gücü kullanılmadan, sadece insan gücü ile yapılan (kabuk soyma yükleme gibi) işler için birim maliyet rayiç bütüt işçi gündeliğinin sekizde biridir. (Bir iş günü 8 saat kabul edilmektedir.)

İşin bir bölümü makine bir bölümü de makine kullanılmaksızın, sadece işçi ile yapılıyor ise (kesim ve kabuk soymada olduğu gibi) yukarıdaki formüle göre, işin makina ile yapılan bölümü için ayrı, insan gücü ile yapılan bölümü için ayrı birim fiyat hesap edildikten sonra, bu ikisi toplanarak verilecek birim fiyat hesap edilecektir. Bu taktirde birim fiyat formülü;

$$BF = \frac{MBM}{60} \times MÇZ + \frac{İBM}{60} \times İÇZ \text{ olacaktır.}$$

İş kolları itibarıyla üretim birim fiyatlarının tesbiti aşağıda açıklanmıştır.

a) Kesme-Tomruklama

Kesme-Tomruklama işi, TS 1214 Ağaç Kesme ve Kesmede Güvenlik Kuralları Standardın göre yaptırılmış ve bu standarttaki iş sırası takip edilerek ağaç devirme, dal budama ve uç lama, kabuk soyma (kabuğu soyulanlar için) ve boylara bölme veya tomruklama iş öğeleri için ayrı ayrı zaman ölçümleri yapılmış ve bu dört iş öğesinde geçen motorlu testere

çalışma zamanı (MÇZ) ile işçi çalışma zamanı (İÇZ) toplanarak çaplara ve meyil guruplarına göre ek 40 ile ek 41 de gösterilmiştir. Arazi meyili 4 gruba ayrılmıştır.

Buradaki çaplar göğüs hizasında (1.30m) ölçülen çaplar olup ağaçtan elde edilen yapacak odun miktarları M3 e indirgenerek 1 M3 'ün kesme- tomruklaması için geçen standart zamanlar her çapın karşısına yazılmıştır.

Kesme-tomruklamada kabuk soyma büyük zaman aldığından kabuğu soyulanlar ile soyulmayanlar için ayrı ayrı tablolar düzenlenmiştir.

Misal olarak yapraklı yakacak odunlar ile ibreli olduğu halde kabuklu olarak üretilen kağıtlık odunlar için, kabuğu soyulmayanlar tablosundaki, kabukları soyulan ibreliler içinde kabuğu soyulanlar tablosundaki standart zamanlar alınacaktır.

Bir bölmenin birim fiyatı hesap edilirken dikili ağaç ölçü tutanağından her çaptan kaç M3 ağaç damgalandığı tesbit edilecek ve bunlar toplam hacim oranlanarak her çapın toplam hacim içerisindeki yüzdesi bulunacak ve bu yüzdeler tablodaki MÇZ ve İÇZ miktarları ile çarpılarak bölmenin ağırlıklı ortalama MÇZ ve İÇZ si bulunacaktır.

Misal olarak; % 31-60 eğimli bir bölmede çap kademelerine isabet eden hacim yüzdeleri ve MÇZ ile İÇZ aşağıdaki gibi olsun ve kabuğu soyulan ürünler üretilsin

Tablodaki Ağırlıklı Ortalama

Çap Kademesi (Cm)	Ağaçların Hacmi M3	Toplam Hacme oranı %	MÇZ (Dak/m3)	İÇZ (Dak/m3)	MÇZ (Dak/m3)	İÇZ (Dak/m3)
8	100	10	96.54	462.20	9.65	46.22
14	200	20	68.95	250.10	13.79	50.02
28	400	40	28.92	109.000	11.57	43.60
42	300	30	20.97	63.86	6.29	19.16
TOPLAM	1.000	100			41.30	159.00

Yukarıdaki gibi MÇZ ve İÇZ ağırlıklı ortalama değerleri bulunacaktır.

Buradan birim fiyata geçecek olursak;

Motorlu testere birim maliyeti 149.600 TL/saat,

İşçi birim maliyeti 112.500 TL/saat olsun.

Birim Fiyat (BF) = $\frac{MBM}{60} \times MÇZ + \frac{İBM}{60} \times İÇZ$ formülü

ile; BF = $\frac{149.600}{60} \times 41.30 + \frac{112.500}{60} \times 159.000 = 401.10$ TL/m3 bulunacaktır

Tablodaki 8 cm den ince çaplar için 8 cm, 58 cm den kalın çaplar için de 58 cm çapın karşısındaki MÇZ ve İÇZ değerleri alınacaktır.

b) Sürütme

Pilot bölge seçilen Bölge Müdürlüklerinde yine asli ağaç türlerimiz için %0-30, %31-60, %61-100 ve + % 100 olmak üzere dört meyil grubunda ve muhtelif sürütme mesafelerinde iş-zaman ölçümleri ve bunların dökümleri yapılmış, toplam paylar ilave edilmiş ve sonuçta meyil guruplarına ve sürütme mesafelerine göre İşçi Çalışma Zamanı (İÇZ) ile Hayvan Çalışma Zamanı (HÇZ) nı veren formüller geliştirilmiştir. (EK-42,43 ve Ek-44,45)

Bu formüllere göre bulunan standart zaman; 1 m³ için boş gidiş, yükün hazırlanması, koşum takımına bağlanması,yüklü dönüş ve rampada yükün çözülmesi için geçen zamanların tamamını ve toplam payları kapsamaktadır.

Yamaç meyli, meyil ölçer veya klizimetre ile sürütme mesafesi ise, şeritmetre ile ölçülecektir.

Arazinin kırık olması ve yamaç meylinin değişiklikler arz etmesi halinde meylin her değiştiği başlangıç ve bitiş noktaları sağlıklı olarak tespit edilecek, meyli ve mesafesi ölçülecek ve o bölümdeki D.K.G.H ile ilişkilendirilerek ağırlıklı ortalaması alınacaktır.

Sürütme mesafesi; kesilen ağaçların bulunduğu yerden, sürütüleceği rampaya kadar olan ortalama uzaklıktır. (m).

Kesilen ağaçlar, kesim sahasına mütecanis dağılmış ise, rampaya en uzak mesafedeki ürünlerin bulunduğu yer ile en yakın mesafedeki ürünlerin bulunduğu yerin rampaya uzaklığı ölçülüp toplanacak ve ikiye bölünerek ortalama sürütme mesafesi bulunacaktır.

Kesilen ağaçlar, bölmenin tamamına değil de muayyen bir yerine dağılmış ise, bu sahanın ortasından rampaya kadar olan mesafe, ortalama sürütme mesafesidir

Kesilen ağaçlar, kesim sahasının bazı yerlerinde çok bazı yerlerinde az veya parçalı olarak bulunuyor ise,her parça sahanın rampaya olan ortalama sürütme mesafesi bulunacak, o parçadaki D.K.G.H. ile çarpılacak, çarpımdan elde edilen miktarlar toplanacak ve kesim sahasının toplam D.K.G.H.ne bölünerek ağırlıklı ortalama sürütme mesafesi bulunacaktır.

Yukarıda belirtilen hususlara göre tesbit edilen sürütme mesafesi; Amenajman, Planı, Dikili Ağaç Ölçü Tutanağı ve bölme Haritasından faydalanılarak harita veya krokide gösterilecek ve üretim dosyasına konulacaktır.

Sürütme yolları EK- 57 de belirtilen teknik şartlara ve esaslara göre idareimiz tarafından yaptırılacak ve yapım giderleri de İdareimizce karşılanacaktır.

Kesim sahasının görüşü engelleyecek şekilde ağaç ve ağaççıklarla kaplı olması veya arazi sürütürdü sebebiyle yamaç meylinin, meyil ölçer ile sağlıklı bir şekilde ölçülememesi halinde, yükseltiyi ölçen altimetreden faydalanılarak kod farkına göre standart zamanı veren Ek-46,47 ve Ek-48,49 daki tablolarda gösterilen formüller kullanılacaktır.

Bunun için dikili ağaç damgası yapılırken, altimetre bulundurulacak ,damga tesviye eğrilerine paralel, 20-25 m kod farkı veren kuşaklar halinde yapılacak, her kuşakta damgalanan ilk ve son ağaç, Dikili Ağaç Ölçü Tutanağında işaretlenecek, o kuşaktaki ağaçların hacmi toplanacak, kod farkı ile çarpılacak, çarpımların toplamı alınacak, kesim sahasının toplam D.K.G.H.ne bölünerek kesim sahasının ağırlıklı ortalama kod farkı bulunacaktır.

Bulunan ortalama kod farkı Ek—46,47,48,49 nolu tablolarda hangi gruba giriyorsa, o grubun formülü ile standart zaman hesap edilecektir.

Misal olarak, rampadan itibaren 20 şer metrelik kod farkı ile;

20 m koda kadar 100 m³

40 m koda kadar 200 m³

60 m koda kadar 400 m³

80 m koda kadar 300 m³ olmak üzere toplam 1000 m³ ağaç damgalanmış ise, kesin sahasının ortalama kodu (h) ;

20 x 100= 2000

40x 200= 8000

60x 400= 24000

80x 300= 24000

TOPLAM 1000 58000: 1000 =58 m olacaktır.

Sürütme mesafesi 200 m ve sürütülecek ürünler ibreli ise Ek-47 no'lu tabloda 58 m koduna en yakın kod farkı 36 m den büyük ve 72 m den de küçük olduğu için;

(h1-36) $\frac{66}{36} + 66$ formülü alınacak ve standart zaman olarak;

36

(58-36) $\frac{66}{36} + 66 = 106.33$ Dak/m³

36

İşçi Çalışma Zamanı gerektiği bulunacaktır.

200 m sürütme mesafesi için 58 m ortalama kod bulunduğu göre, kesim sahasının meyli de %31—60 meyil grubuna girecektir.

100 m sürütme mesafesi için kesim sahasının ölçülen kod farkına göre tekabül ettiği yamaç eğimini, eğim grubunu ve açıları veren, Ek-50 nolu tablodan da faydalanılacaktır.

Sürütmede İşçi Çalışma Zamanı ve Hayvan Çalışma Zamanı formüllere göre bulunduktan sonra, kesimde olduğu gibi birim fiyat;

BF = $\frac{\text{İMB}}{60} \times \text{İÇZ} + \frac{\text{HBM}}{60} \times \text{HÇZ}$ formülü ile TL/m³ cinsinden bulunacaktır.

60

60

Sürütmede hayvan kullanılmıyor ve sadece insan gücü ile sürütme yapılıyor ise, Hayvan Birim Maliyeti de olmayacak ancak, sürütmeyi en az iki kişi yapacağından, birim fiyat;

BF= $\frac{\text{İBM} \times 2}{60} \times \text{İÇZ}$ formülü ile bulunacaktır.

60

c) **Yükleme :**

Yükleme, ülkemizde genel olarak insan gücü ile yapılmaktadır. Taşınacak ürünlerin rampada kamyonla yüklenmesi toplam paylar dahil, bir sefer yükleme için, yaklaşık 150—160 dakikayı bulmaktadır. Bu da günlük sefer sayısını etkilemektedir,

Bu itibarla yükleme işi, ayrı bir iş ögesi olarak alınmıştır.

Yapılan iş-zaman ölçümlerinde toplam paylar dahil;

1 m³ ibreli yapacak odun için 11.00 Dak/m³

1 m³ yapraklı yapacak odun için 16.50 Dak/m³

İşçi çalışma Zamanı gerektiği tesbit edilmiştir. Bir yükleme ekibinin 5 kişiden oluştuğu kabul edilmiştir.

Buna göre İşçi Birim Maliyeti (IBM):

IBM= $\frac{\text{Bir Yevmiye} \times 5}{8 \text{ Saat}}$ = TL /saat cinsinden bulunmaktadır.

8 Saat

Yükleme birim fiyatı ise;

BF= $\frac{\text{İBM}}{60} \times \text{İÇZ}$ formülü ile TL/m³ cinsinden bulunacaktır.

60

Misal olarak; bir işçinin bürüt yevmiyesi 500.000 TL olsun ve ibreli ürünler yüklensin. Günlük IBM=500.000X5=2.500.000 TL ve saatlik IBM 312.500 TL/saat bulunur. Formüle göre birim fiyat

BF= $\frac{312.500}{60} \times 11.000 = 57.292$ TL/m³ olacaktır.

60

Yüklenen ürünler ibreli ise ibreli İÇZ , yapraklı ise yapraklı İÇZ alınacaktır.

İbreli ve yapraklı karışık yükleniyor ise yukarıda belirtilen ibreli ve yapraklı İÇZ'ler ve yüklenen ürün miktarları ayrı ayrı dikkate alınarak yükleme ücreti hesap edilecektir.

Taşıma ücreti ile birlikte yükleme ücreti de taşımacıya ödenecektir. Bu husus Taşıma Şartnamesinin özel hükümler bölümünde açıkça yazılacaktır.

Yükleme işini idaremize ait yükleme vinçleri yaptığı takdirde, yukarıda açıklanan TL/m3 birim fiyat ve yüklenen miktar üzerinden makine kirası tahakkuk ettirilecektir

Yükleme işine ilişkin giderler, Döner Sermaye Bütçesi Tatbikat Formülün de yapılan değişikliğe göre yükleme işine ilişkin olarak 52-İSTİHSAL GİDERLERİ ana hesabında açılan 52/529-YÜKLEME GİDERLERİ Hesabı'ndan yürütülecektir.

d) Taşıma

Taşımada yolun kalite ve standardı aracın hızını, lastik yıpranmasını ve sefer sayısını etkin bir şekilde etkilemektedir. Bu da bir gün veya 8 iş saatinde taşınan ürün miktarının artmasına veya azalmasına sebep olmaktadır. Aracını ve gününü idaremize ait ürünleri taşımaya tahsis eden bir kamyon sahibinin, şoför ve yardımcısının ücretleri dahil Kamyon Birim Maliyetinin (KBM) karşılanması gerekir.

Uygulamada çok çeşitli yol tipleri ile karşılaşılma ile beraber, pratik olarak yollar üç ana grupta mütalaa edilmiştir. Bunlar ham Yol, Stabilize Yol ve Asfalt Yollarıdır.

Ham Yol :

Orman Yolları Planlaması ve İnşaat İşlerinin Yürütülmesi'ne ilişkin 202 sayılı tebliğde özellikleri belirtilen ancak, sanat yapıları ve üst yapısı yapılmamış, aracın hızını etkin bir şekilde engelleyen Ana Orman Yolu, A ve B Tipi Tali Orman Yolu veya bu kalitede köy yollarıdır. 202 sayılı tebliğde tanımlanan Traktör Yolu da bu grupta mütalaa edilecektir.

Stabilize Yol :

Yine 202 sayılı tebliğde özellikleri belirtilen, sanat yapıları ve üst yapısı yapılmış, hendeği açılmış, bombesi verilmiş, aracın hızını etkin bir şekilde engellemeyen Ana Orman Yolu, A ve B Tipi Tali Orman Yolu veya bu kalitedeki köy yollarıdır. Üst yapısı yapılmamış olmakla beraber yol üzerindeki tabii malzemesi iyi kalitede olan ve greyderle tesviye edilmiş veya zemini sağlam, stabilize malzeme dökülmüş gibi düzgün yollar da bu grupta mütalaa edilecektir.

Asfalt Yol :

Yol sathı asfaltla kaplanmış, aracın hızını etkin bir engellemeyen Otoyol, Devlet Karayolu İlçe, Kasaba ve Köy Yollarıdır

Bu üç yol grubunda taşımalar yapılarak iş-zaman ölçümleri yapılmıştır. Bulunan değerler 1 m3 ün taşınması için gerekli olan Kamyon Çalışma Zamanı (KÇZ)'na indirgenmiştir (Dak/m3)

Ayrıca, yükleme için geçen zaman da dikkate alınarak 8 saat veya 480 Dakikalık bir iş gününü muhtelif mesafelerden yapılabilecek sefer sayıları ile akaryakıt sarfiyat miktarları da hesaba katılarak yolların kalitesine, uzunluğuna ve ağaç cinslerine göre Kamyon Çalışma Zamanını veren formüller geliştirilmiş EK-51 no'lu tabloda gösterilmiştir.

Genel olarak yol uzunluğu arttıkça, kısa mesafelere göre akaryakıt sarfiyatı artmakta ancak, sefer sayısı azalmakta, dolayısıyla bir iş gününde taşınan ürün miktarı da azalmaktadır Taşıma mesafesi ne olursa olsun, kamyon birim maliyetinin karşılanması gerekmektedir.

Ağaç cinslerine göre farklı standart zamanlar bulunması, ağaç cinsinden ziyade, o ağacın tabii yayılış bölgesindeki yolların kalitesi, standardı ve durumundan kaynaklanmaktadır.

Yükleme işinin ayrı bir iş ögesi olarak ayrılması ve şoför ile yardımcısına ait yevmiyelerinde kamyon birim maliyeti (KBM) içinde değerlendirilmesi sebebiyle bu iş kolunda sadece kamyon çalışma zamanı KÇZ. dikkate alınmıştır.

Kamyon çalışma zamanı; gerçek çalışma zamanının %20 ni geçmeyen küçük tamirler, yükün kontrolü düzeltilmesi, su içme, ihtiyaç giderme, yükün boşaltılması gibi dolaylı süreleri veya toplam payları da kapsamaktadır.

Yukarıda özellikleri belirtilen yolların üçünden de geçerek yapılan bir taşımada birim fiyat (BF) tesbitini bir misalle açılalım.

Yolun 5 km'si ham yol 22 km'si stabilize yol 3 km asfalt yol olmak üzere toplam 30 km yol uzunluğu kamyon birim maliyeti (KBM) 930.000 TL/saat olsun ve kızılçam yapacak odun taşısın.

Taşımaya ilişkin tablodaki formüllerden faydalanılarak;

Ham yoldan; $2,42 \text{ L. } \frac{5,30}{10} = 2,42 \times 5 \times 0,53 = 6,41 \text{ DK/m}^3$

10

Stabilize yoldan; $1,89 (22-20) \frac{2,98}{10} + 17,28 = 18,41 \text{ Dak/m}^3$

10

Asfalt yoldan; $5,27 \text{ L. } \frac{1,77}{10} = 5,27 \times 3 \times 0,177 = 2,80 \text{ Dak/m}^3$

10 Toplam 27.62

Dak/m³ kamyon çalışma zamanı bulunacaktır. Buna göre birim fiyatı;

BF= $\frac{\text{KBM} \times \text{KÇZ}}{60}$ formülü ile;

60

BF= $\frac{930.000}{60} \times 27,62 = 428.110 \text{ TL/m}^3$ olacaktır.

60

Tabloda gösterilen ağaç türleri dışında kalan diğer ağaç türlerin gelince;Sedir ve Ardıç için Diğer çam sütunundaki hızlı gelişen ibreliler için Kızılçam sütunundaki Meşe, Gürgen, Kızılağaç Kavak ve Diğer Yapraklılar için de Kayın sütununa formüller kullanılacaktır.

e) İstif:

İstif işlerinde çalışan ve 5 kişiden oluşan bir ekibin, TS 1350 Yuvarlak Odun ve Kerestelerin istiflenmesi Kuralları Standardı'na uygun şekilde hazırladığı ortalama büyüklükteki istiflerin, ibrelili ve yapraklı olarak istif süreleri tesbit edilmiş, istif süreleri,istif edilen ürün miktarına bölünerek 1 m³ ün istifi için gerekli normal zaman bulunmuştur

Normal zamana toplam paylar ilave edilerek standard istif zamanı tesbit edilmiştir.

Buna göre ;

1 .M3 ibrelili yapacak odun istifi için 8,80 Dak/m³,

1 M3 yapraklı yapacak odun istifi için 13.20 Dak/m³

işçi çalışma zamanı (İÇZ) gerektiği bulunmuştur.

Buradan birim fiyat tespitine geçecek olursak

Bir işçi yevmiyesinin 500. 000 TL olduğu, günde 8 saat çalışıldığı ve ibrelili ürünler istif edildiği misal olarak alındığında;

İşçi Birim Maliyeti (IBM) = $\frac{500.000 \times 5}{8} = 312.500 \text{ TL/saat}$, BF= $\frac{\text{IBM} \times \text{İÇZ}}{60}$ formülü ile de,

8

Birim Fiyat (BF) = $\frac{312.500}{60} \times 8,80 = 45.833 \text{ TL/m}^3$ bulunacaktır.

60

Yapraklılar için de aynı hesap şekli ile yapraklı işçi çalışma zamanı alınarak birim fiyat tesbit edilecektir.

İstif ekibinin 5 kişi yerine 4 kişi olması halinde, IBM azalacak ancak İÇZ artacağından yaklaşık aynı sonuç elde edilecektir. 5 kişi yerine 6 kişilik ekipte çalışılması halinde ise, IBM artacak, buna karşılık İÇZ azalacağından, sonuç fazla değişmeyecektir.

Şu halde istif ekibinde bulunan işçi sayısı 5 civarında olacak, işlerin yoğun olduğu dönemlerde ve fazla işçi gerektiğinde ise, yaklaşık 5 şer kişilik ekipler halinde ve ayrı postalar halinde çalışılacaktır. Ancak birim fiyat hesabında yine yukarıda verilen ibrelili ve yapraklı İÇZ değerleri alınacaktır.

11.1.4- Ölçü Birimi Ster Olan Ürünlerin Birim Fiyat Tesbiti

a) Korum Ormanlarında;

Ölçü birimi ster olan ve kabuklu olarak üretilen ince çaplı sanayi odunu, kabuklu kağıtlık odun lif-yonga odunu, sırik, çubuk ve yakacak odunların üretim birim fiyatları, ölçü birimi m3 olan yapacak odunlar için tesbit edilen Birim Fiyatların (BF) aşağıda belirtilen oranlarla çarpılması suretiyle tesbit edilecektir. Ancak, ölçü birimi m3 olan ürünlerin birim fiyatı tesbit edilirken; kesimde, İşçi Çalışma Zamanı ve Motor Çalışma Zamanı kabuğu soyulmayanlar tablosundan alınacak, diğer iş kollarında ise, ölçü birimi ster olan ürünlerin ibrelili ve yapraklı oluşuna göre ibrelili ve yapraklı yapacak odun birim fiyatları aşağıda belirtilen oranlarla çarpılmak suretiyle TL/Ster cinsinden birim fiyat tesbit edilecektir.

Ölçü Birimi Ster Olan Ürünlerin Birim Fiyat Tesbitinde, Ölçü Birimi m3 Olan Ürün Birim Fiyatlarının Çarpılacağı Oranları Gösterir Tablo (21.12.2000 Tarih 6196 Sayılı Tamimle Değiştirilmiştir.)

Ürün Çeşidi	İş Kolları				
	Kesim	Sürütme	Yükleme	Taşıma	İstif
İnce Sanayi odunu	0.70	0.70	0.55	0.45	0.0.55
Kağıtlı odun	0.70	0.70	0.55	0.45	0.0.55
Lif-Yonga odunu	0.65	0.65	0.55	0.45	0.0.55
Sırik ve Çubuk	0.70	0.70	0.55	0.45	0.0.55
Yakacak odun	0.55	0.55	0.55	0.45	0.0.55

b) Baltalık Ormanlarda :

Endüstriyel odun arz açığının azaltılmasına katkı sağlanması ve yanıp kül olacak odun hammaddesinin sanayiye aktarılacak daha fazla katma değer kazandırılması amacıyla baltalık ormanlardan yakacak odun yanında, en yüksek seviyede endüstriyel odun elde edilmesine gayret gösterilecektir.

İşe cazibe kazandırılması için maliyet ve dolayısıyla tahsis fiyatlarını oluşturan unsurlardan birisi olan üretim giderleri arttıkça, bu giderler muhasebe tabiri ile girdi-çıkıtı yapıldığı halde, %20'ye kadar Orman imar giderleri de arttığından(16.01.2002 Tarih ve 288/ Ek:3 ile değişik), üretim ücretlerinin artırılması yerine, azaltılması gerekmektedir.

Bu maksatla baltalık ormanlardan üretilen endüstriyel odun ve yakacak odun üretim birim fiyatları, koru ormanları için tesbit edilen üretim birim fiyatlarının yarısı kadar alınacaktır.

Şu farkla ki; kesimde en düşük değeri veren 58 cm çapa ve % 0-30 meyil grubuna göre İÇZ ve MÇZ değerleri, sürütmede ise yine % 0-30 meyil grubundaki İÇZ ve HÇZ değerleri alınarak önce ölçü birimi m3 olan ürün birim fiyatları bulunacak bu fiyatlar yukarıdaki tabloda gösterilen oranlarla çarpılarak ölçü birimi ster olan ürün birim fiyatına dönüştürülecek, bunun da yarısı alınmak suretiyle baltalık ormanlardan elde edilen ürünlerin üretim birim fiyatları bulunacaktır.

Bu ürünler genel olarak orman içi istif yerlerinden satıldığı için, üretim gideri olarak sadece kesim ve sürütme giderleri ile bunların %10 İstihkak Fazlaları gideri maliyete yansıtılacak ölçme, yükleme, taşıma, istif ve tasnif giderleri maliyete yansıtılmayacaktır.

11.1.5-Erken Üretim Primi ve Teşvik Primleri

a) Erken Üretim Primi Verilmesi

Erken üretimin bilinen çok yönlü faydalarından dolayı mümkün olduğu kadar erken üretim miktarlarının artırılmasına gayret edilecektir.

Genel olarak kış aylarında ve kışa girerken veya çıkarken sürdürülen erken üretim işleri; diğer mevsimlere göre daha zor şartla yapıldığından, Genel Müdürlükçe belirlenecek ağaç cinslerine, sürele ve erken üretim prim oranlarına göre teşvik edilerek yaptırılacaktır.

Bunun için önce erken üretim süreleri dışında ve normal şartlarda yapılan işler için kesim, sürütme, yükleme taşıma ve istif birim fiyatlar tesbit edilecek ve bu fiyatlar üzerinden,

Genel Müdürlükçe bildirilecek prim oranları dikkate alınarak erken üretim primleri hesap edilip hak sahiplerine ödenecektir.

Erken üretim primleri, ölçü birimi m³ olan tomruk, tel ve maden direği, sanayi odunu ve kağıtlık odunlara verilecektir.

İşin, ilgili şartnamesinde belirtilen şartlara ve sürele uyularak yapılması halinde prim verilecektir. Ancak, yolların ulaşımına kapalı olması, tabii afetler, idarenin işi ertelemesi gibi zorunlu sebeplerden dolayı işin süresi içerisinde bitirilememesi halinde, durum bir tutanakla belgelenecek makul bir ek süre verilecek ve tutanak üretim dosyasına konulacaktır.

Aksi takdirde, işin sadece şartnamesine göre bitirilen kadarına prim verilecek, geri kalanına verilmeyecektir.

Pirim oranları, şartname ve birim fiyat kararlarına yazılacaktır.

b) Teşvik Primi Verilmesi

Tel direği gibi. uzun boylu olan ve üretimi diğer ürünlere göre daha güç şartlarda yapılan ürünlerle Genel Müdürlükçe teşviki öngörülen diğer ürünlere göre, yine Genel Müdürlüğün belirleyeceği oranlarda teşvik primleri verilebilecektir.

Teşvik primleri, erken üretim süresi dışında ve normal şartlarda yapılan işler için tesbit edilen birim fiyat (BF) üzerinden hesap edilecektir.

Misal olarak teşvik primi verilen ürüne, erken üretim primi de veriliyor ise, primlerin her biri normal birim fiyatı (BF) baz alınarak bulunacak, primin primi şeklinde ödeme yapılmayacaktır

Teşvik primi oranları, şartnamelere ve birim fiyat kararlarına yazılacaktır

11.1.6 Yanık sahalarda ile Rüzgar Devriği, Kar Kırığı ve Böcek Tahribatı Olan Sahalarda Birim Fiyat Tesbiti

a) Yanık Sahalarda

Yangın sonucu hayatini kaybeden ağaçların üretim işleri; yanık saha içinde veya civarındaki köylülerin kendilerine iş sağlamak veya ormandan yer kazanmak gayesi ile yangın çıkarılmasında caydırıcı olması bakımından, bu sahalarda içinde veya civarındaki köylülere prensip olarak verilmemekte, herhangi bir kanuni hak verilmeksizin iş yerine civar olmayan köylülere verilmektedir.

Ancak, Bölge Müdürü , İşletme Müdürü ve Şefi tarafından, yangının mahallinde veya civarındaki köylülerce kasti olarak çıkarmadığı kanaatine varılmış ise üretim işi, herhangi bir kanuni hak verilmeksizin, iş yerindeki veya civarındaki köylülere gördürülebilecektir.

Bu takdirde, yanık sahalardaki üretim herhangi bir kanuni hak verilmediği de gözönünde bulundurularak ilgili Bölge Müdür Yardımcısı, İşletme Müdürü ve Şefi tarafından normal üretim birim fiyatlarının hangi oranlarda artırılması gerektiği müştereken tesbit edilecek, rapora bağlanacak ve raporun Bölge Müdürlüğüne onayın müteakip üretime girilecektir

İlgili şartname ve birim fiyat kararlarına, bu hususta gerekli açıklamalar konulacaktır

b) Rüzgar Devriği, Kar Kırığı ve Böcek Tahribatı Olan Sahalarda

Amenajman planlarına göre yapılan normal üretimlerin dışında; rüzgar devirmesi, kar kırması, böcek arız olması gibi sebeplerle olağan dış üretim yapılması gerektiğinde bu tür üretimin geniş sahalara yayılması ve dağınık olması dikkate alınarak yanık sahalarda olduğu gibi, ilgili Bölge Müdür Yardımcısı, İşletme Müdürü ve Şefi tarafından, normal üretim birim fiyatlarının, hangi oranlarda artırılarak üretim işlerinin yaptırılacağı .müştereken bir raporla tesbit edilecek, raporun Bölge Müdürlüğüne onayını müteakip üretime girilecektir Raporun bir nüshası da bilgi için merkeze gönderilecektir.

Bu hususta üretimi yapacak orman köylüleri ile de istişare edilerek makul düzeyde birim fiyat farkı verilmesine özen gösterilecektir.

Üretimde çalışanların 6831 Sayılı Orman Kanununun 34 üncü maddesinden doğan hakları verilecektir.

11.1.7-Ek Birim Fiyat ve Ödenek Talebi

a) Ek Birim Fiyat Talebi:

Yılı bütçesi ile verilen üretim birim fiyatlarına göre gerçekleşme durum İşletme Müdürü ve Şefi tarafından yıl için de titizlikle takip ve kontrol edilecek ve işlerin bütçede öngörülen birim fiyatlarla gördürülmesine gayret edilecektir.

Ancak, zorunlu sebeplerle bütçede öngörülen birim fiyatların yeterli olması halinde İşletme Müdürlüğüne ağırlıklı ortalamalardan gidilerek Şeflikler arasında gerekli birim fiyat aktarma ve aktarma ve ayarlamaları yapılarak ihtiyaç duyulan ek birim fiyatlar karşılanmaya çalışılacaktır.

Ek birim fiyat talebinin İşletme Müdürlüğüne karşılanamayan bölümü için Bölge Müdürlüğünden talepte bulunulacaktır.

Bölge Müdürlüğüne, İşletmeler arasında gerekli birim fiyat aktarma ve ayarlamalar yapılarak talep edilerek birim fiyatın karşılanmasına çalışılacaktır.

Bu suretle de ek birim fiyat talebinin karşılanamaması halinde karşılanamayan miktarı için merkezden ek birim fiyat talep edilecektir. Merkezin uygun görmesi halinde işe girilecektir.

Ek birim fiyat, her kademedeki Ek-52 no'lu forma göre talep edilecek ve formun altına gerekçesi açıkça yazılarak formu düzenleyenler tarafından imzalanıp onaylanacaktır;

Şeflikçe İşletme Müdürlüğünün ek birim fiyat talep edilmesi halinde formun altını Şef, İşletme Müdürlüğüne düzenlenen formun altını İşletme Müdürü ve Saymanı, Bölge Müdürlüğüne düzenlenen formun altını da Bölge Müdürü ile İşletme ve Pazarlama Şube Müdürü inceleyip onaylayacaktır.

Her iş kolu için ayrı form düzenlenecektir.

b) Ek Ödenek Talebi

Gerek yılı içinde ek bir birim fiyat verilmesi, gerekse programın üzerinde üretim yapılması sebebiyle yıl içerisindeki sarfiyata göre, ödenek aşımı meydana gelecekse; İşletme Müdürlüğüne, Bölge Müdürlüğünden aşım yapılacak miktar için yıl içerisinde ek ödenek talebinde bulunulacaktır.

Bölge Müdürlüğüne işletmeler arasındaki gerekli ödenek aktarma ve ayarlamaları yapılarak talebin karşılanmasına çalışılacaktır.

Bölge Müdürlüğünün talebi karşılayamaması halinde ödenek aşımında bulunacak işletmelerin formları da eklenmek suretiyle her hesap için ayrı ayrı form düzenlenerek Bölge Müdürlüğü bazında Merkezden yılı içerisinde ek ödenek talep edilecektir. Bunun tam tersi artan ödenekler var ise yine yılı içerisinde tenkisi talep edilecektir. **(15.02.2001 tarih ve 6204 sayılı tamime göre değişik)**

Ek ödenekler Ek-53 nolu forma göre talep edilecek, formun altına gerekçesi açıkça yazılacak ve formu düzenleyenler tarafından imzalanıp onaylanacaktır.

İşletme Müdürlüklerince düzenlenen formun altını İşletme Müdürü ve saymanı onaylayacak, Bölge Müdürlüğüne düzenlenen formun altını da İşletme ve Pazarlama Şube Müdürü ile İdari ve Mali İşler Şube Müdürü inceleyip imzalayacak ve Bölge Müdürü tarafından uygun şerhi verilerek onaylanacaktır.

İşletme Müdürlüğü bazında Merkezden ek ödenek talebinde bulunulmayacaktır.

11.1.8-Üretim Giderlerine İlişkin Bütçe Teklifinin Hazırlanması

Döner Sermaye Bütçesindeki üretim giderlerinin sağlıklı bir şekilde tespiti için, bütçe hazırlık çalışmalarında program yılının dikili ağaç damgası yapılan sahalardan dikili ağaç ölçü tutanağına, damgası yetiştirilemeyen sahalardan da amenajman ve silvikültür planlarının verilerine ve aktüel duruma göre D.K.G.H. tespit edilecek, geçmiş yıllar verim oranlarına göre bundan elde edilecek ürün miktarları, ağaç türlerine göre Üretim Programı ve ödenek cetvellerine yazılacaktır.

Ürün miktarları belirlendikten sonra, bu bölümde açıklanan usullerle ve ağırlıklı ortalamalardan gidilerek 1 m3 yapacak odun ve 1 ster lif-yonga odunu, sırım, çubuk ve yakacak odun için; kesme-tomruklamada İÇZ ve MÇZ, Sürütmede İÇZ ve HÇZ, yüklemede İÇZ, taşımada KÇZ ve istif de İÇZ değerleri bulunacak ve bu değerler yukarıda belirtilen ürün çeşitlerinin üretim miktarları ile çarpılarak bir şefliğin iş kollarına göre ayrı ayrı standart çalışma zamanları bulunacaktır.

Bundan sonra şefliklerin ağırlıklı ortalamaları alınarak İşletme Müdürlüklerinin ve İşletmelerin ağırlıklı ortalamaları alınarak da Bölge Müdürlüğünün iş kollarına göre standart çalışma zamanları dakika cinsinden bulunacaktır. Bölge Müdürlüğü için aşağıdaki örneğe göre düzenlenecek tablo, bütçe toplantısından önce Merkeze gönderilecektir.

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ KESİM VE SÜRÜTME ÇALIŞMA ZAMANI TABLOSU

<u>Ürün Çeşidi</u>	<u>Üretim Miktarı</u> (000)	<u>Toplam Çalışma Zamanları (Dak)</u>			
		Kesme-Tomruklama		Sürütme	
		<u>İÇZ</u>	<u>MÇZ</u>	<u>İÇZ</u>	<u>HÇZ</u>
Yapacak Odun	(m3)				
Lif-yonga odunu	(ster)				

Sırık (ster)
Çubuk (ster)
Yakacak Odun (ster)

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ YÜKLEME,TAŞIMA VE İSTİF ÇALIŞMA ZAMANI TABLOSU

Toplam Çalışma Zamanlar (Dak)

<u>Ürün Çeşidi</u>	Taşınacak Miktar	Yükleme	Taşıma	İstif
	<u>(000)</u>	<u>İÇZ</u>	<u>KÇZ</u>	<u>İÇZ</u>
Yapacak Odun	(m3)			
Lif-yonga odunu	(ster)			
Sırık	(ster)			
Çubuk	(ster)			
Yakacak Odun	(ster)			

Tablolarda kesim ve sürütme miktarları aynen alınacak taşımada ise fiilen taşınan miktarlar kadar yükleme ve istif yapılacağından, geçmiş yıllar uygulamaları dikkate alınarak taşınacak miktarlar sağlıklı bir şekilde tespit edilecektir.

İbrelili-yapraklı veya taşımada olduğu gibi ağaç türlerine göre bulunan çalışma zamanlarının ağırlıklı ortalamaları tabloya yazılacaktır.

Ayrıca, kesim işinde görevli kadrolu memur sayısı ile depolamada görevli kadrolu memur ve bekçi sayısı,satış deposu sayısı,erken üretim yapılacak kesim,sürütme,taşıma ve istif miktarları Bölge Müdürlüğü bazında çıkarılarak yukarıdaki tablolarla birlikte gönderilecektir.

11.1.9-Birim Fiyat Kararlarına Dayanaklarının Eklenmesi

Orman İşletmesi Müdürü ve Şefi tarafından birlikte alınan üretim birim fiyat kararlarına;her iş kolu için ayrı olmak kaydıyla, birim fiyatın teşekkülüne esas olan ölçmeler birim hacme isabet eden İÇZ,HÇZ ve KÇZ değerleri,ağırlıklı ortalama alınmışsa buna ilişkin hesap şekli, kullanılan formüller ve elde edilen sonuç, Orman İşletme Şefi ve görevli memur tarafından düzenlenecek bir tutanakla gösterilecek,tutanak, düzenleyenler tarafından imzalanacaktır.

Bu tutanak İşletme Müdürü tarafından incelenecek, usulüne uygun düzenlendiğinin tespitinden sonra birim fiyat kararı imzalanacaktır.

Tutanak bölme üretim dosyasındaki birim fiyat kararına eklenecektir.

11.1.10-Taahhülle Yaptırılacak Üretim İşlerinde

Bu hususta, Orman Ürünleri üretiminde birim fiyat pozisyonları (Ek-54)'nı gösteren listeden faydalanılarak önce Ek-55'teki örneğe uygun Keşif Metrajı yapılacak ve bu dayanılarak da Ek-56'daki örneğe uygun Keşif Özeti hazırlanacaktır.

Yapılacak işe ait miktarlar,standart çalışma zamanları, bunların ağırlıklı ortalamaları, birim fiyatları ve tutarları her iş kolu için ayrı düzenlenmek suretiyle işin metrajı ve keşif özeti yapılacak, böylece isteyen herkese oluşan birim fiyatın hesap şekli açıkça verilebilecektir.

EK-1

..... MÜDÜRLÜĞÜ 20.. YILI ÜRETİM PROGRAMI

ÜRÜN ÇEŞİDİ	İBRELİLER	YAPRAKLILAR	ENEL TOPLGAM
-------------	-----------	-------------	-----------------

	Sedir	Ardıç	Kızı laşam	Diğer Çam	Ladin	Gökna r	Diğer İbr.	TOPLAM	Meşe	Gürge n	Kayın	Kavak	Kızı laşa ç	Diğer Yap.	TOPLAM	
DİKİLİ K.G.H. (m3)																
ENDÜSTRİYEL ODUN (m3)	TOMRUK															
	TEL DİREĞİ															
	MADEN DİREĞİ															
	SANAYİ ODUNU															
	KAĞITLIK ODUN															
	LİF-YONGA (m3)															
	SIRIK (m3)															
	GENEL TOPLAM															
YAKACAK ODUN (Ster)	KORU (Etadan)															
	BALTALIK (Etadan)															
	SAHA TEMİZLİĞİ, ENKAZ V.S.															
	TOPLAM															
DİĞER ÜRÜNLER	ÇUBUK (Ster)															
	REÇİNE (Ton)															
	ÇİRA (Ton)															
	SİĞLA YAĞI (Ton)															
	DEFNE YAPRAĞI (Ton)															
	ÇIRALI ÇAM KÖK ODUNU (Ton)															
	FISTIK ÇAMI KOZALAĞI (Ton)															
	KEKİK (Ton)															

NOT : 1-..... Ster yakacak odunun ..... Ster'i Şehir ve Kasaba, ... Ster'i 31. Madde ve ..... Ster'i 32 Madde İhtiyacıdır.

2-Dikili Kabuklu Gövde Hacmi (D.K.G.H.)'nin aşgari % ..... dikili olarak satılacaktır.

EK-2

..... ORMAN ..... MÜDÜRLÜĞÜNÜN 200. YILI ÜRETİM ÖDENEĞİ

HESAP	HESAP ADI VE İŞ	ÜRÜN ÇEŞİDİ	BİRİMİ	MİKTARI	BİRİM FİYAT	ÖDENEĞİ
-------	-----------------	-------------	--------	---------	-------------	---------

NO	ÇEŞİDİ			(YTL)	(YTL)	
730	ÜRETİM GİDERLERİ		m3			
1000	ÖLÇME VE DİĞER GİDERLER		m3			
1001	KESME VE TOMRUKLAMA GİDERLERİ	Yapacak Odun	m3			
		Lif Yonga Odunu	Ster			
		Yakacak Odun	Piyasa	Ster		
			32 Madde	Ster		
		Reçine	Ton			
		Sırık	Ster			
		Çubuk	Ster			
		Çıra	Ton			
		Sığla Yağı	Ton			
		Çıralı Çam Kök Odunu	Ton			
KESME VE TOMRUKLAMA GİDERLERİ TOPLAMI						
1002	ARDAKLANMAYI ÖNLEME GİDELERİ		m3			
1003	SÜRÜTME VE TOPLAMA GİDERLERİ	Yapacak Odun	m3			
		Lif Yonga Odunu	Ster			
		Yakacak Odun	Piyasa	Ster		
			32 Madde	Ster		
		Reçine	Ton			
		Sırık	Ster			
		Çubuk	Ster			
		Çıra	Ton			
		Sığla Yağı	Ton			
		Çıralı Çam Kök Odunu	Ton			
SÜRÜTME VE TOPLAMA GİDERLERİ TOPLAMI						
1004	TAŞIMA GİDERLERİ	Yapacak Odun	m3			
		Lif Yonga Odunu	Ster			
		Yakacak Odun	Ster			
		Reçine	Ton			
		Sırık	Ster			
		Çubuk	Ster			
		Sığla Yağı	Ton			
		Çıralı Çam Kök Odunu	Ton			
		TAŞIMA GİDERLERİ TOPLAMI				
1005	İSTİF GİDERLERİ	Yapacak Odun	m3			
		Lif Yonga Odunu	Ster			
		Yakacak Odun	Ster			
		Sırık-Çubuk	Ster			
İSTİF GİDERLERİ TOPLAMI						
1006	TASNİF VE DEPOLAMA GİDERLERİ		m3			
1008	İSTİHKAK FAZLALARI		m3			
1009	YÜKLEME GİDERLERİ	Ölçü Birimi m3 olan	m3			
		Ölçü Birimi ster olan	Ster			
YÜKLEME GİDERLERİ TOPLAMI						
ÜRETİM GİDERLERİ TOPLAMI						

ÜRÜN ÇEŞİDİ	BİRİMİ	İŞ	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
D.K.G.H.	m ³	ÜRETİM												
TOMRUK	m ³	KESME												
		SÜRÜTME												
		TAŞIMA												
TEL DİREK	m ³	KESME												
		SÜRÜTME												
		TAŞIMA												
MADEN DİREK	m ³	KESME												
		SÜRÜTME												
		TAŞIMA												
SANAYİ ODUNU	m ³	KESME												
		SÜRÜTME												
		TAŞIMA												
KAĞITLIK ODUN	m ³	KESME												
		SÜRÜTME												
		TAŞIMA												
LİF YONGA	m ³	KESME												
		SÜRÜTME												
		TAŞIMA												
SIRIK	m ³	KESME												
		SÜRÜTME												
		TAŞIMA												
ENDÜSTRİYEL ODUN TOPLAMI	m ³	KESME												
		SÜRÜTME												
		TAŞIMA												
YAKACAK ODUN	Ster	KESME												
		SÜRÜTME												
		TAŞIMA												

BİRİMİN ADI : .....

DİKİLİ DAMGANIN ÇEŞİDİ	AY BOW İTİBARIYLA YAPILACAK TOPLAM DİKİLİ DAMGA MİKTARI (M3)											
	OCAK M3	ŞUBAT M3	MART M3	NİSAŖ M3	MAYIS M3	HAZİRAN M3	TEMMUZ M3	AĞUSTOS M3	EYLÜL M3	EKİM M3	KASIM M3	ARALIK M3
TENSİL												
BAKIM												
BEĞME												
BANILA												
TOPLAM												

NOT : 1- İş programı dangaya başlanılmadan önce düzenlenecektir.

Örnek: 1995 yılı için 1994 yılının Temmuz ayında dikili dangaya başlanılacak işe iş programı, en geç Haziran 1994 yılında düzenlenerek Genel Müdürlüőe gönderilecektir.

2- Aylar itibariyle yapılacak dikili danga miktarı daha önce yapılanlara eklenerek (kümülatif) gösterilecektir.

Örnek: Haziran'da 500 M3, Temmuz'da 1500 M3, Ağustos'da 2500 M3 danga yapılacakları planlanıyorsa, cetvelde Haziran 500, Temmuz 2000 ve Ağustos 4500 M3 olarak gösterilecektir.

DİKİLİ AŐAÇ ÖLÇÜ TUTANAĞI

İşletmesi :	Mesgore Tipi :							
Serisi :	Dikili Danga No :							
Bölme No :	TARİHİ :							
Bölmecek No :								
DANGALANAN DİKİLİ AŐACIN								
DİP KUTUK NO	AŐAÇ CİNSİ	1.30 ÇAPI Cm.	ÇAP SINIFLARINA GÖRE KACIN				ÖLÇÜLERİN KODU	DUĞUNÖRLER
			I 8 - 18 M3	II 20 - 34 M3	III 36 - 50 M3	IV 52-..... M3		
TOPLAM								

İŞLETMESİ :
SEFLİĞİ :
SERİSİ :
BÖLMESİ :
BÖLMECİK NO :

MESÇERE TİPİ :.....
DİKİLİ DAMGA NO :.....
TARİHİ :.....

YARDIMCI DİKİLİ AĞAÇ TUTANAĞI
(20 Cm'den ez çaptaki ağaçlar için)

1.30 ÇAPLI		A Ğ A Ğ C İ N S İ			ÖLÇÜLEN KODU
4 Cm ÇAPLI	ADET				
	TOPLAM	.....Ad. M3	.....Ad. M3	.....Ad. M3	
6 Cm. ÇAPLI	ADET				
	TOPLAM	.....Ad. M3	.....Ad. M3	.....Ad. M3	
8 Cm. ÇAPLI	ADET				
	TOPLAM	.....Ad. M3	.....Ad. M3	.....Ad. M3	
10 Cm ÇAPLI	ADET				
	TOPLAM	.....Ad. M3	.....Ad. M3	.....Ad. M3	
12 Cm ÇAPLI	ADET				
	TOPLAM	.....Ad. M3	.....Ad. M3	.....Ad. M3	
14 Cm. ÇAPLI	ADET				
	TOPLAM	.....Ad. M3	.....Ad. M3	.....Ad. M3	
16 Cm. ÇAPLI	ADET				
	TOPLAM	.....Ad. M3	.....Ad. M3	.....Ad. M3	
18 Cm. ÇAPLI	ADET				
	TOPLAM	.....Ad. M3	.....Ad. M3	.....Ad. M3	
GENEL TOPLAM		.....Ad. M3	.....Ad. M3	.....Ad. M3	

K A R A R

TARİHİ

NO.su

KESME (Kesme ve Tomruklama)**BİRİM FİYAT KARARI**

1-İşletmesi :.....

2-Bölgesi :.....

3-Serisi :.....

4-Bölme No :.....

5-Kesim Düzeni No :.....

6-Kesim Parseli No :.....

7-YAPILACAK KESİM :.....

8-KESİLECEK DİKİLİ AĞAÇLARIN

<u>Ağaç Cinsi</u>	<u>Adedi</u>	<u>Hacmi (m3)</u>
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

9-BİRİM FİYATLARI

<u>Ağaç Cinsi</u>	<u>Emval Çeşitleri</u>	<u>Birim Fiyatları</u>
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/M3

10-Kesime Başlama Tarihi:.....

11-Kesimi Bitirme Tarihi: .....

12-Tanınacak Kanuni Haklar:.....

..... Serisinin

..... nolu bölmesindeki yukarıda cinsi ve miktarı yazılı kabuklu gövde hacmindeki ağaçların kesiminin ekli şartname ve standardizasyon esasları ile yine ekli kriterlere göre tespit edilen yukarıda yazılı birim fiyatlarla yaptırılmasına ve bu birim fiyat kararının civar köylülere ve ilgili kooperatiflere duyurulmasına birlikte karar verildi. / /20

Orman İşletme Şefi

İşletme Müdürü

K A R A R

(6485 Sayılı Tamimle değişik)

TARİHİ

NO.su

SÜRÜTME (Orman İçi İstif Yerine Taşıma)

BİRİM FİYAT KARARI**1-İşletmesi** :.....**2-Bölgesi** :.....**3-Serisi** :.....

4-Yapılacak Sürütme :..... bölmede mevcut aşağıda cinsi yazılı Orman emvali ..... Orman içi istif yerine taşınacaktır. Ayrıca taşındığı yerde istife alınacaktır/alınmayacaktır.

5-TAŞINACAK ORMAN EMVALİNİN

<u>Ağaç Cinsi</u>	<u>Emval Çeşitleri</u>
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

6-BİRİM FİYATLARI

<u>Ağaç Cinsi</u>	<u>Emval Çeşitleri</u>	<u>Birim Fiyatları</u>
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/Ster
.....	.....	..... TL/Ster
.....	.....	..... TL/Ster

7-Sürütmeye Başlama Tarihi:.....**8-Sürütmeyi Bitirme Tarihi:** .....**9-Tanınacak Kanuni Haklar:**.....

..... Serisinin

..... nolu bölmesinde mevcut yukarıda cinsi, nev'i yazılı orman emvalinin bu bölmenin (.....) orman içi istif yerine sürütmesinin; ekli kriterlere göre tespit edilen ve yukarıda belirtilen birim fiyatlarla civar köylülere ve ilgili kooperatiflere şartnamesine uygun olarak birim fiyatla yaptırılmasına ve bu vahidi fiyat kararının civar köylere de ilanına birlikte karar verildi.. / /20

Orman İşletme Şefi

İşletme Müdürü

K A R A R

(6485 Sayılı Tamimle değişik)

TARİHİ**NO.su****KAMYON VEYA MOTORLU ARAÇLARLA TAŞIMA**

(Satış İstif Yerlerine Taşıma)

BİRİM FİYAT KARARI**1-İşletmesi** :.....**2-Bölgesi** :.....**3-Serisi** :.....

4-Yapılacak Taşıma :..... makta/orman içi istif yerinde mevcut
aşağıda cinsi yazılı Orman emvali ..... satış istif yerine taşınacaktır..

5-TAŞINACAK ORMAN EMVALİNİN

<u>Ağaç Cinsi</u>	<u>Emval Çeşitleri</u>
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

6-BİRİM FİYATLARI

<u>Ağaç Cinsi</u>	<u>Ürün Çeşitleri</u>	<u>Birim Fiyatları</u>
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/M3
.....	.....	..... TL/Ster
.....	.....	..... TL/Ster
.....	.....	..... TL/Ster

7-Taşımaya Başlama Tarihi:.....**8-Taşımayı Bitirme Tarihi:** .....**9-Tanınacak Kanuni Haklar:**.....

..... Yukarıda cinsi,nev'i yazılı orman emvalinin şartname esasları dahilinde
..... makta /orman içi istif yerinden..... satış istif yerine (deposuna)
taşınmasının; ekli kriterlere göre tespit edilen ve yukarıda belirtilen birim fiyatlarla yaptırılması ve
bu birim fiyat kararının civar köylülere ve ilgili kooperatiflere duyurulmasına birlikte karar verildi..
/ /20

Orman İşletme Şefi

İşletme Müdürü

KESİM ŞARTNAMESİ (Vahidi Fiyat Usulü İle)

Devlet Orman İşletmesi ..... Müdürlüğüne bağlı .....
Şefliğinin ..... Serisi ormanının ..... nolu bölümünde
..... numaralı dikili ağaç damgası ile damgalanan,

..... Adede denk ..... m3 Dikili Hacimde .....

..... Adede denk ..... m3 Dikili Hacimde .....

..... Adede denk ..... m3 Dikili Hacimde .....

Toplam ..... Adede denk ..... m3 Dikili hacmindeki ağaçların istihali
aşağıda yazılı şartlarla yaptırılacaktır.

BİRİM FİYATLI, SÜRESİ VE İŞİN DAĞITIMI

Madde 1-Vahid-i fiyat kararında belirtildiği gibi olacaktır. (6485 Sayılı Tamimle değişik)

Madde 2-Kesime ...../...../20.. tarihinde başlanılacak ve ...../...../20.. tarihinde bitirilecektir.

Madde 3-Kesilecek damgalı ve numaralı ağaçların dağıtımı Orman Şefi ve görevli memurlar huzurunda, kesime talip olanların iş güçleri göz önüne alınarak, ağaç numaralarına göre kura ile yapılacak ve bu husus bir tutanakla tespit edilecektir.

Kesimi yapacak Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifi ise kura çekilmeyecek, kooperatife isabet eden miktar bütünüyle bu kooperatife verilecektir. Kesimi yapacak kooperatif birden fazla ise, iş dağıtımını kura çekilmek suretiyle yapılacaktır.

KESİM SAHASININ TESLİMİ

Madde 4- Kesim yapılacak bölme; Orman İşletme Şefi, mntıka orman muhafaza memuru, görevli kesim memuru ve kesimi yapacak iş sahipleri ile müştereken gezilerek krokisi ile birlikte düzenlenecek bir tutanakla iş sahiplerine teslim edilecektir.

İş sahibi, Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifi ise, bölme üyelere değil, kooperatif adına kooperatifin ismi de zikredilmek suretiyle kooperatifi teslimi yetkili kişilere teslim edilecek ve tutanak bu kişiler tarafından imzalanacaktır.

Ancak; Kesimi alan kooperatif, Orman Kanununun değişik 34. maddesindeki kanuni haklardan yararlanmak istediğinde, kesimi, bizzat kooperatifin üyelerine yaptırmak zorundadır. Kooperatif, buna ait taahhütnamesini, kesime başlamadan önce Orman İşletme Şefliğine verecektir.

KESİMİN YAPILMASI

Madde 5-Kesim, TS 1214 Ağaç Kesme ve Kesmede Güvenlik Kuralları Standardına uygun olarak yapılacaktır.

Damgalı Ağaçları; damga, dip kütükte kalacak şekilde toprak seviyesinden kesilecek ve işaretlenen tarafa devrilecektir. Devrilerken dip tomruğu yarılmaması ve sakal bırakmaması için dip kütükte devirme istikametinde devirme noktasındaki çapın 1/4' ü kadar genişliğinde ve 45 derece açıklıkta devirme oyuğu açılacak , ve bu oyuğun aksi tarafı oyuk tabanından 4-5 cm yükseklikten devirme oyuğu tabanına paralel olarak testere ile kesildikten sonra kamalarla gereken yöne devrilecektir.

Meyilli arazideki ağaçlar, yokuş yukarı istikamette devrilecektir.

Kesilen ağacın, diğer ağaçlara kesinlikle zarar vermeyecek şekilde devrilmesi sağlanacaktır. Kesim sahalarında budanması gerekli ağaçlar, Orman İşletme Şefliğince önceden tespit edilecek ve budanması yapıldıktan sonra kesilecektir.

Madde 6-Ağaçlar devrildikten sonra dal ve budaklar dipten silme olarak kesilecek ve ibrelilerde kabuklar boydan boya soyulacaktır. Bu işlem bitirilmeden görevli memur veya bu işlerle görevli kişiler tarafından işaretleme yapılamayacaktır.

İşaretleme işlemi bittikten sonra gövde işaretli yerlerden dik olarak düzgün bir şekilde testere ile kesilecektir. İşaretleme ve bölme işlemi öncelik sırasına göre; tomruk, tel direği, maden direği, sanayi odunu, kağıtlık odun, lif-yonga odunun standartları dikkate alınarak yapılacak, bunların dışındaki gövde ve dal artıkları, sıruk, çubuk ve yakacak odun olarak istihsal edilecektir.

İçi çürük veya kovuk olup da dışında kalın bir halka şeklinde sağlam ve kusursuz (bilhassa kayınlarda halka kalınlığı asgari 12 cm) kısmı bulunan gövdeler tomruk olarak değerlendirilecektir.

Tomrukta, 3-5 cm. baş kesme payı bırakılacaktır.

Tomruklarda taşımaya uygun yalnız bir başta ve 5 cm. den fazla olmamak koşulu ile kalın baştaki çapın % 10 unun geçmeyecek şekilde çevreleme yapılacaktır./yapılmayacaktır.

ÖLCME İŞLERİ

Madde 7-Ölçme işlerinde iş sahiplerinin hazır bulunmalarını sağlamak amacıyla daha önce, ölçü yapılacağı gün iş sahiplerine Orman İşletme Şefliğince yazılı olarak duyurulacaktır.

Ölçü işlemleri iş sahipleri ile birlikte yapılacaktır. Ancak; iş sahiplerinin hazır bulunmamaları halinde, ölçü işlemleri Orman İşletme Şefliğinde res'en yürütülecek ve iş sahiplerinin bu ölçülere itiraz hakkı olmayacaktır.

Madde 8-İbrelili ağaçların kesiminden elde edilen tomruk, tel direği ve kalın çaplı sanayi odunlarının çapları, kabuksuz olarak, yapraklı ağaçların, aynı emval çeşitlerinin çapları, kabuklu olarak tam orta yerlerinden ve kusursuz kısmından kompasla uzunluk eksenine dik ve çapraz olarak 2 defa ölçülecek ve bu ölçülerin ortalaması alınarak bulunacaktır. Ölçülen yer ayrıca işaretlenecektir.

Yapraklı ağaçların tomruklarında ve kalın çaplı sanayi odunlarında iki cm, kabuk payı düşülecektir.(Ancak; kabuk kalınlığı muntika özelliklerine göre tecrübe ile bulunmuşsa buna itibar edilecektir.)

İbrelili olsun yapraklı olsun kuruma payı düşülmeyecektir. Çap kesirsiz ve tam (cm) olarak tespit edilecektir. Küsüratlar dikkate alınmayacaktır.

İçi çürük veya kovuk tomrukların diri odun halka hacmi, sıhhatli hesap edilerek standardına göre değerlendirilecektir.

Baş kesme payları hacim hesabında dikkate alınmayacaktır.

Ölçme işi ve işlemleri, Orman İşletme Şefliğince yapılacak ve yukarıda yazılan emval çeşitlerinin ölçü birimi m³ olacaktır.

Emval kütüğü dibinde, ilk ölçüleri yapılırken mamul damga ile damgalanacaktır.

Kesimi yapacak iş sahipleri, aynı emvalin sürütme işini yapacaklar ise bu emvalden ölçü birimi ster olan, ince ve yarma sanayi, lif-yonga odunu, sıruk, çubuk ve yakacak odunlar, ster halinde 1.10 cm. yükseklikte ve 1.00 m. Eninde istif edilecekler ve burada ölçüleceklerdir.

İŞ SAHİPLERİNİN HAKLARI

Madde 9-İş sahiplerinin yaptıkları kesime ait istihkakları emvalin tesellümü ve makta muayenesini müteakip ..... gün içinde Şeflik mutemedi veya İşletme Veznesince ödenecektir.

İstihkak, kesimi alan iş sahiplerinin adına düzenlenecektir.

İş sahibi orman köylerini kalkındırma kooperatifi ise, istihkak kooperatif adına (kooperatifin ismi de zikredilmek suretiyle) kooperatifi temsile yetkili kişilere kesilecektir.

Madde 10-İş sahiplerinin ormanda kesimi rahatlıkla ve verimli bir şekilde yapmaları için kendilerine, topluca kalabilecekleri çadır, kereste gibi barınak malzemeleri ile kesimde kullanılmak üzere gerekli alet ve edavat Orman İdaresince verilebilir.

Madde 11-Hava muhalefeti nedeniyle kesimin süresi içinde bitirilmemesi halinde, Orman İşletme Şefliğince yazılı olarak ek süre tanınabilir.

Madde 12-Orman İşletme Şefliği,iş sahibinin süreli hastalanması, ölümü ve askere alınması halinde kesimi, iş sahibinin verese veya vekiline devredebileceği gibi iş sahibi hesabını tasfiye etmekte de muhtar olacaktır.

İŞ SAHİPLERİNİN SORUMLULUKLARI

Madde 13-Orman İdaresinden kesimi alan iş sahipleri, aldıkları kesimin iş verenidirler.İşinde doğan 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu , 1475 Sayılı İş Kanununun ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından doğacak yükümlülüklerden kendileri sorumludurlar.Orman İdaresi bu konularda sorumlu olmayacaktır.

Madde 14-Dip kütükte damgası bulunmayan ağaçları kesenler ile devrilirken yanındaki ağaçlara asılı kalan ağaçları kesenlere bu kestikleri ağaçlar için istihkak ödemeyeceği gibi ayrıca haklarında damgasız ağaç kesmelerinden dolayı 6831 sayılı yasa gereği işlem yapılacaktır.

Madde 15-Ağaçların yüksek kesilmesinden kesim ve devirme hatasından dolayı dip tomruğun yarılmasından,görevliler tarafından standardizasyonuna göre işaretlenen yerlerden bölmeyerek değerinin düşürülmesinden veya değerini kaybettirecek şekilde kesilmesinden, budanması gerekli ağaçların budanmadan kesilmesinden, gövdenin işaretli yerlerinden dik olarak düzgün bir şekilde kesilmemesinden, yapacak emvalin yakacak envale doğranmasından dolayı iş sahiplerine bu kusurlu işlemlerine ait emvalin istihkakları ödenmeyeceği gibi, doğmuş olan zarar ve ziyanlar için m3 başına maliyet bedelleri farkının 2 katı veya maliyet bedelinin 2 katı tutarı hiçbir mahkemeden hüküm alınmaksızın istihkaklarından kesilerek irad kaydedilecek ve iş sahiplerinin buna itiraz hakları olmayacaktır.

Budakları tekniğine uygun ve silme olarak temizlemeyenlerin sakal bırakanların,ibrelilerde kabukları boydan boya soymayanların bu emvale ait istihkakları ödenmeyecektir.

Maliyet bedeli farkı;kalite,boy ve emval çeşidinde idarenin zararı bahis konusu olduğu hallerde,maliyet bedeli ise miktarda idare aleyhine bir zarar doğduğu taktirde uygulanacaktır.

Örneğin; tomruğun sanayi odununa bölünmesi halinde; idare zararı,tomruk maliyet bedeli ortalaması ile sanayi odununun maliyet bedeli ortalaması arasındaki farktır.Ağacın yüksek veya tomruğun çapraz kesilmesinden doğan idare zararında ise;tomruğun maliyet bedeli ortalaması esas alınacaktır.

Madde 16- İdare;kesimi verilen süre içerisinde bitirmeyen iş sahiplerinin fesh ederek kalan kesimi bir başkasına yaptıracak,fiyat farkı ortaya çıktığı taktirde,bu farkı ilk iş sahibinin istihkakından keserek kesim yapana ödeyecektir.Keza standardizasyon gereği değerlendirilmesi gerekte değerlendirilmemiş emval ile kusurlu görülen ve ıslah edilmesi gereken emvalin,değerlendirilmesi ve kusurların düzeltilmesi,verilecek süre içinde aynı iş sahipleri tarafından yapılmaması halinde sözleşme yine fesh edilerek kesim başkalarına yaptırılacak ve bunun için yapılacak masraflar ilgililerin istihkakından kesilerek kesimi yapanlara ödenecektir.

Madde 17- Ağaçlara vurulan damga ve numaralarla orman sınırlarındaki taksimat vesaireye mahsus işaretler ve levhalar kaldırılmayacak,bozulmayacak belirsiz hale getirilmeyecek,yerleri değiştirilmeyecektir.Aksini hareket edenler hakkında Türk Ceza Kanununun 526. maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

Madde 18- İş sahipleri, reşit olmayan çocuklarının ormanda yapacakları usulsüzlükten zarar ve ziyandan bir fiil sorumludurlar.

Madde 19- İş sahipleri, gerek teslim aldıkları ormanda ve gerekse civar ormanlarda yangın çıkmaması için gerekli tedbirleri almaya ve yangın vukuunda Orman Kanununun 69. maddesinde yazılı köy ve kasaba halkı gibi kendi alet malzemeleri ile derhal yangın mahalline giderek yangını söndürmekle yükümlüdürler.

Yangının söndürülmesine gitmeyenler veya gidip te çalışmayanlar hakkında Orman Kanununun 105. maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

Teslim aldıkları bölmede vuku bulacak yangının faileri tesbit edilir ise faileri, edilmezse o bölmedeki bütün iş sahipleri hakkında; (yangından doğan idare zararından müştereken ve müteselsilsen sorumlu sayılarak) kanuni takibat yapılacaktır.

Madde 20- İş sahiplerine verilen barınak malzemesi ile kesim alet edevatı kesim sonunda aynen ve noksansız olarak iade edilecektir.

Aynen teslim edilmeyen kırılan ve kaybolan malzemenin bedeli iş sahiplerinin istihkakından kesilecektir.

Madde 21- İş sahibi aldığı kesimi Orman İşletme Şefinin muvafakati olmadan başkasına devredemez.

Madde 22- Bu şartname hükümlerine riayet etmeyen iş sahiplerine yazılı uyarıda bulunulacak, uyarıya rağmen riayetsizliği ve hüsnüniyetsizliği görülen iş sahiplerinin sözleşmeleri fesh edilecek, yaptıkları usulsüzlüklere ait yukarıdaki hükümler uygulanarak civar Şeflik ve İşletmelere de duyurulacaktır.

DiĞER HÜKÜMLER

Madde 23- İş sahibinin Kanuni ikametgahına yapılan her türlü tebligat şahsına yapılmış addolunur.

Madde 24- Kesimin sonunda Orman İşletme Şefi ve ilgili memurlar tarafından yapılan makta muayenesinde bölmede tespit edilecek her türlü usulsüz hareket ve kesimden iş sahipleri, doğan her türlü idare zararından zarar verenlerle birlikte müştereken ve müteselsilsen sorumludurlar. Bunlar hakkında kanuni takibat yapılmakla beraber istihkakları mahkeme sonucuna kadar emanete alınacak ve mahkeme sonunda verilecek hükme göre işlem yapılacaktır.

Madde 25- Kesimin orman köylerini kalkındırma kooperatifine verilmesi halinde bu sözleşmedeki iş sahibi deneyimi kooperatif hükmü şahsiyetini kapsar.

Madde 26- Bu sözleşmeden doğan her türlü hukuki ihtilaflar için..... mahkemesi yetkilidir.

ÖZEL SARTLAR

Madde 27-

SONUC

İlan edilen vahid-i fiyat kararı ve yukarıda 26 madde halinde belirtilmiş bulunan genel ve.....madde halinde belirtilmiş olan özel şartlara göre kesim yapılmasını kabul ve taahhüt ederiz. .../.../....

Kesimi yüklenen iş sahiplerinin:

Köyü   Adı Soyadı   Baba Adı   Keseceği Ağaç Kök No.su   İmzası

İdare Adına

Orman İşletme Şefi

Orman İşletme Müdürü

SÜRÜTME ŞARTNAMESİ

(Vahidi fiyat usulü ile)

Devlet orman İşletmesi.....Müdürlüğüne bağlı.....Şefliğinin.....serisi ormanın.....no lu bölmesinde .....no lu dikili ağaç damgası ile damgalanmış toplam .....adete denk.....M3.Dikili Kabuklu Gövde Hacminden elde edilecek ürünlerin ortalama.....m.mesafedeki.....orman içi istif yerine sürütülmesi ve istifi aşağıda yazılı şartlarla yapılacaktır.

BİRİM FİYATI VE SÜRESİ

Madde 1- Vahid-i fiyat kararında belirtildiği gibi olacaktır. (6485 Sayılı Tamimle değişik)

Madde 2-Sürütmeye ....//.....tarhinde başlanacak ve ....//.....tarhinde bitirilecektir.

Madde 3-Sürütülecek emvale ait ağaçların kök numaralarına göre kura ile dağıtımı,Orman İşletme Şefi ve görevli memurların huzurunda sürütmeye talip olanların iş güçleri göz önüne alınarak yapılacak ve bu husus bir tutanakla tespit edilecektir.

Sürütmeyi alan iş sahipleri aynı bölmenin kesimini de yapmışlar ise,kur'a ile dağıtım yapılmayacak, istihsal ettikleri ağaçlara ait emvalin sürütmesi de kendilerine verilecektir.

Sürütmeyi yapan Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifi ise kur'a çekilmeyerek kooperatife isabet eden sürütme işi bütünü ile kooperatife verilecektir.

Madde 4-Sürütme yapılacak bölme;Orman İşletme Şefi, mntıka Orman Muhafaza Memuru, görevli kesim memuru ve sürütmeyi yapacak iş sahipleri ile birlikte müşterek gezilerek krokisi ile birlikte düzenlenecek bir tutanakla kendilerine teslim edilecektir.

İş sahipleri,Orman Köyleri Kalkındırma Kooperatifi ise,bölme üyelere değil,kooperatif adına, (kooperatifin ismi de zikredilmek suretiyle) temsile yetkili kişilere teslim edilecek ve tutanak ile bu kişilere imzalatılacaktır.

Ancak; sürütmeyi alan kooperatif,Orman Kanununun değişik 34.maddesindeki kanuni haklardan yararlanmak istediğinde,kesim ve sürütmede bizzat kooperatif üyelerini çalıştırmak zorundadır.Yalnız sürütme işinin yapılmasında üretim makinalarının çalıştırılması zorunlu veya faydalı ise, gerek idareden gerekse üçüncü şahıslardan kooperatif adına üretim makinaları kiralanabilir. Bu takdirde 34. maddeden doğan haklar zayı olmayacaktır.

SÜRÜTME

Madde 5- Sürütme,Orman Memurlarının göstereceği yollardan,tekerlekli vasıta ile veya hayvan sırtında veya insan veya hayvanla sürütülerek ve gerektiği hallerde oluk yapılarak kaydırma suretiyle yapılacaktır.Yapacak emvalde yuvarlamak suretiyle kesinlikle sürütme yapılmayacaktır.

Madde 6-Emvalin sürütülmesi maksadıyla kertik,delik açılması,boylarının kısaltılması veya şeklinin değiştirilmesi yasaktır.

Madde 7-İş sahipleri her ne suretle olursa olsun kendiliklerinden yol yapamayacakları gibi, sürütme esasında da ağaçlara ve gençliğe zarar vermeyeceklerdir.

Madde 8- Sürütülen emval ile kamyon kapatılması, emvalin gösterilen istif yerlerinden başka yerlere götürülmesi yasaktır.

Madde 9-Bölmeden orman içi istif yerine sürütülecek emval için usulsüzlük ihtimallerini önleyecek tedbirleri almak ve her iş sahibinin günlük veya muayyen bir zaman periyodu içerisinde birer ikişer sürüttüğü emvali tespit etmek suretiyle taşıma ve alındı tutanağı düzenlenecektir. Bu tutanak sürütme raporunun müstenidi olacaktır.

Madde 10- Damgaya tabi olan emval mamul damga ile damgalanmadan sürütülmeyecektir.

Madde 11- Sürütmeyi yapan iş sahipleri kendilerine verilen yapacak veya yakacak emvali istif yerine aynen nakletmeye mecburdurlar.

Madde 12- Sürütülen emvalden,ölçü birimi ster olan yarma sanayi odunu, lif-yonga,sırık,çubuk ve yakacak odun gibi emval çeşitleri TS 1350 Ster İstif yapma ve Ölçme Kuralları Standardı'na göre istif,tasnif edilecek ve ölçülecektir.

İŞ SAHİPLERİNİN HAKLARI

Madde 13- İstihkak; Sürütmeyi alan iş sahiplerinin adına düzenlenecektir.

İş sahibi Orman Köylerini Kalkındırma kooperatifi ise,istihkak;Kooperatif adına (kooperatif ismi de zikredilmek suretiyle) kooperatifi temsile yetkili kişilere kesilecektir

İş sahiplerinin yaptıkları sürütmeye ait istihkakları emvalin tesellümü ve makta muayenesini müteakip .....gün içinde şeflik mutemedi veya İşletme veznesince ödenecektir.

Madde 14- İş sahiplerinin ormanda sürütmeyi rahatlıkla ve verimli bir şekilde yapmaları için kendilerine topluca kalabilecekleri ve hayvanlarını barındırabilecekleri çadır,kereste gibi barınak malzemeleri ile sürütmede kullanmak üzere gerekli alet ve edavat orman idaresince verilebilir.

Madde 15-Hava muhalefeti sebebiyle sürütmenin süresi içinde bitirilememesi halinde, Orman İşletme Şefliğince yazılı olarak ek süre tanınabilir.

Madde 16- Orman İşletme Şefliği,iş sahibinin sürekli hastalanması,ölümü veya askere alınması halinde,sürütmeyi iş sahibinin verese veya vekiline devredebileceği gibi,iş sahibinin hesabını tasfiye etmekte de muhtar olacaktır.

İŞ SAHİPLERİNİN SORUMLULUKLARI

Madde-17-Orman İdaresinden sürütmeyi alan iş sahipleri aldıkları sürütmenin iş verenidir.

Madde 18-İş sahipleri sürütmeden doğan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu,1475 sayılı İş Kanunu ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından doğacak yükümlülüklerden kendileri sorumludurlar.Orman İdaresi bu konularda sorumlu olmayacaktır.

Madde 19-Damgaya tabi olup ta damgalanmamış emvali taşıyanların istihkakları ödenmeyeceği gibi, ayrıca haklarında 6831 sayılı yasanın cezai hükümleri uygulanması için yasal işlemlere baş vurulacaktır.

Madde 20-Şartnamenin 5,6,ve 7. maddelerine aykırı eylemleri ile İdarece zarar veren iş sahiplerinin, zarar verdikleri emvale ait istihkakları ödenmeyeceği gibi,İdarece tespit edilen zarar tutarı 2 misli olarak istihkaklarından res'en tahsil edilecektir.

Madde 21-Şartnamenin 8. maddesine aykırı hareket edilmesi halinde madde hükmü, bir bedel farkı ödemeksizin aynı iş sahiplerince yerine getirilecektir.İş sahibi yapmak istemediğinde başka şahıslara yaptırılacaktır.Bu hizmetler için Orman İdaresince ödenecek bedel asıl iş sahibinin istihkakından res'en tahsil edilecektir.İstihkak tutarı kafi gelmediğinde rızaen, olmadığı takdirde dava yolu ile tahsil cihetine gidilecektir.

Madde 22- Orman içi istif yerine taşınan emval miktarı istif yerindeki tesellüm sonucunda; maktada tespit edilerek kendilerine teslim edilen emval miktarından noksan olması veya emval çeşitlerinin uymaması halinde İdare zararı (maliyet fiyat farkı) tespit edilerek iki misli olarak istihkaklarından res'en tahsil edilecek, istihkakı yetmediği takdirde rıza'en, olmadığı takdirde dava yolu ile tahsili cihetine gidilecektir.

Madde 23- Ölçü birimi ster olan yarma sanayi odunu, lif-yonga odunu, sırık,çubuk ve yakacak odun gibi emval çeşitleri bu şartnameye uygun olarak istif ve tasnife tabi tutulmadığı hallerde teslim alınmayacak ve hiçbir bedel ödenmeden,iş sahiplerine düzeltmeleri için süre verilecektir.Verilen süre içinde düzeltilmediği takdirde sözleşme fesh edilerek sürütme bir başkasına yaptırılacak,tutar bedeli iş sahibinin istihkakından kesilecektir.

Madde 24- Sürütmeyi verilen süre içerisinde (ek süre verilmiş ise bu da dikkate alınarak) bitirmeyen iş sahiplerinin sözleşmesi fesh edilerek, kalan miktar bir başkasına yaptırılacak, fiyat farkı ortaya çıkması halinde bu fark ilk iş sahibinin istihkakından kesilerek sürütmeyi yapana ödenecektir. İlk iş sahibinin istihkakı kafi gelmediğinde rıza' en olmadığı takdirde dava yolu ile tahsil edilecektir.

Madde 25- Sürütmenin sonunda Orman İşletme Şefi ve ilgili memurlar tarafından yapılan makta muayenesinde, bölmede tespit edilecek her türlü usulsüz hareket ve kesimden dolayı iş sahipleri doğan her türlü İdare zararlarından zarar verenlerle birlikte müşterek ve müteselsilen sorumludurlar. Bunlar hakkında kanuni takibat yapılmakla beraber, istihkakları mahkeme sonucuna kadar emanete alınacak ve mahkeme sonunda verilecek hükme göre işlem yapılacaktır.

Madde 26- Ağaçlara vurulan damga ve numaralarla orman sınırlarındaki taksimat vs. ye mahsus işaret ve levhalar kaldırılmayacak, bozulmayacak, belirsiz hale getirilmeyecek ve yerleri değiştirilmeyecektir. Aksine hareket edenler hakkında Türk Ceza Kanununun 526. maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

Madde 27- İş sahipleri, reşit olmayan çocuklarının ormanda yapacakları usulsüzlük, zarar ve ziyandan bir fiil sorumludurlar.

Madde 28- İş sahipleri, gerek teslim aldıkları ormanda ve gerekse civar ormanlarda yangın çıkmaması için gerekli tedbirleri almaya ve yangın vukuunda Orman Kanununun 69. maddesinde yazılı köy ve kasabalar halkı gibi kendi alet ve malzemeleri ile derhal yangın mahalline giderek yangını söndürmekle yükümlüdürler.

Yangının söndürülmesine gitmeyenler veya gidip te çalışmayanlar hakkında Orman Kanununun 105. maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

Teslim aldıkları bölmede vuku bulacak yangının failleri tespit edilir ise failleri hakkında, edilmezse o bölmedeki bütün iş sahipleri yangından doğan İdare zararından müştereken ve müteselsilen sorumlu sayılarak hakkında kanuni takibat yapılacaktır.

Madde 29- İş sahiplerine verilen barınak malzemesi ile sürütme alet ve edevatı sürütmenin bitiminden sonra noksansız olarak iade edilecektir

Madde 30- İş sahibi, sürütmeyi Orman İşletme Şefinin muvafakati olmadan başkasına devredemez.

Madde 31- Bu şartname hükümlerine riayet etmeyen iş sahiplerine yazılı uyarıda bulunulacak, uyarıya rağmen riayetsizliği ve hüsniyetsizliği görülen iş sahiplerinin sözleşmeleri feshedilecek, yaptıkları usulsüzlüklere ait yukarıdaki hükümler uygulanarak civar Şeflik ve işletmelere de duyurulacaktır.

DiĞER HÜKÜMLER

Madde 32- İş sahibinin kanuni ikametgahına yapılan her türlü tebliğat, şahsına yapılmış addolunur.

Madde 33- Sürütmenin Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifine verilmesi halinde, bu sözleşmedeki iş sahibi deyimini kooperatif hükmü şahsiyetini kapsar.

Madde 34- Bu sözleşmeden doğan her türlü hukuki ihtilaflar için.....mahkemesi yetkilidir.

ÖZEL ŞARTLAR

Madde 35-

SONUC

İlan edilen vahidi fiyat kararı ve yukarıda 34 madde halinde belirtilmiş bulunan genel ve.....madde halinde belirtilmiş olan özel şartlara göre sürütme yapılmasını kabul ve taahhüt ederiz...../...../2004

Sürütmevi Yüklenen İş Sahiplerinin :

Köyü Adı Soyadı Baba Adı Sürüteceği Ağaç Kök Numaraları İmza

İdare Adına :

Orman İşletme Şefi

Orman İşletme Müdürü

TAŞIMA ŞARTNAMESİ (Vahidi Fiyat Usulü İle)

Devlet Orman İşletmesi.....Müdürlüğüne bağlı.....Şefliğinin.....orman içi istif yerinde mevcut ürünlerin.....Km. mesafedeki.....satış istif yerine nakli aşağıda yazılı şartlarla yaptırılacaktır.

BİRİM FİYATI VE SÜRESİ

Madde 1- Vahid-i fiyat kararında belirtildiği gibi olacaktır. (6485 Sayılı Tamimle değişik)

Madde 2-Taşımaya...../...../200 tarihinde başlanılacak ve ...../...../200 tarihinde bitirilecektir.

Sözleşmede imzası bulunan iş sahipleri, orman içi istif yerinde mevcut emvali tamamını süresi içinde satış istif yerine nakletmeye mecburdurlar.

NAKLİYAT

Madde 3- Orman içi istif yerlerindeki emvalin motorlu araçlara yüklenmesi iş sahipleri tarafından yapılacaktır.

Madde 4- İş sahibine, satış istif yerine nakledilecek emval için kesim memuru veya diğer görevlilerce her sefer için iki nüsha sevk pusulası verilecek, iş sahibi bu sevk pusulası emvali Şefliğin belirleyeceği güzergahtan satış istif yerine nakledecek, buradaki görevlinin göstereceği yere boşaltacak, sevk pusulasının bir nüshası görevli tarafından kontrol edilerek imzalanacak ve iş sahibine verilmek suretiyle emvalin teslimi-tesellüm işleri yapılmış olacaktır.Sevk pusulasız ve damgaya tabi olan emval damgasız nakledilmeyecektir.

Ölçü birimi ster olan emvalin ,yerde ölçüsü yapılacak ve hiçbir fire düşülmeden nakil aracına yüklenecektir.Nakil aracı yüklendikten sonra araçtaki emvalin en boyu ve yüksekliği ölçülerek sevk pusulasının müsait bir yerine bu ölçüler yazılacak ve ilgililerce imzalandıktan sonra nakline izin verilecek ve satış istif yerinde de bu miktar ve ölçülere uymayan emval ayrı bir yere boşaltılarak durum, gerekli işlem yapılmak üzere bir tutanakla tespit edilecektir.

Madde 5- Emvalin yükleme ve naklini kolaylaştırmak amacı ile boyları kısaltılmayacak, kertik ve delik açılmayacak ve şekli değiştirilmeyecektir.

Madde- 6 Emvalin nakil aracına yükleniş şeklinin trafik kaidelerine uygun olmamasından iş sahibi nakliyecisi sorumludur.

Madde 7- Araca yüklenen emval haklı bir nedene dayanılarak satış ,istif yerine nakledilmediği takdirde; Bölgece verilecek yazılı süre içerisinde iş sahibi tarafından nakledilecek ve ettirilecektir.İş sahibinin verilen süre içerisinde bu yapmaması halinde sözleşmesi fesh edilerek başkasına naklettirilecek ve istihkak nakleden iş sahibine ödenecektir.

İŞ SAHİPLERİNİN HAKLARI

Madde 8- İstihkak,nakliyatı alan iş adına düzenlenecektir.

İş sahibi,Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifi ise istihkak; kooperatif adına (Kooperatifin ismi de zikredilmek suretiyle kooperatifi temsile yetkili kişilere) kesilecektir.

Madde 9- Sınırları içinde Devlet Ormanı bulunan Köy ve Kasabalarda o yer nüfusuna kayıtlı olarak ikamet eden kişilere veya sınırları içinde Devlet Ormanı bulunan köy ve kasabaların her birinde hane adedinin çoğunluğu tarafından kurulan orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin baltalık ormanlardaki istihsali, şartnamesinin 6,14,15,/1,16,17,20,22,23.cü maddeleri ile sürütme şartnamesinin 6,10,11,19,22,24,25,28,30,31.nici maddeleri ve bu şartnamenin 4,5,7,10,16,17,19,23,24.ncü maddelerindeki yükümlülükleri noksansız olarak yerine getirerek yapmaları halinde,İdarece tayin edilecek süre içinde istedikleri takdirde kendilerine kesip satış istif yerlerine taşıdıkları yakacak odunların %.....sı maliyet bedeli üzerinden verilecektir.

Baltalık ormanlardan endüstriyel odun elde edilmesi halinde “ Orman Emvalinin Tahsisli Satışları Hakkındaki Esasların “ 4/m maddesi gereğince bu maddede belirtilen ürünler,ürün istedikleri taktirde belirlenecek tahsis fiyatları üzerinden üreticilere verilecektir.

Koru ormanlarındaki istihsal,sınırları içinde Devlet Ormanı bulunan Köy ve Kasabaların her birinde hane adedinin çoğunluğu tarafından kurulan Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifine verilmiş ise, bu kooperatiflerden kendilerine ait en az % 51 payına ortak oldukların ve Orman Bakanlığınca uygunluğu onaylanmış sanayi kuruluşu bulunanların istihsalde bizzat üyelerinin çalışmaları ve yukarıdaki fıkrada sayılan şartname maddelerindeki yükümlülükleri noksansız olarak yerine getirmiş olmaları halinde, kesip satış istif yerlerine taşıdıkları kerestelik,soymalık, kaplamalık tomrukların ve sanayi odunlarının ayrı ayrı % 25 ne kadarı,istedikleri taktirde bu sanayi kuruluşlarında işlenmesi şartıyla kendilerine satış istif yerlerinden maliyet bedeli ile satılacaktır.

Ayrıca Devlet Ormanlarındaki İstihsalı yapan tüm gerçek ve tüzel kişilerce kesilip satış istif yerlerine taşınan yapacak ve yakacak emval istihkakı % 10 fazlasıyla ödenecektir.

Madde 10- İş sahiplerinin 9. maddedeki hakları alabilmeleri için kesim,sürütme ve nakil hizmetlerini kendilerine ait araçlarla, iş sahipleri kooperatif ise kooperatif üyelerine veya kooperatifin hükmü şahsiyetine ait araçlarla yapmaları esastır.

Ancak, kesim ve sürütmeyi bizzat yapmakla birlikte iş sahibinin sürütme ve nakil aracı olmaması halinde sürütme ve nakliyatı iş sahibinin başkalarının araçlarını kiralamak suretiyle yapması da mümkündür.

Sürütme ve nakil aracını kiralamak suretiyle sürütme ve nakliyat yapacak iş sahipleri,kiraladıkları nakil araçlarının mal sahipleri ile aralarında noterlikçe veya köy muhtarlığınca düzenlenmiş sürütme nakliye kira sözleşmelerini sürütme nakliyata başlamadan önce ilgili Orman Şefliğine vermek zorundadırlar.(Makine İdareden kiralandığı taktirde kira sözleşmesi ile)

Madde 11- Nakliye hizmetleri ile ilgili sevk pusulaları, bu şartnameyi imzalayan iş sahibi adına düzenlenecektir.İş sahipleri kooperatif ise kooperatif adına kesilecektir.

Madde 12- Yanık orman sahalarından istihsal edilip taşınacak yapacak ve yakacak emval için iş sahiplerine 6831 Sayılı Kanunun 34 maddesinde belirtilen haklar verilmeyecektir.

Madde 13- Hava muhalefeti ve diğer arızı sebeplerle nakliyatın süresi için bitirilmemesi halinde,Orman İşletme Şefliğince yazılı olarak ek süre tanınabilir.

Madde 14- İş sahibinin sürekli hastalanması,ölümü veya askere alınması halinde,taşımayı Orman İşletme Şefliği,iş sahibinin verese veya vekiline devredebileceği gibi tasviye etmekte muhtar olacaktır.

İŞ SAHİPLERİNİN SORUMLULUKLARI

Madde 15- Orman İdaresinden nakliyatı alan iş sahipleri aldıkları nakliyatın iş verenidirler.İşten doğan 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu 1475 Sayılı İş Kanunu ve her türlü iş kazası ile vergi mevzuatından doğacak yükümlülüklerden kendileri sorumludur.Orman İdaresi bu konularda sorumlu olmayacaktır.

Madde 16- Damgaya tabi olup ta damgalanmamış emvali taşıyanların istihkakları ödenmeyeceği gibi ayrıca haklarında 6831 Sayılı Yasanın Cezai Hükümlerinin uygulanması için yasal işlemlere baş vurulacaktır.

Madde 17- Bu şartnamenin 4 ve 5 maddelerine aykırı eylemler ile İdareye zarar veren iş sahiplerinin zarar verdikleri emvale ait istihkakları verilmeyeceği gibi, İdarece tespit edilen zarar tutarı iki misli olarak istihkaklarından res'en tahsil edilecektir.

Madde 18- Bu şartnamenin 6. maddesine aykırı eylemden dolayı iş sahipleri ve nakliyecisi sorumlu olacaktır.

Madde 19- Nakliyat,süresi içinde ikmal edilemez ise sözleşme Orman İdaresince feshedilecek ve nakliye hizmetleri İdarece yerine getirilecek veya başkalarına yaptırılacaktır.

Geriye kala emvalin naklinden dolayı bi bedel farkı tahakkuk ettiğinde bu bedel tutarı sözleşmesi feshedilen iş sahiplerinin istihkaklarından müştereken ve müteselsilen tahsil edilecektir.İstihkak tutarları kafi gelmediğinde fark tutarı rızaen,olmadığı taktirde dava yolu ile tahsil edilecektir.Bu nedenle ilk iş sahiplerinin istihkakları, taşıma tamamlanmadıkça ödenmeyecektir.

Madde 20- İş sahipleri; reşit olmayan çocuklarının ve kendilerine ait yükleme işçileri ve araçlarının ormanda yapacakları usulsüz zarar ve ziyandan bilfiil sorumludurlar.

Madde 21- İş sahipleri;orman iç istif yerinde yangın çıkmaması için gerekli emniyet tedbirlerini almadığı ve yangın vuukunda kendi araç, alet ve malzemeleri ile derhal yangın mahalline gitmediği veya gidip te çalışmadığı taktirde, haklarında Orman Kanununun 105.maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

Madde 23- İş Sahibi Orman İşletme Şefinin muvafakatı olmadan nakliyatı bir başkasına devrettiği taktirde sözleşmesi feshedilir ve kendisine o Orman İşletme Şefliğinden nakliyat verilmez.

Madde 24- Bu şartname hükümlerine riayet etmeyen iş sahiplerine yazılı uyarıda bulunulacak, uyarıya rağmen riayetsizliği ve hüsnüniyetsizliği görülen iş sahiplerinin sözleşmeleri feshedilecek, yaptıkları usulsüzlüklere ait yukarıdaki hükümler uygulanarak civar Şeflik ve İşletmelere de duyurulacaktır.

DİĞER HÜKÜMLER

Madde 25- İş sahibinin kanuni ikametgahına yapılan her türlü tebligat şahsına yapılmış addolunur.

Madde 26- Nakliyatın Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifine verilmesi halinde, bu sözleşmedeki iş sahibi deyimi Kooperatif Hükümü Şahsiyetinin kapsar.

Madde-27- Bu sözleşmeden doğan her hukuki ihtilaflar için.....Mahkemesi yetkilidir.

Madde 28- ÖZEL ŞARTLAR

SONUÇ

İlan edilen vahidi fiyat kararı ve yukarıdaki 27 madde halinde belirtilmiş bulunan genel ve .....madde halinde belirtilmiş olan özel şartlara göre nakliyat yapılmasını kabul ve taahhüt ederiz. .... / ..... / 200

NAKLİYAT YAPACAK İŞ SAHİPLERİNİN

Köyü   Adı Soyadı   Baba Adı   Plaka No.su   İmzası

İDARE ADINA

Orman İşletme Şefi

Orman İşletme Müdürü

İSTİFLEME VAHİDİ FİYAT KARARI

İşletmesi :
Şefliği :
Satış İstif yeri :

K A R A R

Tarih ...../...../200
No.su

.....Satış İstif yerinde aşağıda cinsi, nevi ve tahmini miktarı ile Vahidi fiyatı yazılı orman emvali istifi yapılacaktır.

<u>Emval Çeşitleri</u>	<u>Ölçü Birimi</u>	<u>İBRELİ</u>		<u>YAPRAKLI</u>	
		<u>Tahmini Miktarı</u>	<u>Vahid-i Fiyatı</u>	<u>Tahmini Miktarı</u>	<u>Vahid-i Fiyatı</u>
Tomruk	M3	.....	.....	.....	.....
Tel Direği	"	.....	.....	.....	.....
Maden Direği	"	.....	.....	.....	.....
Sanayi Odunu	"	.....	.....	.....	.....
Kağıtlık Odun		.....	.....	.....	.....
Lif-Yonga Odunu	Ster	.....	.....	.....	.....
Yakacak Odun	"	.....	.....	.....	.....
Sırık	"	.....	.....	.....	.....
Çubuk	"	.....	.....	.....	.....

Yukarıda cinsi, nevi ve tahmini miktar ile vahidi fiyatı yazılı orman emvalini.....Satış İstif Yeri'nde istiflemenin ilan edilen vahidi fiyatlarla yaptırılmasına ve bu vahidi fiyat kararının civar köylere ve kooperatiflere duyurulmasına birlikte karar verildi

Orman İşletme Şefi

İşletme Müdürü

VAHİDİ FİYAT USULÜ İLE YAPTIRILACAK İSTİF İLANIDIR

Devlet Orman İşletmesi.....Müdürlüğüne bağlı Orman İşletme Şefliği.....satış istif yerinde tomruk,tel direği, maden direği, sanayi odunu ,kağıtlık odun, Lif-yonga odunun, yakacak odun, sırk ve çubuk istifleri Borçlar Kanununun istisna akti başlıklı 355-371 maddelerine istinaden vahidi fiyat usulü ile yaptırılacaktır.

TS 1350 ve TS 2378 Esaslarına göre yapılacak istiflerin vahidi fiyatları aşağıya çıkarılmıştır.

	<u>İBRELİ</u>		<u>YAPRAKLI</u>
Tomruk İstifi	( ) TL./M3		( ) TL./M3
Tel direği istifi	( ) “	“	( ) “
Maden direği istifi	( ) “	“	( ) “
Sanayi odunu istifi	( ) “	“	( ) “
Kağıtlık odun istifi	( ) “	“	( ) “
Lif-Yonga istifi	( ) TL./st.		( ) TL./St.
Yakacak odun istifi	( ) “	“	( ) “
Sırk istifi	( ) “	“	( ) “
Çubuk istifi	( ) “	“	( ) “

İstifler, depoya emval geldiğinde emval geldiğinde başlayacak ve nakliyatın hitamını müteakip bitirilecektir. Her ayın ortasında ve sonunda (   ) M3 veya (   ) ster emval istiflenmiş olacak, teslim-tesellüm edilerek bedeli ödenecektir.

Yukarıda esaslar dahilinde vahidi fiyatla yapılacak istiflemelerde husule gelecek her türlü ihtilafın çözümünde 22.04.1926 kabul tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununun 355- 371 maddelerinde belirtilen hükümler esas alınacaktır.

İlan Olunur.

.....Orman İşletme Müdürlüğü

Mühür

İmza

**TAAHHÜTLE (EKSİLTME VEYA PAZARLIKLA) YAPTIRILACAK KESİM İŞİNE AİT
ŞARTNAME VE SÖZLEŞME**

(4734 DAHİLİNDE İŞLEM YAPILACAK OLUP BU ŞARTNAME UYGULANMAYACAKTIR)

Madde 1- İhale konusu ve miktarı

Devlet Orman İşletmesi ..... Müdürlüğüne bağlı.....Şefliği.....Serisi ormanının .....nolu Bölmesinde ..... nolu Dikili Ağaç Damgası ile damgalanan .....adede denk.....M3. D.K.G. Hacminde.....
..... “ “ ..... “ “ .....
ki toplam ..... adede denk ..... M3 D.K.G. Hacmindeki ağaçların kesim işi, taahhüt yolu ile yaptırılacaktır.

Madde2- İhale Tarihi

İhale.../.../19.. tarihine rastlayan .....günü saat .....de Devlet Orman İşletmesi .....Müdürlüğünde toplanacak komisyon önüne yapılacaktır.

Madde 3- Muhammen Bedel

a) Kesim yapılacak beher M3.;

..... için muhammen bedeli	(	)	TL/M3.
..... " " "	(	)	"
..... " " "	(	)	"
..... " " "	(	)	"

b) Kesim yapılacak beher Ster ;

..... için muhammen bedeli	(	)	TL/M3.
..... " " "	(	)	"
..... " " "	(	)	"
..... " " "	(	)	" dir.

Madde 4- İhaleye katılabilme şartları

İhaleye girebilmek için ilgililerde şu şartlar aranır.

a)Kanuni ikametgahın olması,

b)İstekli bir şirket olduğu takdirde idare merkezinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı bulunduğu Ticaret Odasından veya resmi bir makamdan şirketine sicili ile kayıtlı ve halen faaliyete olduğuna dair bu ihalenin ilanı tarihinden sonra alınmış bir belgeyi göstermesi,

c)Şirketin sirkülerini veya şirket adına tekliflerde bulunacak kimsenin bu şirket vekili olduğunu gösterir noterlikten tasdikli vekaletname göstermesi.

d) .....m3. /Sterlik kesim işini veya buna benzer diğer taahhüt işini başarı ile yaptıklarına dair ilgili kuruluşlardan alınan bir belgeyi (İstihsal işlerinde en az 3 yıl çalışmış ormancı teknik elemanlardan bu belge istenmez) iş gücü ile makine parkına ait listeyi ibraz etmeleri,

e) İsteklilerin ihale tarihinden önce şartnameyi okuyup hükümlerini tamamen kabul ettiklerine dair şartname altını imza etmiş ve 6'cı maddede yazılı geçici teminatı işletme veznesine yatırmış olmaları.

Madde –5 İhaleye katılmayacak olanlar

Aşağıdaki şahıslar doğrudan veya dolaylı olarak ihaleye katılamazlar.

1-İhaleyi yapan idaremizin

a) İta amirleri,

b)İhale işlerini hazırlamak,yürütmek, sonuçlandırma ve denetlemekle görevli olanlar

c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve ikinci dereceye kadar (2.ci derece dahil) kan ve sıhri hısımları,

d) (a) ,(b) ve (c) bentlerinde belirtilen şahısların ortakları (bu şahısların yönetim kurullarında görevli olmadıkları anonim ortaklıklar hariç).

2- 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu ile Diğer Kanunlardaki Hükümler gereğince veya sürekli olarak Kamu İhalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar.

Madde 6-İhale Tutarı ve Teminatı

Kesim işlerinin tahmini tutarı ( ) TL.dir. Bu işe ait geçici teminat Devlet Orman İşletmesi ve Döner Sermayesi Yönetmeliği gereğince hesaplanmış olup ( ) TL'dir. Kesin İhalenin müteahhide tebliği tarihinden itibaren 10 gün içinde ve sözleşmenin yapılmasından önce geçici teminat ihale bedelinin % 6 sı tutarında kat'ı teminata iblağ edilerek işletmeye yatırılacaktır. Geçici teminat olarak ipotekten gayri Devlete Kabul edilmiş kıymetler kabul olunur.

Madde –7 Teminat İadesi

İsteklilerin geçici teminatı yatırmış olmaları, muhammen bedeli ve şartname hükümlerine kabul etmiş olmaları demektir.Teminat yatırmaları iştiraki zorunludur. Aksi halde teminatları İşletmece irat kayıt olunur. Yalnız diğer istekliler tarafından verilen teklif dolayısıyla ihaleden çekilenlerin teminatları geri verilir.

Madde 8- Geçici İhale

İhale sonucunda düşük teklif veren istekli üzerine geçici ihale yapılır. İhale tasdik edilmediği takdirde geçici ihale hükümsüz addolunarak teminat geri verilir.İstekli bundan dolayı hiçbir istekte bulunamaz.

Madde 9- Sözleşme yapılması

İhale kesinlik kazandıktan sonra isteklinin şahsına veya kanuni ikametgahına tabligatı müteakip istekli en geç 15 gün içerisinde sözleşmeyi imzalamaya mecburdur. Aksi takdirde hiçbir mahkemeden hüküm alınmaksızın ve ihtarname keşidesine lüzum kalmadan teminatı İşletme Müdürlüğünce irat kayıt edilir.

Madde 10- Talepten geçme

Kesim ihale kararını müteakip istekli talebinden vazgeçer ve ikinci defa yapılarak ihalede işletme aleyhine bir fiyat farkı husule gelir ise ; istekli bu farkı protesto çekmeye ve bir hüküm almaya hacet kalmaksızın ödemeyi kabul eder.

Madde 11- Taahhüdün Süresi

Müteahhit taahhüdünü.....güne kadar yerine getirmekle mükelleftir aksi takdirde kat'ı teminatı irat kayıt olunur.

Madde 12- Taahhüdün feshi

Taahhüdün verilmesini müteakip işi alanın, tanınan süre içinde kafi miktarda işçi ve malzeme ile faaliyete geçmediği görülür veya bu işi yapamayacağına İşletme Müdürlüğünce kanaat hasıl olursa İşletme Müdürlüğü, hiç bir mahkemede hüküm ve karar istihsaline ve ihtarname keşidesine lüzum kalmadan doğrudan doğruya taahhüdü feshedebilir ve bu işi İşletme usullerinden birini tercih etmek suretiyle bir başkasına yaptırabilir. Bu işi yaptırmak için vereceği bedel ne olursa olsun ilk işi alanın bu bedele hiçbir surette itirazın hakkı yoktur. Bundan dolayı bir bedel farkı husule gelirse; bu bedel farkı ilk işe alanın teminat ve istihkakından mahsup edilir.

Şöyle ki; teminat, bedel farkına kafi gelmediği takdirde teminat miktarı tamamen mahsup edilir, bakiyesi varsa istihkakından kesilir. Teminat ve istihkakı bedel farkına kafi gelmediği takdirde işi alanın taşınır ve taşınmaz mallarına müracaat edilir.

Madde 13- İhale miktarının noksan veya fazla çıkması

Birinci maddede yazılı olan miktarlar tahmini olduğundan kesim sonunda yapılacak ölçme neticesinde ortaya çıkacak hacim noksanlığı için işi alan tazminat talebinde bulunacağı gibi hacim fazlalığı çıktığı takdirde de bu fazlalığı ihale bedeli üzerinden istihsal etmeye mecburdur. İşletme Müdürlüğünce söz konusu fazlalığın kesimi için ek bir süre verilebilir.

Madde 14- Teknik eleman çalıştırılması

Ormancı teknik eleman haricindeki müteahhitler için devamı süresince her 5.000 m³'e veya her 10.000 Ster'e kadar emval için istihlal işinde en az üç yıl görev yapmış birer ormancı teknik elemanı fiilen çalıştırmaya mecburdur.

Madde 15- Kesim işinin programlanması

İşi alan taahhütnamenin verilmesini müteakip taahhüt ettiği kesim işi için bir iş programı düzenleyerek İşletme Müdürlüğüne tastik ettirilecektir. Bu programda resmi tatil günleri ve hava muhalefeti (yağış sel çamur) yüzünden çalışmaya uygun olmayacak günler müstesna olmak üzere diğer bütün günlerin faal geçeceği nazarı itibare alınacaktır.

İşi alan İşletme Müdürlüğünce tasdik edilmiş olan iş programına tamamıyla riayet edecektir.

Madde 16- İşin teslimi

Kesim yapılacak bölme; Orman İşletme Şefi, Orman Muhafaza memuru, Ölçme-Kesim işi ile görevli memur ve işi alan veya vekili ile müştereken gezilecek krokisi ve saha teslim tesellüm tutanağı düzenlenerek işi alana ve vekiline teslim edilecektir.

Madde 17- Kesim Tekniği

Kesim işi TS 1214 Ağaç Kesme ve Kesmede Güvenlik Kuralları Standardına uygun olarak yapılacaktır

Madde 18- Ölçme İşleri

Ölçme işinde işi alanın hazır bulunmasını sağlamak amacıyla daha önce ölçü yapılacağı gün işi alana veya vekiline İşletme Şefliğince yazılı olarak duyurulacaktır. Ölçü işlemleri işi alan ile birlikte yapılacaktır. Ancak işi alanın hazır bulunmaması halinde görevlendirdiği ormancı teknik eleman ve işletme Şefliğince yürütülecek ve işi alanın ölçülere itiraz hakkı olmayacaktır.

Ölçme esnasında kusurlu görülen emvalin kusurları işi alan tarafından giderilecektir.

İbrelî ağaçların kesiminden elde edilen tomruk, tel direği, maden direği ve kalın çaplı sanayi odunlarının çapları kabuksuz olarak yapraklı ağaçların aynı emval çeşitlerinin çapları kabuklu olarak tam orta yerlerinden ve kusursuz kısmından kompasla uzunluk eksenine dik ve çapraz olarak iki defa ölçülerek ve bu ölçülerin ortalaması alınarak bulunacaktır. Ölçülen yer ayrıca işaretlenecektir.

Yapraklı ağaçların tomruklarında kalın çaplı sanayi odunlarında iki santim kabuk payı düşülecektir. (Ancak; kabuk kalınlığı, mıntıka özelliklerine göre tecrübe ile bulunmuşsa buna itibar edilecektir.)

İbrelî olsun yapraklı olsun kuruma payı düşülmeyecektir

Çap kesirsiz ve tam (cm .olarak) tesbit edilecektir. Küsuratlar dikkate alınmayacaktır.

Baş kesme payları hacim hesabında dikkate alınmayacaktır.

Ölçme ve numaralama iş ve işlemleri Orman İşletme Şefliğince yapılacak ve yukarıda yazılan emval çeşitlerinin ölçü birimi M3. olacaktır.

Mamül damgaya tabi olan emval kütüğü dibinde ilk ölçüleri yapılırken damgalanacaktır.

Kesim işini alan müteahhit; Ölçü birimi ster olan ince ve yarma sanayi , Lif yonga odunu, Sırık, Çubuk ve Yakacak odunları rampada , ster halinde , 1.10 m. Yükseklikte ve 1.0 m. Genişlikte istif ettirilecektir. İstifte yapılacak 10 cm fazla yükseklik ölçüde hesaba katılmayacaktır.

Madde 19- İşi alanın hakları

a) İşi alanın yaptığı işe ait istihkakı emvalin tesellümü ve makta muayenesi müteakip ..... gün içinde Şeflik Mutemedi veya işletme veznesince ödenecektir.

İstihkak kesim işini alan müteahhidin adına düzenlenecektir.

İşi alan şirket veya kooperatif ise, istihkak şirket veya kooperatif adına (şirket veya kooperatifin ismi de zikredilmek suretiyle) bunları temsile yetkili kişiler adına kesilecektir. Müteahhide bu işten dolayı 6831 Sayılı Orman Kanununun 34 üncü maddesinde sayılan haklar verilmez.

b)İşi alanın ormanda kesim işini rahatlıkla ve verimli bir şekilde yapması için kendisine topluca kalınabilecek çadır, kereste vs. gibi barınak malzemeleri ile kesim işlerinde kullanılmak üzere gerekli alet ve edavat Orman İdaresince verilebilir.

c) Hava muhalefeti nedeniyle işin süresi içinde bitirilmemesi halinde, İşletme Şefliğince yazılı olarak ek süre tanınabilir.

d) Orman İşletme Şefliği müteahhidin sürekli hastalanması, ölümü veya askere alınması nedeniyle işini bitirememesi halinde işi, müteahhidin verese veya vekiline devredebileceği gibi müteahhidin hesabını tasfiye etmekte de yetkili olacaktır.

Madde 20-İşi alanın sorumlulukları

a) Orman İdaresinde kesim işini alan müteahhidin aldığı işin iş verenidir.

İşten doğan 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1475 Sayılı İş Kanunu ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından doğacak yükümlülüklerden kendisi sorumludur. Orman İdaresi bu doğacak yükümlülüklerden kendisi sorumludur. Orman İdaresi bu konularda sorumlu olmayacaktır. Müteahhit sigortadan ilişiksiz belgesi getirinceye kadar istihkakından % 10 unu alıkoymaya idare yetkilidir.

b)İşi alan , ormanda çalıştığı süre zarfında işçileri tarafından yapılacak her türlü usulsüzlüklerde kendisi sorumlu tutulacak ve zarar ziyanı tazmin edecektir. Ayrıca hakkında Orman Kanununun bu husustaki hükümleri tatbik olunacaktır.

c)İşi alan sözleşme süresi zarfında gerek çalıştığı ormanda gerekse mücavir ormanlarda çıkacak orman yangınlarını kendisi bütün işçileriyle birlikte söndürmekle mükellef olduğu gibi bundan dolayı hiçbir tazminat talebinde bulunmayacaktır.

d) İşi alan işe aldığı işçiye; işe girdiği tarihi, ismini, gündeliğini ve gündeliğinin ödendiği tarihi gösterir ve örneğine uygun bir karne vermeye mecburdur.

Gündeliklerin miktarı ve tasfiye tarihi değişmedikçe bu karne her iki tarafça geçerli sayılır. Değişiklik olursa işi alan işçisine verdiği karneyi ona göre değiştirmek mecburiyetindedir. İşçi değişikliği kabul etmezse işi alan işçisinin o güne kadar olan hesabını derhal kesecektir. İşçi gündelikleri tamamen para ile ödenecektir. Para yerine kısmen de olsa marka vermek usulü ve işi alanın bakkaliyelerinde paradan başka herhangi bir şeyin para yerine kullanılması kesinlikle yasaktır.

e) İşçilerden hakları işi alan tarafından tamamen veya kısmen verilmemiş olanlar bulunduğu takdirde, idare bu gibilerin ellerindeki karneye ve müteahhidin işletmeye verdiği bordrolara göre tahakkuk edecek haklarını müteahhide ödetmeye ve müteahhit ödemezse , İşletme Müdürlüğü bu alacakları sahiplerine ödeyerek tutarını müteahhidin istihkaklarından kesmeye yetkilidir.

f)İşi alanın götürücü, taşeron olarak iş verdiği kimselerin gündelikle çalıştırdığı işçi ve nakil araçları da tamamen müteahhit işçisi ve aracı hükmünde olup, bunların istihkaklarının ödenmesinden doğrudan doğruya müteahhit işi alan) sorumludur. İşi alan, bunların gündelik miktarıyla istihkakları hakkında aynen kendi işçisi gibi ve yukarıda belirtildiği şekilde işlem yapmak zorundadır.

g) İşletme Müdürlüğü, müteahhidin iş mntıklarında götürücü ve taşeron sıfatıyla çalıştırdığı kimselerle kesim işlerine ait herhangi bir muamele bulunmaz.

Götürücü ve taşeronların idareye karşı hiçbir sıfat ve yetkileri olmayıp bunlarla yaptırılan işlerden tamamen müteahhit sorumludur.

h) İdare götürücü ve taşeronlar vasıtasıyla yapılmasını sakıncalı gördüğü herhangi bir işin, bizzat müteahhit tarafından yapılmasını her zaman isteyebilir.

Müteahhidin müstahdem ve işçileri arasında hilesi, itaatsizliği veya her ne suretle olursa olsun iş basında bulunmasına engel halleri görülenlerin Orman İşletme Şefi tarafından yapılacak tebliğ üzerine derhal ve itiraz edilmeden iş başından uzaklaştırılmaları zorunludur.

i) Müteahhit bütün masrafları kendilerine ait olmak üzere hizmetinde çalıştırdığı memur, müstahdem ve işçilerin gerek şahısları gerekse topluca yaşadıkları yerler itibarıyla gerekli olan her türlü sağlık tedbirlerini almaya, kaza ve hastalıklardan korunmalarına, hastalık veya kaza halinde yapılacak tedavilerle mahalli şartlara göre sıhhi bir surette yemeleri , içmeleri, yatıp kalkmaları, yıkanmaları hususunda gerekli tedbirleri almaya ayrıca, İşletme Müdürlüğü tarafından bu hususta kendisine verilecek emir ve talimatlara uymaya mecburdur.

j) Dip kütükte damgası bulunmayan ağaçlar ile devrilirken asılı kalan ağcın dayandığı ağacı damgalatmadan kesen müteahhide bu kestigi ağaçlar için istihkak ödenmeyeceği gibi, ayrıca hakkında damgasız ağaç kesmekten dolayı 6831 sayılı yasa gereği işlem yapılacaktır.

k) Ağaçların yüksek kesilmesinden, kesim ve devirme hatasından dolayı dip tomruğun yarılmasından görevliler tarafından standardizasyona göre işaretlenen yerlerden bölmeyerek emvalin değerinin düşürülmesinden veya değerini kaybettirecek şekilde kesilmesinden, budanması gerekli ağaçların budanmadan kesilmesinden gövdenin işaretli yerlerinden dik olarak düzgün bir şekilde kesilmemesinden, yapacak emvalin daha düşük değerinde olan yakacak oduna çevrilmesinden dolayı müteahhide bu kusurlu işlemlerine ait emvalin istihkakı ödenmeyeceği gibi, doğmuş olan zarar ve zararlar için M3. başına maliyet bedelleri farkının iki katı veya maliyet bedelinin iki katı tutarı, hiçbir mahkemeden hüküm alınmaksızın, işi alanın istihkaklarından kesilerek, irad kaydedilecek ve işi alanın buna itiraz hakkı olmayacaktır.

Budakları, tekniğine uygun ve silme olarak temizlemeyen , sakal bırakan , ibrelilerde kabukları boydan boya soymayan müteahhidin, bu emvale ait istihkakı ödenmeyecektir.

Maliyet bedeli farkı , kalite, boy, ve emval çeşidinde idarenin zararı bahis konusu olduğu hallerde, maliyet bedeli ise; miktarda idare aleyhine bir zarar olduğu takdirde uygulanacaktır.

Örneğin; tomruğun . sanayi odununa dönüştürülmesi halinde idare zararı, tomruk maliyet bedeli ortalaması ile sanayi odununun maliyet bedeli ortalaması arasındaki farktır. Ağacın yüksek veya tomruğun çapraz kesilmesinden doğan idare zararında ise; tomruğun maliyet bedeli ortalaması esas alınacaktır.

l-Ağaçlara vurulan damga ve numaralarla orman sınırlarındaki taksimat vesaireyse mahsus işaretler ve levhalar kaldırılmayacak, bozulmayacak , belirsiz hale getirilmeyecek ve yerleri değiştirilmeyecektir. Aksine hareket eden müteahhit hakkında Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

m) Müteahhit, işçileri ve bunların reşit olmayan çocuklarının orman da yapacakları usulsüzlükten bilfiil sorumludur.

Madde 21- Diğer Hükümler

a) Müteahhidin kanuni ikametgahına yapılan her türlü tebligat, şahsına yapılmış addolunur.

b) İşin sonunda İşletme Şefi ve ilgili memurlar tarafından yapılan makta muayenesinde, bölmede tesbit edilecek her türlü usulsüz hareket ve kesimden dolayı doğan her türlü idare zararlarından , müteahhit sorumludur. Bu nedenle müteahhit hakkında kanuni takibat yapılmakla beraber istihkakları mahkeme sonucuna kadar emanete alınacak ve mahkeme sonunda hükme göre işlem yapılacaktır.

c)Müteahhit aldığı işi, İşletme Müdürlüğünün muafı katı olmadan bir başkasına devir ve temlik edemez.

d)Müteahhit, orman köylerini kalkındırma kooperatifi ise , bu şartnamedeki müteahhit deyimini kooperatif hükmü şahsiyetini kapsar.

e)Bu şartnameden doğan her türlü hukuki ihtilaflar için ..... mahkemesi yetkilidir.

Madde 22- Özel şartlar

SONUÇ

İhale bedeli ve yukarıda ..... madde halinde belirtilen genel ve ..... madde halinde belirtilmiş olan özel şartlara göre kesim işlerinin yapılmasını kabul ve taahhüt ederiz

İŞİ YÜKLENEBEN MÜTEAHHİDİN:

Adı Soyadı   Adresi   İşİ Aldığı bölme   İmzası

İdare Adına

Orman İşletme Şef

Orman İşletme Müdürü

TAAHHÜTLE (EKSİLTME VEYA PAZARLIKLA) YAPTIRILACAK SÜRÜTME İŞİNE AİT
ŞARTNAME VE SÖZLEŞME

(4734 DAHİLİNDE İŞLEM YAPILACAK OLUP BU ŞARTNAME UYGULANMAYACAKTIR)

Madde 1- İhale konusu ve miktarı

Devlet Orman İşletmesi ..... Müdürlüğüne bağlı.....Şefliğinin .....Serisi ormanın .....nolu Bölmesinde kesilen ve aşağıda tahmini miktarları belirtilen ürünlerin ortalama ..... km. mesafedeki ..... orman içi istif yerine sürütme işi taahhüt önünde yaptırılacaktır.

Madde2- İhale Tarihi

İhale.../.../200.. tarihine rastlayan .....günü saat .....de Devlet Orman İşletmesi .....Müdürlüğünde toplanacak komisyon önüne yapılacaktır.

Madde 3- Muhammen Bedel

Cinsi	Tahmini miktar	a)Sürütme yapılacak beher M3.;
.....	.....	için muhammen bedeli ( ) TL/M3.
.....	.....	” ( ) “
.....	.....	” ( ) “
.....	.....	” ( ) “

b) Sürütülecek beher ster

		için muhammen bedeli	TL/Ster.
.....	.....	“ “ ( )	“
.....	.....	“ “ ( )	
.....	.....	“ “ ( )	“ dir.

Madde 4- İhaleye katılabilme şartları

İhaleye girebilmek için ilgililerden şu şartlar aranır.

a) Kanuni ikametgahı olması,

b) İstekli bir şirket olduğu takdirde idare merkezinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı bulunduğu Ticaret Odasından veya resmi bir makamdan şirketine sicili ile kayıtlı ve halen faaliyete olduğuna dair bu ihalenin ilanı tarihinden sonra alınmış bir belgeyi göstermesi,

c) Şirketin sirkülerini veya şirket adına tekliflerde bulunacak kimsenin bu şirket vekili olduğunu gösterir noterlikten tasdikli vekaletname göstermesi.

d) .....m3. /Sterlik sürütme işini veya buna benzer diğer taahhüt işini başarı ile yaptıklarına dair ilgili kuruluşlardan alınan bir belgeyi (İstihsal işlerinde en az 3 yıl çalışmış ormancı teknik elemanlardan bu belge istenmez) iş gücü ile makine parkına ait listeyi ibraz etmeleri,

e) İsteklilerin ihale tarihinden önce şartnameyi okuyup hükümlerini tamamen kabul ettiklerine dair şartname altını imza etmiş ve 6'cı maddede yazılı geçici teminatı işletme veznesine yatırmış olmaları.

Madde –5 İhaleye katılmayacak olanlar

Aşağıdaki şahıslar doğrudan veya dolaylı olarak ihaleye katılamazlar.

1-İhaleyi yapan idaremizin

a)İta amirleri,

b) İhale işlemlerini hazırlamak,yürütmek, sonuçlandırmak ve denetlemekle görevli

olanlar

c-(a)ve (b) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve ikinci dereceye kadar (2.ci derece dahil) kan ve sıhrî hısımları,

d) (a) ,(b) ve (c) bentlerinde belirtilen şahısların ortakları (bu şahısların yönetim kurullarında görevli olmadıkları anonim ortaklıklar hariç).

2- 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu ile Diğer Kanunlardaki Hükümler gereğince veya sürekli olarak Kamu İhalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar.

Madde 6-İhale Tutarı ve Teminatı

Kesim işlerinin tahmini tutarı ( ) TL.dır. Bu işe ait geçici teminat Devlet Orman İşletmesi ve Döner Sermayesi Yönetmeliği gereğince hesaplanmış olup ( ) TL.dır. Kesin İhale kararının müteahhide tebliği tarihinden itibaren 10 gün içinde ve sözleşmenin yapılmasından önce geçici teminat ihale bedelinin % 6 sı tutarında kat'î teminata iblağ edilerek işletmeye yatırılacaktır. Geçici teminat olarak ipotekten gayri Devlete Kabul edilmiş kıymetler kabul olunur.

Madde –7 Teminatın İadesi

İsteklilerin geçici teminatı yatırmış olmaları, muhammen bedeli ve şartname hükümlerine kabul etmiş olmaları demektir. Teminat yatıranların ihaleye katılmaları zorunludur.. Aksi halde teminatları İşletmece irat kayıt olunur. Yalnız diğer istekliler tarafından verilen teklif dolayısıyla ihaleden çekilenlerin teminatları geri verilir.

Madde 8- Geçici İhale

İhale sonucunda düşük teklif veren istekli üzerine geçici ihale yapılır. İhale tasdik edilmediği takdirde geçici ihale hükümsüz sayılarak teminat geri verilir.İstekli bundan dolayı hiçbir talepte bulunamaz.

Madde 9-Sözleşme yapılması

İhale kesinlik kazandıktan sonra isteklinin şahsına veya kanuni ikametgahına tebligatı müteakip istekli en geç 15 gün içerisinde aldığı işi bu şartnamede belirtilen esaslar dahilinde şartnamenin bütün hükümlerine uymak kaydıyla ve ihale bedeli üzerinden yapmayı kabul ettiğine dair şartname ve sözleşmeyi orman işletmesine vermeye mecburdur. Aksi takdirde hiçbir mahkemeden hüküm alınmaksızın ve ihtarname keşidesine lüzum kalmadan teminatı İşletmece irat kayıt edilir.

Madde 10- Talepten vazgeçme

Kesin ihale kararını müteakip istekli talebinden vazgeçer ve ikinci defa yapılacak ihalede işletme aleyhine bir fiyat farkı husule gelir ise ; istekli bu farkı protesto çekmeye ve bir hüküm almaya hacet kalmaksızın ödemeyi kabul eder.

Madde 11- Taahhüdün Süresi

İşi alan taahhüdünü.....güne kadar yerine getirmekle mükelleftir aksi takdirde kat'î teminatı irat kayıt olunur.

Madde 12- Taahhüdün feshi

Taahhüdün verilmesini müteakip işi alanın, tanınan süre içinde kafi miktarda işçi ve malzeme ile faaliyete geçmediği görülür veya bu işi yapamayacağına İşletme Müdürlüğünce kanaat hasıl olursa İşletme Müdürlüğü, hiç bir mahkemede hüküm ve karar istihsaline ve ihtarname keşidesine lüzum kalmadan doğrudan doğruya yapılan taahhüdü feshedebilir ve bu işi İşletme usullerinden birini tercih etmek suretiyle bir başkasına yaptırabilir bu işi tamamlattırmak için başkalarına vereceği bedel ne olursa olsun ilk işi alanın bu bedele hiçbir surette itirazın hakkı yoktur. Bundan dolayı bir bedel farkı husule gelirse; bu bedel farkı ilk işe alanın teminat ve istihkakından mahsup edilir.

Şöyle ki; teminat, bedel farkına kafi gelmediği takdirde teminat miktarı tamamen mahsup edilir, bakiyesi varsa istihkakından kesilir. Teminat ve istihkakı bedel farkına kafi gelmediği takdirde de işi alanın taşınır ve taşınmaz mallarına müracaat edilir.

Madde 13- İhale miktarının noksan veya fazla çıkması

Bu şartnamenin 3 ncü maddesinde yazılı olan miktarlar tahmini olduğundan işin sonunda yapılacak ölçme ve tespit neticesinde ortaya çıkacak hacim noksanlığı için işi alan tazminat talebinde bulunamayacağı gibi hacim fazlalığı çıktığı takdirde de bu fazlalığı ihale bedeli üzerinden sürütmeye mecburdur. İşletme Müdürlüğünce söz konusu fazlalığın sürütülmesi için ek bir süre verilebilir.

Madde 14- Teknik eleman çalıştırılması

Ormancı teknik eleman haricindeki iş sahipleri işin devamı süresince her 5.000 m³'e veya her 10.000 Ster'e kadar emval için istihlal işinde en az üç yıl görev yapmış birer ormancı teknik elemanı fiilen çalıştırmaya mecburdur. Müteahhit kesim işini de yapmışsa aynı teknik elemandan yararlanır.

Madde 15- Sürütme işinin programlanması

İş alan sözleşmenin yapılmasını müteakip taahhüt ettiği sürütme işi için bir iş programı düzenleyerek İşletme Müdürlüğüne tasdik ettirilecektir. Bu programda resmi tatil günleri ve hava muhalefeti (yağış sel çamur) yüzünden çalışmaya uygun olmayan günler müstesna olmak üzere diğer bütün günlerin faal geçeceği nazarı itibaren alınacaktır.

İş alan İşletme Müdürlüğünce tasdik edilmiş olan iş programına tamamıyla uyacaktır.

Madde 16- İşin teslimi

Sürütme yapılacak bölme; Orman İşletme Şefi, Orman Muhafaza memuru, Ölçme-Kesim işi ile görevli memur ve iş alan veya vekili ile müştereken gezilecek krokisi ve saha teslim tesellüm tutanağı düzenlenerek işi alana ve vekiline teslim edilecektir.

Madde 17- Sürütmenin Tekniğı

Sürütme orman memurlarının göstereceğı yollardan, tekerlikli vasıta ve hayvan sırtında veya insan veya hayvanla sürütülerek ve gerektiğı hallerde de kaydırma suretiyle yapılacaktır.

İş alan her ne surette olursa olsun, kendiliğinden yol yapmayacağı gibi, sürütme esnasında da ağaçlara ve gençliğe zarar vermeyecektir.

Sürütülen emval ile kamyon yolunun kapatılması emvalin gösterilen istif yerlerinden başka yerlere götürülmesi yasaktır.

Bölmeden orman içi istif yerine sürütülecek emval için, her seferinde bir sevk pusulası kesilmesi esas olmakla beraber usulsüzlük ihtimallerini önleyecek tedbirleri almak ve müteahhidin günlük veya muayyen bir zaman periyodu içerisinde birer ikişer sürüttüğü emvali tesbit etmek suretiyle bir sevk pusulasına bağlamak veya bu iş için taşıma alındı belgesi de kullanmak mümkündür.

Damgaya tabi emval damgalanmadan sürütülmeyecektir.

Sürütme işini yapan müteahhit , kendisine verilen yapacak veya yakacak emvali istif yerine aynen nakletmeye mecburdur.

Madde 18- Ölçü Birimi Ster olan emvali rampada istifi ve ölçülmesi

Sürütülen emvalden ölçü birimi ster olan Yarma Sanayi Odunu, lif-yonga odunu, sırik,çubuk ve yakacak odun gibi emval çeşitleri TS 2378-ster istifi yapım ve ölçme kuralları standardına uymak kaydıyla bu şartname ve sözleşme esaslarına göre ölçülecektir.

Madde 19- İş alanın hakları

a) İstihkak, Sürütme işi alan müteahhit adına düzenlenecektir.

Müteahhit Orman köylerini kalkındırma kooperatifi veya şirket ise istihkak; kooperatif veya şirket adına (kooperatif veya şirketin ismi zikredilmek suretiyle) kooperatifi veya şirketi temsile yetkili kişilere kesilecektir.

Müteahhide yaptığı işe ait istihkakı; emvalin tesellümü ve makta muayenesi müteakip ..... gün içinde Şeflik Mutemedi veya işletme veznesince ödenecektir. Müteahhide bu işten dolayı 6831 sayılı orman kanununun 34 ncü maddesinde sayılan haklar verilmez.

b) İşi alan ve işçilerinin ormanda sürütme işini rahatlıkla ve verimli bir şekilde yapmaları için kendisine topluca kalınabilecek ve hayvanlarını barındıracakları çadır, kereste vs. gibi barınak malzemeleri ile sürütme işlerinde kullanılmak üzere gerekli alet ve edavat Orman İdaresince verilebilir.

c) Hava muhalefeti nedeniyle işin süresi içinde bitirilmemesi halinde, Orman İşletme Şefliğince yazılı olarak ek süre tanınabilir.

d) Orman İşletme Şefliği müteahhidin sürekli hastalanması, ölümü veya askere alınması nedeniyle işini bitirememesi halinde işi, müteahhidin verese veya vekiline devredebileceği gibi müteahhidin hesabını tasfiye etmekte de yetkili olacaktır.

Madde 20-Müteahhidin sorumlulukları

a) Müteahhit; ormanda çalıştığı süre zarfında işçileri tarafından yapılacak her türlü yolsuzluklardan kendisi sorumlu tutulacak ve zarar ziyanı tazmin edecektir. Ayrıca hakkında Orman Kanununun bu husustaki hükümleri tatbik olunacaktır.

b) Müteahhit ; işe aldığı işçiye işe girdiği tarihi gösteriri ve örneğine uygun bir karne vermeye mecburdur

Gündeliklerin miktarı ve tesviye tarihi değişmedikçe bu karne iki tarafça geçerli sayılır.

Değişiklik olursa; müteahhit işçisine verdiği karneyi ona göre değiştirmek mecburiyetindedir. İşçi değişikliği kabul etmezse müteahhit işçisinin o güne kadar olan hesabını derhal kesecektir. İşçi gündelikleri tamamen para ile ödenecektir. Para yerine kısmen de olsa marka vermek usulü ve müteahhidin bakkaliyelerinden paradan başka herhangi bir şeyin para yerine kullanılması kesinlikle yasaktır.

c) İşçilerden hakları işi alana tarafından tamamen veya kısmen verilmemiş olanlar bulunduğu takdirde, idare bu gibilerin ellerindeki karneye ve müteahhidin işletmeye verdiği bordrolara göre tahakkuk edecek haklarını müteahhide ödetmeye ve müteahhit ödemezse , İşletme Müdürlüğü bu alacakları sahiplerine ödeyerek tutarını müteahhidin istihkaklarından kesmeye yetkilidir.

d) Müteahhidin götürücü taşeron olarak iş verdiği kimselerin gündelik çalıştırdığı işçi ve nakil araçları da tamamen müteahhit işçisi ve aracı hükmünde olup, bunların istihkaklarının ödenmesinden doğrudan doğruya müteahhit sorumludur. Müteahhit bunların gündelik miktarıyla istihkakları hakkında aynen kendi işçisi gibi ve yukarıda belirtildiği şekilde işlem yapmak zorundadır.

e) İşletme Müdürlüğü, müteahhidin iş mntıklarında götürücü ve taşeron sıfatıyla çalıştırdığı kimselerle sürütme işlerine ait herhangi bir muamele bulunmaz. Götürücü ve taşeronların idareye karşı hiçbir sıfat ve yetkileri olmayıp bunlarla yaptırılan işlerden özellikle tamamen müteahhit sorumludur.

f) İdare götürücü ve taşeronlar vasıtasıyla yapılmasını sakıncalı gördüğü herhangi bir işin, bizzat müteahhit tarafından yapılmasını her zaman isteyebilir.

g) Müteahhidin müstahdem ve işçileri arasında hilesi, itaatsizliği veya her ne suretle olursa olsun iş basında bulunmasına engel halleri görülenlerin Orman İşletme Şefi tarafından yapılacak tebliğ üzerine derhal ve itiraz edilmeden iş başından uzaklaştırılmaları zorunludur.

h) Müteahhit bütün masrafları kendilerine ait olmak üzere hizmetinde çalıştırdığı memur, müstahdem ve işçilerin gerek şahısları gerekse topluca yaşadıkları yerler itibariyle gerekli olan her türlü sağlık tedbirlerini almaya, kaza ve hastalıklardan korunmalarına, hastalık veya kaza halinde yapılacak tedavilerle mahalli şartlara göre sıhhi bir surette yemeleri , içmeleri, yatıp kalkmaları, yıkanmaları hususunda gerekli tedbirleri almaya ayrıca, İşletme Müdürlüğü tarafından bu hususta kendisine verilecek emir ve talimatlara uymaya mecburdur.

i) Orman İdaresinden sürütme işini alan müteahhit aldığı işin iş verenidir.

İşten doğan 506 sayılı Sosyal Sigortalar kanunu 1475 sayılı iş kanunu ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından doğacak yükümlülüklerden kendisi sorumludur.Orman İdaresi bu konulardan sorumlu olmayacaktır.Müteahhit sigortadan ilişsiz belgesi getirinceye kadar istihkaklarından % 10 unu alıkoymaya idare yetkilidir.

j) Damgaya tabi olupta damgalanmamış emvali taşıyanların istihkakları ödenmeyeceği gibi ayrıca hakkında 6831 sayılı yasanın cezai hükümleri uygulanması için yasal işlemlere başvurulacaktır.

k) Bu şartnamenin 17.ci maddesine aykırı eylemleri ile idareye zarar veren müteahhidin zarar verdiği emvale ait istihkakı ödenmeyeceği gibi, idarece tesbit edilen zarar tutarı iki misli olarak istihkakından res'en tahsil edilecektir.

ı) şartnamenin 17.ci maddesi 4. fıkrasına aykırı hareket edilmesi halinde madde hükmü bir bedel farkı ödenmeksizin aynı mteahhite yerine getirilecektir. Müteahhit yapmak istemediğinde başka şahıslara yaptırılacaktır. Bu hizmetler için orman idaresince ödenecek ücret asıl müteahhidin istihkakından res'en tahsil edilecektir. İstihkak tutarı kafi gelmediğinde rızaen, olmadığı takdirde dava yolu ile tahsili cihetine gidilecektir.

m) Orman içi istif yerine taşıyan emval miktarı; istif yerindeki tesellüm sonucunda, maktada tesbit edilerek müteahhide teslim edilen emval miktarından noksan çıkması veya emval çeşitlerinin uymaması halinde idare zararı maliyet fiyat farkı) tesbit edilerek iki misli olarak müteahhidin istihkakından res'en tahsil edilecektir. İstihkak yetmediği takdirde dava yolu ile tahsili cihetine gidilecektir.

n) l birimi ster olan Yarma sanayi odunu, lif-yonga odunu, sıruk,çubuk, ve yakacak odun gibi emval eşitleri TS 3278-ster istifi yapım ve lme kuralları standardı esaslarına uygun olarak istif ve tasnife tabi tutulmadığı hallerde teslim alınmayacak ve hiçbir ücret ödenmeden müteahhide düzeltmesi için süre verilecektir. Verilen süre içinde düzeltilmediği takdirde taahhüdü fesh edilerek iş, bir başkasına yaptırılacak tutar bedeli müteahhidin istihkakından kesilecektir.

o)İş verilen süre içinde (ek süre verilmiş ise bu da dikkate alınarak) bitijmeyen müteahhidin sözleşmesi fesh edilerek kalan iş bir başkasına yaptırılacak fiyat farkı ortaya çıkması hainde bu fark ilk müteahhidin istihkakı kafi gelmediğinde rızaen, olmadığı takdirde dava yolu ile tahsil edilecektir.

p) İşin Sonunda Orman İşletme şefi ile ilgili memurlar tarafından yapılan makta muayenesinde bölmede tesbit edilecek her türlü usulsüz hareket ve kesimden dolayı doğan her türlü usulsüz idare zararlarından müteahhit sorumludur. Hakkında kanuni takibat yapılmakla beraber, istihkakı mahkeme sonucuna kadar emanete alınacak ve mahkeme sonunda verilecek hükme göre işlem yapılacaktır.

r) Ağaçlara vurulan damga ve numaralarla orman sınırlarındaki taksimat vs. ye mahsus işaret ve levhalar kaldırılmayacak, bozulmayacak, belirsiz hale getirilmeyecek ve yerleri değiştirilmeyecektir. Aksine hareket eden müteahhit hakkında Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

s) Müteahhit; işçi ve diğer görevlilerinin ormanda yapacakları usulsüzlük zarar ve ziyandan bilfiil kendisi sorumludur.

t) Müteahhit, gerek teslim aldığı ormanda, gerekse civar ormanlarda yangın çıkmaması için gerekli tedbirleri almaya ve yangın vukuunda Orman Kanununun 69 uncu maddesinde yazılı köy ve kasabalar halkı gibi kendi işçisi alet ve malzemeleri ile derhal yangın mahalline giderek yangını söndürmekle yükümlüdür.

Yangının söndürülmesine gitmeyenler veya gidipte çalışmayanlar hakkında Orman Kanununun 105 nci maddesi gereğince işlem yapılacaktır. Müteahhidin teslim aldığı bölmede vukuu bulacak yangının failleri tesbit edilir ise failleri hakkında edilemezse müteahhit hakkında kanuni takibat yapılacak ve yangından doğan idare zararından da müteahhit sorumlu tutulacaktır.

u) Müteahhide verilen barınak malzemesi ile sürütme alet ve edavatı iş sonunda noksansız olarak iade edilecektir. Teslim edilmeyen , kırılan ve kaybolan malzemenin bedeli müteahhidin istihkakından kesilecektir.

v) Müteahhit işi işletme şefinin muvafakati olmadan başkasına devir ve temlik edemez.

y) Bu şartname hükümlerine riayet etmeyen müteahhide yazılı uyarıda bulunacak, uyarıya rağmen riayetsizliği ve hüsniyetsizliği görülen müteahhidin sözleşmesi fesh edilecek, yaptıkları usulsüzlüklere ait yukarıda hükümler aynen uygulanarak civar şeflik ve işletmelere duyurulacaktır.

Madde 21- Diğer Hükümler

a)Müteahhidin kanuni ikametgahına yapılan her türlü tebligat, şahsına yapılmış addolunur.

b)Sürütme işinin orman köylerini kalkındırma kooperatifi veya bir şirkete verilmesi halinde bu sözleşmedeki müteahhit deyimini kooperatif veya şirketin hükmü şahsiyetini kapsar.

c)Bu şartnameden doğan her türlü hukuki ihtilaflar için ..... mahkemesi yetkilidir.

Madde 22- zel şartlar

SONUÇ

İhale bedeli ve yukarıda ..... madde halinde belirtilen genel ve ..... madde halinde belirtilmiş olan özel şartlara göre sürütme işlerinin yapılmasını kabul ve taahhüt ederiz

MÜTEAHHİDİN:

Adı Soyadı

Adresi

İşi Aldığı bölme

İmzası

İdare Adına

Orman İşletme şefi

Orman İşletme Müdürü

TAAHHÜTLE (EKSİLTME VEYA PAZARLIKLA) TAŞIMA İŞİNE AİT ŞARTNAME VE SÖZLEŞME

(4734 DAHİLİNDE İŞLEM YAPILACAK OLUP BU ŞARTNAME UYGULANMAYACAKTIR)

Madde 1- İhale konusu ve miktarı

Devlet Orman İşletmesi ..... Müdürlüğüne bağlı.....Şefliğinin ..... orman içi istif yerinde mevcut ürünlerin ..... km mesafedeki ..... satış istif yerine taşıma işi aşağıdaki yazılı şartlarla yaptırılmak üzere ihaleye çıkarılmıştır.

Madde2- İhale Tarihi

İhale.../.../20.. tarihine rastlayan .....günü saat .....de Devlet Orman İşletmesi .....Müdürlüğünde toplanacak komisyon önünde yapılacaktır.

Madde 3- Muhammen Bedel

Miktarı	cinsi	a) Taşıma işi yapılacak beher M3.:
.....	.....	için muhammen bedeli ( ) TL/M3.
.....	.....	" " " ( ) " "
.....	.....	" " " ( ) " "
.....	.....	" " " ( ) " "
.....	.....	b) Taşıma yapılacak beher Ster ;
.....	.....	muhammen bedeli ( ) TL/Ster.
.....	.....	" " ( ) " "
.....	.....	" " ( ) " "
.....	.....	" " ( ) " "

Madde 4- İhaleye katılabilme şartları

İhaleye girebilmek için ilgililerde şu şartlar aranır.

a) Kanuni ikametgahı olması,

b) İstekli bir şirket olduğu takdirde idare merkezinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı bulunduğu Ticaret Odasından veya resmi bir makamdan şirketine sicili ile kayıtlı ve halen faaliyete olduğuna dair bu ihalenin ilanı tarihinden sonra alınmış bir belgeyi göstermesi,

c) Şirketin sirkülerini veya şirket adına tekliflerde bulunacak kimsenin bu şirket vekili olduğunu gösterir noterlikten tasdikli vekaletname göstermesi.

d) .....m3. /Sterlik taşıma işini veya buna benzer diğer taahhüt işini başarı ile yaptıklarına dair ilgili kuruluşlardan alınan bir belgeyi (İstihsal işlerinde en az 3 yıl görev yapmış ormancı teknik elemanlardan bu belge istenmez) iş gücü ile makine parkına ait listeyi ibraz etmeleri,

e) İsteklilerin eksiltme tarihinden önce şartnameyi okuyup hükümlerini tamamen kabul ettiklerine dair şartname altını imza etmiş ve 5'ci maddede yazılı geçici teminatı işletme veznesine yatırmış olmaları.

Madde –5 İhaleye katılmayacak olanlar

Aşağıdaki şahıslar doğrudan veya dolaylı olarak ihaleye katılamazlar.

1- İhaleyi yapan idaremizin

a) İta amirleri,

b) İhale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırma ve denetlemekle görevli olanlar

c) (a)ve (b) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve ikinci dereceye kadar (2.ci derece dahil) kan ve sıhrî hısımları,

d) (a) ,(b) ve (c) bentlerinde belirtilen şahısların ortakları (bu şahısların yönetim kurullarında görevli olmadıkları anonim ortaklıklar hariç)

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu ile Diğer Kanunlardaki Hükümler gereğince veya sürekli olarak Kamu İhalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar.

Madde 6-İhale Tutarı ve Teminatı

Taşıma işinin tahmini tutarı ( ) TL'dir. Bu işe ait geçici teminat Devlet Orman İşletmesi ve Döner Sermayesi Yönetmeliği gereğince hesaplanmış olup ( ) TL'dir. Kesin İhale kararının müteahhide tebliği tarihinden itibaren 10 gün içinde ve sözleşmenin yapılmasından önce geçici teminat ihale bedelinin % 6 sı tutarında kat'î teminata iblağ edilerek işletmeye yatırılacaktır. Geçici teminat olarak ipotekten gayri Devlete Kabul edilmiş kıymetler kabul olunur.

Madde 7- Teminat İadesi

İsteklilerin geçici teminatı yatırmış olmaları, muhammen bedeli ve şartname hükümlerine kabul etmiş olmaları demektir. Teminat yatırımların ihaleye iştiraki zorunludur. Aksi halde teminatları İşletmece irat kayıt olunur. Yalnız diğer istekliler tarafından verilen teklif dolayısıyla ihaleden çekilenlerin teminatları geri verilir.

Madde 8- Geçici İhale

İhale sonucunda düşük teklif veren istekli üzerine geçici ihale yapılır. İhale tasdik edilmediği takdirde geçici ihale hükümsüz addolunarak teminat geri verilir.İstekli bundan dolayı hiçbir talepte bulunamaz.

Madde 9-Sözleşme yapılması

İhale kesinlik kazandıktan sonra isteklinin şahsına veya kanuni ikametgahına tebligatı müteakip istekli en geç 15 gün içerisinde ihale bedeli üzerinden ve bu şartname hükümlerine uygun olarak işi yapacağına dair şartname ve sözleşmeyi İdareye vermeye mecburdur. Aksi takdirde teminatı İşletmece irat kayıt edilir.

Madde 10- Talepten vazgeçme

Kesim ihale kararını müteakip istekli talebinden vazgeçer ve ikinci defa yapılacak ihalede işletme aleyhine bir fiyat farkı husule gelir ise ; istekli bu farkı protesto çekmeye ve bir hüküm almaya hacet kalmaksızın ödemeyi kabul eder.

Madde 11- Taahhüdün Süresi

İşi alan taahhüdünü.....güne kadar yerine getirmekle yükümlüdür aksi takdirde kat'î teminatı irat kayıt olunur.

Madde 12- Taahhüdün feshi

9 maddede belirtilen taahhütnamenin verilmesini müteakip işi alanın, verilecek süre içinde kafi miktarda işçi ve malzeme ile faaliyete geçmediği görülür veya sözleşme müddeti zarfında bu işi yapamayacağına İşletme Müdürlüğüne kanaat hasıl olursa İşletme Müdürlüğü, hiç bir mahkemedeki hüküm ve karar istisnasına ve ihtarname keşidesine lüzum kalmadan doğrudan doğruya sözleşmeyi feshedebilir ve bu işi İşletme usullerinden birini tercih etmek suretiyle bir başkasına yaptırabilir.

Bu işi tamamlattırmak başkalarına vereceği bedel ne olursa olsun ilk işi alanın bu bedele hiçbir surette itiraza hakkı yoktur. Bundan dolayı bir bedel farkı husule gelirse; bu bedel farkı, ilk işe alanın teminat ve istihkakından mahsup edilir.

Şöyle ki; teminat, bedel farkına kafi gelmediği takdirde teminat miktarı tamamen mahsup edilir, bakiyesi varsa istihkakından kesilir. Teminat ve istihkakı bedel farkına kafi gelmediği takdirde de işi alanın taşınır ve taşınmaz mallarına müracaat edilir.

Madde 13- İhale miktarının noksan veya fazla çıkması

Bu şartnamenin birinci maddesinde yazılı olan miktarlar tahmini olduğundan, taşıma sonunda tesbit edilecek hacim noksanlığı için işi alan tazminat talebinde bulunamayacağı gibi hacim fazlalığı çıktığı takdirde de bu fazlalığı, ihale bedeli üzerinden taşımaya mecburdur. İşletme Müdürlüğünce söz konusu fazlalığın taşınması için ek bir süre verilebilir.

Madde 14- Teknik eleman çalıştırılması

Ormancı teknik eleman haricindeki iş sahipleri için devamı süresince her 5.000 m³'e veya her 10.000 Ster'e kadar emval için istihsal işinde en az üç yıl görev yapmış birer ormancı teknik elemanı fiilen çalıştırmaya mecburdur.

Taşıma işi yapacak müteahhit kesim ve sürütme işini de yapmış sa aynı teknik elemandan yararlanır.

Madde 15- Taşıma işinin programlanması

İşi sahibi taahhütnamenin verilmesini müteakip taahhüt ettiği taşıma işi için bir iş programı düzenleyerek İşletme Müdürlüğüne tasdik ettirecektir. Bu programda resmi tatil ve hava muhalefeti (yağış sel çamur) yüzünden çalışmaya uygun olmayan günler müstesna olmak üzere diğer bütün günlerin faal geçeceği nazarı itibara alınacaktır.

İşi alan İşletme Müdürlüğünce tasdik edilmiş iş programına tamamıyla uyacaktır.

Madde 16- İşin teslimi

Bu şartname ve sözleşmenin 3. maddesinde cinsi ve miktarı belirtilen ürünler rampada müteahhit veya vekiline teslim edilecektir. Buna dair teslim- tesellüm tutanağı düzenlenecektir. Taşıma işi ...../ / tarihinde başlayıp ...../...../ tarihinde bitirilecektir.

Madde 17- İş alanın hakları

a) İş alanın yaptığı işe ait istihkakı; emvalin tamamının satış istif yerine taşınmasını müteakip ..... gün içinde işletmece ödenecektir.

İstihkak işini alanın adına düzenlenecektir.

İşi alan orman köylerini kalkındırma kooperatifi veya şirket ise , istihkak, kooperatif veya şirket adına (kooperatif veya şirketin adı da zikredilmek suretiyle) kooperatif veya şirketi temsil yetkili kişilere kesilecektir İş sahibine bu işten dolayı 6831 Sayılı Orman Kanununun 34 üncü maddesinde sayılan haklar verilmez.

b)İşi alan ve işçilerinin ormanda nakliyat işini rahatlıkla ve verimli bir şekilde yapmaları için topluca kalınabilecek çadır, kereste vs. gibi barınak malzemeleri Orman İdaresince verilebilir.

c) Hava muhalefeti nedeniyle işin süresi içinde bitirilememesi halinde, İşletme Şefliğince yazılı olarak ek süre tanınabilir.

d) İşletme Şefliği işi alanın sürekli hastalanması, ölümü veya askere alınması halinde işi; işi alanın verese veya vekiline devredebileceği gibi işi alanın hesabını tasfiye etmekte de muhtar olacaktır.

Madde 18-İşi alanın sorumlulukları

a)Orman İdaresinden nakliyat işini alan aldığı işin iş verenidir.

İşten doğan 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1475 Sayılı İş Kanunu ile her türlü iş kazası ve vergi mevzuatından doğacak yükümlülüklerden kendisi sorumludur. Orman İdaresi bu konularda sorumlu olmayacaktır. Müteahhit Sigortadan ilişiksiz belgesi getirinceye kadar istihkakından % 10 unu alıkoymaya idare yetkilidir.

b) Damgaya tabi olup ta damgalanmamış emvalin taşınması halinde işi alana istihkak ödenmeyeceği gibi Ayrıca hakkında 6831 Sayılı Yasanın Cezai hükümlerinin uygulanması için yasal işlemlere başvurulacaktır.Orman Kanununun bu husustaki hükümleri tatbik olunacaktır.

c) Müteahhide satış istif yerine nakledilecek emval için ölçme kesim görevlisi veya diğer görevlilerce her seferinde pusulalı emvali şefliğinin belirleyeceği güzergahtan belirleyeceği satış istif yerine nakledilecek buradaki görevlinin göstereceği yere boşaltacak, sevk pusulasının bir nüshası görevli tarafından kontrol edilecek, imzalanacak ve müteahhidin araç sürücüsüne verilmek suretiyle emvalin teslim-tesellüm işlemi yapılmış olacaktır.Sevk pusulaları müteahhit adına düzenlenecektir.

Ölçü birimi ster olan emvalin yerde ölçüsü yapılacak ve hiçbir fire düşülmeden araca yüklenecektir. Araç yüklendikten sonra araçtaki emvalin eni boyu ve yüksekliği ölçülerek ayrıca yükleme tutanağı düzenlenecektir. Sevk pusulası görevli personel ile araç sürücüsü tarafından imzalandıktan sonra nakline izin verilecek ve satış istif yerinede bu miktar ve ölçülere uymayan emval ayrı bir yere boşaltılarak durum, gerekli işlem yapılmak üzere bir tutanakla tesbit edilecektir.

Emvalin yükleme ve naklini kolaylaştırmak amacıyla boyları kısaltılmayacak kertik ve delik açılmayacak ve şekli değiştirilmeyecektir.

d) Emvalin nakil aracına yükleniş şeklinin trafik kurallarına uygun olmamasından müteahhit sorumludur.

Ayrıca yüklenen emval haklı bir nedene dayanılarak satış istif yerine nakledilmediği takdirde Şeflikçe verilecek yazılı süre içerisinde müteahhit tarafından nakledilecek veya ettirilecektir.Müteahhidin verilen süre içerisinde bu işi yapmaması halinde sözleşmesi feshedilerek bir başkasına naklettirilecek ve istihkak nakledene ödenecektir.

Bu şartnamenin 18/c ve d maddelerine aykırı eylemleri ile idareye zarar veren müteahhidin zarar verdiği emvale ait istihkakı verilmeyeceği gibi idarece tesbit edilen zarar tutarı iki misli olarak nakliyat istihkakından res'en tahsil edilecektir.

e) Verilen iş süresi içinde ikmal edilemez ise sözleşme orman idaresince fes edilecek ve nakliye hizmetleri idarece yerine getirilecek veya başkalarına yaptırılacaktır.

Geriye kalan emvalin naklinden dolayı bir bedel farkı tahakkuk ettiğinde bu bedel tutarı sözleşmesi fes edilen müteahhidin istihkakından tahsil edilecektir.İstihkak tutarı kafi gelmediğinde fark tutarı rız'en,olmadığı takdirde dava yoluyla tahsil edilecektir. Bu nedenle ilk müteahhidin istihkakı taşıma işi tamamlanmadıkça ödenmeyecektir.

f) Müteahhit, işçileri ile reşit olmayan çocuklarının ve nakil araçlarının ormanda yapacakları usulsüzlük zarar ve ziyandan bilfiil sorumludur.

g) Müteahhit orman içi istif yerinde yangın çıkmaması için gerekli emniyet tedbirlerini almadığı ve yangın vukuunda kendi araç, alet, malzeme ve işçileri ile derhal yangın mahalline gitmediği veya gidip te çalışmadığı, takdirde orman haklarında Orman Kanununun 105 inci maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

h) Orman içi istif yerinde vukuu bulacak yangın failleri tesbit edilir ise failleri hakkında, kanuni takibat yapılacaktır.

ı) Müteahhit İşletme Şefinin muvafakati olmadan işi bir başkasına devrettiği takdirde mukavele feshedilir ve kendisine o işletme şefliğinden nakliyat işi verilmez.

j) Bu şartname hükümlerine riayet etmeyen müteahhide yazılı uyarıda bulunacak uyarıya rağmen riayetsizliği ve hüsniyetsizliği görülen müteahhidin mukavelesi feshedilecek yaptığı usulsüzlüklere ait yukarıdaki hükümler uygulanacak civar şeflik ve işletmelere de duyurulacaktır.

k) Müteahhit ormanda çalıştığı süre zarfında işçileri tarafından yapılacak her türlü yolsuzluklardan kendisi sorumlu tutulacak ve zarar ziyana tazmin edecektir. Ayrıca hakkında Orman kanununun bu husustaki hükümleri tatbik olunacaktır.

D) Müteahhit işe aldığı işçiye işe girdiği tarihi, ismini, gündeliğini ve gündeliğinin ödendiği tarihi gösterir ve örneğine uygun bir karne vermeye mecburdur.

Gündeliklerin miktarı ve tasfiye tarihi değişmedikçe bu karne her iki tarafta geçerli sayılır. Değişiklik olursa Müteahhit işçisine verdiği karneyi göre değiştirmek mecburiyetindedir. İşçi değişikliği kabul etmezse müteahhit işçinin o güne kadar olan hesabını derhal kesecektir. İşçi gündelikleri tamamen para ile ödenecektir. Para yerine kısmen de olsa marka vermek usulü ve müteahhidin bakkaliyelerinde paradan başka her hangi bir şeyin para yerine kullanılması kesinlikle yasaktır.

m) İşçilerden hakları tamamen veya kısmen verilmemiş olanlar bulunduğu taktirde İdare bu gibilerin ellerindeki karneye ve müteahhidin İşletmeye verdiği bordrolara göre tahakkuk edecek haklarını müteahhide ödetmeye ve müteahhit ödemezse; İşletme Müdürlüğü bu alacakları hak sahiplerine ödeyerek tutarını müteahhidin istihkakından kesmeye yetkilidir.

n) Müteahhidin götürücü taşeron olarak iş verdiği kimselerin gündelikle çalıştırdığı işçi ve taşıma araçları da tamamen müteahhit işçisi ve aracı hükmünde olup bunların istihkaklarının ödenmesinden doğrudan doğruya müteahhit sorumludur. Müteahhit bunların gündelik miktarıyla istihkakları hakkında aynen kendi işçisi gibi ve yukarıda belirtildiği şekil de işlem yapmak zorundadır.

o) İşletme Müdürlüğü Müteahhidin iş mntıklarında götürücü ve taşeron sıfatıyla çalıştırdığı kimselerle nakliyat işlerine ait herhangi bir muamelede bulunmaz. Götürücü ve taşeronların idareye karşı hiçbir sıfat ve yetkileri olmayıp bunlarla yaptırılan işlerden özellikle ve tamamen müteahhit sorumludur

p) İdare götürücü ve taşeronlar vasıtasıyla yapılmasını sakıncalı gördüğü herhangi işin bizzat müteahhit tarafından yapılmasını her zaman isteyebilir.

r) Müteahhidin müstahdem ve işçileri arasında hilesi, itaatsizliği veya her ne surette olursa olsun iş başında bulunmasına engel halleri görülenlerin, orman işletme şefi tarafından yapılacak tebliğ üzerine derhal ve itiraz edilmeden iş başından uzaklaştırılmaları zorunludur.

s) Müteahhit bütün masrafları kendine ait olmak üzere hizmetinde çalıştırdığı memur müstahdem ve işçilerin gerek şahısları gerekse topluca yasadıkları yerler itibariyle gerekli olan her türlü sağlık tedbirlerini almaya kaza ve hastalıklarından korunmaya hastalık veya kaza halinde yapılacak tedavilerle mahalli şartlara göre sihi bir surette yemeleri içmeleri yatıp kalkmaları yıkanmaları hususunda gerekli tedbirleri almaya ayrıca, işletme müdürlüğü tarafından kendisine bu hususta verilecek emir ve talimatlara uymaya mecburdur.

Madde 19- Diğer Hükümler

İş sahibinin kanuni ikametgahına yapılan her türlü tebligat, şahsına yapılmış addolunur.

Bu şartnameden doğan her türlü hukuki ihtilaflar için ..... mahkemesi yetkilidir.

Madde 20- Özel şartlar

SONUÇ

İhale bedeli ve yukarıda ..... madde halinde belirtilen genel ve ..... madde halinde belirtilmiş olan özel şartlara göre nakliyat işlerinin yapılmasını kabul ve taahhüt ederiz

MÜTEAHHİDİN:

Taşıma işi aldığı

Adı Soyadı   Adresi   Orman İçi İstif Yeri   İmzası

İDARE ADINA

Orman İşletme   Şefi

Orman İşletme Müdürü

**TAAHHÜTLE (EKSİLTME VEYA PAZARLIKLA) YAPTIRILACAK İSTİF İŞİNE AİT
ŞARTNAME VE SÖZLEŞME**

(4734 DAHİLİNDE İŞLEM YAPILACAK OLUP BU ŞARTNAME UYGULANMAYACAKTIR)

Devlet Orman İşletmesi ..... Müdürlüğüne bağlı.....Şefliğinin satış istif yerinde istife alınacak ürünlerin istifleme işi ekli iş programına göre , aşağıda şartlar dahilinde Taahhüt yoluyla :.....satış istif yerinde yaptırılacaktır.

Madde1-

a)İstif edilecek beher M3.;

Miktarı	Cinsi	
.....	.....	için istif birim fiyatı (.....)TL/M3.
.....	.....	" " " "
.....	.....	" " " "
.....	.....	" " " "

b)İstif edilecek beher ster;

Miktarı	Cinsi	
.....	.....	için istif birim fiyatı (.....)TL/Ster
.....	.....	" " " "
.....	.....	" " " "

c)Yapılacak işin tahmini tutar bedeli .....TL.dir.

Madde2- İhale Tarihi

İhale.../.../200.. tarihine rastlayan .....günü saat .....de Devlet Orman İşletmesi .....Müdürlüğünde toplanacak komisyon önünde yapılacaktır.

Madde 3) Taahhüdün süresi : işe ..... tarihinde başlanacak .....tarihinde bitirilecektir.

Madde 4- Geçici Teminat ; Teminat olarak Döner Sermaye Yönetmeliğinin ilgili maddesine göre hesaplanmış geçici teminat miktarı .....TL.dir. İstekli orman köylüsü veya kooperatifi ise geçici teminat ihale sırasında yatırılmaz. İstihkaklarından kati teminat tutarı kadar alıkonur.

Madde 5- İşe talip olanlarda aranan şartlar:

a)Kanuni ikametgahı olması,

b)İstif işini yapabilmek için daha önce bu işleri başarı ile yaptığına dair Orman İşletmesi Müdürlüklerinden veya bu işle uğraşan diğer resmi kuruluşlardan alınan bir belgeyi teklif mektubu ile birlikte işletmeye vermeleri(İstihsal işlerinde en az 3 yıl çalışmış ormancı teknik elemanlardan bu belge istenmez)

c) Müteahhidin, işe başlamadan önce bu sözleşmeyi okuyup hükümlerini tamamen kabul ettiği sözleşme altını imzalamış olması, şarttır.

Madde 6) İstif işinin tahmini tutarı..... TL.dir u işe ait geçici teminat, Devlet Orman işletmesi ve Döner Sermayesi Yönetmeliğinin 36 ncı maddesi gereğince hesaplanmış olup( ) TL.dir. Kesin ihale kararının müteahhide tebliği tarihinden itibaren 10 gün içinde ve sözleşmenin verilmesinden önce ihale bedelinin % 6 sı kati teminat olarak, işletme veznesine yatırılacaktır. Geçici teminat olarak ipotekten gayri Devletçe kabul edilmiş olan kıymetler kabul edilir.

İŞE BAŞLAMA ESASLARI

Madde 7-Bu sözleşmenin taraflarca imzalanmasını müteakip işi alan kanuni ikametgahına yapılacak tebligattan itibaren 10 gün içinde işe başlamak zorundadır.

Madde 8- Talepten vazgeçme ; sözleşmenin imzalanmasına müteakip işi alan talebinde vazgeçtiği veya 5. maddede yazılı şartları yerine getirmedeği takdirde idare sözleşmeyi fesh ederek iş başkasına yaptırabilir. Sözleşmesi feshedilen, bundan dolayı herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

İSTİF İŞLERİ

Madde 9-İş yüklenen tarafından istif yerine gelen ve ölçü birimi m3 olan emval, TS 1350 Yuvarlak Odun ve Kerestelerin istiflenmesi kuralları standardına uygun olarak, istif yerinde görevli memurların gösterecekleri şekilde ve alımlarına işaretlediği ebat ve standarttaki ebat sınıfları üzerinden cins ve nev'ilerine göre ayrı ayrı, günü gününe muntazam olarak görevlilerce tayin edilecek yükseklikte istiflere alınacaktır.İstiflerde emvalin damgalı ve numaralı başları bir istikamet ve hizada bulunacaktır.

Ölçü birimi ster olanlarda TS. 2378 ster istifi yapım ve ölçme kuralları standardına uygun olarak istif ve tasnif edilecektir.

Madde 10- Ölçü işleri yapılan işlerin ölçümleri esnasında iş yüklenenin veya vekilinin hazır bulunması şarttır. Yapılan tebligata rağmen hazır bulunmadığı takdirde idarece tesbit edilen miktarı kabule mecburdur.

MÜTEAHHİDİN HAKLARI

Madde 11-a) İşi yüklenenin yaptığı işe ait istihkakı bu sözleşme hükümlerini yerine getirdiği takdirde her ayın .....haftasında işi yüklenen adına düzenlenerek şeflik mutemedi veya işletme veznesince ödenecektir. Gerekliğinde idare istihkak ödenme işlerini miktarla da tahdit edebilir.

b)İşi yüklenenin istif işlerini rahatlıkla ve verimli bir şekilde yaptırabilmesi için kendisine işçileri ile birlikte kalabilecekleri çadır, kereste gibi barınsak malzemeleri ile istif işlerinde kullanılmak üzere gerekli alet ve edavat orman idaresince verilebilir.

c)Haklı nedenlere dayanmak şartıyla işin süresi içinde bitirilmemesi halinde işletmesi müdürlüğünce yazılı olarak ek süre tanınabilir.

MÜTEAHHİDİN SORUMLULUKLARI

Madde 12-

a) İşi yüklenen aldığı işin iş verenidir. İş den doğan 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu,1475 Sayılı İş kanunu ile her türlü iş kazası ve iş yerinde alınması gereken tedbirler ile vergi mevzuatından doğacak yükümlülüklerden işi yüklenen sorumludur.

Orman İdaresi bu konularda sorumlu olmayacaktır.

b) Sözleşmenin yapılması müteakip işi yüklenenin kafi miktarda işçi ve malzeme temin edip faaliyete geçmediği görülür veya bu işi, iş programına ve standartlarına uygun olarak yapamayacağına İşletme Müdürlüğünce kanaat hasıl olursa veya iş başlayıp ta yarıda bırakırsa İşletme Müdürlüğü hiçbir mahkemededen hüküm ve karar istihsaline ve ihtarname keşidesine lüzum kalmadan, doğrudan doğruya sözleşmeyi fesheder ve varsa teminatını irat kaydeder bu işi işletme, pazarlık, eksiltme, vahidi fiyat veya yevmiye ile yaptırabilir. Bu işi yaptırmak için İşletmenin vereceği bedel ne olursa olsun ilk işi yüklenenin bu bedele hiçbir itiraz hakkı yoktur. Bundan dolayı bir fiyat farkı husule gelirse bu fark işi yüklenenin istihkakından mahsup edilir. İstihkak miktarı bu bedel farkına kafi gelmediği takdirde, işi yüklenenin taşınır ve taşınmaz mallarına müracaat edilir.

c) 9.cu maddedeki şartlara uygun istif yapılmadığı takdirde bir defaya mahsus olmak üzere işi yüklenene yazılı olarak 10 süre tanınmak suretiyle hiç bir bedel ödenmeden bozuk istifleri düzeltilmesi istenebilir. Verilen süre içerisinde işi yüklenen tarafından gerekli düzeltmeler yapılmaz ise bozuk istifler İşletmesince yeniden istif ve tasnife tabi tutularak yapılan masraflar işi yüklenenin istihkakından kesilir. Bu husus da işi yüklenenin herhangi bir itiraz hakkı olmayacaktır. İstif işlerinin hatalı yapılmasında ısrar edilmesi halinde 12/b maddesi hükümleri uygulanır.

d) İşin başlangıç bitiş tarihi arasında işi yüklenenin istif yerine çalıştırdığı işçiler tarafından yapılacak her türlü yolsuzluklardan ve zarar ziyandan işi yüklenen sorumlu olacaktır. Ayrıca gerekirse hakkında yasal işlem yapılacaktır.

e) İş yüklenen çalıştığı süre zarfında istif yerinde vukuu bulacak yangınları işçisi ile birlikte söndürmekle mükellef olduğu gibi bundan dolayı hiçbir tazminat talebinde bulunamayacaktır.

f) İş yüklenen işçileri arasında itaatsızlığı, hilesi veya ne surette olursa olsun iş başında bulunmasında mani hali görülenlerin İşletme Müdürlüğü tarafından yapılacak tebliğ üzerine müteahhit derhal ve itiraz etmeden bu kişileri iş başında uzaklaştırmaya mecburdur.

g) İş yüklenen, işe aldığı işçiye (7 gün çalıştıktan sonra) işe girdiği tarihi, ismini, gündeliğini ve gündeliğinin ödendiği tarihi gösterir (müteahhid veya musaddak vekili tarafından imzalı) örneğine uygun bir karne vermeye mecburdur.

h) İşçilerden hakları işi yüklenen tarafından tamamen veya kısmen verilmemiş olanlar bulunduğu takdirde; İdare verdiği bordrolara göre tahakkuk edecek haklarını iş yüklenene ödetecek ve işi yüklenen ödemezse, İşletme Müdürlüğü bu alacakları sahiplerine ödeyerek, tutarını iş yüklenenin istihkaklarından kesmeye yetkili olacaktır.

ı) İşletme iş yüklenen hesabına işçiye para vermek için, önce işçinin müracaatını iş yüklenene bildirecek ve müracaat tarihinden itibaren en çok 10 gün zarfında müracaat eden işçinin istihkakı tamamıyla tasviye edilmiş olduğu işi yüklenen tarafından bordro veya karne ile ispat edilmediği takdirde, işçinin isteği işi yüklenen tarafından kabul edilmemiş addolunarak, bu işçiye ait iş İdarece tasviye edilecektir.

j) İş yüklenenin iş verdiği kimselerin gündelikle çalıştırdığı işçi ve nakil araçları da tamamen işi yüklenenin işçisi hükmünde olup, bunların istihkaklarının ödenmesinden doğrudan doğruya işi yüklenen sorumludur.

k) İş yüklenenin çalıştırdığı işçilerin İdareye karşı hiç bir sıfat ve yetkileri olmayıp bunlarla yaptırılan işlerden münhasıran ve tamamen işi yüklenen sorumludur.

l) Sözleşmenin baş tarafında yazılan istiflenecek emval miktarları tahmini olduğundan, iş sonunda yapılacak ölçme neticesinde zuhuru muhtemel noksanlık için işi yüklenen tazminat talebinde bulunamayacağı gibi fazla çıktığı taktide de bu fazlalığı ihale bedeli üzerinden ve aynı müddet içerisinde ve aynı şartlarla istif etmeye mecburdur. İşletme Müdürlüğüne gerektiğinde mezkur fazlalık için ek bir süre yazılı olarak verilebilir.

m) İş yüklenen bütün masrafları kendisine ait olmak üzere hizmetinde çalıştırdığı personel, müstahdem ve işçilerin gerek şahısları gerekse topluca yaşadıkları yerler itibariyle gereken her türlü sağlık tedbirlerini almaya, kaza ve hastalıklardan korunmalarına, hastalık ve kaza halinde yapılacak tedavilerle işçilerin mahalli şartlara göre sıhhi bir surette yemeleri, içmeleri, yatıp kalkmaları, yıkanmaları hususunda gerekli tedbirleri almaya ayrıca, İşletme Müdürlüğü tarafından bu hususta kendisine verilecek emir ve talimatlara tamamen uymaya mecburdur.

n) İş yüklenen barınak malzemeleri ile alet ve edevatı iş sonunda aynen ve noksansız olarak iade edecektir. Aynen teslim edilmeyen, kırılan ve bozulan malzemenin bedeli iş yüklenenin istihkakından kesilecektir.

o) İşin bitmesini müteakip depo şefi veya Orman İşletme Şefi tarafından, işi yüklenenin, sözleşme hükümlerine tamamıyla riayet eylediğine dair vereceği rapo ile Sosyal Sigortalar Kurumundan getireceği ilişiksiz belgeye göre İşletme Müdürlüğüne başkaca bir mahsur olmadığı takdirde teminatı defaten kendisine iade olunur.

DIĞER HÜKÜMLER

Madde 13-a)İşin yüklenenin ölümü veya askere alınması halinde İşletme Müdürlüğü işi, verese veya vekiline devir edebileceği gibi,hesabını tasfiye etmekte de muhtardır.Tasfiye halinde İşletme kayıtları esas alınır.

b) İş yüklenen, sözleşmenin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır hastalık,tutukluluk veya hürriyeti bağlayıcı bir ceza nedeniyle taahhüdünü yapamayacak bir duruma girse,bu hallerin oluşundan itibaren 30 gün içinde İdarenin kabul edeceği birini vekil tayin etmek şartıyla taahhüdüne devan edebilir.

c)İşi yüklenen, taahhüdünü İşletme Müdürlüğünün muvafakati olmadan bir başkasına devir ve temlik edemez.

d)İşi yüklenenin kanuni ikametgahına yapılan her türlü tebligat, şahsına yapılmış addolunur.

e)Sözleşmenin tatbikinden dolayı zuhur edecek her türlü itilaf için .....Mahkemesi yetkilidir.

f)Sözleşmenin yapılmasından mütevellit bilumum pul ve sair masraf ve vergi gibi her türlü teklif ve rüsum,işi yüklenene aittir.

g)İşi yüklenenin sözleşme harici teklifleri kabul edilmez.

Madde 14-Özel Hükümler

SONUÇ

Uygun görülen ihale birim fiyatıyla yukarıda ..... madde halinde belirtilen genel ve ..... madde halinde belirtilmiş olan özel şartlar okunmuş, bu sözleşmedeki esaslar dahilinde ve sözleşmenin bütün hükümlerine aynen uymak kaydıyla istif işlerinin yaptırılması için iş bu sözleşme müştereken tanzim ve imza edilmiştir...../.../200

MÜTEAHHİDİN:

Adı Soyadı   Adresi   İşi Aldığı İstif Yeri   İmzası

İDARE ADINA

Orman İşletme Şefi

Orman İşletme Müdürü

SAHA TESLİM TESELLÜM TUTANAĞI

- 1-Şefliği : .....
- 2-Serisi : .....
- 3-Bölme No : .....
- 4-Kesim Düz.No : .....
- 5-Parsel No : .....
- 6-Bölme Sınırları : .....

7-DİKİLİ DAMGALI AĞAÇLARIN

Ağaç Cinsi	Adedi	Hacmi (M3)
.....	.....	..... M3
.....	.....	..... M3
.....	.....	..... Ster
.....	.....	..... Ster

8-ÜRETİLEN ORMAN EMVALİNİN

Ağaç Cinsi	Ürün Çeşitleri	Miktarı M3
.....	.....	..... M3
.....	.....	..... M3
.....	.....	..... Ster
.....	.....	..... Ster

..... Devlet Orman İşletmesi ..... Şefliğinin .....serisi ..... nolu bölmesi içerisinde,

a)Dikili damgası yapılmış olan ..... numaradan ..... numaraya kadar ağaçlarla ..... adet numarasız, fakat damgalı olmak üzere toplam ..... adet karşılığı ..... M3.k.g.hacmindeki ağaçların kesme işi veya hem kesme ve hem de sürütme işi,

b)Taşıma işi başkası tarafından yapılacaksa, yukarıda cins ve miktarı yazılı kesilip sürütülen orman emvalinin sadece taşıma işi,

Vahidi fiyat/taahhüt-pazarlık usulü ile aşağıda isimleri yazılı işi alanlara/Orman Köylerini Kalkındırma Kooperatifine/müteahhide yaptırılacağından, yukarıda yazılı sınırlar içerisindeki bölme, krokisi ile birlikte kendilerine teslim edilmiştir.

Söz konusu bölmesi/rampa birlikte gezilerek içerisinde normal veya usulsüz kesilip de dip kütükleri damgalanmış herhangi bir ağaç bulunmadığı tespit edilmiş ve kesme/Sürtme/taşıma işinin bitiminde iş sahasının yeniden kontrol edileceği ve kontrol sırasında rastlanacak her türlü usulsüzlüklerden kesme/sürütme/taşıma işini yapanların sorumlu olacakları kendilerine anlatılmış olup, en geç ...../...../20 ... tarihine kadar kesme/sürütme/taşıma işine başlamak üzere bu tutanak düzenlenerek hep birlikte imzalanmıştır. .... /...../20 ....

İŞ SAHASINI TESLİM EDENLER

Orman İşletme Şefi Ölçme kesim işiyle görevli memur Muhafaza memuru

İŞ SAHASINI TESLİM ALANLAR

Adı Soyadı Baba Adı Doğum Tarihi Köyü İmzası

T Ü R K S T A N D A R D L A R I

N İ S A N	1 9 7 4		TS	1214
BİRİNCİ BASKI			UDK	634.0.31
AĞAÇ KESME VE KESMEDE GÜVENLİK KURALLARI				
RULES OF TREE CUTTING AND SAFETY				

TÜRK STANDARLARI ENSTİTÜSÜ

Necatibey Caddesi, 112 — Bakanlıklar

ANKARA

● Bu standard, Türk Standardları Enstitüsü'nün Ormançılık - Orman Ürünleri Hazırlık Grubunca kurulan İlgili Teknik Komite tarafından hazırlanmış ve Grubta son şekli verildikten sonra, TSE Teknik Kurulu'nun 1 Kasım 1971 tarihli toplantısında kabul edilerek yayımlanma kararı verilmiştir.

● Bu standardın hazırlanmasında milli ihtiyaç ve imkânlarımız ön planda olmak üzere ekonomik ilişkilerimiz bulunan yabancı ülkelere standartlarında ve uluslararası emsallerindeki esaslar da gözönünde bulundurularak fayda umulan hallerde mümkün olan yakınlık ve benzerliğe sağlanmasına ve bu esasların memleketimizin koşulları ile bağdaştırılmasına çalışılmıştır.

● Görevli Teknik Komite çalışmalarında, konunun ilgilileri ile gerekli işbirliği yapılmakla beraber, hazırlanmış olan tasarı, son şeklini almadan önce, aşağıdaki yerlerin görüşleri alınmıştır.

Istanbul Üniversitesi Orman Fakültesi
Orman Mühendisleri Odası
Orman Bakım Memurluğu Okulu Md.lüğü -
Bozü
Orman Bakanlığı
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Karayolları Genel Müdürlüğü

Orman Başmüdürlüğü - İsparta
Orman Başmüdürlüğü - Mersin
Orman Başmüdürlüğü - Muğla
İstanbul Belediye Başkanlığı
İzmir Belediye Başkanlığı
İkinci Fırman - İstanbul

● Bugünkü teknik ve uygulamaya dayanılarak hazırlanmış olan bu standardın, zamanla ortaya çıkacak gelişme ve değişikliklere uydurulması mümkün bulunduğundan, ilgililerin yayınlarımızı izlemelerini ve standardın uygulanmasında rastladıkları aksaklıkları Enstitümüze bildirmelerini rica ederiz.

● Bu standardı meydana getirmiş olan Hazırlık Grubu ve Teknik Komite üyesi değerli uzmanların emeklerini, tasarılar üzerinde görüşlerini bildirmek suretiyle yardımcı olan resmi ve özel kuruluşların değerli katkılarını şükranla anarız.

TÜRK STANDARLARINA UYGUN MADDE VE MAMÜLLER ÜZERİNE TÜRK
STANDARLARI ENSTİTÜSÜNDEN TALİMATINA GÖRE İZİN ALMAK ŞARTI İLE

MARKASI KULLANILIR.

Türk Standardlarına ait yayınlar, yaprağı 1 TL hesabı ile bedeli karşılığında Enstitü Merkezinden alınabilir.

TSE'den ücretsiz yıllık Katalog isteyiniz.

TÜRK STANDARLARI ENSTİTÜSÜ
Necatibey Caddesi, 112 - Sakarhikar
A N K A R A

TÜRK STANDARLARI

 Türk Standartları Enstitüsü	AĞAÇ KESME VE KESMEDE GÜVENLİK KURALLARI	TS 1214
NİSAN BİRİNCİ 1974 BASKI	RULES OF TREE CUTTING AND SAFETY	UDK 634.0.31

0 - KONU, TARİF, KAPSAM

0.1 - KONU

Bu standard, ağacın kesilmesiyle ilgili tariflere, işin yapılma sıralarına, uygulanış tekniğine ve güvenlik kurallarına dairdir.

0.2 - TARİFLER

0.2.1 - Gövde Yayvanlığı

Gövde yayvanlığı, dikili ağaç gövdesinin toprağa yakın dip kısmında köklerin etkisiyle silindirik görünüşünün bozulup yaygınlaşmış şeklidir (Şekil - 1).

0.2.2 - Toprak Düzeyi

Toprak düzeyi, dikili ağaç gövdesinin toprakla birleştiği yer olup eğimli arazide, eğimin yukarı tarafındaki birleşme yeri üst, eğimin aşağı tarafındaki birleşme yeri alt toprak düzeyidir.

0.2.3 - Devirme Kertiği

Devirme kertiği, dikili ağaç gövdesinin toprak düzeyine yakın yerinde ve ağacın devrileceği tarafta açılan bir kertiğdir (Şekil - 2a).

0.2.4 - Devirme Kesışı

Devirme kesışı, dikili ağacın devirme kertiğinin açıldığı tarafın ters tarafından başlanarak devirme yönüne doğru gövde liflerine dik olarak yapılan kesıştır (Şekil - 2 b).

0.2.5 - Kopma Şeridi

Kopma şeridi, devrilecek ağaç gövdesinin devirme kertiği iç kenarı ile devirme kesişinin sona erdiği yer arasında kesilmeden bırakılan şerit biçimindeki kısımdır (Şekil - 2 c).

0.2.6 - Dip Kütük

Dip kütük, ağaç gövdesinin, kesildikten sonra köke bağlı olarak toprak üstünde kalan kısmıdır (Şekil - 3 a).

0.2.7 - Gövde Sakalı

Gövde sakalı, ağacın devrilmesi sırasında dip kütükten koparak gövdenin enine kesiti üzerinde kalan lifli çıkıntılardır (Şekil - 3 b).

0.2.8 - Kök Sakalı

Kök sakalı, ağacın devrilmesi sırasında gövdenin koparak dip kütüğün enine kesiti üzerinde kalan lifli çıkıntılardır (Şekil - 3 c).

0.2.9 - Kaba Budama

Kaba budama, devrilmiş ağaç gövdesi üzerindeki dalların, dipten 15 - 20 cm uzaklıktan kesilmesidir.

0.2.10 - Silme Budama

Silme budama, devrilmiş ağaç gövdesi üzerindeki dalların, gövdenin silindirik yüzeyine uyacak şekilde dipten kesilmesidir.

0.2.11 - Dal Sırtı

Dal sırtı, dalın ağaç gövdesinden veya başka bir daldan geniş açıyla çıktığı taraftır.

0.2.12 - Dal Koltuğu

Dal koltuğu, dalın ağaç gövdesinden veya başka bir daldan dar açıyla çıktığı taraftır.

0.2.13 - Devirme Kaması

Devirme kaması, devirme kesışı sırasında hız ve testere yarığından devirme yönüne doğru çakılarak, testere veya hızarın sıkışmasını önleyen, ağacın istenen yöne devrilmesine yardımcı olan bir gereçtir (Şekil - 4). Devirme kamasının, ortadan devirme yönüyle aynı doğrultuda çakılan yön kaması, buna paralel olarak yanlardan çakılan ise destek kamasıdır.

0.2.14 - Çektirme

Çektirme, devirme yönünün ters tarafına eğik ağaçların devrilmesinde, yatık gövdenin yol kenarına çekilmesinde, dayalı ağaçların düşürülmesinde halat ve makara aygıtlarıyla birlikte kullanılan ve insan gücüyle çalışan bir çekme gereçidir (Şekil - 5).

0.2.15 - Orman Şeytanı

Orman şeytanı, kullanma yeri ve çalışma şekli yönünden çektirmeye benzeyen ve daha hafif yüklerde kullanılan bir çekme gereçidir (Şekil - 6).

0.2.16 - Gövde Presi

Gövde pres, devirme sırasında yarılma olasılığı olan dikili ağaçları devirme kesışı yapıla-

çak yerin hemen üzerinden, rüzgâr ve kar devriği ağaçları dibe yakın uygun bir yerinden çevreleyerek sıklmaya yarayan bir gereçtir (Şekil - 7).

0.2.17 - Sapın

Sapın, dayalı ağacın düşürülmesinde, büyük çaplı tomruk ve yatık gövdelerin çevrilmesi, yuvarlanması ve sürütülmesinde, yükleme, boşaltma v.b. işlerde kullanılan bir gereçtir (Şekil - 8).

0.2.18 - Çevirme Çengeli

Çevirme çengeli, dayalı ağacın düşürülmesinde, yatık ağaç gövdesi ve tomrukların çevrilmesinde, istiflerden tomruk alma, yükleme, boşaltma v.b. işlerde kullanılan bir gereçtir (Şekil - 9).

0.2.19 - Açma Kaması

Açma kaması, yatık ağaç gövdesinin boylara bölünmesi sırasında testere veya hızarın sıkışmaması için testere veya hızar yarığına çakılan bir gereçtir (Şekil - 10).

0.2.20 - Göğüs Çapı

Göğüs çapı, dikili ağacın dip kütükten yaklaşık olarak, 1,30 m yüksekliğindeki çapıdır.

Bu standardda yer alan başka gereçlerin tarifleri ve özellikleri TS 152, TS 748 de verilmiştir.

0.3 - KAPSAM

Bu standard, ağacın kesilmesini, dalların budanmasını, belirli boylara bölünmesini ve bunlarla ilgili güvenlik kurallarını kapsar. Sırkılık ve çubukluk çapındaki ağaçların (TS 52) kesme ve güvenlik kurallarıyla bu işlerde kullanılan araç ve gereçleri ve bunların kullanılmasını kapsamaz.

1 - AĞAÇ KESME KURALLARI

1.1 - DİKİLİ AĞACIN KESMEYE HAZIRLANMASI

1.1.1 - Kesilecek Dikili Ağaçlarda Dalların Budanması

— Bu işlem, ağaç devrildiğinde çevresindeki fidanlara, tel, kablo, ev, duvar v.b. lerine zarar verme durumu olan hallerde yapılmalıdır.

— Dikili ağacın budanması, alt daldan başlanarak yukarı doğru zarar yapmayacak dallara kadar sürdürülmeli ve dal gövdeye birleştiği yerden 10-15 cm ilerden budanmalıdır.

— Kalın dallarda önce dalın alt tarafından bir kesiş yapılmalı ve sonra üst taraftan yapılacak kesişle dalın budanması tamamlanmalıdır.

— Dikili ağacın budanmasında ağaca tırmanmak için uygun emniyet bel kemeri ve tırmanma demiri kullanılmalıdır (Şekil 11).

1.1.2 - Devirme Yönünün Saptanması

1.1.2.1 - Genel Olarak

Ağacın devrileceği yön, kesildikten sonra çıkarılacağı doğrultuya 45° lik açı yapacak şekilde ve eyim yukarı olmalıdır.

1.1.2.2 - Özel Olarak

Ağacın devirme yönü üzerinde ve ağaç boyu uzaklığı içinde dikili ağaç, fidan, yıkıntı, deküntü, orta ve kalın çaplı yatık ağaç gövdesinin bulunması, arazinin kayalık, dalgalı v.b. olması ve ağaç devrildikten sonra yatık gövde üzerindeki diğer işlemlerin yapılmasına uygun olmaması halinde ise, devirme yönü en az zarar yapacak şekilde saptanmalıdır.

1.1.3 - Kesilecek Ağaç Dibinin Çalışmaya Uygun Duruma Getirilmesi

Kesilecek ağacın ve varsa hemen yakınındaki diğer ağaçların çalışmayı engelleyici alt dalları kesilmeli, ağaç dibinde bulunan yıkıntı, deküntü, taş, tel, kablo, sarmaşık v.b. leri uzaklaştırılmalı, kalması gerekenler için koruyucu tedbirler alınmalıdır.

1.1.4 - Gövde Yayvanlığının Düzeltilmesi

Dikili ağacın gövde yayvanlığı devirme kertigi taban düzeyine kadar yaklaşık olarak silindirik duruma gelecek şekilde düzeltilmelidir (Şekil - 12). Önceden kararlaştırılmışsa kolay erişilebilen yükseklikten dibe kadar olan kabuklar soyulmalıdır (Şekil - 13).

1.2 - DİKİLİ AĞAÇ KESMEDE İŞİN YAPILMA SIRASI VE TEKNİĞİ

Kesmeye hazır duruma getirilmiş ağacın devrilmesinde, devrileceği tarafın ters tarafına eğik ağacın dışında aşağıdaki kurallar göz önünde tutulmalıdır.

— Önce devirme kertigi açılmalıdır.

— Ağacın durumuna göre belirli yükseklikte devirme kesışı yapılmalıdır.

— Devirme kesışinde testere veya hızar levhasının sırtı ağaca 5-6 cm girdikten sonra hızar veya testere yarığından yön kaması ve ağacın çapına ve durumuna bağlı olarak bir veya daha fazla birbirine paralel destek kamaları çakılmalıdır (Şekil - 14).

— Devirme kesışı, kamalardan da yararlanarak bırakılacak kopma şeridine değin sürdürül-

meli ve testere veya hızar kesiş yarığundan çıkarılarak devirme işi kamaların kesme ve dal baltası dışında uygun bir gereçle çakılması suretiyle tamamlanmalıdır.

- Ağaç devrildikten sonra gövde ve kök sakalları kesit yüzeyine uygun olarak düzeltilmelidir (Şekil - 3).

1.2.1 - Devirme Kertığının Açılması

Devirme kertığı, tabanı üst toprak düzeyinden yukarıda olmayacak, dik duruşlu ve devirme yönüne göre yana eğik ağaçlarda gövde dip çapının 1/4 ü, devirme yönüne eğik ağaçlarda bu çapın 1/3 ü ve devirme yönünün aksi tarafına eğik ağaçlarda ise bu çapın 1/6 sı kadar derinlikte, tabanı yatay, ağız açısı 45°, iç kenarı düzgün ve bu kenarın orta dikmesi devirme yönünü gösterecek şekilde açılmalıdır (Şekil - 15).

1.2.2 - Devirme Kesişinin Hızarla Yapılması

Devirme kesişinde, ağacın duruşuna göre aşağıdaki kesiş kuralları uygulanmalıdır.

1.2.2.1 - Normal Duruşlu Ağaçlarda

- Devirme kesışı, devirme kertığı tabanından yaklaşık olarak 3-5 cm yüksekten yatay olarak yapılmalıdır.
- Devirme kesişinde hızar levhasının sırtı ağaca 5-8 cm girdiğinde hızarın sıkışması halinde önce yön kaması ve gerektiğinde destek kamaları çakılmalıdır.
- Devirme kesışı, 3-5 cm kopma şeridi kalıncaya değin sürdürülmeli, hızar kesiş yarığundan çekilerek devirme işi kamaların çakılmasıyla tamamlanmalıdır.

1.2.2.2 - Devirme Yönüne Göre Yana Eğik Ağaçlarda

- Devirme kesişine, devirme kertığı tabanından yaklaşık olarak 3-5 cm yüksekten başlanmalıdır.
- Devirme kesışı, devirme kertığı iç kenarına, ağaç dip çapı 20-30 cm olanlarda 5 cm, 31-40 cm olanlarda 10 cm, 41-50 cm olanlarda 15 cm, 51 cm den yukarı olanlarda 20 cm kalıncaya değin yatay ve paralel olarak sürdürülmeli.
- Belirtilen yere kadar yapılan kesişten sonra, arkadan çakılan 1 numaralı yön kamasına vurulduğunda, ağacın devrilme yönünden gösterdiği sapmaya göre çekme yaptığı taraftan 2 ve 3 numaralı destek kamalar çakılmalı ve bu taraftan ağacın devrilme yönünden olan sapması giderilinceye değin kesiş yapılmalıdır.
- Bundan sonra her iki taraftan eşit olarak yapılacak kesişle ve kamaların çakılmasının sürdürülmesiyle ağacın devrilmesi sağlanmalıdır (Şekil - 16).

1.2.2.3 - Devirme Yönüne Doğru Eğik Ağaçlarda

a — Tek Ağaçta

- Devirme kesışı, devirme kertığı tabanından ağacın çapına bağlı olarak 7-10 cm yüksekten yapılmalıdır.
- Devirme kertığı iç kenarı ikizkenar üçgenin tabanı olarak şekilde Şekil - 17 de görülen 1 ve 2 numaralı yan kenarları oluşturacak kesişler yapılmalıdır. Yan kenarları oluşturacak kesişler, üçgenin tepesi, taban orta dikmesinin 1/4 ü ağaç gövdesinin dışında olacak şekilde ayarlanmalıdır.
- Son olarak 3 numaralı kesiş, diğer kesişlerden daha hızlı yapılarak ağacın devrilmesi sağlanmalıdır.

b — Dip Kütüğe Bağlı İki Gövdeli Ağaçlarda

- Ağacın dip kütük çapının 1/4 ü kadar açılacak devirme kertığı tabanından ve devrilme tarafından başlanarak ters tarafa doğru devirme kesışı yapılmalıdır.
- Herleyen devirme kesışıyle birlikte Şekil - 18 de görülen devirme kamaları çakılmalıdır.
- Gerek devirme kesışı gerekse kamaların çakılması ağaç devrilinceye değin sürdürülmelidir (Şekil - 18).

c — Tek Ağaçta Gövde Presinin Kullanılması Halinde

- Ağaç kesmeye ilişkin gereçlerden gövde presi kullanıldığında, devirme kertığı ve devirme kesışı, Madde 1.2.1 ve Madde 1.2.2.1 de normal duruşlu ağaçlar için verilen kurallara göre yapılmalıdır.

1.2.2.4 - Devirme Yönünün Ters Tarafına Eğik Ağaçlarda

- Dikili ağaç, devirme kesiş düzeyinin hemen üstünden gövde presiyle sarılıp sıkılmalı ve açılacak devirme kertığının yeri belirlenmelidir.
- Devirme kesışı, açılacak olan devirme kertığı tabanından 6-8 cm yüksekten yapılmalıdır. Devirme kesışı ile birlikte çakılan 1 numaralı yön kaması ve bu kamanın her iki yanına çakılan 2 ve 3 numaralı destek kamalarıyla ağaç eğik duruşundan dik duruşa getirilmelidir (Şekil - 19).
- Kamalarla ağaç dik duruşa getirildikten sonra, daha önce belirtilen yerden Madde 1.2.1 de verilen kurala göre devirme kertığı ve kertığın her iki yanında 2 - 5 cm derinlikte kertikler açılmalıdır.
- Yukarıdaki işlemlerden sonra devirme kesışı, 5-8 cm kopma şeridi kalıncaya değin kamalar çakılarak sürdürülmeli ve hızar kesiş yarığundan çıkarılıp devirme işi kamaları tamamlanmalıdır.

- Ağacın çok eğik veya eğik olduğu yönde çok dallı olması halinde, devirme kesişinden önce devirme kertiği açılmalı ve devirme kesışı yapılırken kamalarla birlikte, çekme gereçlerinden (çektirme, orman şeytani v.b.) yararlanmalıdır.
- Çekme gereci kullanıldığında bu gerecin halatı ağacın dipten 2/3 yüksekliğine, devirme kertiği açılmadan önce, çevreleme sarı-lararak bağlanmalıdır.

1.2.3 - Devirme Kesişinin Bir Kişilik Motorlu Zincir Testereyle Yapılması

1.2.3.1 - Normal Duruşlu Ağaçlarda

- Gövde dip çapı testere levha uzunluğunu aşmayan ağaçlarda motorlu testerenin turnaklı levhası kopma şeridinin hemen ardına gelecek şekilde yerleştirilmeli bu turnak etrafında çevrilerek bırakılacak kopma şeridine değin kesiş yapılmalıdır (Şekil - 21).
- Gövde dip çapı testere levha uzunluğunun birbuçuk katına değin olan ağaçta testere dişli levhası önce bir taraftan kopma şeridi ardına yerleştirilerek birinci paragraftaki kesiş yapılmalı ve sonra diğer taraftan gene kopma şeridi ardına yerleştirilen turnak levhası etrafında aynı kesiş şekli kopma şeridine değin yapılarak devirme kesışı tamamlanmalıdır (Şekil - 22).
- Gövde dip çapı testere levha uzunluğunun iki katına değin olan (en çok iki katı) ağaçta testere levhası ikiden çok alınan nokta etrafında çevrilerek kesişler yapılmalı ve bu kesişler kopma şeridine değin sürdürülmelidir (Şekil - 23).
- Yukarıdaki paragraflarda uygulanan kurallarla ağaç devrilmemişse, devirme işi, Madde 1.2 de verilen kurallara göre çakılan kamalarla sağlanmalıdır (Şekil - 24).

1.2.3.2 - Devirme Yönüne Göre Yana Eğik Ağaçlarda

- Devirme kesışı, Madde 1.2.3.1 de normal duruşlu ağaçlar için verilen kurallara göre yapılmalıdır.
- Devirme kamaları Madde 1.2.2.2 de verilen kurallara göre çakılmalıdır.
- Bırakılacak kopma şeridinin genişliği ve şekli Madde 1.2.2.2 de verilen kurala uyularak ayarlanmalıdır.

1.2.3.3 - Devirme Yönüne Doğru Eğik Ağaçlarda

- Gövde dip çapı, testere levha uzunluğunu aşmayan ağaçta Madde 1.2.2.3 te verilen ve Şekil 17 de gösterilen kurallar uygulanmalıdır.
- Gövde dip çapı testere levha uzunluğunun birbuçuk katına değin olan ağaçta Şekil 25

de görüldüğü üzere önce (1) nolu sonra (2) nolu ve en son (3) nolu kesiş ağaç devrilmeye başlayıncaaya değin sürdürülerek devirme işi tamamlanmalıdır.

- Gövde dip çapı levhanın 1,5 katından 2 katına değin olan ağaçta Şekil - 26 da görüldüğü gibi sırayla 1, 2, 3, 4 ve 5 numaralı kesişler yapılarak ağacın devrilmesi sağlanmalıdır.

1.2.3.4 - Devirme Yönünün ters Tarafına Eğik Araçlarda

- Devirme kesışı, Madde 1.2.2.4 te ve Madde 1.2.3.1 de verilen kurallara göre yapılmalıdır.

2 - DEVRİLMESİ SIRASINDA ÇEVREBEKİ HERHANGİ BİR YERE DAYANAN AĞAÇLARIN DÜŞÜRÜLMESİ

- Dayanan ağacın varsa önce dip kütükle bağlantısı kesilmelidir.
- Dip kütükle bağlantısı kesilen dayalı gövde dip tarafından sapınla kaldırılarak destekleme yapılırken, dipten 1 m yükseklikten bir veya karşılıklı iki çevirme çengeliyle, takıldığı yerden kurtulması olanağı görülen tarafa doğru çevrilerek düşürülmeye çalışılmalıdır (Şekil - 27).
- Sapın ve çevirme çengeli v.b. gereçlerle düşürülemiyen ağaçta çekme gücünden yararlanılmalıdır. Çekme gücüne bağlı halatın diğer ucu dayalı ağacın dipten yaklaşık olarak 30 cm yüksekliğine çevreleme sarılarak bağlanmalı ve çekme gücüyle (çektirme, orman şeytani, traktör, canlı hayvan v.b.) geriye doğru çekilerek düşürülmelidir (Şekil - 28).
- Dayalı ağaç, dipten başlayarak kısa parçalar kesmek suretiyle düşürülmeye çalışılmalıdır (Şekil - 29 a).
- Dayalı ağacın üzerine basıncı yaptırmak amacıyla, başka bir ağaç devrilmemelidir (Şekil - 29 b).
- Dayalı ağacın dayandığı ağaç dipten devrilmeye kalkışılmamalıdır (Şekil - 29 c).
- Dayalı ağacı, dayandığı dikili ağaç üzerinde tutan dalı kesmek için ağaca tırmanmamalıdır (Şekil - 29 d).

3 - RÜZGÂR VE KAR DEVRİK VE KIRIKLARININ V.B. KESİLMESİ

3.1 - KESME HAZIRLIĞI

Rüzgâr ve kar etkisi altında köküyle birlikte topraklı olarak devrilen, dayanan veya eğilen

ağacın kesilmesinden önce aşağıdaki hazırlıklar yapılmalıdır:

- Devrik, dayalı veya eğik durumda olan ağacın topraklı kök kısmı, çekme gereçleriyle birlikte dikili bir ağaca bağlanmalı veya kazıklarla desteklenmelidir (Şekil - 30 a, 30 b).
- Devrilmiş veya eğik gövde dibe yakın uygun bir yerinden gövde presiyle sıkılmalıdır (Şekil - 30 c).

3.2 - KESME

Kesilmeye hazır duruma getirilmiş bu tip ağaçlarda aşağıdaki kesiş kuralları uygulanmalıdır:

- Devrik ağaçta, önce basınca çalışan dip taraftan kesiş yapılmalıdır. Hızır veya testere levhasının sıkışmaya başlamasından sonra gerilmeye çalışan taraftan her ikisi çakışacak şekilde kesiş yapılmalıdır.
- Topraklı kök kısmıyla eğilmiş ağacın kesilmesi, Madde 1.2.1 ve Madde 1.2.2.3 de verilen kesiş kurallarına göre yapılmalıdır.
- Rüzgâr etkisiyle ağaç çevredeki dikili ağaca veya herhangi bir yere dayanıyorsa Madde 1.2.1 ve Madde 1.2.2.1 de verilen kurallara göre kesilerek dip kütüğünden ayrılmalı ve Madde 2 deki kural uygulanarak ağaç düşürülmelidir.
- Erişilebilir yükseklikten kırılmış fakat kırılma yerinde asılı kalan ve tepe kısmı toprağa dayanan ağaç, önce kırılma yerinden kesilerek yere düşürülmelidir. Dikili olarak kalan kısım Madde 1.2.1 ve Madde 1.2.2.1 de verilen kurallara göre kesilmelidir (Şekil - 31).
- Erişilemeyecek yükseklikteki kırılmış ve kırıldığı yerden kopmayarak asılı kalan ağaçlar, sarkan uç kısmının yöneldiği tarafın sağ veya soluna Madde 1.2.1 ve Madde 1.2.2.1 de verilen kurallara göre devrilmelidir (Şekil - 32).

4 - KESİLEREK DEVRİLMİŞ AĞAÇ ÜZERİNDE YAPILACAK İŞLEMLER

4.1 - DALLARIN BUDANMASI

Kesilerek devrilmiş ağaç üzerinde ilk olarak dal budaması yapılmalı ve budama aşağıdaki kurallara göre olmalıdır.

4.1.1 - Dalların Baltayla Budanması

- Dal budama işini, bir ağaç üzerindeki iki işçi yapıyorsa, işçinin birisi, yatık gövdenin dallı kısmının yaklaşık olarak ortasından başlayarak uca doğru, diğeri ise dallı kısmının başladığı yerden ortaya doğru yapmalıdır.

- Dalın önce kaba budaması yapılmalıdır. Kaba budaması yapılan dalın, önce sırtından sonra koltuğundan balta kesişleriyle gövdeden yonga çıkarmaması ve silme budanması sağlanmalıdır.

- Budama sırasında gövde, budanacak dal ile işçi arasında kalmalıdır. Bu şekilde dalın budanamaması halinde, dal tarafında durulmalı ve dala yan dönülerek balta vücutla ağaç gövdesi arasında kalan boşlukta savrulmalıdır.

4.1.2 - Budamanın Motorlu Testereyle Yapılması

- Dalın önce kaba budaması yapıldıktan sonra dal sırtından veya koltuğundan yapılacak kesişle dalın silme budanması sağlanmalıdır.

NOT — Devrilmiş gövdenin toprağa değen kısmındaki dallar gövde boylara bölündükten ve çevirme çengeliyle dallar uste gelecek şekilde çevrildikten sonra budanır.

4.2 - KABUKLARIN SOYULMASI

Dalları budanmış yatık ağaç gövdesinin kabuklarının kesim yerinde soyulması gerekiyorsa bu işlem, gövde boylara bölünmeden önce yapılmalı ve aşağıdaki kurallara uyulmalıdır.

- Kabuk soyma, gövdeyi yaralamayacak şekilde yapılmalıdır.
- Kabuk soymada iki işçinin bir ağaç üzerinde çalışması halinde, soyma işini, işçinin birisi baştan ortaya diğeri ortadan uca doğru yapmalıdır.
- Kabuk soyan işçi, ağaç gövdesinin bağından alet ve kol boyu uzaklığında ve ağaç gövdesinin hemen yanında durmalıdır. Bulduğu yerden ileri geri yürümeksizin soyma gereciyle sağından ve solundan erişilebilen kabukları soymalıdır. Aynı işlemi, gövdenin kabuklu kısmı boyunca yaparak soyma işini tamamlamalıdır.
- Yatık gövdenin toprağa değen kısmındaki kabukların soyulması, gövde boylara bölündükten ve kabuklu kısım uste gelecek şekilde çevrildikten sonra yapılmalıdır.

4.3 - YATIK GÖVDENİN BOYLARA BÖLÜNMESİ

4.3.1 - Ölçme ve İşaretleme

Dalları budanmış ve gerektiğinde kabukları soyulmuş gövde üzerinde yapılacak ölçme ve işaretleme, en yüksek değer elde edilecek şekilde, TS 52, TS 54, TS 276, TS 328, TS 446, TS 540, TS 654, TS 674, TS 1002 ve TS 1015 esaslarına göre yapılmalıdır.

4.3.2 - İşaretili Yerlerden Boylara Bölme

- Boylara bölme işlemine başlamadan önce gövdenin basınç ve gerilmeye çalışan tarafları saptanmalıdır.
- Gövdenin yere dayanmayan kısımları basit veya çatallı desteklerle, eğimli arazide testive eğrilerine yaklaşık olarak paralel veya eğik yatan gövdelerin alt tarafları, yuvarlanmayı önlemek için odun veya taş takezlarla desteklenmelidir.
- Boylara bölmede gövde çapına bağlı olarak seçilen testere veya hızarın levhası, gövde uzunluk eksenine dik tutulmalıdır. Diklikten sapma o baştaki çapın % 10 nunu geçmemelidir.
- Az basınca ve çekmeye çalışan gövdenin bölünmesine, basınca çalışan taraftan başlanmalı ve hızar veya testere levhasının sıkışması halinde açılan hızar veya testere yarığından levha sırtına doğru açma kaması çakılmalıdır. Serbest duruma geçen hızar veya testereyle kesiş, bölme işi tamamlanmaya değin sürdürülmelidir.
- Yatık ağacın, toprak üzerindeki (bir tarafı toprağa dayalı diğer tarafı boşa, iki tarafı toprağa dayalı ortası boşa veya bölünecek yere yakın yerden desteklenmiş v.b.) duruşu nedeniyle büyük basınca ve çekmeye çalışan gövdenin önce basınca çalışan tarafından kesiş yapılmalıdır. Hızar veya testere levhasının sıkışmasından sonra açma kaması çakılarak levhanın serbest duruma gelmesi sağlanmalıdır. Serbest duruma gelen hızar veya testereyle ikinci kez sıkışma oluncaya değin kesiş sürdürülmelidir. Sonra levha kesiş yarığından çekilerek, gövdenin çekmeye çalışan tarafından ilkiyle çakılacak şekilde kesiş yapılarak bölme işi tamamlanmalıdır.

5 - GENEL GÜVENLİK KURALLARI**5.1 - İŞ YERİNİN İŞARETLE BELİRLENMESİ**

Kesim yapılan yere giden yolların kesim yapılan yere 50 - 100 m uzaklıktaki noktalarına, kenarları 50 cm lik sarı üzerine siyah «KESİM ALANIDIR» yazılı üçgen levhalar tabanı aşağı gelecek şekilde dikilmelidir (Şekil - 33).

5.2 - KESİM İŞÇİSİNİN GİYİM KUŞAMI

- Kesim işçisinin elbiseleri, hafif, çalışma sırasında hareketi engellemeyen, rutubet ve soğuğa karşı vücudu koruyan, yazın terin kolay buharlaşmasını sağlayan özelliklerde olmalıdır.
- Kesim işçisinin ayakkabıları; rutubetli ve yağışlı havalarda su geçirmeyen, sarp ve engebeli arazilerde kaymadan yürümeyi sağlayan özelliklerde olmalıdır.

- Ağaç kesme işlerinde diz çökerek çalışmayı gerektiren durumlar olması nedeniyle; içi çuha v.b. dışı deri v.b. dizlikler kullanılmalıdır.
- Darbelere karşı başı koruyan, hafif plastik, alüminyum v.b. başlıklar giyilmelidir.

5.3 - KESİM İŞÇİSİNİN KESİM GEREÇLERİYLE DONATILMASI

- Kesim işçisinin amaca uygun, kullanımı kolay gereçlerle donatılması olanakları araştırılmalıdır.
- Kesim işçisinin, işe başlamadan önce tüm gereçlerin bakımının yapıp yapılmadığı ve işe uygunluğu kontrol edilmelidir.
- Keskin gereçlerin taşıma sırasında kesici ve sivri kısımları koruyucu kılıfla örtülmelidir.
- Çalışma sırasında kullanılacak gereçler kesilecek ağaca yakın, kolay görülebilen bir yerde bulundurulmalıdır.

5.4 - KESİM İŞ YERİNDE İLK YARDIM OLANAKLARININ SAĞLANMASI

- Kesim iş yerinde işçi sağlığı yönünden sürekli ilk yardım malzemesi, araç ve gereçler (İlk yardım sandığı, taşıma sedyesi, haberleşme araçları v.b.) bulundurulmalıdır.

5.5 - ÇALIŞMANIN HAVA KOŞULLARI YÖNÜNDE DÜZENLENMESİ

Kuvvetli rüzgârlı, fırtınalı, yağmurlu, kesif sisli, görüşü engelleyecek derecede karanlık — 10°C den daha aşağı şiddetli donlu havalarda ve yüksek kar tabakasının olması halinde ağaç kesme işleri yapılmamalıdır.

5.6 - İŞÇİ POSTALARININ OLUŞTURULMASI

Göğüs çapı 20 cm ye değin ağaçların kesilmesinde işçi postaları bir kişiden, göğüs çapı 20 cm den yukarı olanlarda 2 kişiden oluşturulmalıdır.

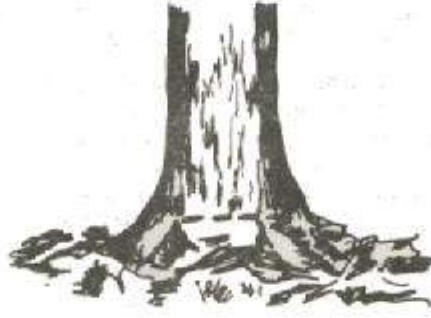
5.7 - İŞÇİ POSTALARININ YERLEŞTİRİLMESİ

- Birden fazla işçi postasının aynı iş yerinde çalışmaları halinde, düz arazide işçi postaları, arasında en az iki ağaç boyu uzaklık, eğimli arazide ise işçi postaları, alt alta gelmeyecek ve aralarında yukarıdaki uzaklık olacak şekilde yerleştirilmelidir.
- Her işçi postasına ayrılacak çalışma alanının; dere, yol veya ağaç gövdeleri boya v.b. ile işaretlenerek sınırları belli edilmelidir.
- Ağaç devrilirken ağaç başındaki işçiler tarafından «DİKKAT AĞAÇ GELİYOR» diye yüksek sesle bağlanmalıdır.

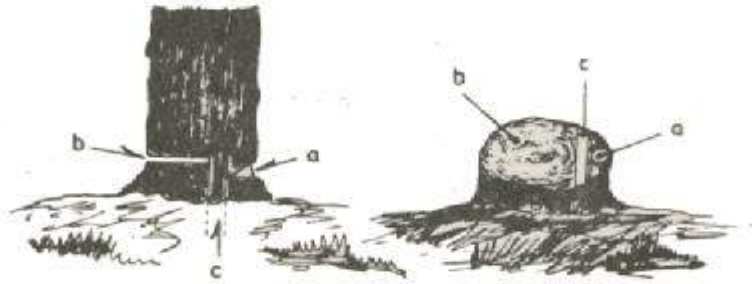
5.8 - YERLEŞİM YERLERİNDEKİ AĞAÇ KESME İŞLERİNDE AYRICA ALINACAK TEDBİRLER

- Ağacın devrilme yönü, kendi boyu uzaklığında bulunan telefon, elektrik kabloları, ev, yol v.b. olan tarafların dışında çevresine zarar vermeyecek şekilde saptanmalı ve gerektiğinde cereyan kesilmesi sağlanmalıdır.
- Kesilecek ağacın iki ağaç boyu alanı için görevlilerden başka kimse sokulmamalıdır.
- Ağacın devrilme alanındaki giriş çıkış yollarına Madde 5.1 de belirtilen levha dikilmeli ve her türlü trafik güvenliği sağlanmalıdır.

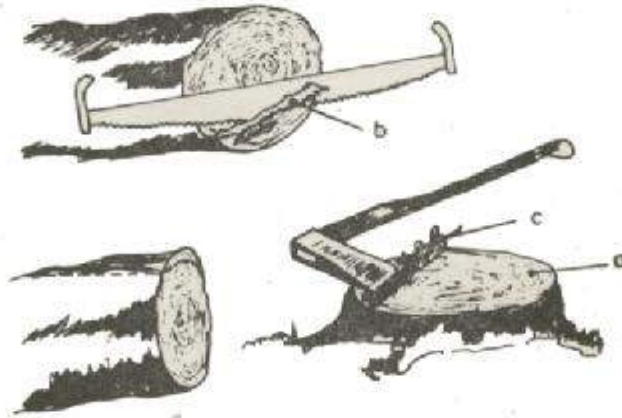
- Devrilecek ağacın gerekiyorsa önce dalları Madde 1.1.1 de belirtildiği şekilde budanmalıdır.
- Ağacın, yakınındaki ev, duvar, telefon, elektrik kabloları v.s. nedeniyle dipten devrilmesi olanaklı ise ağaca Madde 1.1.1 de belirtilen ekipmanla ırmanmalı ve yukarıdan aşağı kısa kısa parçalar keserek dibe doğru itilmelidir.
- Kesme işi, Madde 1.2, Madde 1.2.1 ve Madde 1.2.2 de belirtilen kurallara uyularak yapılmalıdır.
- Ağaç devrilirken Madde 5.7 nin son paragrafındaki kurala uyulmalıdır.

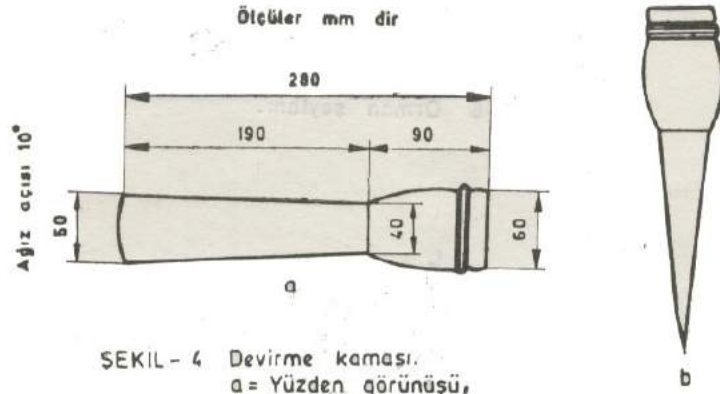
ŞEKİL-1 Dikili bir ağaçta gövde yayvanlığı.

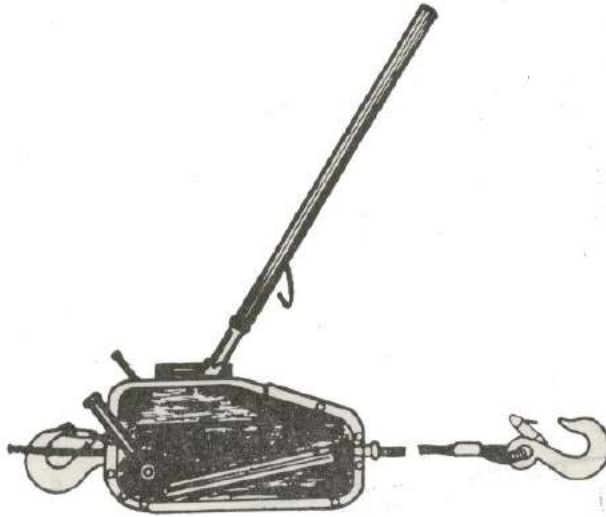
ŞEKİL - 2
 a = Devirme kertiği
 b = Devirme kesisi
 c = Kopma seridi

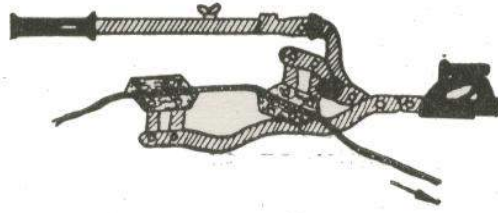
ŞEKİL- 3
 a = Dip kütük,
 b = Gövde sakalı,
 c = Kök sakalı.

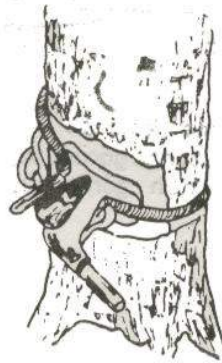
ŞEKİL - 4 Devirme kaması.
a= Yüzden görünüşü,
b= Sırttan görünüşü.

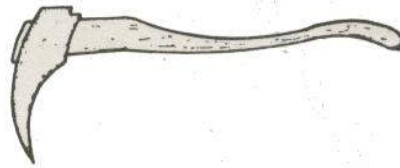
ŞEKİL - 5 Çektirme

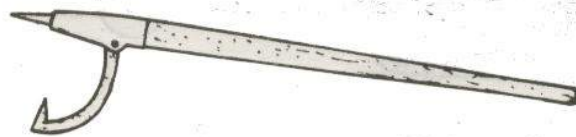
ŞEKİL-6 Orman şeytani.

ŞEKİL-7 Gövde presı (ağaca dipten sarılarak sıkılmış durumda).

ŞEKİL-8 Sapın.

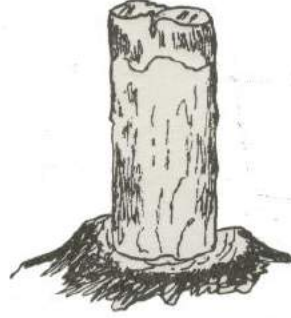
ŞEKİL-9 Çevirme çengeli.

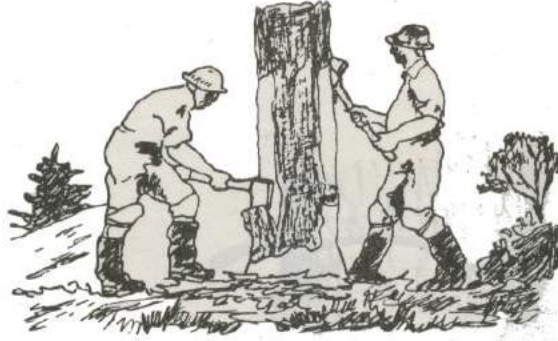
ŞEKİL-10 Açma kaması.

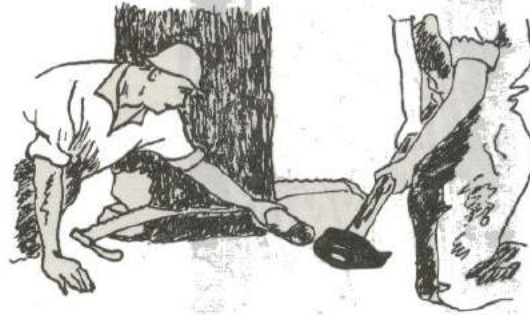
ŞEKİL-11 Dikili ağacın budanması için emniyet bel kemeri ve tırmanma demiri kuşanarak ağaca tırmanma.

ŞEKİL-12 Gövde yayvanlığı, düzeltilmiş dikili ağaç.

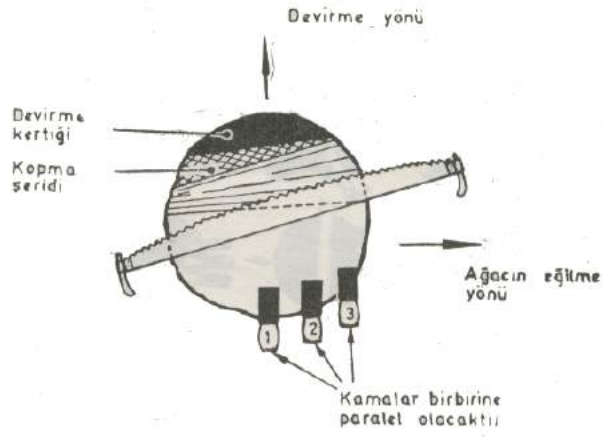
ŞEKİL-13 Dikili gövdenin kolay erişilebilir yükseklikteki kabuğunun soyulması.

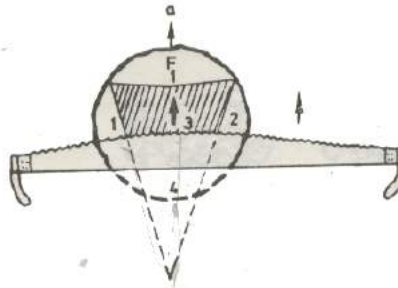
ŞEKİL-14 Devirme kamasının hızar veya testere yarığına çakılması.

ŞEKİL-15 a = Devirme kertiği ağız açısı.
b = Devirme kertiği tabanı.
c = Devirme kertiği iç kenarı.

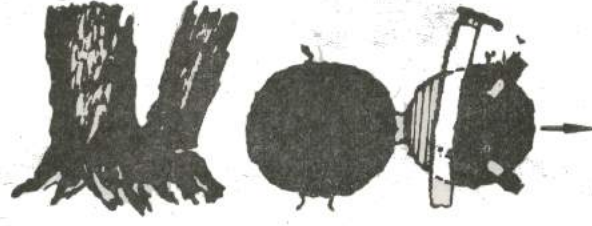

ŞEKİL-16 Devirme yönüne göre, yana eğik ağaçta devirme kesisinin ağacın enine kesiti üzerinde görünüşü.

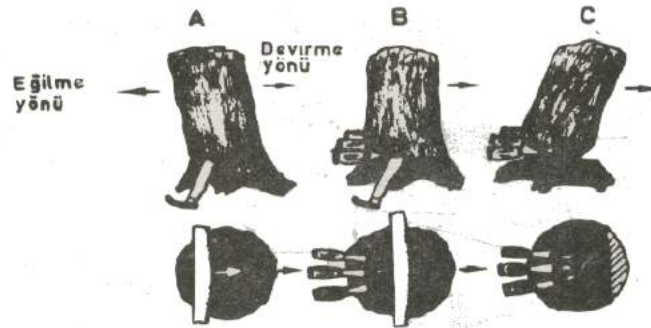

ŞEKİL-17 Devirme yönüne doğru eğik ağaçlarda devirme kesisinin enine kesit üzerinde görünüşü.

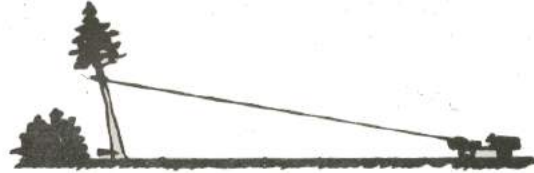

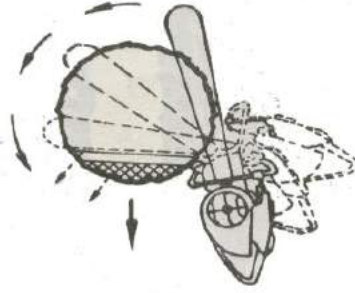
ŞEKİL-18 Dip kütüğe bağlı ikiz gövdelerin kesilmesi.

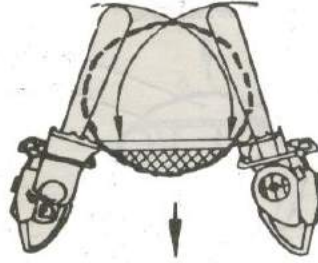
ŞEKİL-19 Devirme yönünün aksı tarafına eğik ağacın yalnız kamalar yardımıyla kesilmesi.

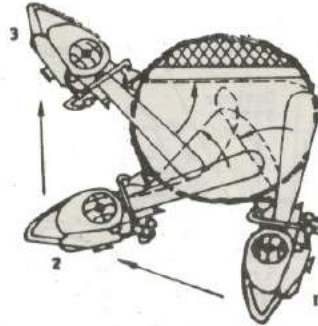
ŞEKİL-20 Devirme yönünün aksı tarafına fazla eğik ağacın çekme gereci ve kamalar yardımıyla kesilmesi.

SEKİL-21 Dip çapı, motorlu testere levha uzunluğunu aşmayan, normal duruşlu ağaçta devirme kesişinin yapılması.

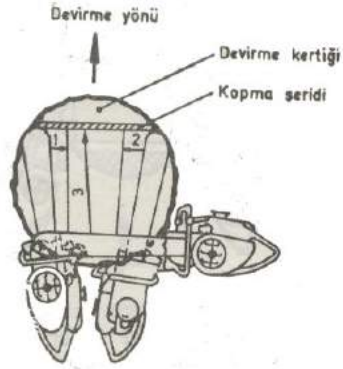
SEKİL-22 Dip çapı, motorlu testere levha uzunluğunun birbuçuk katına kadar olan normal duruşlu ağaçta devirme kesişinin yapılması.

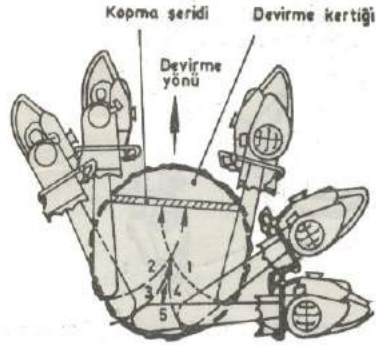
SEKİL-23 Dip çapı, motorlu testere levha uzunluğunun birbuçuk katından iki katına kadar olan normal duruşlu ağaçta devirme kesişinin yapılması.

ŞEKİL-24 Motorlu testereyle yapılan kesimde kamaların çakılması.

ŞEKİL-25 Dip çapı, motorlu testere levha uzunluğunun birbuçuk katına kadar olan devirme yönüne eğik ağaçta devirme kesisinin yapılması.

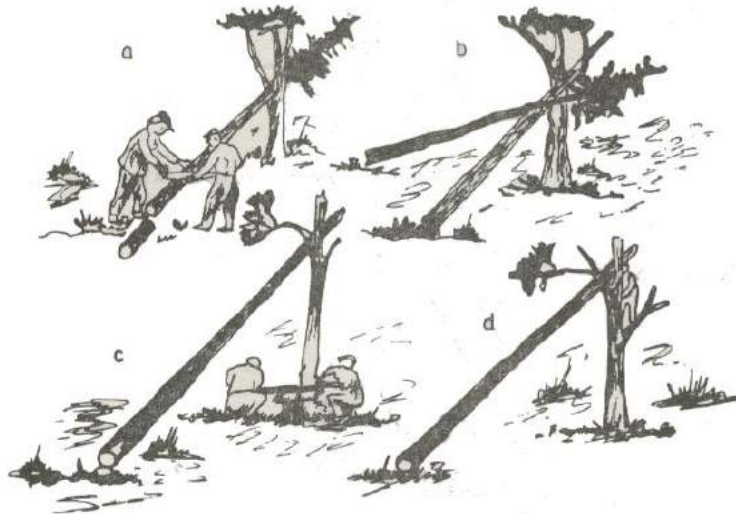
ŞEKİL-26 Dip çapı, motorlu testere levha uzunluğunun birbuçuk katından, iki katına kadar olan ağaçta devirme kesisinin yapılması.

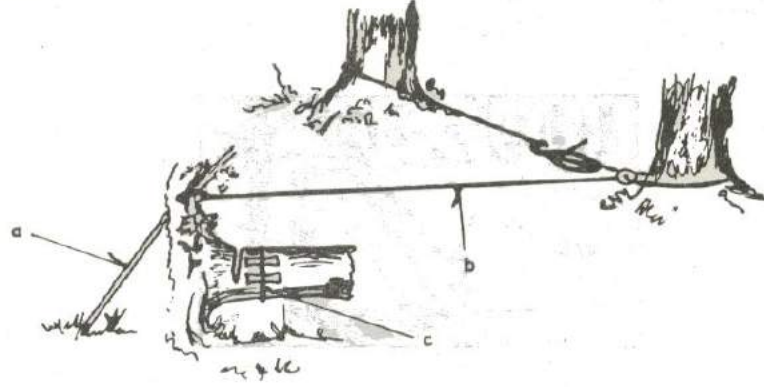
ŞEKİL - 27 Devrilmesi sırasında çevredeki herhangi bir yere dayanan ağacın sapın ve çevirme cengeliyle düşürülmesi.

ŞEKİL - 28 Devrilmesi sırasında çevredeki herhangi bir yere dayanan ağacın çekme gücünden yararlanılarak düşürülmesi.

ŞEKİL - 29 Devrilmesi sırasında çevredeki herhangi bir yere dayanan ağacın düşürülmesinde baş vurulması tehlikeli ve sakıncalı kurallardır.

- ŞEKİL-30 Rüzgâr ve kar devriklerinin topraklı kök kısmının geriye kapaklanmaması için:
- a = Arkadan desteklenmesi,
  - b = Çekme gereciyle gergin olarak dikili bir ağaca bağlanması,
  - c = Kesme sırasında gövdenin yarılmamasının istenmesi halinde gövde presiyle sıkılması.

ŞEKİL - 31 Yerden erişilebilen yükseklikte kar ve rüzgâr kırığı.

ŞEKİL - 32 Yerden erişilemeyen yükseklikte kar ve rüzgâr kırığı.

Ölçüler mm dir

ŞEKİL-33 Kesim alanı giriş ve çıkışlarına dikilen levha.

176

**Bu Standard Metninde Atıf Yapılan Diğer Türk
Standardları**

Numarası	Baskı Tarihi
TS 52	Ocak 1967
TS 56	Ekim 1972
TS 152	Nisan 1974
TS 276	Temmuz 1965
TS 328	Ocak 1967
TS 446	Ocak 1967
TS 540	Eylül 1967
TS 654	Temmuz 1968
TS 674	—
TS 748	Nisan 1969
TS 1002	Temmuz 1971
TS 1015	Temmuz 1971

KAYIN EMVALİNİN ARDAKLANMASINA KARŞI SATIN ALINACAK EMPRENYE MADDESİNE AIT TEKNİK ŞARTNAME

1- İşin tanımı: Yurt ormanlarından istihsal edilecek kayın yapacak emvalinin, ardaklanmasına karşı kullanılmak üzere emprenyeye maddesi satın alınacaktır. Bu maddenin ana maddeleri özel preparatlar olacak, kesimden sonra ormanda ve/veya depodaki kayın yapacak emvalin ardak mantarlarına karşı korunmasında kullanılacaktır.

2- İşin sahibi: .....dir.

3- Satın alınacak miktarı:.....Kg.dır.

4- Kullanılacağı yer: Yöre ormanlarından istihsal edilecek kayın yapacak emvalinin kesiminden itibaren biçilmesine veya işlenmesine kadar geçecek süre içerisinde ardaklanmaması için emprenyeye edilmesinde kullanılacaktır.

5- Satın alınacak olan emprenyeye maddesinin cinsi:

Satın alınacak olan emprenyeye maddesi; esas olarak kayın yapacak emvalini ardaklanmaya karşı koruyan, böylece haşebin dayanma müddetini uzatan, dünya milletlerinde halen bu maksatla kullanıldığı tevsik edilebilen, etki derecesi özellikleri vs. itibarıyla TS.788'de belirtilen esaslara uygun olan ve sıvı halde bulunan bir madde olacaktır.

6- Satın alınacak emprenyeye maddesinde aranılan özellikler:

6.1- Kesimden sonra hemen ve kolayca uygulanabilmelidir.

6.2- Kesimden sonra rutubet kaybını, dolayısıyla çatlamayı önleyici özelliği olmalıdır.

6.3- Mantarlara karşı kayın yapacak emvalini koruyucu etkisi olmalı ve derin emprenyeye sağlamalıdır.

6.4- Odun lifleri tarafından iyi bir şekilde tutulmalı ve dış hava şartlarına karşı (yıkılmaya, güneşe, rüzgara vs.) dayanıklı olmalıdır.

6.5- Emprenyeye esnasında veya emprenyeden sonra terkinde bulunan kimyevi maddelerin, insan ve sıcak kanlı hayvanların sağlığı yönünden tehlikeli bir etkisi bulunmamalıdır.

6.6- Depolanması kolay olmalı ve asgari iki yıl evsafi bozulmadan depolarda saklanabilmelidir.

6.7- Kayın emvalinin üzerine sürüldükten sonra en az üç ay koruma sağlayabilmelidir.

6.8- Kullanılması sırasında yangın tehlikesini arttırıcı özelliği bulunmamalı ve kullanıldıktan sonra da haşebin yanma kabiliyetini arttırmamalıdır.

6.9- Fırça veya puskürtme suretiyle kullanılmaya elverişli olmalı, kendisi ile temas halinde bulunan metal parçalarda korozyon yapmamalıdır.

6.10- Ardaklanmaya karşı etkiyi yalnız basına sağlamalı, ikinci bir maddenin kullanılmasını gerektirmemelidir.

6.11- Odunu ayırtmamalı, fiziksel ve mekanik özelliklerine ve kullanım yerlerine etkili olmamalıdır.

6.12- Ucuz ve istenilen miktarda sağlanabilmelidir.

6.13- TS.788 de belirtilen esaslara uygun olmalı ve terkinde özel preparatlar bulunmalıdır.

6.14- Rengi açık olmalı ve emvalin üzerindeki ebat, kalite vs. gibi hususları gösterir rakamların okumasını engelleme-

melidir.

7- Tekliflerde nazari itibare alınacak hususlar:

7.1- Yukarıda (6) ncı maddede belirtilen hususlar tekliflerde madde madde gösterilmek suretiyle emprenye maddesi vasıflandırılacak, bunlar dışında kalan vasıfları bulunduğu takdirde ayrıca tekliflere ilave edilecektir.

7.2- Tekliflere emprenye maddesinin patenti eklenecek ve maddenin kimyasal formülü ile muhtevası açık olarak yazılacaktır. Patent yabancı menşeli ise bunun orijinali ile birlikte noterden tasdikli Türkçe tercümesi ibraz edilecektir.

7.3- Emprenye maddesinin ne surette tatbik edileceği ve beher M3. kayın emvaline ne miktar kullanılması gerektiği teklifte belirtilecektir.

7.4- Emprenye maddesi solusyonunun kesafetini ölçecek olan özgül ağırlık ölçme aleti (Hidrometre, Densimetre) nin kullanılmasını gösterir izahatname ve kesafet cetvelleri eklenecektir. Bunlar yabancı menşeli ise Türkçe tercümeleri verilecektir.

7.5- Emprenye maddesinin .....ne teslim edilmek şartıyla bir kilogramın kaç TL.dan verileceği teklifte belirtilecektir.

8- Ambalaj şekli:

Emprenye maddesi sıvı halinde.....Kg.lık bidonlar içerisine konulmak suretiyle ambalaj yapılacaktır, bidonlar; yükleme, boşaltma ve taşıma sırasında yeteri kadar dayanıklı olacak şekilde seçilecektir.

9- Emprenye maddesinin ambalajı içerisinde asgari (2) yıl dayandığı ve vasıflarını muhafaza ettiğini gösterir garanti belgesi ibraz edilecektir.

10- Son hükümler:

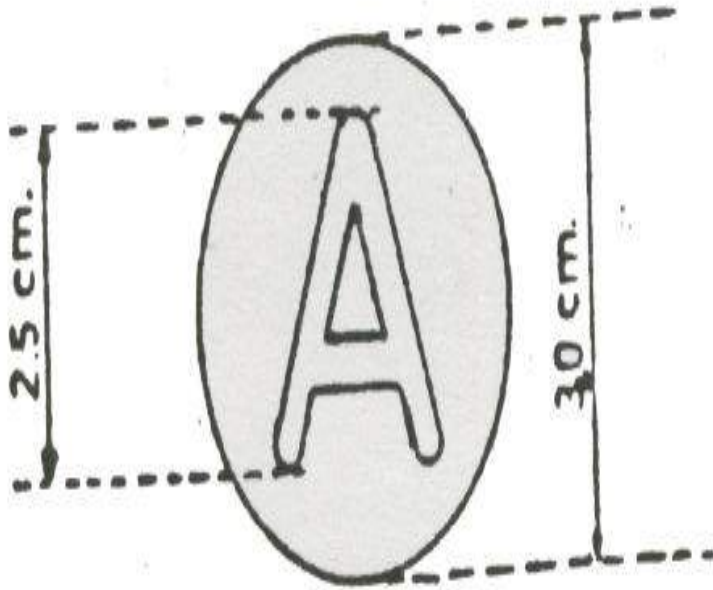
10.1- Teklif sahipleri, mübayaası kararlaştırılan emprenye maddesinin .....ne teslim edilen partileri içerisinden, Komisyonca tesbit edilecek bir Hey'et marifetiyle TS.788 e göre seçilecek fiçilerden alınacak örneklerin, bu şartnamede belirtilen özellikleri ihtiva edip etmediğini tesbit etmek amacıyla.....de tahlil ettirilmesini kabul ederler. Bu işe ait masraflar teklif sahipleri tarafından karşılanır.

10-2- Teklif sahipleri teknik hususlarla ilgili lüzumlu görecekları mütemmim malumatı Orman Genel Müdürlüğü.....Bölge Müdürlüğü ve .....İşletmesinden temin edebilirler.

EK NO-22

ÖZEL ÇEKİÇ ÖRNEĞİ

İşletmesi : .....
Şefliği : .....
Serisi : .....
Bölmesi : .....
Kesim Düz. : .....
Kesim Parseli : .....

ÖLÇÜ BİRİMİ STER OLAN ÜRÜN İÇİN
KESME VE ALINDI TUTANAĞI

EK- 24

Sahife No ( )

İSTİF YERİNİN ADI : .....

Ağaç Cinsi	B Ö L M E D E				ORMAN İÇİ İSTİF YERİNDE			İŞ SAHİBİNİN	
	San.Od. Ster	Kağıt. Ster	Lif-Yon Ster	Yakacak Ster	San.Od Ster	KağıtlıkLif-yon Ster	Yakacak Ster	Adı Soyadı	İmzası

FORLAM

Yukarıda cins ve miktarı yazılı toplam ..... ster ..... ster ..... ster .....
ster ..... ve ..... sterde ..... edun ..... orman içi istif
yerinde tarafımızdan teslim alınmıştır. / 19

KESİM SAHASI MUAYENE TUTANAĞI

- 1- Sefliği :
 2- Serisi :
 3- Bölme No :
 4- Kesim Düz :
 5- Parsel No :
 6- Bölme sınırları: Doğusu : .....
 Kuzeyi : .....
 Batısı : .....
 Güneyi : .....
 7- Bölmenin teslim teslim tarihi : .....
 8- BÖLMEDE YAPILAN İNCELEME
 A- Kesim İşlerinde:

- a) Kesilmeyen dangalı ağac miktarı:.....adet.....M3.
 b) Kesilmeyen dangalı ağaçların şartnamesi gereğince kimlere ait olduğu;

Kök No : Adı Soyadı :

- c) Dangasız (usulsüz) kesilen ağac varsa adedi ve hacmi :.....
 d) Şartnameye aykırı yapılmış işler varsa, neler olduğu :
 B- Sürütme İşlerinde:

- a) Tasınmayan emval varsa, şartnamesi gereğince kimlere ait olduğu,

Kök No Ağac cinsi Emval Cesitleri Adedi Miktarı M3/St

- b) Şartnameye aykırı yapılan işler varsa, neler olduğu;

9- Orman kanunu ve şartnameye göre usulsüzlük tesbit edilmişse, faileri hakkında yapılan işlemler:

Kesim/Sürütme işi yapılmak üzere .../.../19.. tarihli teslim teslim tutanağı ile kendilerine teslim edilen ve yukarıda cinsi, numarası ve sınırları belirtilen bölmede, yapılan inceleme sonucunda, Orman Kanunu ile şartnamesine göre uygun yapılan ve yapılmayan işleri gösterir iş bu kesim sahası muayene tutanağı tarafımızdan düzenlendi.

.../.../19..
 Orman İşletme Şefi Ölçme Kesim İşleriyle Görevli Mem. Dr.Muh.Mem.

Kesim/Sürütme İşini Yapanların

Adı Soyadı : Baba Adı : Doğum Tarihi : Köyü : İmzası :

(Kesme ve imalat işleri için)

..... İşletme Müdürlüğü
 ..... Orman İşletme Şefliği
 ..... Serisi
 ..... Bölmesi

Cilt No : .....
 Yaprak No : .....
 İmal Yeri : .....

AĞAÇ CİNSİ	EMVAL ÇEŞİDİ	M İ K T A R I		ADI SOYADI	BABA ADI	KÖYÜ	İMAKASI
		ADEDİ	M3				
İSTİHSAL/İMAL EDİLEN EMVALIN							
İSTİHKAK SAHİBİNİN							
TOPLAM							

İstihsal/imal edilmiş yukarıda cins ve nevi yazılı ..... adet karşılığı ..... M3/ster emval; yuvarlak edun ölçü tutanağı/kesme ve taşıma alındı tutanağı ile kesim bölmesi muayene tutanağına dayanılarak ..... de teslim alınmıştır. Yukarıda adı geçenlere istihkaklarının verilmesini arz ederim. .../.../19

Görevli Memur
 Adı Soyadı

TAŞIMA ALINDI BELGESİ VE RAPOR

..... İşletme Müdürlüğü

..... Orman İşletme Şefliği

..... Serisi

Cilt No : .....

Yaprak No : .....

Nerden nereye taşındığı : .....

TAŞINAN EMVALİN		İSTİHKAK SAHİBİNİN					
AĞAÇ CİNSİ	EMVAL CİNSİ	M İ K T A R I		ADI SOYADI	BABA ADI	KÖYÜ	İNZASI
		ADETİ	M3				
TOPLAM							

Yukarıda cins ve nevi yazılı ..... adet karşılığı ..... M3/Ster orman emvali; sevki pusulaları/taşıma ve alındı tutanakları/kesme ve taşıma alındı tutanaklarına dayınılarak ..... den ..... istif yerine taşınmış ve adı geçen istif yerinde teslim alınmıştır.

Yukarıdaki adı geçenlere istihkaklarının verilmesini arz ederim. .../.../19

Görevli Memur
Adı ve Soyadı
İmzası

SATIŞ İSTİF YERİ DEFTERİ

İşletmesi : .....
 Sefliği : .....
 Satış İstif Yeri : .....

Ağaç Cinsi : .....
 Emsal Geçidi : .....

G Ü N L Ü K G İ R E N				GELDİĞİ BÖLME VEYA İSTİF YERİ
TARİHİ	SEVK PUSULASININ MİKTARI		TAŞIYICININ ADI SOYADI	
	NOSU	ADET		M3/STER

Görevli Memurun
 Adı Soyadı
 İmzası

İSTİF KAYIT DEFTERİ

PARTİ NO:

EMVALİN SINIFI, CİNSİ VE NEVİ: .....

GİREN			GÜNLÜK ÇIKAN					KALAN		
İstif Sıra No	Adet	Miktarı M3/Ster	Nakliye Tezkeresi veya sevk pusulası				Satın alınan veya taşıyıcının vekilî adı soyadı	Gittiği yer veya Depo adı	Adet	Miktarı M3/Ster
			Tarih	No	Adet	Miktar M3/Ster				

Görevli Memurun

Adı Soyadı

İmza

- 1- İşletmesi :
 2- Şefliği :
 3- Serisi :
 4- Tefrikin yapıldığı stok yeri:

TEFRİKE TABİ TOPLAM MALIN				TEFRİKİ YAPILAN MALIN				TEFRİK SONUCU ELDE OLUNAN MALIN				
Ağaç Cinsi	Emval Çeşidi	Birimi	Miktarı	Ağaç Cinsi	Emval Çeşidi	Birimi	Miktarı	Ağaç Cinsi	Emval Çeşidi	Birimi	Miktarı	Oran %

Yukarıda ağaç cinsi ve emval çeşidi yazılı toplam ..... M3/ster orman emvalinin bir bölümü, ilgili standardizasyon özelliklerini taşımadığından tefrike tabi tutulmuş ve tefrik sonucunda ..... M3/ster ..... den ..... M3/ster ..... M3/ster ..... M3/ster ..... elde olunmuştur.

Bu malların ilk kayıtlarındaki hatadan dolayı; hiç bir görevlinin sorumlu bulunmadığı anlaşılmıştır./..... sorumlu bulunduğu anlaşılmış ve haklarında yasal işlemlere başlanılmıştır./

Tefriki yapılan malların kayıtlı oldukları stoklardan düşülmesi ve tefrik sonucu elde olunan malların ise ait oldukları stoklara alınması için bu tutanak tarafımızdan düzenlenmiştir. .../.../19...

Orman İşletme Şefi

Görevli Memur

Uygundur

Tastik olunur

İ.P.Şube Müdürü

Bölge Müdürü

.../.../19..

İşletme Müdürü

ORMAN İÇİ İSTİF YERİ STOK TAKİP DEFTERİ

İşletme Müdürlüğü :
 İşletme Şefliği :
 Bölme Numarası :
 Orman içi istif yeri :

Gilt No :

Varak No :

STOK HAREKATI	İ B R E İ												L A D İ N			
	KIZIL ÇAM				DİĞER ÇAM				GÖKAR							
	Tomruk M3	T. Di. M3	M. Di. M3	S. Odu. M3	Tomruk M3	T. Dir. M3	M. Dir. M3	S. Odu. M3	Tomruk M3	T. Dir. M3	M. Di. M3	S. Od. M3	Tomruk M3	M. Dir. M3	S. Odu. M3	K. Odu. M3
Geçen Yılıdan Devir																
.././19 tarihine kadar üretilen																
TOPLAM																
.././19 tarihine kadar çıkan																
S T O K																
Geçen Yılıdan Devir																
.././19 Tarihine kadar sürülen																
T O P L A M																
.././19 Tarihine kadar çıkan																
S T O K																

A Ç I K L A M A

1- Cetvel, defter halinde ve ayrıca bir yaprağı Uç nüsha halinde olmak üzere cilt halinde bastırılacak, defter ve ciltler orman içi istif yerlerinde İşletme Şefinin rezaen görevlendirildiği ölçü kesim memuru tarafından kullanılacaktır.

2- İşletme Şefi, ölçme kesim memurunun ukdesine verdiği bölmeler ile orman içi istif yerlerinde üretilen ve sürütülen emvalin toplamı için bir defter tutulacağı gibi her orman içi istif yeri için ölçü kesim memuruna ayrı defter tutturabilir. Örneğin; ölçü kesim memuruna 28, 37, 36 No.lu bölmelerle karanlıkdere ve çaldere rampalarının sorumluluğu verilmişse bu 3 bölmeden üretilip 2 rampaya taşınacak emvalin toplamının takiti için 1 defter, 28, 32 No.lu bölmenin emvali karanlıkdere, 36 No.lu bölmenin çaldere rampasına taşınacaksa bu iki rampa için ayrı ayrı defter tutturabilir.

3- Üretilen, sürütülen, taşınan ve orman içi istif yerinde satış veya teslimatı yapılan emval ölçü kesim memuru tarafından aşağıda gösterildiği gibi deftere mutlaka günlük olarak işlenecektir.

a) Cetvelin geçen yıldan devir sütunları blanco rakamlarından, 15/ /19 tarihine kadar üretilen sütünu, yuvarlak odun ölçü tutanağından, makta için 15/ /19 tarihine kadar çıkan sütünu, orman içi istif yerine fiilen sürütülmeyi belirleyen taşıma raporu, kesme ve taşıma alındı tutanağı veya kesim memurunun günlük tuttuğu kayıtlardan ve dikiliden zati vesvese verildiği takdirde ilgili satış makbuzu veya maliyesinden,

Orman içi istif yeri için maktada da ölçü birimi M3 olan emvalden satış yapıldığı takdirde maktada 15/ /19 tarihine kadar çıkan ile, 15/ /19 tarihine kadar sürütülen sütünündeki rakamlar eşit olacaktır. O zaman bu sütünu, maktada 15/ /19 tarihine kadar çıkan sütününden, 15/ /19. tarihine kadar çıkan sütünuna ise satış istif yerlerine yapılan taşıma ile orman içi istif yerlerinde yapılan (resmi dairelere teslimat, zati vesvese, yakacak ve pazar satışları) toplamını belirleyen sevkiyet raporları teslim, teslimat tutanakları, satış makbuzlarından alınıp doldurulacaktır.

Örneğin; orman içi istif yerinden satış istif yerine 15.12.1988 tarihine kadar çsm tonnak olarak 1400 M3 taşıma yapılmış, 200 M3 zati vesvese verilmiş ve GRÜS'e 400 M3 teslimat yapılmış ise çıkan sütünuna 1400+200+400= 2000 M3 yazılacaktır.

b) İrtifa uygulamasına başlandıktan sonra, orman içi istif yerinde ton ölçü birimiyle satış yapıldığı takdirde 15/ /19 tarihine kadar çıkan sütünun ton düşey sütünle karşılaştığı haneye ton miktarı ve karşılığı ster miktarı yazılacak, ster miktarı bilinmiyorsa İşletmenin stera çevirme indeksiyle çarpılıp bulunan değer ster sütünuna yazılacak, teslimatın sonunda ster miktarı belli olunca da bu sütünunda gerekli düzeltme yapılacaktır.

Örneğin; Orman içi istif yerinde 15.12.1988 tarihine kadar 1500 ster ile 1000 ton yakacak odun satışı yapılmışsa ster çevirme esnası 3,5 ster/ton ve ton karşılığı ster miktarı bilinmiyorsa sterle ilgili haneye 1500x3,5x1000= 1500x3500=5000 ster, ton hanesine ise 1000 yazılacak, teslimat 1000 tonun karşılığı 3500 ster olmuştaysa düzeltilip ster hanesine 5100 yazılacaktır.

4- Her ayın 15 inci günü itibarıyla işlenen miktarlar ölçü kesim memuru tarafından defterden alınıp defterdeki örneğe göre bastırılan cetvelle-re işlenerek iki nüshası İşletme Şefliğine gönderilecek, İşletme Şefliğinde aynı numuneye göre mantıkasındaki ölçme kesim memurlarından gelen cetvellerin tevahidini yaparak işleyip İşletme Şefliğini temsil eden cetveli, ekizde ölçü kesim memurlarının düzenlediği bir nüshaya cetvel olduğu halde en geç her ayın 20 sine kadar İşletmeye gönderilmesini sağlayacaktır.

5- İşletme Müdürlüğü Bölgelerden gelen bu cetvellerin devhidini yaparak İşletmenin Üretim değerlerini çıkaracağı gibi cetvelin toplam sütünlarındaki miktarları esas alarak "fiili istihsal, satış ve stok durumu, (A) cetvelinin makta ve orman içi istif yeri bölümündeki sütünları dolduracaktır.

6- İşletme Müdürlükleri mantıkasındaki ağaç türlerine göre defterdeki ağaç türleri sıralamasını bozmayacak şekilde defter abadını küçük tutarak bastırabilir.

7- Diğer ibrelil ağaç türlerine ait emval ile diğer yapraklı ağaç türlerine ait emval toplamı cetvelin diğer bölümündeki sütünlara işlenecektir.

S A T I Ş İ S T İ P Y E R İ S T O K T A K İ P D E F T E R İ

İşletme Müdürlüğü :
Şefliği :
Satış Deposu :
Yılı :

Gilt No :
Verak No :

İşletme Yeri	İ B R E L İ														L A D İ N			
	K I Z I L Ç A M				D İ Ğ E R Ç A M				G Ü K N A R									
	Tomruk	M. Dir.	S. Odu.	M.3	Tomruk	T. Dir.	M. Dir.	S. Odu.	K. Odu.	Tomruk	T. Dir.	M. Dir.	S. Odu.	K. Odu.		Tomruk	M. Dir.	S. Odu.
1974	M 3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3
S T O K H A R E K A T I																		
Geçen yıldan devir																		
..../19 Tarihine																		
kadar taşınan																		
T O P L A M																		
..../19 Tarihine																		
kadar çıkan																		
S T O K																		

DEFO ÇÖREVLİSİ
Adı Soyadı :
İMZA

SATIŞ İSTİP YERİ STOK TAKİP DEĞERLERİ

İşletme Müdürlüğü :
Şekli :
Satış Deposu :
Yılı :

Bilgi No :
Vergi No :

İSTİP YERİ	İ B R E L İ																	
	KIZIL ÇAM					DİĞER ÇAM					GÖKNAR					LADIN		
	Tonruk	T.Dir.	M.Dir.	S.Odu.	K.Odu.	Tonruk	T.Dir.	M.Dir.	S.Odu.	K.Odu.	Tonruk	T.Dir.	M.Dir.	S.Odu.	K.Odu.	Tonruk	M.Dir.	S.Odu.
	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3	M3
SATIŞ İSTİP YERİ	Geçen yıldan devir																	
	.././19 Tarihine kadar taşınan																	
	TOPLAM																	
	.././19 Tarihine kadar çıkan																	
	STOK																	

DEPO ÖZGÜVENLİSİ
Adı Soyadı
TUGA

1- Cetvel, defter halinde ve ayrıca bir yaprağı 3 nüsha halinde olmak üzere cilt halinde bastırılacak, defter ve ciltler satış işiif yerinde görevli depo memuru tarafından tutulacaktır.

2- Tasarım, satış ve teslimatı yapılan emval miktarı, Depo memuru tarafından deftere aşkında açıklanmış şekilde mutlakla gñinlik olarak işlenecektir. a) Cetvelin geçen yıllan devir sütunu, bilanço rakamlarından, 15/ /19 tarihine kadar bağışın sütunu serk puşuralarından, 15/ /19 tarihine kadar çıkan sütunu ise cetvel, fiili istihsal, satış ve stok durumunu belirlemek amacıyla doldurulmuş için artırılmalı satışlarda Bölme Müdürü'nce tas- lisi kesilmiş miktarı belgelenen satış sonu bilgi ve tetvellereinden, SKKA, ORİS, TEK, PTT, TTK gibi resmi kuruluşlara yapılan teslimatla ilgili teslim tutanaklarından, bu resmi kuruluş dışındaki resmi kuruluşlarla kooperatif veya özel kesekçilikle tahsisen ve pazarlıkla yapılan satışlarla ilgili satış yazısı ve makbuzlardan, zati yapılacak, yakacak, pazar satışları ve diğer kanuni hak satışlarını belirleyen satış makbuzu veya faturalardan alınmış olacaktır.

Örneğin: Satış deposunda çam tomruk olarak 3000 M3 açık artırmaya çıkarılmış, bunun 2800 M3 kün ihalesi kesilmişmiş, keza ORİS'e 22000 M3 teslim edilmiş, kağıtlık odun olarak SKKA'ya 3500 M3 teslim edilmiş olsun. Bu takdirde 15/ /19 tarihine kadar çıkan sütunun çam tomruk sütunu kesilmiş haneeye 2800+2200=5000 M3, kağıtlık odun hanesine ise 3500 M3 yazılacaktır.

b) Tarihi uygulamasına başlanmış olduğundan, satış işiif yerinde ton ölçü birimiyle satış yapıldığı takdirde 15/ /19 tarihine kadar çıkan sütununun düzey sütunla kesilmiş haneeye ton miktarı ve karışıklığı ster miktarı yazılacak, ster miktarı bilinmiyorsa işletmenin imdekeyle çarpılıp diğer ster sütununa yazılacak, teslimatın sonunda ster miktarı belli olıncada bu sütun da gerekli düzelme yapılacaktır.

Örneğin: Satış işiif yerinde 15.12.1988 tarihine kadar 2000 ster ile 1200 ton yakacak odun satışı yapılmışsa ster çevirme emsali 3,5 ster/ton ve ton karşılığı ster miktarı bilinmiyorsa sterle ilgili haneeye 2000x3,5x1200=2000+4200=6200 ster, ton hanesine ise 1200 yazılacak, teslimat sonunda 1200 tonun karşılığı 4000 ster olıncada düzeltilip ster hanesine 6000 yazılacaktır.

3- Her ayın 15 inci gününü itibariyle işlenen miktarlar, depo memuru tarafından defterden alınıp defterdeki örneğe göre bastırılan cetvellere işlenenrek iki nüshası işletme Şefliğine gönderilecek, işletme Şefliğinde aynı numuneye göre mntıksındaki depolardan gelen cetvellere in tevhidini yaparak bölge-sini temsil eden cetveli düzenleyip en geç ayın 20 sine kadar ekinde depolardan gelen cetvellere in birer nüshası olduğu halde İşletme Müdürü'ne gönderer- cektir.

4- İşletme Müdürü'ne ise Bölgelelerden gelen bu cetvellere in tevhidini yaparak İşletmevi temsil eden cetveli düzenledikten sonra bu cetveldeki miktar-ları esas alarak bu cetvelin, genel toplamı bölümündeki miktara göre "fiili istihsal, satış ve stok durumunu", (A) cetvelinin satış işiif veri bölümü, diğer bölümlerdeki miktarlara göre ise (B) cetvelindeki 1-38 No.lu sütunları dolduracaktır.

5- İşletme Müdürü'leri, mntıkalarındaki ağaç türlerine göre defterdeki ağaç türleri sıralamasını bozmayacak şekilde defter ebadının kritik kıt-tarak bastırabilir.

6- Diğer ibrevi ağaç türlerine ait emval ile diğer yapraklı ağaç türlerine ait emval toplamı cetvelin diğer bölümündeki sütunlara işlenecektir.

STOKTAN DÜŞÜLECEK ÜRÜNLERE AİT RAPOR

1. Konu:
2. Stoktan düşülmesi teklif edilen ürünün :
  - 2.1. Bulunduğu yer :
  - 2.2. Cinsi, nev'i ve miktarı :
  - 2.3. Hangi yıl üretildiği :
3. Fiili stok cins, nev'i ve miktarı:
4. Zayıf yüzdesi :
5. Kesim, sürütme, taşıma ve istif :
birim fiyatları :
6. Stok değeri :
7. Stok açığının nedenleri :
8. Sorumlu kimseler var ise, ad ve soyadları ile ünvanları ve haklarında yapılan işlemler :
9. Kanı ve sonuç :

RAPORU DÜZENLEYENLER:

İşletme Müdürü	Orman İşletme Şefi	İlgili Memur
(Adı Soyadı İmzası)	(Adı Soyadı İmzası)	(Adı Soyadı İmzası)

İncelenerek uygun görüldü.

Takdim ederim.

İşletme ve Pazarlama

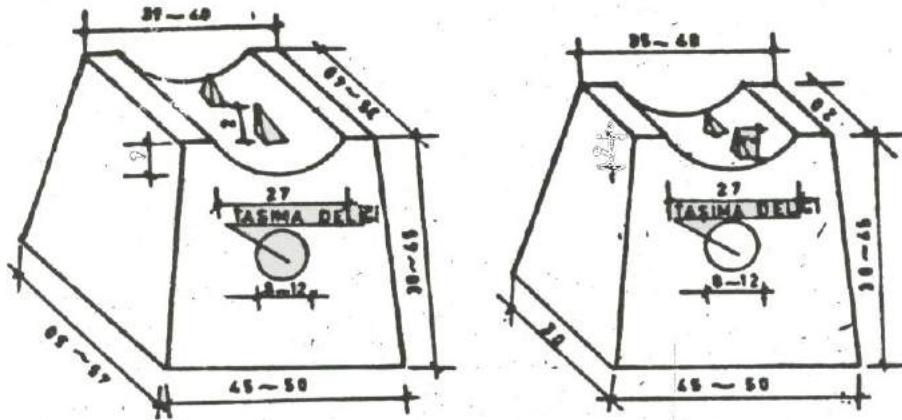
Şube Müdürü

(Adı Soyadı İmzası)

Tasdik Olunur
Bölge Müdürü
(Adı Soyadı İmzası)

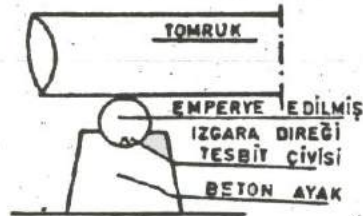

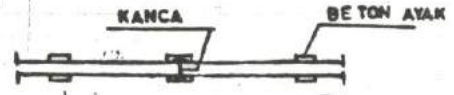

B-BÜYÜK TİP BETON AYAK
ÖRNEK: (6)

A-KÜÇÜK TİP BETON AYAK
ÖRNEK: (7)

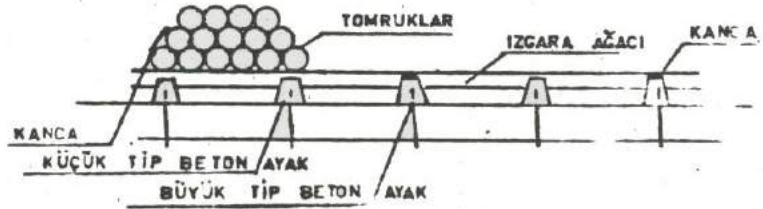

A-BETON AYAKLI DİREK IZGARALARIN
ÖNDEN GÖRÜNEN DİK KESİTİ

B-BETON AYAKLI DİREK IZGARANIN
ÜSTTEN GÖRÜNÜŞÜ VE KANCA
DEMİRİ BAĞLANTISI

ÖRNEK: (8)

C-BETON AYAKLI DİREK IZGARALARIN YANDAN GÖRÜNÜŞÜ
VE KANCA DEMİRİ İLE BAĞLANTISI

ÖRNEK: (9)

Ek=38

AYANCIK

Devlet Orman İşletmesi Merkez

İşletme Şefliği

CEVİZLİ DEPOSU

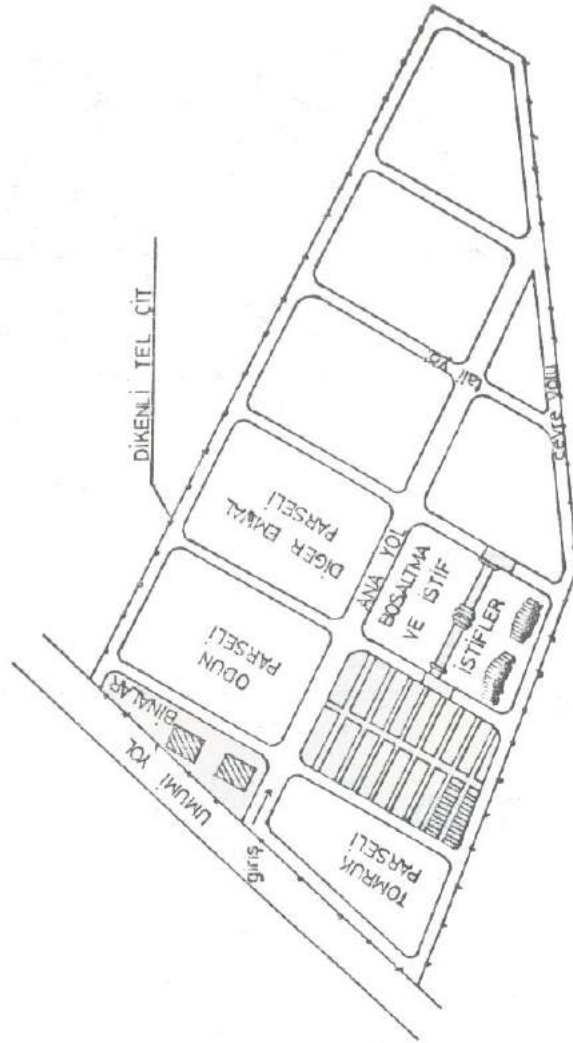
173

173

173

Ek-39

DEPO YERİ PLANI ÖRNEĞİ

KABUĞU SOYULMAYANLAR İÇİN KESME-TOMRUKLAMADA ÇAPLARA VE MEYİL GRUPLARINA GÖRE STANDARD ZAMANLAR (Dak/M³) TABLOSU

Ek-41

ÇAP SINIFI	ÇAPLAR (1.30 m) (cm)	MEYİL GRUPLARI							
		% 0 - 30		% 31 - 60		% 61 - 100		+ % 100	
		MÇZ	İÇZ	MÇZ	İÇZ	MÇZ	İÇZ	MÇZ	İÇZ
E ₀	8	89.66	109.53	96.54	118.23	113.37	134.19	169.09	224.09
E ₁	9	78.50	103.17	90.00	111.00	105.00	126.50	163.10	205.00
	10	72.00	96.83	85.00	103.82	100.00	119.00	157.15	190.00
	11	66.50	90.48	80.00	96.64	96.25	113.00	151.20	173.00
	12	62.00	84.14	76.00	89.46	92.50	107.50	145.26	168.00
	13	58.50	77.78	72.00	82.28	90.00	102.00	139.32	158.00
	14	54.44	71.45	68.95	75.10	87.95	96.59	133.42	150.51
	15	51.50	68.20	65.37	72.07	84.83	92.00	127.78	142.75
	16	48.50	64.96	61.80	69.06	81.72	87.66	122.15	135.00
	17	46.00	61.72	58.23	66.05	78.61	83.33	116.51	128.75
	18	43.50	58.48	54.65	63.03	75.50	79.00	110.87	122.50
	19	41.50	55.24	51.07	60.02	72.39	75.50	105.24	116.25
E ₂	20	39.50	52.00	47.50	57.00	69.28	72.00	99.60	110.00
	21	37.50	49.27	44.93	53.99	66.17	68.50	93.96	104.58
	22	35.50	46.55	42.35	50.97	63.06	65.00	88.33	99.16
	23	33.75	43.83	39.78	47.96	59.94	62.11	82.69	95.73
	24	32.00	41.11	37.21	44.94	56.83	59.21	77.05	88.31
	25	30.50	38.38	34.64	41.93	53.72	56.32	71.42	82.89
	26	29.00	35.66	32.06	38.91	50.61	53.42	65.78	77.47
	27	27.50	32.94	29.49	35.90	47.50	50.53	60.14	72.05
	28	26.66	32.12	28.92	34.96	45.75	48.77	58.24	69.92
	29	25.83	31.32	28.35	34.03	44.00	47.02	56.34	67.81
	30	25.00	30.51	27.79	33.10	42.25	45.26	54.44	65.70
	31	24.30	29.71	27.22	32.17	40.50	43.51	52.54	63.58
	32	23.70	28.90	26.65	31.24	38.75	41.75	50.64	61.47
	33	23.25	28.09	26.08	30.31	37.19	40.00	48.74	59.35
	34	22.75	27.29	25.51	29.38	35.62	39.05	46.84	57.24
	35	22.25	26.48	24.95	28.45	34.06	38.10	44.94	55.12
E ₃	36	21.75	25.67	24.38	27.52	32.50	37.16	43.04	53.01
	37	21.25	24.87	23.81	26.59	31.25	36.21	41.15	50.89
	38	20.75	24.06	23.24	25.66	30.20	35.27	39.25	48.78
	39	20.30	23.25	22.67	24.73	29.05	34.32	37.35	46.66
	40	19.84	22.44	22.11	23.80	27.90	33.38	35.45	44.55
	41	19.43	21.64	21.54	22.87	26.75	32.44	33.55	42.43
	42	19.04	20.83	20.97	21.94	25.60	31.49	31.65	40.32
	43	18.77	20.42	20.73	21.70	25.30	30.94	31.22	39.60
	44	18.49	20.04	20.50	21.47	25.02	30.40	30.80	38.90
	45	18.22	19.66	20.26	21.24	24.73	29.85	30.37	38.19
	46	17.94	19.28	20.02	21.01	24.44	29.31	29.94	37.49
	47	17.66	18.90	19.78	20.78	24.15	28.76	29.51	36.78
	48	17.39	18.51	19.54	20.55	23.86	28.22	29.09	36.08
	49	17.12	18.12	19.31	20.32	23.57	27.68	28.66	35.37
	50	16.84	17.73	19.07	20.09	23.28	27.13	28.23	34.67
	51	16.57	17.35	18.83	19.85	22.99	26.59	27.80	33.96
	E ₄	52	16.29	16.96	18.59	19.62	22.70	26.04	27.38
53		16.02	16.57	18.35	19.39	22.41	25.50	26.95	32.55
54		15.75	16.19	18.11	19.16	22.13	24.96	26.52	31.85
55		15.47	15.80	17.87	18.93	21.84	24.41	26.09	31.15
56		15.20	15.41	17.64	18.69	21.55	23.87	25.67	30.44
57		14.92	15.03	17.40	18.46	21.26	23.32	25.24	29.74
58		14.65	14.64	17.16	18.23	20.97	22.78	24.81	29.03

NOT : MÇZ; motorlu testere, İÇZ; işçi çalışma zamanıdır.

YUKARIDAN AŞAĞI MÜTEAKİP SÜRÜTME MESAFLERİ VE MEYİL GRUPLARINA GÖRE 1 M3 İBRİLİ YAPILAK ODUNUN
SÜRÜTÜLMESİ İÇİN İŞÇİ ÇALIŞMA STANDART ZAMANLARI (İÇİ) FARK FORMÜLLER TABLOSU

Sürütme Mesafesi (M)	MEYİL GRUPLARI				(Dak/W3)
	% 0 - 30 Meyilde	% 31 - 60 Meyilde	% 61 - 100 Meyilde	+ % 100 Meyilde	
0 < L < 100	$L \times \frac{51}{100}$	$L \times \frac{66}{100}$	$L \times \frac{72}{100}$	$L \times \frac{108}{100}$	
100 < L ₁ < 200	$(L_1-100) \frac{51}{100} + 51$	$(L_1-100) \frac{66}{100} + 66$	$(L_1-100) \frac{72}{100} + 72$	$(L_1-100) \frac{108}{100} + 108$	
200 < L ₂ < 300	$(L_2-200) \frac{51}{100} + 132$	$(L_2-200) \frac{66}{100} + 134$	$(L_2-200) \frac{72}{100} + 150$	$(L_2-200) \frac{108}{100} + 216$	
300 < L ₃ < 400	$(L_3-300) \frac{51}{100} + 153$	$(L_3-300) \frac{66}{100} + 198$	$(L_3-300) \frac{72}{100} + 225$	$(L_3-300) \frac{108}{100} + 324$	
400 < L ₄ < 500	$(L_4-400) \frac{51}{100} + 204$	$(L_4-400) \frac{66}{100} + 264$	$(L_4-400) \frac{72}{100} + 300$	$(L_4-400) \frac{108}{100} + 432$	
500 < L ₅ < 600	$(L_5-500) \frac{51}{100} + 264$	$(L_5-500) \frac{66}{100} + 330$	$(L_5-500) \frac{72}{100} + 375$	$(L_5-500) \frac{108}{100} + 540$	
600 < L ₆ < 700	$(L_6-600) \frac{51}{100} + 306$	$(L_6-600) \frac{66}{100} + 396$	$(L_6-600) \frac{72}{100} + 450$	$(L_6-600) \frac{108}{100} + 648$	
700 < L ₇ < 800	$(L_7-700) \frac{51}{100} + 357$	$(L_7-700) \frac{66}{100} + 462$	$(L_7-700) \frac{72}{100} + 525$	$(L_7-700) \frac{108}{100} + 756$	
800 < L ₈ < 900	$(L_8-800) \frac{51}{100} + 408$	$(L_8-800) \frac{66}{100} + 528$	$(L_8-800) \frac{72}{100} + 600$	$(L_8-800) \frac{108}{100} + 864$	
900 < L ₉ < 1000	$(L_9-900) \frac{51}{100} + 459$	$(L_9-900) \frac{66}{100} + 594$	$(L_9-900) \frac{72}{100} + 675$	$(L_9-900) \frac{108}{100} + 972$	
1000 < L ₁₀ < 1100	$(L_{10}-1000) \frac{51}{100} + 510$	$(L_{10}-1000) \frac{66}{100} + 660$	$(L_{10}-1000) \frac{72}{100} + 750$	$(L_{10}-1000) \frac{108}{100} + 1080$	
1100 < L ₁₁ < 1200	$(L_{11}-1100) \frac{51}{100} + 561$	$(L_{11}-1100) \frac{66}{100} + 762$	$(L_{11}-1100) \frac{72}{100} + 825$	$(L_{11}-1100) \frac{108}{100} + 1188$	
1200 < L ₁₂ < 1300	$(L_{12}-1200) \frac{51}{100} + 612$	$(L_{12}-1200) \frac{66}{100} + 792$	$(L_{12}-1200) \frac{72}{100} + 900$	$(L_{12}-1200) \frac{108}{100} + 1296$	
1300 < L ₁₃ < 1400	$(L_{13}-1300) \frac{51}{100} + 663$	$(L_{13}-1300) \frac{66}{100} + 858$	$(L_{13}-1300) \frac{72}{100} + 975$	$(L_{13}-1300) \frac{108}{100} + 1404$	
1400 < L ₁₄ < 1500	$(L_{14}-1400) \frac{51}{100} + 714$	$(L_{14}-1400) \frac{66}{100} + 924$	$(L_{14}-1400) \frac{72}{100} + 1050$	$(L_{14}-1400) \frac{108}{100} + 1512$	

NOT: Gerek bu tabloda, gerekse bundan sonraki tablolarda sürütmeyle ilgili bütün formüller yukarıdan aşağıya sırtışmadaki standart zamanları vermektedir. Aşağıdan yukarı sırtışmada; bu formüllere göre bulunan standart zamanlar:

% 0-30 meyilde 1,45

% 31-60 meyilde 3,56 tabiriylem ile çarpılacaktır.

Daha yüksek meyillerde ise, kecholu hatlardan faydalanılacaktır.

TUKARIDAN AŞAĞIYA SÜRÜTMEDE MUHTELF SÜRÜTME MESAFELERİ VE MEYİL GRUPLARINA GÖRE
1 M³ YAPRAKLI YAPRAK ODUNUN SÜRÜTÜLMESİ İÇİN İŞÇİ ÇALIŞMA STANDART ZAMANLARINI
(1Q2) VEREN FORMÜLLER

Ek-43

(Dak/m³)

Sürütme Mesafesi Grubu (M)	MEYİL GRUPLARI			
	% 0-30 MEYİLDE	% 31-60 MEYİLDE	% 61-100 MEYİLDE	+ % 100 MEYİLDE
0 < L < 100	$L \times \frac{58}{100} =$	$L \times \frac{87}{100} =$	$L \times \frac{104}{100} =$	$L \times \frac{123}{100} =$
100 < L ₁ < 200	$(L_1-100) \frac{58}{100} + 58 =$	$(L_1-100) \frac{87}{100} + 87 =$	$(L_1-100) \frac{104}{100} + 104 =$	$(L_1-100) \frac{123}{100} + 123 =$
200 < L ₂ < 300	$(L_2-200) \frac{58}{100} + 116 =$	$(L_2-200) \frac{87}{100} + 174 =$	$(L_2-200) \frac{104}{100} + 208 =$	$(L_2-200) \frac{123}{100} + 246 =$
300 < L ₃ < 400	$(L_3-300) \frac{58}{100} + 174 =$	$(L_3-300) \frac{87}{100} + 261 =$	$(L_3-300) \frac{104}{100} + 312 =$	$(L_3-300) \frac{123}{100} + 369 =$
400 < L ₄ < 500	$(L_4-400) \frac{58}{100} + 232 =$	$(L_4-400) \frac{87}{100} + 348 =$	$(L_4-400) \frac{104}{100} + 416 =$	$(L_4-400) \frac{123}{100} + 492 =$
500 < L ₅ < 600	$(L_5-500) \frac{58}{100} + 290 =$	$(L_5-500) \frac{87}{100} + 435 =$	$(L_5-500) \frac{104}{100} + 520 =$	$(L_5-500) \frac{123}{100} + 615 =$
600 < L ₆ < 700	$(L_6-600) \frac{87}{100} + 348 =$	$(L_6-600) \frac{87}{100} + 522 =$	$(L_6-600) \frac{104}{100} + 624 =$	$(L_6-600) \frac{123}{100} + 738 =$
700 < L ₇ < 800	$(L_7-700) \frac{87}{100} + 406 =$	$(L_7-700) \frac{87}{100} + 609 =$	$(L_7-700) \frac{104}{100} + 728 =$	$(L_7-700) \frac{123}{100} + 861 =$
800 < L ₈ < 900	$(L_8-800) \frac{87}{100} + 464 =$	$(L_8-800) \frac{87}{100} + 696 =$	$(L_8-800) \frac{104}{100} + 832 =$	$(L_8-800) \frac{123}{100} + 984 =$
900 < L ₉ < 1000	$(L_9-900) \frac{87}{100} + 522 =$	$(L_9-900) \frac{87}{100} + 783 =$	$(L_9-900) \frac{104}{100} + 936 =$	$(L_9-900) \frac{123}{100} + 1107 =$
1000 < L ₁₀ < 1100	$(L_{10}-1000) \frac{87}{100} + 580 =$	$(L_{10}-1000) \frac{87}{100} + 870 =$	$(L_{10}-1000) \frac{104}{100} + 1040 =$	$(L_{10}-1000) \frac{123}{100} + 1230 =$
1100 < L ₁₁ < 1200	$(L_{11}-1100) \frac{87}{100} + 638 =$	$(L_{11}-1100) \frac{87}{100} + 957 =$	$(L_{11}-1100) \frac{104}{100} + 1144 =$	$(L_{11}-1100) \frac{123}{100} + 1353 =$
1200 < L ₁₂ < 1300	$(L_{12}-1200) \frac{87}{100} + 692 =$	$(L_{12}-1200) \frac{87}{100} + 1044 =$	$(L_{12}-1200) \frac{104}{100} + 1248 =$	$(L_{12}-1200) \frac{123}{100} + 1476 =$
1300 < L ₁₃ < 1400	$(L_{13}-1300) \frac{87}{100} + 754 =$	$(L_{13}-1300) \frac{87}{100} + 1131 =$	$(L_{13}-1300) \frac{104}{100} + 1352 =$	$(L_{13}-1300) \frac{123}{100} + 1599 =$
1400 < L ₁₄ < 1500	$(L_{14}-1400) \frac{87}{100} + 812 =$	$(L_{14}-1400) \frac{87}{100} + 1218 =$	$(L_{14}-1400) \frac{104}{100} + 1456 =$	$(L_{14}-1400) \frac{123}{100} + 1722 =$

YUKARIDAN AŞAĞIYA SÜRÜTMEDE MUHTELİP MESAFELERE VE MEYİL GRUPLARINA GÖRE 1 M3, İREMLİ YAPACAK ODUNUN SÜRÜTÜLMESİ İÇİN HAYVAN ÇALIŞMA STANDART ZAMANLARINI (Dsk/M3) VEREN FORMÜLLER.

Ek-44

SÜRÜTME MESAFESİ GRUBU (M)	MEYİL GRUPLARI			
	% 30 MEYİLDE	% 31-60 MEYİLDE	% 61-100 MEYİLDE	- % 100 MEYİLDE
0/L < 100	$Lx \frac{42}{100} = -$	$Lx \frac{56}{100} = -$	$Lx \frac{70}{100} = -$	$Lx \frac{90}{100} = -$
100/L ₁ < 200	$(L_1-100) \frac{38}{100} + 42 =$	$(L_1-100) \frac{56}{100} + 56 =$	$(L_1-100) \frac{68}{100} + 70 =$	$(L_1-100) \frac{90}{100} + 90 =$
200/L ₂ < 300	$(L_2-200) \frac{44}{100} + 80 =$	$(L_2-200) \frac{62}{100} + 112 =$	$(L_2-200) \frac{72}{100} + 138 =$	$(L_2-200) \frac{90}{100} + 180 =$
300/L ₃ < 400	$(L_3-300) \frac{44}{100} + 124 =$	$(L_3-300) \frac{62}{100} + 174 =$	$(L_3-300) \frac{72}{100} + 210 =$	$(L_3-300) \frac{90}{100} + 270 =$
400/L ₄ < 500	$(L_4-400) \frac{44}{100} + 168 =$	$(L_4-400) \frac{62}{100} + 236 =$	$(L_4-400) \frac{72}{100} + 282 =$	$(L_4-400) \frac{90}{100} + 360 =$
500/L ₅ < 600	$(L_5-500) \frac{44}{100} + 212 =$	$(L_5-500) \frac{62}{100} + 298 =$	$(L_5-500) \frac{72}{100} + 354 =$	$(L_5-500) \frac{90}{100} + 450 =$
600/L ₆ < 700	$(L_6-600) \frac{44}{100} + 256 =$	$(L_6-600) \frac{62}{100} + 360 =$	$(L_6-600) \frac{72}{100} + 426 =$	$(L_6-600) \frac{90}{100} + 540 =$
700/L ₇ < 800	$(L_7-700) \frac{44}{100} + 300 =$	$(L_7-700) \frac{62}{100} + 422 =$	$(L_7-700) \frac{72}{100} + 498 =$	$(L_7-700) \frac{90}{100} + 630 =$
800/L ₈ < 900	$(L_8-800) \frac{44}{100} + 344 =$	$(L_8-800) \frac{62}{100} + 484 =$	$(L_8-800) \frac{72}{100} + 570 =$	$(L_8-800) \frac{90}{100} + 720 =$
900/L ₉ < 1000	$(L_9-900) \frac{44}{100} + 388 =$	$(L_9-900) \frac{62}{100} + 546 =$	$(L_9-900) \frac{72}{100} + 642 =$	$(L_9-900) \frac{90}{100} + 810 =$
1000/L ₁₀ < 1100	$(L_{10}-1000) \frac{44}{100} + 432 =$	$(L_{10}-1000) \frac{62}{100} + 608 =$	$(L_{10}-1000) \frac{72}{100} + 714 =$	$(L_{10}-1000) \frac{90}{100} + 900 =$
1100/L ₁₁ < 1200	$(L_{11}-1100) \frac{44}{100} + 476 =$	$(L_{11}-1100) \frac{62}{100} + 670 =$	$(L_{11}-1100) \frac{72}{100} + 786 =$	$(L_{11}-1100) \frac{90}{100} + 990 =$
1200/L ₁₂ < 1300	$(L_{12}-1200) \frac{44}{100} + 520 =$	$(L_{12}-1200) \frac{62}{100} + 732 =$	$(L_{12}-1200) \frac{72}{100} + 858 =$	$(L_{12}-1200) \frac{90}{100} + 1080 =$
1300/L ₁₃ < 1400	$(L_{13}-1300) \frac{44}{100} + 564 =$	$(L_{13}-1300) \frac{62}{100} + 794 =$	$(L_{13}-1300) \frac{72}{100} + 930 =$	$(L_{13}-1300) \frac{90}{100} + 1170 =$
1400/L ₁₄ < 1500	$(L_{14}-1400) \frac{44}{100} + 608 =$	$(L_{14}-1400) \frac{62}{100} + 856 =$	$(L_{14}-1400) \frac{72}{100} + 1002 =$	$(L_{14}-1400) \frac{90}{100} + 1260 =$

NOT: Gerçek sürütme süresine (GSS) toplam paylar olarak:

a= 1.6 Dak.
b=GSSx0.2 Dak.
ilave edilmiştir.

a= 3 Dak.
b= GSSx0.2 Dak.
ilave edildi.

a= 6 Dak.
b= GSSx0.2 Dak.
ilave edildi.

a= 6 Dak.
b= GSSx0.2 dak.
ilave edildi.

SÜRÜTME MESAFESİ GRUBU (M)	MEYİL GRUPLARI			
	% 0-30 MEYİLDE	% 31-60 MEYİLDE	% 61-100 MEYİLDE	+ % 100 MEYİLDE
0 < L < 100	$L \times \frac{50}{100} =$	$L \times \frac{75}{100} =$	$L \times \frac{90}{100} =$	$L \times \frac{106}{100} =$
100 < L ₁ < 200	$(L_1-100) \frac{50}{100} + 50 =$	$(L_1-100) \frac{75}{100} + 75 =$	$(L_1-100) \frac{90}{100} + 90 =$	$(L_1-100) \frac{102}{100} + 106 =$
200 < L ₂ < 300	$(L_2-200) \frac{50}{100} + 100 =$	$(L_2-200) \frac{77}{100} + 154 =$	$(L_2-200) \frac{90}{100} + 180 =$	$(L_2-200) \frac{102}{100} + 208 =$
300 < L ₃ < 400	$(L_3-300) \frac{50}{100} + 150 =$	$(L_3-300) \frac{77}{100} + 231 =$	$(L_3-300) \frac{90}{100} + 270 =$	$(L_3-300) \frac{102}{100} + 310 =$
400 < L ₄ < 500	$(L_4-400) \frac{50}{100} + 200 =$	$(L_4-400) \frac{77}{100} + 308 =$	$(L_4-400) \frac{90}{100} + 360 =$	$(L_4-400) \frac{102}{100} + 412 =$
500 < L ₅ < 600	$(L_5-500) \frac{50}{100} + 250 =$	$(L_5-500) \frac{77}{100} + 385 =$	$(L_5-500) \frac{90}{100} + 450 =$	$(L_5-500) \frac{102}{100} + 514 =$
600 < L ₆ < 700	$(L_6-600) \frac{50}{100} + 300 =$	$(L_6-600) \frac{77}{100} + 462 =$	$(L_6-600) \frac{90}{100} + 540 =$	$(L_6-600) \frac{102}{100} + 616 =$
700 < L ₇ < 800	$(L_7-700) \frac{50}{100} + 350 =$	$(L_7-700) \frac{77}{100} + 539 =$	$(L_7-700) \frac{90}{100} + 630 =$	$(L_7-700) \frac{102}{100} + 718 =$
800 < L ₈ < 900	$(L_8-800) \frac{50}{100} + 400 =$	$(L_8-800) \frac{77}{100} + 616 =$	$(L_8-800) \frac{90}{100} + 720 =$	$(L_8-800) \frac{102}{100} + 820 =$
900 < L ₉ < 1000	$(L_9-900) \frac{50}{100} + 450 =$	$(L_9-900) \frac{77}{100} + 639 =$	$(L_9-900) \frac{90}{100} + 810 =$	$(L_9-900) \frac{102}{100} + 922 =$
1000 < L ₁₀ < 1100	$(L_{10}-1000) \frac{50}{100} + 500 =$	$(L_{10}-1000) \frac{77}{100} + 770 =$	$(L_{10}-1000) \frac{90}{100} + 900 =$	$(L_{10}-1000) \frac{102}{100} + 1024 =$
1100 < L ₁₁ < 1200	$(L_{11}-1100) \frac{50}{100} + 550 =$	$(L_{11}-1100) \frac{77}{100} + 847 =$	$(L_{11}-1100) \frac{90}{100} + 990 =$	$(L_{11}-1100) \frac{102}{100} + 1126 =$
1200 < L ₁₂ < 1300	$(L_{12}-1200) \frac{50}{100} + 600 =$	$(L_{12}-1200) \frac{77}{100} + 924 =$	$(L_{12}-1200) \frac{90}{100} + 1080 =$	$(L_{12}-1200) \frac{102}{100} + 1228 =$
1300 < L ₁₃ < 1400	$(L_{13}-1300) \frac{50}{100} + 650 =$	$(L_{13}-1300) \frac{77}{100} + 1001 =$	$(L_{13}-1300) \frac{90}{100} + 1170 =$	$(L_{13}-1300) \frac{102}{100} + 1330 =$
1400 < L ₁₄ < 1500	$(L_{14}-1400) \frac{50}{100} + 700 =$	$(L_{14}-1400) \frac{77}{100} + 1078 =$	$(L_{14}-1400) \frac{90}{100} + 1260 =$	$(L_{14}-1400) \frac{102}{100} + 1432 =$

NOT: Gerçek sürütme Süresine (GSS) toplam paylar olarak;

a= 1.6 Dak
b= GSSx0.2 Dak.
ilave edilmiştir.

a= 3 Dak
b= GSSx0.2 Dak.

a= 6 Dak.
b= GSSx0.2 Dak.

a= 6 Dak.
b= GSSx0.2 Dak.

YUKA YILDIZ ABAÇI'NA SÜRTÜMEZ KÖP BAĞIYI VE SÜRTÜMEZ MEŞA FRESİNE GÖRE 1 M3 İHVELİ YAPILAK ODUNUN
SÜRTÜMÜNE İÇİN ÇALIŞMA STANDARTLARI (102) VEREN FORMÜLLERİN TABLOSU

E k - 46

(Doküman)

Sürtüm Mesafesi (M)	§ 0 - 30 Meyilde (Ortalama § 15)		§ 31 - 60 Meyilde (Ortalama § 45)		§ 61 - 100 Meyilde (Ortalama § 80)		§ 101 - 150 Meyilde (Ortalama § 142)	
	Kot Parça (M)	Formülü	Kot Parça (M)	Formülü	Kot Parça (M)	Formülü	Kot Parça (M)	Formülü
100	0 < h < 16	$h \times \frac{51}{16}$	0 < h < 36	$h \times \frac{66}{36}$	0 < h < 51	$h \times \frac{75}{51}$	0 < h < 61	$h \times \frac{108}{61}$
200	16 < h < 32	$(h_1 - 16) \frac{51}{16} + 51$	36 < h < 72	$(h_1 - 36) \frac{66}{36} + 66$	51 < h < 102	$(h_1 - 51) \frac{75}{51} + 75$	61 < h < 122	$(h_1 - 61) \frac{108}{61} + 108$
300	32 < h < 48	$(h_2 - 32) \frac{51}{16} + 102$	72 < h < 108	$(h_2 - 72) \frac{66}{36} + 132$	102 < h < 153	$(h_2 - 102) \frac{75}{51} + 150$	122 < h < 183	$(h_2 - 122) \frac{108}{61} + 216$
400	48 < h < 64	$(h_3 - 48) \frac{51}{16} + 153$	108 < h < 144	$(h_3 - 108) \frac{66}{36} + 198$	153 < h < 204	$(h_3 - 153) \frac{75}{51} + 225$	183 < h < 244	$(h_3 - 183) \frac{108}{61} + 324$
500	64 < h < 80	$(h_4 - 64) \frac{51}{16} + 204$	144 < h < 180	$(h_4 - 144) \frac{66}{36} + 264$	204 < h < 255	$(h_4 - 204) \frac{75}{51} + 300$	244 < h < 305	$(h_4 - 244) \frac{108}{61} + 432$
600	80 < h < 96	$(h_5 - 80) \frac{51}{16} + 255$	180 < h < 216	$(h_5 - 180) \frac{66}{36} + 330$	255 < h < 306	$(h_5 - 255) \frac{75}{51} + 375$	305 < h < 366	$(h_5 - 305) \frac{108}{61} + 540$
700	96 < h < 112	$(h_6 - 96) \frac{51}{16} + 306$	216 < h < 252	$(h_6 - 216) \frac{66}{36} + 396$	306 < h < 357	$(h_6 - 306) \frac{75}{51} + 450$	366 < h < 427	$(h_6 - 366) \frac{108}{61} + 648$
800	112 < h < 128	$(h_7 - 112) \frac{51}{16} + 357$	252 < h < 288	$(h_7 - 252) \frac{66}{36} + 462$	357 < h < 408	$(h_7 - 357) \frac{75}{51} + 525$	427 < h < 488	$(h_7 - 427) \frac{108}{61} + 756$
900	128 < h < 144	$(h_8 - 128) \frac{51}{16} + 408$	288 < h < 324	$(h_8 - 288) \frac{66}{36} + 528$	408 < h < 459	$(h_8 - 408) \frac{75}{51} + 600$	488 < h < 549	$(h_8 - 488) \frac{108}{61} + 864$
1000	144 < h < 160	$(h_9 - 144) \frac{51}{16} + 459$	324 < h < 360	$(h_9 - 324) \frac{66}{36} + 594$	459 < h < 510	$(h_9 - 459) \frac{75}{51} + 675$	549 < h < 610	$(h_9 - 549) \frac{108}{61} + 972$
1100	160 < h < 176	$(h_{10} - 160) \frac{51}{16} + 510$	360 < h < 396	$(h_{10} - 360) \frac{66}{36} + 660$	510 < h < 561	$(h_{10} - 510) \frac{75}{51} + 750$	610 < h < 671	$(h_{10} - 610) \frac{108}{61} + 1080$
1200	176 < h < 192	$(h_{11} - 176) \frac{51}{16} + 561$	396 < h < 432	$(h_{11} - 396) \frac{66}{36} + 726$	561 < h < 612	$(h_{11} - 561) \frac{75}{51} + 825$	671 < h < 732	$(h_{11} - 671) \frac{108}{61} + 1188$
1300	192 < h < 208	$(h_{12} - 192) \frac{51}{16} + 612$	432 < h < 468	$(h_{12} - 432) \frac{66}{36} + 792$	612 < h < 663	$(h_{12} - 612) \frac{75}{51} + 900$	732 < h < 793	$(h_{12} - 732) \frac{108}{61} + 1296$
1400	208 < h < 224	$(h_{13} - 208) \frac{51}{16} + 663$	468 < h < 504	$(h_{13} - 468) \frac{66}{36} + 858$	663 < h < 714	$(h_{13} - 663) \frac{75}{51} + 975$	793 < h < 854	$(h_{13} - 793) \frac{108}{61} + 1404$
1500	224 < h < 240	$(h_{14} - 224) \frac{51}{16} + 714$	504 < h < 540	$(h_{14} - 504) \frac{66}{36} + 924$	714 < h < 765	$(h_{14} - 714) \frac{75}{51} + 1090$	854 < h < 915	$(h_{14} - 854) \frac{108}{61} + 1512$

YUKARIDAN AŞAĞIYA SÜRÜTMEDE KOD FARKINA VE SÜRÜTME MESAFESİNE GÖRE 1 M3 YAPRAKLI YAPILAK SÜRÜTÜLMESİ
İÇİN İŞÇİ ÇALIŞMA STANDART ZAMANI (İÇZ) VEREN FORMÜLLER TABLOSU

Ek-41

Sürütme Mesafesi (m)	% 0-30 MEYİLDE		% 31- 60 MEYİLDE		% 61-100 MEYİLDE		% 100 MEYİLDE	
	Kod Farkı (m)	Formülü	Kod Farkı (m)	Formülü	Kod Farkı (m)	Formülü	Kod Farkı (m)	Formülü
100	$0 < h_1 < 16$	$\frac{58}{16} =$	$0 < h_1 < 36$	$\frac{87}{36} =$	$0 < h_1 < 51$	$\frac{104}{51} =$	$0 < h_1 < 61$	$\frac{123}{61} =$
200	$16 < h_1 < 32$	$(h_1-16) \frac{58}{16} + 58 =$	$36 < h_1 < 72$	$(h_1-36) \frac{87}{36} + 87 =$	$51 < h_1 < 102$	$(h_1-51) \frac{104}{51} + 104 =$	$61 < h_1 < 122$	$(h_1-61) \frac{123}{61} + 123 =$
300	$32 < h_2 < 48$	$(h_2-32) \frac{58}{16} + 116 =$	$72 < h_2 < 108$	$(h_2-72) \frac{87}{36} + 174 =$	$102 < h_2 < 153$	$(h_2-102) \frac{104}{51} + 208 =$	$122 < h_2 < 183$	$(h_2-122) \frac{123}{61} + 246 =$
400	$48 < h_3 < 64$	$(h_3-48) \frac{58}{16} + 174 =$	$108 < h_3 < 144$	$(h_3-108) \frac{87}{36} + 261 =$	$153 < h_3 < 204$	$(h_3-153) \frac{104}{51} + 312 =$	$183 < h_3 < 244$	$(h_3-183) \frac{123}{61} + 369 =$
500	$64 < h_4 < 80$	$(h_4-64) \frac{58}{16} + 232 =$	$144 < h_4 < 180$	$(h_4-144) \frac{87}{36} + 348 =$	$204 < h_4 < 255$	$(h_4-204) \frac{104}{51} + 436 =$	$244 < h_4 < 305$	$(h_4-244) \frac{123}{61} + 492 =$
600	$80 < h_5 < 96$	$(h_5-80) \frac{58}{16} + 290 =$	$180 < h_5 < 216$	$(h_5-180) \frac{87}{36} + 435 =$	$255 < h_5 < 306$	$(h_5-255) \frac{104}{51} + 520 =$	$305 < h_5 < 366$	$(h_5-305) \frac{123}{61} + 615 =$
700	$96 < h_6 < 112$	$(h_6-96) \frac{58}{16} + 348 =$	$216 < h_6 < 252$	$(h_6-216) \frac{87}{36} + 522 =$	$306 < h_6 < 357$	$(h_6-306) \frac{104}{51} + 624 =$	$366 < h_6 < 427$	$(h_6-366) \frac{123}{61} + 738 =$
800	$122 < h_7 < 128$	$(h_7-112) \frac{58}{16} + 406 =$	$252 < h_7 < 288$	$(h_7-252) \frac{87}{36} + 609 =$	$357 < h_7 < 408$	$(h_7-357) \frac{104}{51} + 728 =$	$427 < h_7 < 488$	$(h_7-427) \frac{123}{61} + 861 =$
900	$128 < h_8 < 144$	$(h_8-128) \frac{58}{16} + 464 =$	$288 < h_8 < 324$	$(h_8-288) \frac{87}{36} + 696 =$	$408 < h_8 < 459$	$(h_8-408) \frac{104}{51} + 832 =$	$488 < h_8 < 549$	$(h_8-488) \frac{123}{61} + 984 =$
1000	$144 < h_9 < 160$	$(h_9-144) \frac{58}{16} + 522 =$	$324 < h_9 < 360$	$(h_9-324) \frac{87}{36} + 783 =$	$459 < h_9 < 510$	$(h_9-459) \frac{104}{51} + 936 =$	$549 < h_9 < 610$	$(h_9-549) \frac{123}{61} + 1107 =$
1100	$160 < h_{10} < 176$	$(h_{10}-160) \frac{58}{16} + 580 =$	$360 < h_{10} < 396$	$(h_{10}-360) \frac{87}{36} + 870 =$	$510 < h_{10} < 561$	$(h_{10}-510) \frac{104}{51} + 1040 =$	$610 < h_{10} < 671$	$(h_{10}-610) \frac{123}{61} + 1230 =$
1200	$176 < h_{11} < 192$	$(h_{11}-176) \frac{58}{16} + 638 =$	$396 < h_{11} < 432$	$(h_{11}-396) \frac{87}{36} + 957 =$	$561 < h_{11} < 612$	$(h_{11}-561) \frac{104}{51} + 1144 =$	$671 < h_{11} < 732$	$(h_{11}-671) \frac{123}{61} + 1353 =$
1300	$192 < h_{12} < 208$	$(h_{12}-192) \frac{58}{16} + 696 =$	$432 < h_{12} < 468$	$(h_{12}-432) \frac{87}{36} + 1044 =$	$612 < h_{12} < 663$	$(h_{12}-612) \frac{104}{51} + 1248 =$	$732 < h_{12} < 793$	$(h_{12}-732) \frac{123}{61} + 1476 =$
1400	$208 < h_{13} < 224$	$(h_{13}-208) \frac{58}{16} + 754 =$	$468 < h_{13} < 504$	$(h_{13}-468) \frac{87}{36} + 1131 =$	$663 < h_{13} < 714$	$(h_{13}-663) \frac{104}{51} + 1352 =$	$793 < h_{13} < 854$	$(h_{13}-793) \frac{123}{61} + 1599 =$
1500	$224 < h_{14} < 240$	$(h_{14}-224) \frac{58}{16} + 812 =$	$504 < h_{14} < 540$	$(h_{14}-504) \frac{87}{36} + 1218 =$	$714 < h_{14} < 765$	$(h_{14}-714) \frac{104}{51} + 1456 =$	$854 < h_{14} < 915$	$(h_{14}-854) \frac{123}{61} + 1722 =$

YOLAFILAN ASMAI STRUKTURIDE IOD PAHILIA TE SHIRITHE MESA PRISINE GORE 1 M) ISHAGI LAPAKAK ODUVON SHIRITOLIMISI ICIN
 MAYTAF CALLIŞMA SPANINDI ZAMANIHI (M2) TERREB FORMÜLLER TAHLISIO

Ek-48

(Dok/N3)

SHIRITHE MESA PRISI (M)	§ 0 - 30 MEYTLIDE (Ortalama § 15)		§ 31 - 60 MEYTLIDE (Ortalama § 45)		§ 61 - 100 MEYTLIDE (Ortalama § 60)		§ 100 MEYTLIDE (Ortalama § 142)	
	KOD PAHISI (M)	FORMÜLÜ	KOD PAHISI (M)	FORMÜLÜ	KOD PAHISI (M)	FORMÜLÜ	KOD PAHISI (M)	FORMÜLÜ
100	0 < h < 16	$h \times \frac{42}{16}$	0 < h < 36	$h \times \frac{56}{36}$	0 < h < 51	$h \times \frac{70}{51}$	0 < h < 61	$h \times \frac{90}{61}$
200	16 < h < 32	$(h_2 - 16) \frac{38}{16} + 42$	36 < h < 72	$(h_2 - 36) \frac{56}{36} + 56$	51 < h < 102	$(h_2 - 51) \frac{68}{51} + 70$	61 < h < 122	$(h_2 - 61) \frac{90}{61} + 90$
300	32 < h < 48	$(h_2 - 32) \frac{44}{16} + 80$	72 < h < 108	$(h_2 - 72) \frac{62}{36} + 112$	102 < h < 153	$(h_2 - 102) \frac{72}{51} + 138$	122 < h < 183	$(h_2 - 122) \frac{90}{61} + 180$
400	48 < h < 64	$(h_3 - 48) \frac{44}{16} + 124$	108 < h < 144	$(h_3 - 108) \frac{62}{36} + 174$	153 < h < 204	$(h_3 - 153) \frac{72}{51} + 210$	183 < h < 244	$(h_3 - 183) \frac{90}{61} + 270$
500	64 < h < 80	$(h_4 - 64) \frac{44}{16} + 168$	144 < h < 180	$(h_4 - 144) \frac{62}{36} + 236$	204 < h < 255	$(h_4 - 204) \frac{72}{51} + 282$	244 < h < 305	$(h_4 - 244) \frac{90}{61} + 360$
600	80 < h < 96	$(h_5 - 80) \frac{44}{16} + 212$	180 < h < 216	$(h_5 - 180) \frac{62}{36} + 298$	255 < h < 306	$(h_5 - 255) \frac{72}{51} + 354$	305 < h < 366	$(h_5 - 305) \frac{90}{61} + 450$
700	96 < h < 112	$(h_6 - 96) \frac{44}{16} + 256$	216 < h < 252	$(h_6 - 216) \frac{62}{36} + 360$	306 < h < 357	$(h_6 - 306) \frac{72}{51} + 426$	366 < h < 427	$(h_6 - 366) \frac{90}{61} + 540$
800	112 < h < 128	$(h_7 - 112) \frac{44}{16} + 300$	252 < h < 288	$(h_7 - 252) \frac{62}{36} + 422$	357 < h < 408	$(h_7 - 357) \frac{72}{51} + 498$	427 < h < 488	$(h_7 - 427) \frac{90}{61} + 630$
900	128 < h < 144	$(h_8 - 128) \frac{44}{16} + 344$	288 < h < 324	$(h_8 - 288) \frac{62}{36} + 484$	408 < h < 459	$(h_8 - 408) \frac{72}{51} + 570$	488 < h < 549	$(h_8 - 488) \frac{90}{61} + 720$
1000	144 < h < 160	$(h_9 - 144) \frac{44}{16} + 388$	324 < h < 360	$(h_9 - 324) \frac{62}{36} + 546$	459 < h < 510	$(h_9 - 459) \frac{72}{51} + 642$	549 < h < 610	$(h_9 - 549) \frac{90}{61} + 810$
1100	160 < h < 176	$(h_{10} - 160) \frac{44}{16} + 432$	360 < h < 396	$(h_{10} - 360) \frac{62}{36} + 608$	510 < h < 561	$(h_{10} - 510) \frac{72}{51} + 714$	610 < h < 671	$(h_{10} - 610) \frac{90}{61} + 900$
1200	176 < h < 192	$(h_{11} - 176) \frac{44}{16} + 476$	396 < h < 432	$(h_{11} - 396) \frac{62}{36} + 670$	561 < h < 612	$(h_{11} - 561) \frac{72}{51} + 786$	671 < h < 732	$(h_{11} - 671) \frac{90}{61} + 990$
1300	192 < h < 208	$(h_{12} - 192) \frac{44}{16} + 520$	432 < h < 468	$(h_{12} - 432) \frac{62}{36} + 732$	612 < h < 663	$(h_{12} - 612) \frac{72}{51} + 858$	732 < h < 793	$(h_{12} - 732) \frac{90}{61} + 1080$
1400	208 < h < 224	$(h_{13} - 208) \frac{44}{16} + 564$	468 < h < 504	$(h_{13} - 468) \frac{62}{36} + 794$	663 < h < 714	$(h_{13} - 663) \frac{72}{51} + 930$	793 < h < 854	$(h_{13} - 793) \frac{90}{61} + 1170$
1500	224 < h < 240	$(h_{14} - 224) \frac{44}{16} + 608$	504 < h < 540	$(h_{14} - 504) \frac{62}{36} + 856$	714 < h < 765	$(h_{14} - 714) \frac{72}{51} + 1002$	854 < h < 915	$(h_{14} - 854) \frac{90}{61} + 1260$

YUKARIDAN AŞAĞIYA SÜRÜŞMEDE KOD PARKI VE SÜRÜŞME MESAFESİNE GÖRE 1 M3 YAPRAKLI YAPRAKLI ODUNUN SÜRÜŞMESİ İÇİN KAYNAK ÇALIŞMA STANDART ZAMANI (M2) FARKLI FORMÜLLER TABLOSU

(Dak/m³)

SÜRÜŞME MESAFESİ (m)	50 - 30 MEYİLE			51 - 60 MEYİLE			51 - 100 MEYİLE			51 - 100 MEYİLE		
	KOD PARKI (M)	FORMÜLÜ	KOD PARKI (M)	FORMÜLÜ	KOD PARKI (M)	FORMÜLÜ	KOD PARKI (M)	FORMÜLÜ	KOD PARKI (M)	FORMÜLÜ	KOD PARKI (M)	FORMÜLÜ
100	0 < h < 16	$h \times \frac{50}{16} =$	0 < h < 36	$h \times \frac{75}{36} =$	0 < h < 51	$h \times \frac{90}{51} =$	0 < h < 61	$h \times \frac{106}{61} =$				
200	16 < h ₁ < 32	$(h_1-16) \frac{50}{16} + 50 =$	36 < h ₁ < 72	$(h_1-36) \frac{75}{36} + 75 =$	51 < h ₁ < 102	$(h_1-51) \frac{90}{51} + 90 =$	61 < h ₁ < 122	$(h_1-61) \frac{102}{61} + 106 =$				
300	32 < h ₂ < 48	$(h_2-32) \frac{50}{16} + 100 =$	72 < h ₂ < 108	$(h_2-72) \frac{75}{36} + 154 =$	102 < h ₂ < 153	$(h_2-102) \frac{90}{51} + 180 =$	122 < h ₂ < 183	$(h_2-122) \frac{102}{61} + 208 =$				
400	48 < h ₃ < 64	$(h_3-48) \frac{50}{16} + 150 =$	108 < h ₃ < 144	$(h_3-108) \frac{75}{36} + 231 =$	153 < h ₃ < 204	$(h_3-153) \frac{90}{51} + 270 =$	183 < h ₃ < 244	$(h_3-183) \frac{102}{61} + 310 =$				
500	64 < h ₄ < 80	$(h_4-64) \frac{50}{16} + 200 =$	144 < h ₄ < 180	$(h_4-144) \frac{75}{36} + 308 =$	204 < h ₄ < 255	$(h_4-204) \frac{90}{51} + 360 =$	244 < h ₄ < 360	$(h_4-244) \frac{102}{61} + 412 =$				
600	80 < h ₅ < 96	$(h_5-80) \frac{50}{16} + 250 =$	180 < h ₅ < 216	$(h_5-180) \frac{75}{36} + 385 =$	255 < h ₅ < 306	$(h_5-255) \frac{90}{51} + 450 =$	305 < h ₅ < 366	$(h_5-305) \frac{102}{61} + 514 =$				
700	96 < h ₆ < 112	$(h_6-96) \frac{50}{16} + 300 =$	216 < h ₆ < 252	$(h_6-216) \frac{75}{36} + 462 =$	306 < h ₆ < 357	$(h_6-306) \frac{90}{51} + 540 =$	366 < h ₆ < 427	$(h_6-366) \frac{102}{61} + 616 =$				
800	112 < h ₇ < 128	$(h_7-112) \frac{50}{16} + 350 =$	252 < h ₇ < 288	$(h_7-252) \frac{75}{36} + 539 =$	357 < h ₇ < 408	$(h_7-357) \frac{90}{51} + 630 =$	427 < h ₇ < 488	$(h_7-427) \frac{102}{61} + 718 =$				
900	128 < h ₈ < 144	$(h_8-128) \frac{50}{16} + 400 =$	288 < h ₈ < 324	$(h_8-288) \frac{75}{36} + 616 =$	408 < h ₈ < 459	$(h_8-408) \frac{90}{51} + 720 =$	488 < h ₈ < 549	$(h_8-488) \frac{102}{61} + 820 =$				
1000	144 < h ₉ < 160	$(h_9-144) \frac{50}{16} + 450 =$	324 < h ₉ < 360	$(h_9-324) \frac{75}{36} + 693 =$	459 < h ₉ < 510	$(h_9-459) \frac{90}{51} + 810 =$	549 < h ₉ < 610	$(h_9-549) \frac{102}{61} + 922 =$				
1100	160 < h ₁₀ < 176	$(h_{10}-160) \frac{50}{16} + 500 =$	360 < h ₁₀ < 396	$(h_{10}-360) \frac{75}{36} + 770 =$	510 < h ₁₀ < 561	$(h_{10}-510) \frac{90}{51} + 900 =$	610 < h ₁₀ < 671	$(h_{10}-610) \frac{102}{61} + 1024 =$				
1200	176 < h ₁₁ < 192	$(h_{11}-176) \frac{50}{16} + 550 =$	396 < h ₁₁ < 432	$(h_{11}-396) \frac{75}{36} + 847 =$	561 < h ₁₁ < 612	$(h_{11}-561) \frac{90}{51} + 990 =$	671 < h ₁₁ < 732	$(h_{11}-671) \frac{102}{61} + 1126 =$				
1300	192 < h ₁₂ < 208	$(h_{12}-192) \frac{50}{16} + 600 =$	432 < h ₁₂ < 468	$(h_{12}-432) \frac{75}{36} + 924 =$	612 < h ₁₂ < 663	$(h_{12}-612) \frac{90}{51} + 1080 =$	732 < h ₁₂ < 793	$(h_{12}-732) \frac{102}{61} + 1228 =$				
1400	208 < h ₁₃ < 224	$(h_{13}-208) \frac{50}{16} + 650 =$	468 < h ₁₃ < 504	$(h_{13}-468) \frac{75}{36} + 1001 =$	663 < h ₁₃ < 714	$(h_{13}-663) \frac{90}{51} + 1170 =$	793 < h ₁₃ < 854	$(h_{13}-793) \frac{102}{61} + 1330 =$				
1500	224 < h ₁₄ < 240	$(h_{14}-224) \frac{50}{16} + 700 =$	504 < h ₁₄ < 540	$(h_{14}-504) \frac{75}{36} + 1078 =$	714 < h ₁₄ < 765	$(h_{14}-714) \frac{90}{51} + 1260 =$	854 < h ₁₄ < 915	$(h_{14}-854) \frac{102}{61} + 1432 =$				

100 METRE SÜRÜTME MESAFESİ İÇİN KOD PARKI VE AÇI DEĞERLERİNE
GÖRE YAMAÇ EĞİMİNİ VEREN TABLO

Ek-50

Açılar	Sinüsü	Kosinüsü	Ölçülen Kod Parkı (m)	Hesapla Bulunan Yatay Mesafe (m)	Hesapla Bulunan Yamaç Eğimi (%)	Yamaç Meyli Gözu (%)
1	0.0175	0.9998	1.58	89.98	1.8	0 - 30
2	0.0349	0.9994	3.14	89.95	3.5	"
3	0.0523	0.9986	4.71	89.87	5.2	"
4	0.0698	0.9976	6.28	89.78	7.0	"
5	0.0872	0.9962	8.68	89.66	9.7	"
6	0.1045	0.9945	9.41	89.51	10.5	"
7	0.1219	0.9925	10.97	89.33	12.3	"
8	0.1392	0.9903	12.53	89.13	14.1	"
9	0.1564	0.9877	14.10	88.89	15.9	"
10	0.1736	0.9848	15.62	88.63	17.6	"
11	0.1908	0.9816	17.17	88.34	19.4	"
12	0.2079	0.9781	18.71	88.03	21.3	"
13	0.2249	0.9744	20.24	87.70	23.1	"
14	0.2419	0.9703	21.77	87.33	24.9	"
15	0.2588	0.9659	23.29	86.93	26.8	"
16	0.2756	0.9613	24.80	86.52	28.7	"
17	0.2924	0.9563	26.32	86.07	30.6	"
18	0.3090	0.9511	27.04	83.22	32.5	31 - 60
19	0.3256	0.9455	28.49	82.73	34.4	"
20	0.3420	0.9397	29.93	82.22	36.4	"
21	0.3584	0.9336	30.46	79.36	38.4	"
22	0.3746	0.9272	31.84	78.81	40.4	"
23	0.3907	0.9205	33.21	78.24	42.4	"
24	0.4067	0.9135	34.57	77.65	44.5	"
25	0.4226	0.9063	35.92	77.04	46.6	"
26	0.4384	0.8988	37.26	76.40	48.8	"
27	0.4540	0.8910	38.59	75.74	50.9	"
28	0.4695	0.8829	39.91	75.05	53.2	"
29	0.4848	0.8746	41.21	74.34	55.4	"
30	0.5000	0.8660	42.50	73.61	57.7	"
31	0.5150	0.8572	43.78	72.86	60.1	"
32	0.5299	0.8480	45.04	72.08	62.5	61 - 100
33	0.5446	0.8387	46.29	71.29	64.5	"
34	0.5592	0.8290	46.41	68.81	67.5	"
35	0.5736	0.8192	47.32	67.58	70.0	"
36	0.5878	0.8090	47.61	65.53	72.6	"
37	0.6018	0.7986	48.14	63.89	75.3	"
38	0.6157	0.7880	49.26	63.04	78.1	"
39	0.6293	0.7771	50.34	62.17	81.0	"
40	0.6428	0.7660	51.42	61.28	83.9	"
41	0.6561	0.7547	52.49	60.38	86.9	"
42	0.6691	0.7431	53.53	59.45	90.0	"
43	0.6820	0.7314	54.56	58.51	93.2	"
44	0.6947	0.7193	55.58	57.54	96.9	"
45	0.7071	0.7071	56.57	56.57	100.0	"
46	0.7193	0.6947	56.82	54.88	103.5	101 den yukarı
47	0.7314	0.6820	57.05	53.20	107.2	"
48	0.7431	0.6691	57.22	51.52	110.6	"
49	0.7547	0.6561	57.35	49.86	115.0	"
50	0.7660	0.6428	57.45	48.21	119.2	"
51	0.7771	0.6293	58.28	47.20	123.5	"
52	0.7880	0.6157	59.10	46.18	128.0	"
53	0.7986	0.6018	59.90	45.14	132.7	"
54	0.8090	0.5878	60.68	44.09	137.6	"
55	0.8192	0.5736	61.44	43.02	142.8	"
56	0.8290	0.5592	62.18	41.94	148.3	"
57	0.8387	0.5446	62.90	40.85	154.0	"
58	0.8480	0.5299	63.60	39.74	160.0	"
59	0.8572	0.5150	64.29	38.62	166.5	"
60	0.8660	0.5000	64.95	37.50	173.2	"

YOL KALITESİNE VE AĞAÇ ÇİSİLERİNE GÖRE 1 M³'ÜN TAŞIMASI İÇİN
GEREKLİ STANDART ZAMANA VEYA YER FORMÜLLERİ TABLOSU

EK - 51

Yolun Kalitesi	A Ğ A Ğ Ç İ S İ L E R İ					Kayan (Yapraklı) (Dak./M ³)
	Yol Üstünlüğü No Grubu (No.)	Kısalgım (Dak./M ³)	Düğürlük (Dak./M ³)	İstikrar (Dak./M ³)	Ölçüm (Dak./M ³)	
Kam Yol	0 < L ₁ < 10	2,42 L ₁ $\frac{5,30}{10}$	2,01 L ₁ $\frac{7,47}{10}$	2,18 L ₁ $\frac{6,32}{10}$	2,18 L ₁ $\frac{6,32}{10}$	2,47 L ₁ $\frac{7,77}{10}$
	10 < L ₁ < 20	1,73 $\left[\frac{(L_1-10) 5,30}{10} \right] + 12,83$	1,51 $\left[\frac{(L_1-10) 7,47}{10} \right] + 15,02$	1,68 $\left[\frac{(L_1-10) 5,90}{10} \right] + 13,98$	1,60 $\left[\frac{(L_1-10) 6,32}{10} \right] + 13,78$	1,48 $\left[\frac{(L_2-20) 7,77}{10} \right] + 19,19$
	20 < L ₂ < 30	1,47 $\left[\frac{(L_2-20) 5,30}{10} \right] + 22,00$	1,34 $\left[\frac{(L_2-20) 7,47}{10} \right] + 26,30$	1,46 $\left[\frac{(L_2-20) 5,90}{10} \right] + 23,98$	1,40 $\left[\frac{(L_2-20) 6,32}{10} \right] + 23,89$	1,48 $\left[\frac{(L_2-20) 7,77}{10} \right] + 32,71$
	30 < L ₃ < 40	1,36 $\left[\frac{(L_3-30) 5,30}{10} \right] + 29,79$	1,31 $\left[\frac{(L_3-30) 7,47}{10} \right] + 36,31$	1,35 $\left[\frac{(L_3-30) 5,90}{10} \right] + 32,59$	1,32 $\left[\frac{(L_3-30) 6,32}{10} \right] + 32,74$	1,36 $\left[\frac{(L_3-30) 7,77}{10} \right] + 44,21$
	40 < L ₄ < 50	1,30 $\left[\frac{(L_4-40) 5,30}{10} \right] + 37,00$	1,31 $\left[\frac{(L_4-40) 7,47}{10} \right] + 46,10$	1,30 $\left[\frac{(L_4-40) 5,90}{10} \right] + 40,56$	1,30 $\left[\frac{(L_4-40) 6,32}{10} \right] + 41,08$	1,31 $\left[\frac{(L_4-40) 7,77}{10} \right] + 54,78$
	50 < L ₅ < 60	1,25 $\left[\frac{(L_5-50) 5,30}{10} \right] + 43,89$	1,31 $\left[\frac{(L_5-50) 7,47}{10} \right] + 55,89$	1,30 $\left[\frac{(L_5-50) 5,90}{10} \right] + 48,23$	1,30 $\left[\frac{(L_5-50) 6,32}{10} \right] + 49,30$	1,29 $\left[\frac{(L_5-50) 7,77}{10} \right] + 64,96$
	0 < L ₁ < 10	3,53 L ₁ $\frac{2,98}{10}$	2,83 L ₁ $\frac{4,13}{10}$	2,83 L ₁ $\frac{4,13}{10}$	2,60 L ₁ $\frac{4,72}{10}$	2,57 L ₁ $\frac{7,21}{10}$
	10 < L ₁ < 20	2,87 $\left[\frac{(L_1-10) 2,98}{10} \right] + 10,52$	1,59 $\left[\frac{(L_1-10) 4,13}{10} \right] + 11,69$	1,59 $\left[\frac{(L_1-10) 4,13}{10} \right] + 11,69$	1,80 $\left[\frac{(L_1-10) 4,72}{10} \right] + 12,27$	1,78 $\left[\frac{(L_1-10) 7,21}{10} \right] + 18,53$
	20 < L ₂ < 30	1,89 $\left[\frac{(L_2-20) 2,98}{10} \right] + 17,28$	1,61 $\left[\frac{(L_2-20) 4,13}{10} \right] + 19,58$	1,61 $\left[\frac{(L_2-20) 4,13}{10} \right] + 19,58$	1,53 $\left[\frac{(L_2-20) 4,72}{10} \right] + 20,77$	1,52 $\left[\frac{(L_2-20) 7,21}{10} \right] + 31,36$
	30 < L ₃ < 40	1,63 $\left[\frac{(L_3-30) 2,98}{10} \right] + 22,51$	1,46 $\left[\frac{(L_3-30) 4,13}{10} \right] + 26,23$	1,46 $\left[\frac{(L_3-30) 4,13}{10} \right] + 26,23$	1,40 $\left[\frac{(L_3-30) 4,72}{10} \right] + 27,99$	1,39 $\left[\frac{(L_3-30) 7,21}{10} \right] + 42,32$
40 < L ₄ < 50	1,44 $\left[\frac{(L_4-40) 2,98}{10} \right] + 27,77$	1,37 $\left[\frac{(L_4-40) 4,13}{10} \right] + 32,26$	1,37 $\left[\frac{(L_4-40) 4,13}{10} \right] + 32,26$	1,32 $\left[\frac{(L_4-40) 4,72}{10} \right] + 34,60$	1,32 $\left[\frac{(L_4-40) 7,21}{10} \right] + 52,34$	
50 < L ₅ < 60	1,34 $\left[\frac{(L_5-50) 2,98}{10} \right] + 32,06$	1,32 $\left[\frac{(L_5-50) 4,13}{10} \right] + 37,92$	1,32 $\left[\frac{(L_5-50) 4,13}{10} \right] + 37,92$	1,30 $\left[\frac{(L_5-50) 4,72}{10} \right] + 40,93$	1,30 $\left[\frac{(L_5-50) 7,21}{10} \right] + 61,86$	
Asfalt Yol	0 < L ₁ < 10	5,27 L ₁ $\frac{1,77}{10}$	4,16 L ₁ $\frac{2,39}{10}$	4,16 L ₁ $\frac{2,39}{10}$	3,30 L ₁ $\frac{3,29}{10}$	4,31 L ₁ $\frac{3,43}{10}$
	10 < L ₁ < 20	3,14 $\left[\frac{(L_1-10) 1,77}{10} \right] + 9,33$	2,58 $\left[\frac{(L_1-10) 2,39}{10} \right] + 9,94$	2,58 $\left[\frac{(L_1-10) 2,39}{10} \right] + 9,94$	2,15 $\left[\frac{(L_1-10) 3,29}{10} \right] + 10,86$	2,66 $\left[\frac{(L_1-10) 3,43}{10} \right] + 14,78$
	20 < L ₂ < 30	2,42 $\left[\frac{(L_2-20) 1,77}{10} \right] + 14,94$	2,05 $\left[\frac{(L_2-20) 2,39}{10} \right] + 16,11$	2,05 $\left[\frac{(L_2-20) 2,39}{10} \right] + 16,11$	1,75 $\left[\frac{(L_2-20) 3,29}{10} \right] + 17,93$	2,10 $\left[\frac{(L_2-20) 3,43}{10} \right] + 23,90$
	30 < L ₃ < 40	2,07 $\left[\frac{(L_3-30) 1,77}{10} \right] + 19,22$	1,79 $\left[\frac{(L_3-30) 2,39}{10} \right] + 21,02$	1,79 $\left[\frac{(L_3-30) 2,39}{10} \right] + 21,02$	1,37 $\left[\frac{(L_3-30) 3,29}{10} \right] + 23,69$	1,82 $\left[\frac{(L_3-30) 3,43}{10} \right] + 31,10$
	40 < L ₄ < 50	1,85 $\left[\frac{(L_4-40) 1,77}{10} \right] + 22,88$	1,63 $\left[\frac{(L_4-40) 2,39}{10} \right] + 25,29$	1,63 $\left[\frac{(L_4-40) 2,39}{10} \right] + 25,29$	1,45 $\left[\frac{(L_4-40) 3,29}{10} \right] + 29,07$	1,66 $\left[\frac{(L_4-40) 3,43}{10} \right] + 37,34$
50 < L ₅ < 60	1,71 $\left[\frac{(L_5-50) 1,77}{10} \right] + 26,15$	1,53 $\left[\frac{(L_5-50) 2,39}{10} \right] + 29,19$	1,53 $\left[\frac{(L_5-50) 2,39}{10} \right] + 29,19$	1,38 $\left[\frac{(L_5-50) 3,29}{10} \right] + 33,63$	1,55 $\left[\frac{(L_5-50) 3,43}{10} \right] + 43,03$	

EK BİRİM FİYAT
TALEP FORMU

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ :
İŞLETMESİ :
İŞ KOLU :

EK-52

..... YILI

...../.....HESAP NOLU.....İŞİNE AIT EK BİRİM FİYAT TALEBİ	
a- Bütçe ile verilen birim fiyatı	TL/.....
b- Bütçeden sonra verilen EK BİRİM FİYAT veya ZAM	TL/.....
I- (a + b) T O P L A M I	TL/.....
II- Uygulanması zorunlu olan birim fiyat	TL/.....
III- Bütçe ile verilen tertip miktarı	M ³ .St.Kg.
IV- Gerçekleştirilecek miktar	M ³ .St.Kg.
V- Talep edilen ek birim fiyata ait miktar	M ³ .St.Kg.
TALEP EDİLEN EK BİRİM FİYAT (II - I)	TL/.....

BİRİM FİYAT AŞIMINI ZORUNLU KILAN NEDENLERE AIT GEREKÇE
RAPORU

.....ORMAN İŞLETMESİ
Saymanı İşletme Müdürü

BÖLGE MÜDÜRÜ ONAYI

İP.Şube Müdürü

Bölge Müdürü

EK ÖDENEK
TALEP FORMU

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ :

EK-53

İŞLETMESİ :

İŞ KOLU :

..... YILI

...../..... HESAP NOJU..... İŞİNE AİT EK ÖDENEK TALEBİ	
a-Bir önceki yıl uygulanan birim fiyat	TL/.....
I-Bütçe ile verilen birim fiyat	TL/.....
II-Bölge Müdürlüğünün isteği üzerine verilen ek birim fiyatı	
BÜTÇE YILINDA VERİLEN TOPLAM BİRİM FİYAT (I + II)	
III-Bütçe yılında uygulanan birim fiyat	TL/.....
IV-Bütçe ile verilen tertip miktarı	M3.St.Kg.
V-Gerçekleştirilen tertip miktarı	M3.St.Kg.
VI-Verilen ek birim fiyata ait miktar	M3.St.Kg.
VII-Verilen ve aktarılan ödenek miktarı	TL.
VIII-Yapılan sarfiyat	TL.
İSTENEN EK ÖDENEK MİKTARI (VIII-VII)	TL.

ÖDENEK AŞIMINI ZORUNLU KILAN NEDENLERE AİT GEREKÇE

RAPORU

..... ORMAN İŞLETMESİ
Saymanı İşletme Müdürü

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI

İMİ Şube Müdürü

İP.Şube Müdürü

Bölge Müdürü

ORMAN ÜRÜNLERİ ÜRETİMİNDE BİRİM FİYAT
POZİSYONLARI

FAALİYET CİNSİ	ÖLÇÜ BİRİMİ	POZ NO'SU	BİRİM FİYATI(TL)
----------------	----------------	--------------	---------------------

1)-KESME-TOMRUKLAMA

Ağaçların işaretlenmesi ve damgalanması, TS 1214 Ağaç Kesme ve Kesmede Güvenlik Kuralları Standardına göre ağacın kesmeye hazırlanması, devirme yönünün saptanması, ağaç dibinin çalışmaya uygun duruma getirilmesi, gövde yayvanlığının düzeltilmesi, devirme oyğunun açılması, devirme kesişinin yapılması ve ağacın devrilmesi, dalların budanması ve uç alınması, kabuğu soyulacaklarda kabuk soyulması gövdenin boylara bölünmesidir.	m3	As.Ür./01	
- Kabuğu Soyulanlar İçin :	M3	As.Ür./011	
- % 0-30 Yamaç Meylinde; Ağaçların işaretlenmesi ve damgalanması	"	" /011-A	
Ağaç devirme	"	" /0110-A	
Dal budama ve uç alma	"	" /0111-A	
Kabuk soyma	"	" /0112-A	
Boylara bölme	"	" /0113-A	
- %31-60 Yamaç Meylinde; Ağaçların işaretlenmesi ve damgalanması	"	" /0114-A	
Ağaç devirme	"	" /011-B	
Dal budama ve uç alma	"	" /0110-B	
Kabuk soyma	"	" /0111-B	
Boylara bölme	"	" /0112-B	
- %61-100 Yamaç Meylinde; Ağaçların işaretlenmesi ve damgalanması	"	" /0113-B	
Ağaç devirme	"	" /0114-B	
Dal budama ve uç alma	"	" /011-C	
Kabuk soyma	"	" /0110-C	
Boylara bölme	"	" /0111-C	
- %100+Yamaç Meylinde; Ağaçların işaretlenmesi ve damgalanması	"	" /0112-C	
Ağaç devirme	"	" /0113-C	
Dal budama ve uç alma	"	" /0114-C	
Kabuk soyma	"	" /011-D	
Boylara bölme	"	" /0110-D	
- Kabuğu Soyulmayanlar İçin :	"	" /0111-D	
- %0-30 Yamaç Meylinde; Ağaçların işaretlenmesi ve damgalanması	"	" /0112-D	
	"	" /0113-D	
	"	" /0114-D	
	"	" /012	
	"	" /012-A	
	"	" /0120-A	

FAALİYET CİNSİ	ÖLÇÜ BİRİMİ	POZ NO'SU	BİRİM FİYATI(TL)
Ağaç devirme	M3	As. ÜR/0121-A	
Dal budama ve uç alma	"	" /0122-A	
Boylara bölme	"	" /0123-A	
- %31-60 Yamaç Meylinde ;	"	" /012-B	
Ağaçların işaretlenmesi ve damgalanması	"	" /0120-B	
Ağaç devirme	"	" /0121-B	
Dal budama ve uç alma	"	" /0122-B	
Boylara bölme	"	" /0123-B	
- %61-100 Yamaç Meylinde	"	" /012-C	
Ağaçların işaretlenmesi ve damgalanması	"	" /0120-C	
Ağaç devirme	"	" /0121-C	
Dal budama ve uç alma	"	" /0122-C	
Boylara bölme	"	" /0123-C	
- %100 +Yamaç Meylinde;	"	" /012-D	
Ağaçların işaretlenmesi ve damgalanması	"	" /0120-D	
Ağaç devirme	"	" /0121-D	
Dal budama ve uç alma	"	" /0122-D	
Boylara bölme	"	" /0123-D	
- Kabuğu Soyulmayan ve Ölçü Birimi Ster Olan Ürünlerin Kesilip Hazırlanması	Ster	" /015	
- %0-30 Yamaç Meylinde;	"	" /015-A	
İnce çaplı sanayi odunu	"	" /0150-A	
Kabuklu kağıtlık odun	"	" /0151-A	
Lif-Yonga odunu	"	" /0152-A	
Sarık ve çubuk	"	" /0153-A	
Yakacak odun	"	" /0154-A	
- %31-60 Yamaç Meylinde;	"	" /015-B	
İnce çaplı sanayi odunu	"	" /0150-B	
Kabuklu kağıtlık odun	"	" /0151-B	
Lif-Yonga odunu	"	" /0152-B	
Sarık ve çubuk	"	" /0153-B	
Yakacak odun	"	" /0154-B	
- %61-100 Yamaç Meylinde;	"	" /015-C	
İnce çaplı sanayi odunu	"	" /0150-C	
Kabuklu kağıtlık odun	"	" /0151-C	
Lif-Yonga odunu	"	" /0152-C	
Sarık ve çubuk	"	" /0153-C	
Yakacak odun	"	" /0154-C	
- %100+Yamaç Meylinde ;	"	" /015-D	
İnce çaplı sanayi odunu	"	" /0150-D	
Kabuklu kağıtlık odun	"	" /0151-D	
Lif-Yonga odunu	"	" /0152-D	
Sarık ve çubuk	"	" /0153-D	
Yakacak odun	"	" /0154-D	

	<u>ÖLÇÜ BİRİMİ</u>	<u>POZ NO'SU</u>	<u>BİRİM FİYATI(TL)</u>
2)- <u>ÖLÇÜ VE İŞARETLEME</u>	Ster	As.ÜR /013	
Boylama,çap,boy ve sınıf yazılması ve kayda geçirilmesidir.			
İbrelili yapacak odunlarda	"	" /0130	
Yapraklı " "	"	" /0131	
3)- <u>ILAÇLAMA</u>			
Ağaçların böcek ve mantar zararlarına karşı koruyucu ilaç yapılmasıdır.			
İbrelili yapacak odunlarda	"	" /0140	
Yapraklı yapacak odunlarda	"	" /0141	
- Kabuğu Soyulmayan ve Ölçü Birimi Ster Olan Ürünlerin Kesilip Hazırlanması:	"	" /015	
- %0-30 Yamaç Meylinde;	"	" /015-A	
İnce çaplı sanayi odunu	"	" /0150-A	
Kabuklu kağıtlık odun	"	" /0151-A	
Lif Yonga odunu	"	" /0152-A	
Sırık ve çubuk	"	" /0153-A	
Yakacak odun	"	" /0154-A	
4)- <u>SÜRÜTME</u>		As.ÜR/02	
Kesilen orman ürünlerinin yükleneceği rampalara sürütülmesi, çekilmesi veya toplanmasıdır.			
- İbrelili Ürünlerin Sürütülmesi:		" /021	
- %0-30 Yamaç Meylinde;		" /021-A	
Yapacak odun	M3	" /0210-A	
İnce çaplı sanayi odunu	Ster	" /0211-A	
Kabuklu kağıtlık odun	"	" /0212-A	
Lif-Yonga odunu	"	" /0213-A	
Sırık ve çubuk	"	" /0214-A	
Yakacak odun	"	" /0215-A	
- %31-60 Yamaç Meylinde;		" /021-B	
Yapacak odun	M3	" /0210-B	
İnce çaplı sanayi odunu	Ster	" /0211-B	
Kabuklu kağıtlık odun	"	" /0212-B	
Lif-yonga odunu	"	" /213-B	
Sırık ve çubuk	"	" /0214-B	
Yakacak odun	"	" /0215-B	
- %61-100 Yamaç Meylinde;		" /021-C	
Yapacak odun	M3	" /0210-C	
İnce çaplı sanayi odunu	Ster	" /0211-C	
Kabuklu kağıtlık odun	"	" /212-C	
Lif-yonga odunu	"	" /0213-C	
Sırık ve çubuk	"	" /0214-C	
Yakacak odun	"	" /0215-C	

<u>FAALİYET CİNSİ</u>	<u>ÖLÇÜ BİRİMİ</u>	<u>POZ NO.SU</u>	<u>BİRİM FİYATI (TL)</u>
- %100+ Yamaç Meylinde; Yapacak odun	M3	As.Ür./021-D	"/0210-D
İnce çaplı sanayi odunu	Ster	"	"/0211-D
Kabuklu kağıtlık odun	"	"	"/0212-D
Lif-yonga odunu	"	"	"/0213-D
Sırık ve çubuk	"	"	"/0214-D
Yakacak odun	"	"	"/0215-D
- Yapraklı Ürünlerin Sürütülmesi		"	"/022
- %0-30 Yamaç Meylinde;		"	"/022-A
Yapacak odun	M3	"	"/0220-A
İnce çaplı sanayi odunu	Ster	"	"/0221-A
Kabuklu kağıtlık odun	"	"	"/0222-A
Lif-yonga odunu	"	"	"/0223-A
Sırık ve çubuk	"	"	"/0224-A
Yakacak odun	"	"	"/0225-A
- %31-60 Yamaç Meylinde;		"	"/022-B
Yapacak odun	M3	"	"/0220-B
İnce çaplı sanayi odunu	Ster	"	"/0221-B
Kabuklu kağıtlık odun	"	"	"/0222-B
Lif-yonga odunu	"	"	"/0223-B
Sırık ve çubuk	"	"	"/0224-B
Yakacak odun	"	"	"/0225-B
- %61-100 Yamaç Meylinde;		"	"/022-C
Yapacak odun	M3	"	"/0220-C
İnce çaplı sanayi odunu	Ster	"	"/0221-C
Kabuklu kağıtlık odun	"	"	"/0222-C
Lif-yonga odunu	"	"	"/0223-C
Sırık ve çubuk	"	"	"/0224-C
Yakacak odun	"	"	"/0225-C
- %100+ Yamaç Meylinde;		"	"/022-D
Yapacak odun	M3	"	"/0220-D
İnce çaplı sanayi odunu	Ster	"	"/0221-D
Kabuklu kağıtlık odun	"	"	"/0222-D
Lif-yonga odunu	"	"	"/0223-D
Sırık ve çubuk	"	"	"/0224-D
Yakacak odun	"	"	"/0225-D

NOT: Yokuş Yukarı (Y.Y.) sürütme yapılması durumunda poz no.sunun yanına Y.Y.harfleri konulacaktır.(As.Ür./0220-A Y.Y.gibi)

5- YÜKLEME

Orman ürünlerinin usulüne uygun olarak taşıyıcı araçlara yüklenmesi, sarılması ve bağlanmasıdır.

- İbrelî Ürünlerin Yüklenmesi		As.Ür./031	
Yapacak odun	M3	"	"/0310
İnce çaplı sanayi odunu	Ster	"	"/0311
Kabuklu kağıtlık odun	"	"	"/0312
Lif-yonga odunu	"	"	"/0313
Sırık ve çubuk	"	"	"/0314
Yakacak odun	"	"	"/0315
- Yapraklı Ürünlerin Yüklenmesi;		"	"/032
Yapacak odun	M3	"	"/0320
İnce çaplı sanayi odunu	Ster	"	"/0321

<u>FAALİYET CİNSİ</u>	<u>ÖLÇÜ BİRİMİ</u>	<u>POZ NO:SU</u>	<u>BİRİM FİYATI (TL)</u>
Kabuklu kağıtlık odun	Ster	As.Ür./0322	
Lif-yonga odunu	"	" /0323	
Sırık ve çubuk	"	" /0324	
Yakacak odun	"	" /0325	
6- TAŞIMA			
Orman ürünlerinin ağaç cinsine ve yolun kalitesine göre muhtelif mesafelerden motorlu araçlarla taşınmasıdır.			
- Kızılcım ve Hızlı Gelişen İbreliler:			
Ham yolda; Yapacak odun	m3	As.Ür./041	
İnce çap.San.Od.	Ster	" /0410-H	
Kab.Kağ.Od.	"	" /0411-H	
Lif-yon.Od.	"	" /0412-H	
Sırık ve Çubuk	"	" /0413-H	
Yakacak Odun	"	" /0414-H	
		" /0415- H	
Stabilize Yolda;Yapacak Odun			
İnce çap.San.Od.	-M3	" /0410-S	
Kab.Kağ.Od.	Ster	" /0411-S	
Lif-yon.Od.	Ster	" /0414-S	
Sırık ve çubuk	"	" /0413-S	
Yakacak odun	"	" /0414-S	
		" /0415-S	
Asfalt yolda;			
Yapacak odun	M3	" /0410-A	
İnce Çap.San.Od.	Ster	" /0411-A	
Kab.Kağ.Od.	"	" /0412-A	
Lif-yonga Od.	"	" /0413-A	
Sırık ve çubuk	"	" /0414-A	
Yakacak odun	"	" /0415-A	
-Diğer Çam ve Sedir,Ardıç:			
Ham yolda;		As.Ür./042	
Yapacak odun	M3	" /0420-H	
İnce Çap.San.Od.	Ster	" /0421-H	
Kab.Kağ.Od.	"	" /0422-H	
Lif-yonga od.	"	" /0423-H	
Sırık ve Çubuk	"	" /0424-H	
Yakacak odun	"	" /0425-H	
Stabilize Yolda;Yapacak odun			
İnce Çap.San.Od.	M3	" /0420-S	
Kab.Kağ.Od.	Ster	" /0421-S	
Lif-yonga odunu	"	" /0422-S	
Sırık ve Çubuk	"	" /0423-S	
Yakacak od.	"	" /0424-S	
		" /0425-S	
Asfalt Yolda;			
Yapacak odun	M3	" /0420-A	
İnce Çap.San.Od.	Ster	" /0421-A	
Kab.Kağ.Od.	"	" /0422-A	
Lif-yon.od.	"	" /0423-A	
Sırık ve Çubuk	"	" /0424-A	
Yakacak odun	"	" /0425-A	

<u>FAALİYET CİNSİ</u>	<u>ÖLÇÜ BİRİMİ</u>	<u>POZ NO.SU</u>	<u>BİRİM FİYATI (TL)</u>
- <u>Ladin</u> :		" "	/043
Ham yolda;	Yapacak odun	" "	/0430-H
	İnce Çap.San.Od.	" "	/0431-H
	Kab.Kağ.Od.	" "	/0432-H
	Lif-yonga od.	" "	/0433-H
	Sırık ve Çubuk	" "	/0434-H
	Yakacak od.	" "	/0435-H
Stabilize Yolda;	Yapacak odun	" "	/0430-S
	İnce Çap.San.Od.	" "	/0431-S
	Kab.Kağ.Od.	" "	/0432-S
	Lif-yonga od.	" "	/0433-S
	Sırık ve çubuk	" "	/0434-S
	Yakacak odun	" "	/0435-S
Asfalt Yolda;	Yapacak odun	As.Ür./	/0430-A
	İnce Çap.San.Od.	" "	/0431-A
	Kab.Kağ.Od.	" "	/0432-A
	Lif-yonga od.	" "	/0433-A
	Sırık ve çubuk	" "	/0434-A
	Yakacak od.	" "	/0435-A
- <u>Gökmar:</u>			
Ham Yolda;	Yapacak odun	" "	/0440-H
	İnce Çap.San.Od.	" "	/0441-H
	Kab.Kağ.Od.	" "	/0442-H
	Lif-yonga Od.	" "	/0443-H
	Sırık ve Çubuk	" "	/0444-H
	Yakacak odun.	" "	/0445-H
Stabilize Yolda;	Yapacak odun	" "	/0440-S
	İnce Çap.San.Od.	" "	/0441-S
	Kab.Kağ.Od.	" "	/0442-S
	Lif-yonga odunu	" "	/0443-S
	Sırık ve çubuk	" "	/0444-S
	Yakacak odun	" "	/0445-S
Asfalt Yolda;	Yapacak odun	" "	/0440-A
	İnce Çap.San.Od.	" "	/0441-A
	Kab.Kağ.Od.	" "	/0442-A
	Lif-yonga od.	" "	/0443-A
	Sırık ve Çubuk	" "	/0444-A
	Yakacak odun	" "	/0445-A
- <u>Kayın ve Diğer Yapırlıklar:</u>		As.Ür./	/045
Ham yolda;	Yapacak odun	" "	/0450-H
	İnce Çap.San.Od.	" "	/0451-H
	Kab.Kağ.Od.	" "	/0452-H
	Lif-yonga od.	" "	/0453-H
	Sırık ve çubuk	" "	/0454-H
	Yakacak odun	" "	/0455-H

<u>FAALİYET CİNSİ</u>	<u>ÖLÇÜ BİRİMİ</u>	<u>POZ NO.SU</u>	<u>BİRİM FİYATI (TL)</u>
Stabilize Yolda; Yapacak odun	M3	" " /0450-S	
İnce Çap.San.Od.	Ster	" " /0451-S	
Kab.Kağ.Od.	"	" " /0452-B=	
Lif-yonga Od.	"	" " /0453-S	
Sırık ve çubuk	"	" " /0454-S	
Yakacak odun	"	" " /0455-S	
Asfalt Yolda; Yapacak od.	M3	" " /0450-A	
İnce Çap.San.Od.	Ster	" " /0451-A	
Kab.Kağ.Od.	"	" " /0452-A	
Lif-yonga Od.	"	" " /0453-A	
Sırık ve çubuk	"	" " /0454-A	
Yakacak odun	"	" " /0455-A	

7- İSTİF

Ölçü birimi m3 olan ürünlerin TS 1350 Yuvarlak odun ve Kerestelerin İstiflenmesi, Kuralları, Ölçü Birimi ster olan ürünlerin ise TS 2378 Ster İstifi Yapım ve Ölçme Kuralları Standardı'na uygun olarak ağaç türü, ürün çeşidi, çap ve boy gruplarına göre istif edilmesidir.

- İbrelili Ürünlerin İstifi		As.Ür./051
Ölçü birimi M3 olanlar	M3	" " /0510
" " Ster "	Ster	" " /0511
- Yapraklı Ürünlerin İstifi		" " /052
Ölçü birimi m3 olanlar	M3	" " /0520
" " Ster "	Ster	" " /0521

Ek-55

%..... % YAMAÇ MEYLİNDE KESME-TOMUKLAMA İŞÇİLİĞİNE AİT
..... İŞİ İLE İLGİLİ KEŞİF METRAJİ

Bölge Müdürlüğü :
İşletme Müdürlüğü :
İşletme Şefliği :

Serisi :
Bölme Numarası :
Arş Poz No : As.Ür./01

Sıra Poz No	Peşliyet Cinsi	Çap Sınıfları	Yapılan D.K.G.H. larına göre Sınıflar : M3	Damsanın Çap Sınıf- larına göre Oranı (%) :	Standard Zamanlar		Keşif Metrajı Ağırlıklı Ortalama
					İÇZ (Dak/M3) ;	Çevirme (Dak/M3) ; Faktörü, (Dak/M3) ;	
1	As.Ür/011	Kabuğu Soyulanlar	H ₀ H ₁ H ₂ H ₃ H ₄	- - - - -	- - - - -	- - - - -	
TOPLAM					100		

2 As.Ür./012 Kabuğu Soyulmayanlar
H₀
H₁
H₂
H₃
H₄

NOT : Çevirme Faktörü sütununa ölçü birimi M3 olan ürünler için 1 tam sayı, ölçü birimi ster olan ürünler için de tebliğ de belirtilen oranlar (0.75 veya 0.60 gibi) yazılacaktır.

Ek-56

%.....% YAMAÇ MEYİLİNDE TESME-TOPIKULAMA İŞİNE AIT

..... İŞİ İLE İLGİLİ KEŞİF ÖZETİ

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ :

İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ :

İŞLETME ŞEFLİĞİ :

SERİSİ :
BÖLME NO.su :

Sıra Poz	Ölçü	Birim	Tutarı
No	Birimi	(TL)	(000 TL)
1	As.Ür./		
2			
3			
4			

SÜRÜTME YOLU YAPIMINDA TEKNİK ŞARTLAR VE ESASLAR :A- İlk Defa Üretime Girilecek Sahalarda:

- 1- Sürütme yolu, ilk defa üretime girilen ve traktör, insan ve hayvan gücü ile sürütme yapılan sahalarda inşaa edilecektir.
- 2- Sürütme işi bölmenin her tarafından değil, sadece idarenin belirleyeceği güzergahtan yapılacaktır. Güzergahı, İşletme Müdür Yardımcısı ve Şefi birlikte tesbit edeceklerdir.
- 3- Sürütme yolu, arazi yapısı ve topoğrafyaya göre en kolay ve en ekonomik güzergahtan geçirilecektir. Mümkün olduğu kadar ağaç kesiminden kaçınılacaktır.
- 4- Yol genişliği 2,50 m'yi geçmeyecektir.
- 5- Yolun meyli yokuş aşağı % 33'ü geçmeyecek ve erozyon oyuklarının oluşmaması için uygun yerlerde % 2-3'ü geçmeyen ters meyiller verilerek suların yoldan dışarı akıtılması sağlanacaktır. yokuş yukarı sürütme yolunda meyil % 8'i geçmeyecektir.
- 6- Sürütme yollarınının, üretilen ürünleri alacak şekilde ve asgari miktarda tutulmasına özen gösterilecektir.
- 7- Genç Meşcerelerde Bakım Patikalarının Açılması hakkındaki 28.6.1995 gün ve 4922 sayılı tamime göre bakım patikaları açılan sahalarda sürütme yolu yapılmayacak, bu patikalardan faydalanılarak sürütme yapılacaktır.
- 8- Yol yapımında dozer ve dinamit kullanılmayacak, kazma, kürek, bel vs ile yapılacaktır. Sürütme yolunda lase yapılmayacaktır.
- 9- Kazıdan çıkan malzeme aşağıya atılmayacak, uygun yerlere istif ve tesviye edilecektir.
- 10- Yolun taşlık yerden geçen kısımlarına toprak serilecektir.
- 11- Sürütme yolunda kazı ve dolduru yapılacak kısımlar ve miktarlar sağlıklı olarak tesbit edilecek, metraji yapılacak, Bayındırlık Bakanlığı birim fiyatları dikkate alınarak keşif özeti hazırlanıp maliyeti belirlenecektir. Yolun örtü temizliği yapılacak kısımları için A.G.M.'nin poz no.ları ve birim fiyatlarına göre keşif yapılacaktır.
- 12- Sürütme yollarına, bağlandığı orman yolu ve traktör yolu koduna bağlı olarak kod numarası verilecektir. (175/1, 175/2 gibi).
- 13- Metraj ve keşif özeti eklenip merkezden ve 52/523-Sürütme Giderleri hesabından ödenek istenecek ve ödeneği karşılandığı takdirde sürütme yolu yapılacaktır.
- 14- Sürütme yolu yapımı için güzergah tesbiti ile birlikte, metraj, keşif özeti, ödenek talebi, yapılan yolun kontrolü ve teslimatına ilişkin bütün iş ve işlemler, İşletme Emanet Komisyonu tarafından yapılacaktır.

15- Yolun tekniğine, usulüne ve maksadına uygun yapılar yapılmadığından da Emanet Komisyonu sorumlu olacaktır.

16- Sürütme yolu, bu tebliğde sayılan birim fiyat, pazarlık (taahhüt) veya gündelik usullerinden birisi seçilerek yaptırılacak, istekli olmaları halinde, üretimi yapanlara öncelik verilecektir.

B- Evvelce Üretime Girilmiş Sahalarda:

1- Daha önce üretime girilen ve sürütme yolları oluşan bölmelerde, metraj ve keşif özetine dayalı olarak küçük tamir ve bakımlarla sürütme yolları kullanılır hale getirilecek, bunun için gerekli ödenek İşletmelerce Bölge Müdürlüğünden talep edilecek, Bölge Müdürlüğünce incelenip uygun görüldükten sonra tamirat yapılacaktır.

2- Tamiratlarda da Bayındırlık Bakanlığı birim fiyatları ile örtü temizliğinin gerektiği yerlerde A.G.M.'nin örtü temizliği için tesbit ettiği birim fiyatlar dikkate alınarak keşif yapılacaktır.

3- Sürütme yolu tamiratına ilişkin ödeneklerin toplamı, yıl sonundaki kesin sarfiyata göre, Bölge Müdürlüğünce 52/523-Sürütme Giderleri Hesabı'ndan ve tek kalem halinde, merkezden talep edilecektir.

4- Sürütme yolu tamirlerine ait iş ve işlemler yine Emanet Komisyonu tarafından yürütülecek ve işin tekniğine, usulüne ve ihtiyaca göre yapılar yapılmadığından da Emanet Komisyonu sorumlu olacaktır.